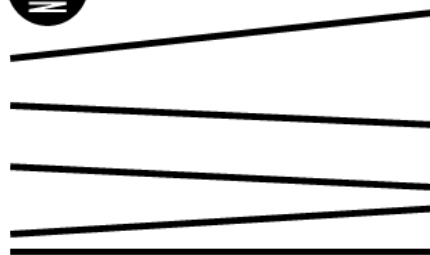

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; udg. af F. L. Liebenberg.
Titel Title:	<u>Oehlenschlägers Poetiske Skrifter</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 8
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter, 1857-1862
Fysiske størrelse Physical extent:	32 bd.

DK

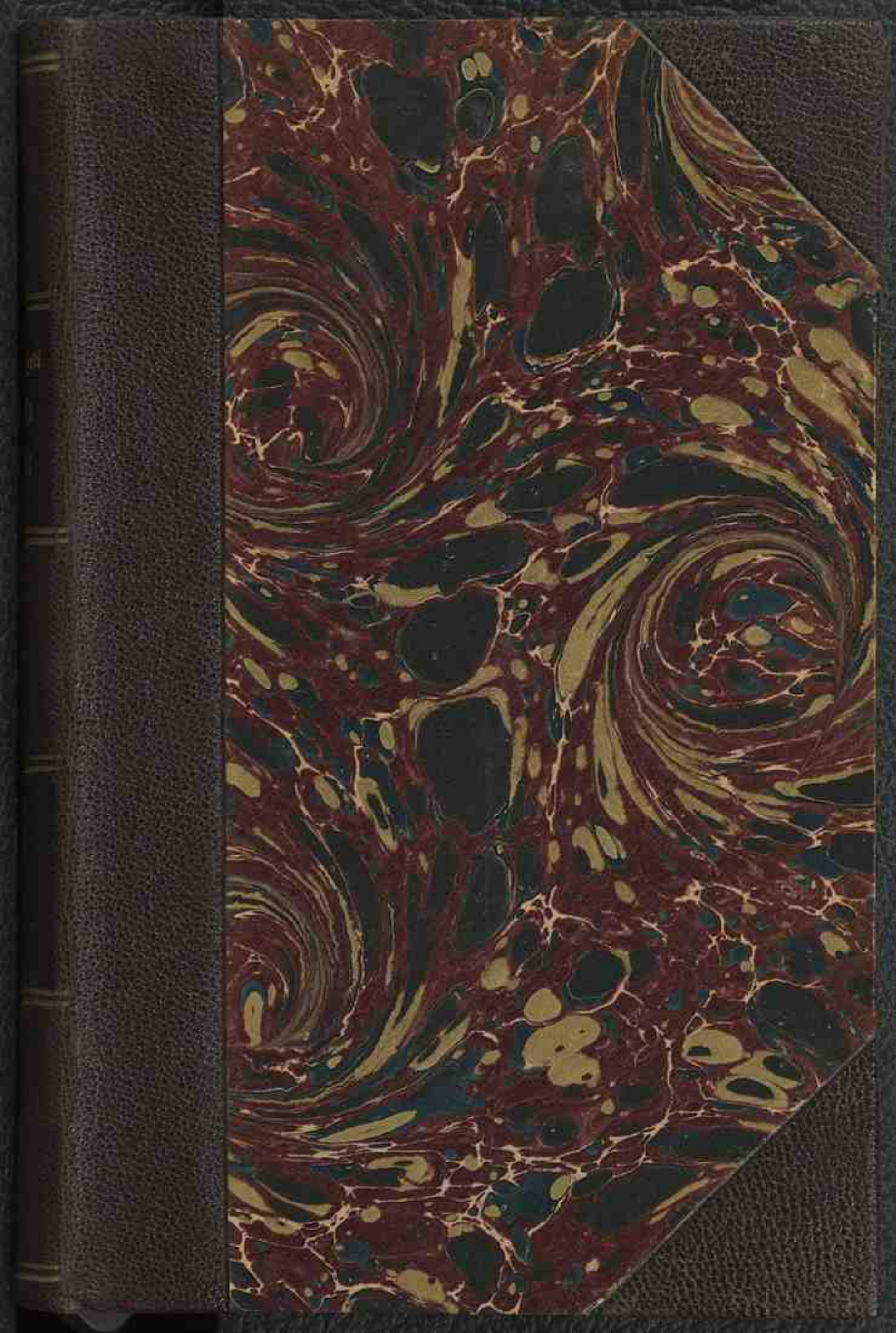
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

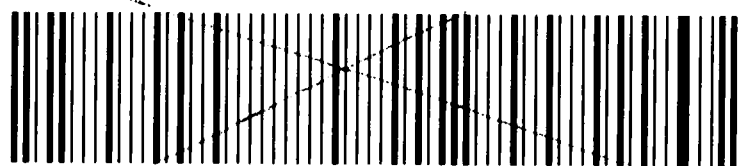

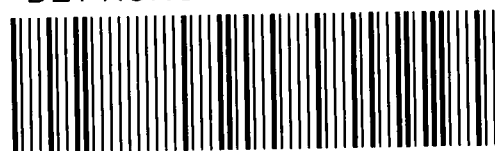
5 - 2 1

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 05742 1

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023484537

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne af F. V. Viebenberg.

26de Levering.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedkommissionær: Rudolph Klein.

Nedsat Pris.

Oehlenschlägers poetiske Skrifter,

udgivne af F. L. Piekenberg.

Denne fuldstændige Udgave af Oehlenschlägers poetiske Skrifter, gjengivne i deres oprindelige Skikkelse, og ledsagede af oplysende Anmærkninger af stor literærhistorisk Betydning har overalt vundet fortjent Bifald, og sikket sig en varig Plads i den danske Literatur.

For imidlertid at skaffe den en endnu større Udbredelse, og give selv den mindre Bemidlede Leilighed til at komme i Besiddelse af den, saa at den store Digters Værker i Birkeligheden kunne blive Folkets almindelige Eiendom, har Selskabet besluttet sig til at nedsætte Prisen betydeligt.

Hele Samlingen udgjør ialt 33 Bind (omtrent 742 Ark), inddeelte i følgende 7 Afdelinger:

- I. **Episke Digte:** Heltedigte og Sagaer. (Nordens Guder, Vaulundurs Saga, Helge, Groars Saga, Hrolf Krake, Orvarodds Saga, Ragnar Lodbrok). 4 Bind. Bogladepris 3 Rdl; **nedsat Pris 4 Kr.**
- II. **Enriske Digte og Romancer.** 6 Bind. Bogladepris 4 Rdl 64 ß; **nedsat Pris 4 Kr.**

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Ottende Deel.

Kjøbenhavn.

Forslagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Njølsmagergade Nr. 6.

1858.

Trykt hos J. S. Schults.

Oehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

J. L. Liebenberg.

Sjette Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1858.

Trykt hos J. H. Schults.

Indhold.

Bæringerne i Miklagard	Side. 1.
Langbarderne	137.
Carl den Store	171.
Olger Danske, Efterspil til Carl den Store.....	259.

Dramatiske Digte.

Tragiske Dramaer.

Sjette Deel.

Bæringerne i Miflagard.

Tragoedie.

Personerne.

Romanos Arguros, Keiser i Grækland.

Zoe, Keiserinde.

Maria, hendes Frænke.

Georgios Maniakes, Over-Ætæriarch for den græske Hær.

Simeon, Protovestiere eller Marskal.

Harald Haarderaade, Drot fra Norge, Væringernes Høvding.

Ulf Ospakson,

Haldor Snarroson,

Thiodolf,

Erik,

Edmund,

Kolskæg og

Flere

} Væringer.

Elisif, Hyrstinde af Garderike.

Ragnvald, hendes Folgesvend.

En gammel Eremit fra Shrien.

Dione, Zoes Fortrolige.

Doris, Marias Kammerpige.

En Fisker.

Leander,

Hiero,

Menalkas,

Kleophas,

Diogenes,

} græske Borgere.

Et Drommebille.

Chor af unge Piger og af Væringer.

Handlingen foregaaer i Konstantinopel, omtrent Aar 1037.

Første Handling.

Hal i Keiserhagen.

Laokoons Gruppe i Baggrunden; langs med Væggene flere
Billedstøtter, heriblandt Apollons i Forgrunden.

Soe. Georgios.

Soe.

Velfkommen, Ven Georgios, min Frænde!
Jeg seer dig efter heldigt Seierstog
Tilbagevende med den tappre Harald
Paa stolte Snekker til Konstantinopel.
Alt Famas Tunger eders Roes forkyndte,
Før I kom hid. Har Middelhavets Røver,
Har Saracenen ei i Africa
Dg paa Sicilien smagt eders Sværd?
Dog dæmrer Skyen dunkel paa din Pande;
Du ligner ei den Helt, som Seier vandt.
Hvad har forstemt dig? Tal oprigtig, Ven!
Er du fortrædelig, fordi en Modvind
Dig gjorde vanskelig Indseilingen
Til Bosporos? Der krydser Strømmen stridig;

Men Overflødighedens gyldne Horn
 Gav ingen Kiøl, fra Africa til Thule,
 Meer fikker og meer yndig Ankerplads.

Georgios.

Min Keiserinde! ingen Modvind har
 Forstemt mig.

Joe.

Dog, forelskte Helt! tilstaa
 Oprigtig, gierne havde du i Morges,
 Den første Mai, da Pigerne — din Skielm!
 Du vidste det, Maria førte dem —
 Da de forsamled sig i Morgenrøden,
 Ved Solens Opgang, efter gammel Skik,
 At plukke Primler smaae i Morgendug —
 Tilstaa: du vilde overraske hende
 Med gyldne Sneffers pludselige Bram;
 Hun skulde ræffe dig, som Eiervinder,
 Den første, friske, dugbesprængte Krands.
 Men Euros, Notos var misundelige,
 De stækked Bingerne paa dine Seil,
 Og først i Mørkningen, i Gensomheden,
 Fandt Ankeret sin Grund.

Georgios.

Nei, min Fyrstinde!

Endskiøndt jeg længtes efter dig, Maria —
 Det var ei denne Sinken, som forstemte,
 Det var ei Primlers Krands, jeg vilde vinde;
 Men reent ud talt: den Fiende hader jeg,
 Som vil frarive mig min Laurbærkrands.

Joe.

Hvo vover det? Og er I ikke To,

Som eie den, og kan forsvare den?
 Georgios Maniafes, Græfers Helt,
 Og Harald Haarderaade, Nordens Ræmpe.
 Mon selv Misundelsen med giftig Braad
 Tør nærme sig et saadant Heltepar?

Georgios.

Og dog —

Joe opbragt.

Siig frem! hvo er den Riding her,
 Som vover strax ved første Blomsterhøst
 Af vunden Roes at kaste Tvedragtsfrø
 I mine Urtebed? Bed alle Helgen,
 Gang — lang Tid nok vi maatte taale Skam.
 Vel, at som Christne vi ei hylde meer
 De gamle Guder — de foragted os;
 Og naar paa Hyppodrom jeg stundom førte
 Den store Kobber-Herkules forbi,
 Det tyktes mig, som om han med Foragt
 Saae ned fra Støtten paa min Purpurkaabe. —
 Hvo er den Riding? Blænder eders Roes
 Hans Dine? Vel, saa kan han miste dem,
 Og Livet med, i Fald han turrer mig.

Georgios.

Indvortes Giering er den værste Fiende,
 Som virker vist til Død, Forraadnelse.
 Ja — var vi To! Men vi staae Een mod Een,
 Og det er Harald Haarderaade selv,
 Hyrstinde! denne stolte Eventyrer,
 Som vover at beklippe mig min Krands.

Joe forundret.

Hvad? Harald! Harald? ham forflager du?

Det græffe Kæmpelegems høire Haand
Er dig imod?

Georgios.

Fordi han kalder mig
Den venstre.

Zoe leer.

Bæringerne, veed du vel,
Er vittige og muntre. Deres Spøg
Man aldrig tage maa for Alvor.

Georgios.

Alvor

De tage selv for Spøg.

Zoe.

Fordi et Indfald
Og en Bedrift er dem fast lige let.
Misundelsen, min Ven! her kommer altsaa
Formodentlig fra dig. Siig Haralds Brøde!
Hvornæd har han fornærmet dig? Hvad har
han sagt dig?

Georgios.

Intet! Det er just det Værste.
Han spotter mig, fordi jeg kun er liden
Af Vægt; men var vel Alexander stor,
Som Verden overvandt? Tiirskaaenheden
Udholder mindre tidt, end smidig Lethed.
Han taler aldrig med mig, den Forvovne;
Gjør hvad han vil, og naar jeg Noget vil,
Som ikke huer ham, leer han mig ud,
Og drager fort med sine Bæringes,
Og jeg er nødt til, flux at følge efter,
Hvis Hæren ei skal skilles ad.

Zoe.

Udfaldet

Har viist, han ledte Hæren aldrig vild.

Georgios.

Kom han et nyt Sted hen, saa ilte han
 Alt slaae sin Leir, hvor der var sundt og tørt;
 Og Græfkerne da maatte nøies med
 At boe i Mosen.

Zoe munter.

Den, som kommer først

Til Bækken, faaer først vandet. Hvorfor kom
 I ikke først?

Georgios.

Ja, hvo kan løbe vel
 Omkap med disse norske, danske Ulve?
 Det er forunderligt: i deres Land
 Der voxer Jutet uden Jis og Rium
 Paa Grenene; og dog de løbe kan
 I Middagsheden her i tunge Brynier,
 Som Jutet var i Beien.

Zoe.

De er stærke

Og hærdede, som Romerne, dengang
 De seired under Romulus.

Georgios.

Bed Ligt

Har han jo næsten dog udrettet Alt.

Zoe.

Hvad siger ei Virgil: „Ligt, Tapperhed,
 Hvo spørger derom, naar det gielder Fienden?“
 Dog slaaer man ikke stærke Saracener

Med blotte Ligt; og firsindstyve Stæder
Har Harald sløiset, hører jeg.

Georgios.

Et Taarn

Med Muur omkring og nogle usle Hytter
Man kalder strax en Stad.

Joe.

Og har I ei

I Africa forstyrret Fiendens Magt,
Og gjort stor Fremgang paa Sicilien?

Georgios.

Jo; men den Ure deelte Græfer med ham.

Joe.

Og negter han da det?

Georgios.

Han negter Intet,

Han smiler kun. Fordømte Smil!

Joe.

Og hvis

Din skumle Pande jeg nu selv fordømte
Mig meer utaalelig, end Haralds Smil?

Georgios.

Hvorledes vandt han mangan Stad? Etsteds
Han grov sig under Jorden, som en Muldvarp,
Med sine Bæringer, og kom just op
I Giestesalen, hvor de sad og svired;
Da var det let, at flappe dem som Fluer.
En Stad afbrændte han ved Fuglesangst,
Bandt Svamp og Spaan ved unge Fugles Binger;
Da nu de smutted ind bag Tagene
I deres Neder, brændte Byen af.

Da blev ham Seiren let. Dog allerværst
Var sidste Eventyr.

Zoe.

Hvorledes det?

Georgios.

Det hedder sagtens: Bæringen er Christen;
Men vogt dig, Keiserinde! tro ham ei.
Jeg frygter, det er skulte Hedninger,
Der vel fortiente, man udrodded dem,
Som fordums Tid Paulicianerne.

Zoe smilende.

Hvad synded Harald imod Christendommen?

Georgios.

Da han ei kunde overvinde Byen
Paa ærlig Viis, anstilled han sig iyg,
Og endelig da døde han, til stor
Bedrøvelse for alle Bæringer.
Nu bad man om Tilladelse, at jorde
Hans Liig i Kirken. Han er saare rig,
Og Præster og Prælater, stakkels Folk,
Af Kierlighed til deres gode Kloster,
I Haab om muligt saa at arve ham,
Tillod hans Jordefærd. Man bar ham ind
I Procession, med Hymner og med Vys,
Ad Stadens Port; hans Kæmper fulgte ham.
Men neppe stod i Kirken Haralds Skrin,
Før han sprang ud af Kisten med sin Glavind,
Og gjorde røddeligt omkring sig brat.
Hielp, alle Helgen! hvilket Slagteri
I Kirken, for Guds Altar. Var det Ret?

Jeg spørger, min Fyrstinde! var det Ret?
 Bør man bedrage Gud for verdslig Roes?

Joe.

Dg Munkene for Guld, som de har ventet
 Med Gridskhed efter? Det var blodig Synd!
 Hvor vover Simon atter paa at nærme
 Sig Fienden i et eventyrligt Skjul?

Georgios.

Det er en anden Sag; Simon var Hedning,
 Men Harald er en Christen. Der er Forskiel
 Paa Hest og paa Liigfiste; dog tilstaaer jeg:
 Til begge hører der en Hestelykke.

Joe.

Min Ven! jeg mærker, hvor Kothurnen trykker.
 Betving din Brede, din Misundelse;
 Misundelsen kun kommer her fra dig.
 Ei Harald styrter du; hold dig ved ham,
 Dg undergrav ei Klippen, som i Faldet
 Tog dig i Dybet med! Gif du ei Sol,
 Find dig beskedent i at være Maane!
 Du fik dit Lys fra ham, og lyser selv,
 Naar han er ei tilstede. Ganske borte
 Fra ham, du blev en mørk Planet. Skion paa
 Din Lykke! Jeg har lovet dig til Brud
 Min Frænke jo, den deilige Maria.
 Vind hendes Hierte, deel saa broderlig
 Med Harald Haarderaade din Triumph;
 Dg gjør mig ei i denne Keiserborg,
 Hvor jeg har Sorger nok, fleer til! Farvel!

Georgios gaaer.

Dione, som har holdt sig tilbage, og er gaaet ind i Sidegalleriet, kommer nu igien, naar Georgios er borte.

Zoe.

Du Svage! er det Taffen, Harald nyder,
Fordi han deelte Vren med dig? Est
Du en af de nedsaaede Dragetænder,
Der troer at voxe til en Mand i Harnisk,
At fælde Jason? Nei, ved Grækenlands
Ældgamle Guder, ved det hellige Kors!
Jason skal faae det gyldne Skind. Medea —
Medea er der end, hun elsker ham,
Og Nordens Helt vil ikke lønne hende
Med Utafnemlighed, som Oldtids Hedning.

Dione.

I Fald kun ei det Rygte, høre Zoe!
Om Garderiksfyrstindens falske Død
Modsiges af et andet, mere sandt.
Man siger, at en ny Flok Bæringer
Er alt i Vente, kommer her i Dag.

Zoe.

Du gjør mit Blod til Jis med din Formodning.
Dog — det har ingen Rød. Og var det saa —
Ei Harald veed, hvo der udbredte Rygtet.
I tre Aar saae han ei sin Fæstemø.
Han elsked aldrig liden Elisif;
Ham tyktes vel om dette halve Barn
I Garderike, hvor han kieded sig
Blandt Snee og Graner hos Kong Jarisleif.
Den Tid han havde Intet seet endnu,
Som kunde vække hans Beundring; derfor
Behaged ham den lille norske Pige

(Thi Ruriks Afkom er jo halve Normænd)
 Med foldetforte Skjort, med Sølvfrands
 Om Fletningen i røde Silkelidser.
 Nu har i tre Aars Tid han levet i
 Fortrolig Dmgang med det Herligste,
 Som Jorden eier. Sine Biællehuse
 Med tættet Mos har Marmorhallen faaet
 Ham til at glemme med sit Mosaik
 Og sine kostelige Billedstøtter.
 Nu har han Skønhed seet, og lært at fatte,
 Hvad Sielent er. Et Aar alt har hans Brud
 Jo været død for ham. Det falske Rygte
 Jeg for en Sommer siden bragte ham.
 Han græd ei ved det.

Dione.

Harald kan ei græde;
 Men hvo har sagt dig, at han ei kan sørge?

Zoe.

En Siæl, som Haralds, kan ei længe sørge.

Dione.

Maaskee han ei kan elske.

Zoe.

Han er Mand.

Bed Harald Haarderaad er intet Halvt;
 Den Mand er halvt kun Mand, som ei kan elske.

Dione.

Jeg hører Keiseren.

Zoe.

Saa lad os flye!
 Medusahovedet, som Perseus bar

I Sølvørskold, forstened Ingen meer,
End det utaalelige Afsyn mig.

Dione.

Den gamle Herre næsten gaaer i Barndom;
Hvor kan det Latterlige, min Fyrstinde!
Forstene dig?

Zoe.

Jo, naar den grumme Skiebne
Dertil mig binder med en evig Lænke,
Nedværdiger mit Væsen til at lide
En daglig Tvang i den Forhadtes Nærhed.
Men ved det hellige Kors, som Helena
Fra Jorsal bragte til Konstantinopel,
Snart skal jeg sprænge Lænken, eller døe!

Gaaer med Dione.

Romanos Arghros kommer med Simeon og med en
gammel sølvhaaret Eremit.

Romanos.

Her, fromme Herrens Mand! er Keiserborgen.
Beseer den, om du vil, i alle Kroge,
Foragt den, om du kan! Jeg veed det nok,
I Orkens Eremiter, som har tilbragt
En tyve, tredve Aar med at nedknæle
For Korset i en mørk og fugtig Hule,
I ændse Sølv og Guld og Edelsteen,
Marmor og Elfenbeen kun saare ringe.
Dig, fromme Fader! gaaer det, Hedenskabet
Fraregnet, som Diogenes; og mig,
Romanos, ligerviis som Alexander:
Hvis ikke jeg var Grækenlands Despot,

Jeg vilde være Syriens Eremit.
 Jeg haaber, at du bliver hos os her
 En føie Tid, og Guds Belsignelse
 Vil skientes os derved. Og naar du gaaer,
 Saa rækker jeg dig glad en Lærepenge
 Paa Veien med.

Sagte til Simeon.

Det byder Politif;
 Deslige hellige Gubber maa man smigre.

Eremiten.

Jeg takker dig. Vel har for lang Tid siden
 Forsængelige Sværm jeg Ryggen vendt;
 Dog morer det mig end, for sidste Gang
 At giennemvandre flige gyldne Sale,
 At see de døde Afgudsbilleder
 Staae der forstenet, blegt i deres Banmagt,
 Fra den Tid Christi Lære Seier vandt.

Romanos.

Saa see dig om! Og ikke sandt, du spiser
 I Aften ved mit Taffel?

Eremiten.

Mig kun nære
 Brød, Vand og Urter i min Gensomhed.

Romanos.

Men, fromme Mand! i Morgen følger du
 Mig dog i Kirken til Trisagion?

Eremiten.

Ja, derfor kom jeg. Christendommens Fæst
 Bed Hedningernes Fald var fra min Barndom
 Min største Fryd. Min gamle Stemme skal

Indblande sig i Menighedens Røst
Til Lovsang for den himmelske Sophia.

Gaaer.

Romanos.

Jeg haaber, Simeon! du misforstaaer
Mig ei: det er ei dumt Bigotterie,
Din Keiser hylder ikke Mængdens Fordom;
Men man maa smigre Pøbelen. De Gubber
Tilbedes fast som halve Guder. Husker
Du end hiin Støttehelgen Daniel?
Saa kaldt, fordi hans Bolig virkelig
En Støtte var, hvorfra i mange Aar
Han ei kom ned, men laae paa Kneæ og bad;
Og hvor han nær engang var død af Kulde,
Hvis ikke hans Disciple havde tøet
Ham op med varme Svampe. Lod han sig
Ei dristig bære til Konstantinopel,
Da han af Stivhed ikke kunde gaae;
Ufsatte Basiliskos i et Oprør,
Og gav ham hen til skændig Hungersdød?

Simeon.

Vel sandt; men det er nu saa længe siden.

Romanos.

Vi er ei bleven flogere, min Ven!
I denne Mellemtid. Hvo sørger vel
I evig Hurlumhei af Baabengny
For Kunst og for Videnskaber? Jeg
Gjør, hvad jeg kan.

Simeon.

Og det vil sige meget.

Romanos.

Der kommer Børingen med Keiserinden.
Nu er jeg ikke oplagt til at tale
Med ham, og mindst, naar hun er der tilstede.
Han maa udbede sig en Audients,
Og ikke træffe mig tilfældigviis.

Gaaer med Simeon.

Zoe kommer med Harald.

Harald.

Den gamle Keiser har særdeles travlt.
Det gjør mig ondt, at han har ikke Tid
At hilse mig; min Tid er ogsaa knap,
Og jeg har ikke længe Tid at vente.

Zoe.

Nu, Harald! længe nok, mig synes, har
Du tumlet om paa dristigt Eventyr;
Tid nu at hvile lidt paa dine Laurbær.

Harald.

Det er just det, jeg meget længes efter,
Min Keiserinde!

Zoe.

Ei! det glæder mig.

Harald.

I Dag en vigtig Tidende mig bragtes,
Hiemkalder mig jo før jo heller.

Zoe affides.

Himmel

Og alle Helgen! har han hørt maaskee,
At Elisif i Rusland lever end?

Harald.

Jeg ønsker at faae Hiemlov. Bleg, som Vast,

Din Fiende flygted for os, hvor vi kom;
 Gudsfaalen bar ham hastigt, og de Slagne
 Paa Stranden laae, som store Dynger Tang.
 Et stormfuldt Hav omtumler deres Been
 Og Hoveder paa hviden Sand. Men nu,
 Nu længes Hjertet efter Fædrelandet.
 Mig tykkes, hiit de fjerne Bierge vinke.
 Jeg spørger de smaae Fugle hver en Morgen,
 Som flyve did: Vil I vel hilse Dobre
 Fra Harald Haarderaade? — Grækeren
 Har mangen Sygdom, som den sunde Nordbo
 Ei fiender til; der er kun een, som han
 Ei pines af, og som anfalder os,
 Og det er Hiemvee, høie Keiserinde!

Joe.

Du kunde længes midt i Glædens Favn?
 Hvorefter? Vinker dig en Vinterørk
 Fra Paradiis?

Harald.

Kun der er Paradiis,
 Hvor Mennesket de første Dage nød
 Uskyldighedens Stand; og det vil sige,
 Hvor han nød Livet som et lille Barn.
 Urgierrighedens Engel driver os
 Med Sværdet ud; da selv vi gribe Sværdet.
 Til stærken Ungdom vie vi Bedrift;
 Men kommer Manddom med sin brune Høst,
 Da vil vi nyde Frugten, hvor vi plukked
 De første Blomster, og da vinker mægtigt
 Det gamle Fædreland.

Boe.

Før vinkte Wren.

Beherskes Harald nu af Sværmerdrømme?

Harald.

Nei, Keiserinde! Wren er endnu
Min Fylgie, som før, men den forenes
Med mine Hjertensønster.

Boe urolig.

Lydeligt

Maa Harald tale, hvis jeg skal forstaae ham.

Sagte.

Hvad vil han sige med sit Hjertes Ønster?
Han spænder mig paa Pinebænk.

Harald.

Fyrstinde!

Jeg er en Søn af Sigurd Syr; min Broder
Paa Modrene, den hellige Olaf, faldt
Paa Stiklestad, da jeg var femten Aar.
Jeg stred alt med ham. Ulykkelig undgik
Jeg Throndelagens Bonders Raseri,
Blev over Riølen bragt til Garderike,
Til Konning Jarisleif —

Boe affides.

Nu kommer det!

Belav dig paa det Værste, arme Hjerte!

Harald.

Blev Landeværnets Hovding hos ham, beiled
Til liden Elisif, som nu er død;
Christ være hende naadig i sin Himmel!

Boe

med et lettende Suf.

Det ønsker jeg af Hjertet med.

Harald.

Det Suf

Kom ærligt, høie Boe! men beflemt.

Mistvivler du om hendes Salighed?

Boe.

Nei, nei! Nicēphoros Phofas' Datter Anna,

Som ægted Valdemar, indførte der

Den christne Tro; fra den Tid nyder ogsaa

Ruslands Barbar den evige Salighed.

Harald.

Hvis Nogen nyder den, da er det hende;

Hun var alt her en god, uskyldig Engel.

Boe.

Et Barn endnu jo næsten. Men hvad meer

Om dine egne Kaar?

Harald.

Det hørte med

Til mine Kaar, Fyrstinde! at jeg misted

Min stakkels Fæstem.

Boe.

Men siden hun

Er død, hvad drager dig til Norden nu?

Harald smilende.

En anden Brud!

Boe.

Hvordan?

Harald.

Som aldrig dør;

Som overlever alle sine Mænd;
 Som trykker dem i kærlig Favn, og dog
 Er lige sund og ung og fager for
 De følgende: den gyldne Kongekrone.

Joe.

En Kongekrone! Veier ei i Bægten
 En Keiserkrone op mod den?

Harald

uden at lægge Mærke til hendes Ord.

Et Budskab

Er bragt i Dag af megen Vigtighed:
 Europas og vor Nutids største Mand
 Og største Helt er død.

Joe.

Hvem mener du?

Jeg kender kun een stor Mand, og han lever.

Harald.

Hvem?

Joe.

Du!

Harald.

Jeg? Imod ham var jeg at regne,
 Som siden Taarnfalk mod en Kongeørn.

Joe.

Siig da den store, ubekiendte Mand!

Harald.

Knud, Danmarks, Englands og Norges Konge.

Joe.

Jeg har hørt tale om ham; han har gjort
 En Reise, hvis jeg feiler ei, til Rom.
 Var han saa stor?

Harald.

Han var et Menneske,
Ei uden Synd. Misundelsen forgieves
Hans Rygte vilde plette, mens han leved;
Den skal ei gnave paa den Dodes Been.
Troer du, der hører ingen Størhed til
Alt vorde Danmarks, Bretlands, Norges Konge?
Knud var ei tapper blot, men viis og from;
Det lærte man, dengang blandt Smigrerne
Paa Skront han Havet tvang til Lydighed.
Med Bitherlagets Ret han bygte Landet;
Hans Thinglith var en Samling Edelstene
Af Kæmper, som i Hrolfs og Odins Tid.
Alt blomstred under ham. Ei Angelsaxen,
Ei Gudbrandsdalens Sønner følte sig
Ydmyget ved at lyde ham. Og gierne,
Imens han leved, overlod jeg ham,
Som den, Natur bestemte til at herske,
Et Rige, hvortil dog min Fødsel gav
Mig større Ret. Men see, nu er han død!
Den store, stærke Sol er sunket ned,
Hvis Straaler dæmped før de mindre Lys,
Nu blinke Stierner atter frem i Mørket;
Hver griber fiæk til Sit, og jeg til Mit.
Min Brodersøn, den unge Magnus, venter
Alt fange Riget efter Hardeknud —
Ham vil jeg ikke vige. Vi vil nappes
Om dette Bytte; lad saa Lykken raade!

Boe i Tanke.

Naar agtede du da at reise bort?

Harald.

Strax, høie Keiserinde! Mine Landsmænd
 Indtræffe her i Aften. De kan ventes
 Hvert Dieblif. Saa lad i Morgen tidlig
 Mig drage bort! Derved undgaaes endeel
 Besværlighed for denne gode Keiser,
 For hans Senat, og for hans Ven Georgios.
 Man synger strax jo her Trisagion
 I prægtige Sophiakirke for
 En vunden Seir. Jeg troer nok, at din Husbond,
 Og hvad der hører til hans nære Kreds,
 Har Intet mod, at Seieren blev vundet;
 Men at en Fremmed vandt den, ærgrer dem.
 Misundelsen alt giærer hemmelig
 I Mørke; jeg maa see, hvor jeg skal slaaes.
 Saa lad mig reise da, og glem mig ikke!

Se roet.

Jeg glemme dig? Nei, aldrig, Harald! Men,
 Bed Gud, jeg vil ei heller miste dig.
 Oprigtigheden lærte jeg af dig,
 Hør mig! Jeg blues ikke ved at tilstaae,
 Hvad mangen Biv vel sfiuler i sit Hierte;
 Men den, som Harald Haarderaad skal agte,
 Maa være Noget værd, og eie Mod.
 Jeg elsker dig, jeg vil besidde dig.
 Du reise bort med dine stærke Kæmper,
 Og lade mig i denne Sværm af Halvmænd
 Tilbage, i en overflødig Brimmel
 Af Pragt, som sfiuler føleligste Savn?
 Nei, aldrig! Heller døe! Jeg rækker dig
 Min Haand, jeg hæver dig paa Konstantins

Uldgamle Throne. Glem de norske Fielde!
 Den Verdensdronning, mægtige Byzants,
 Der selv behersker tvende Verdenshave
 Og tvende Verdensdele, skal du raade,
 I det du raader over Zoes Hierte.

Harald bestyrtet.

Men — Gud og Mænd! — din Husbond lever jo,
 Du er ei Enke.

Zoe smertelig.

Enke! Den ei Enke,

Hvis Ungdomsbaar blev strax formælet med
 En Nattefrost, der næsten dræbte mig
 Hver Knop paa Haabets Blomst? Veed du det ei?
 Vil du, jeg røbe skal min Faders Skam?
 Den grumme Keisergubbe gif i Barndom,
 Og paa sin Sotteseng tvang han Romanos,
 Med Trusel om sit Dieshns Forliis,
 Alt ægte mig. Romanos lod sig skille
 Ræd ved Gudocia, sin første Hustru,
 Og rakte tvungen mig sin kolde Haand.
 I Alt er vi hinanden saa ulige,
 Som Dag og Nat, som Venus og Saturn.
 Jeg Uetling af den macedonske Stamme,
 Han blot Patricier. Jeg frisk, som Rosen,
 Han skielvende, som Høstens visne Blad,
 Sindssvag, forfængelig, raadvild og feig.
 Nei, ved det hellige Kors paa Hyppodrom!
 End er ei Skuespillet reent til Ende.
 Min stærke Sol endnu staaer i sit Solhverf,
 Og der er endnu langt til Høstens Jevndøgn.
 Mit Liv! jeg nyde vil din Sommerglæde.

Ei blot med Edelsteen vil jeg bedækkes,
 Som Offerdyr med Blomster, før det slagtes.
 Og hvad er bedste Glæde for en Kvinde,
 Ja, for et Menneske? Kun Kærlighed!
 Og er det Nyt vel, at en ung Fyrstinde
 Sig skilte ved en vranten Huustyran?
 Semiramis! Kleopatra! og du,
 Theophano — Forgængerinde! styrk mig,
 Og giv mig Kraft til dette raske Værk.

Harald.

Du myrde vil din Husbond?

Zoe.

Hvorfor myrde?

Lad Klosteret begrave! Har han Syn?
 Hvor er det Syn, som jeg berøver ham?
 Han gaaer igien, et lustigt Spøgelse;
 Ved Graven vakler han, og kan ei styrte,
 Kun Andre kan han hindre i at nyde.
 Hvad var min Synd, hvis jeg forforded ham
 Ei nogen Dag engang, men høiest regnet
 En Aftenstund, der er ham selv for lang?

Harald fatter sig.

Det kommer mig uventet — men din Kæfthed
 Og din Hengivenhed for mig, du Skionne!
 Jeg skatter efter sin Fortieneste.

Zoe.

Du bliver altsaa her?

Harald.

Ja, ja! jeg bliver.

Zoe.

Forraader ikke din Veninde, Harald?

Harald.

Nei, nei! Vel veed jeg, hvad jeg skylder Tillsid.

Joe.

Jeg har talt meget, muligt alt for meget —

Stærkt blusse mine Kinder. Jeg er Qvinde,

Og skiondt det Helteblod, som rinder fækt

I mine Arer, gav et Dieblif

Mig Mandens Mod, mig overraster nu

Undseeligheden dog, og gjør mig svag.

Du skal ei svare mig — ei strax — ei nu!

Nei, raske Harald! du skal ikke svare.

Maaskee i Morgen, eller Overmorgen —

Naar selv du vil — naar vel du har betænkt dig.

Kun reise maa du ei — og vær taknemlig!

Gaaer.

Harald

seer med Foragt efter hende.

Forbryderske! -- Det bliver Enden altsaa

Paa Legen. Derfor har vi stridt som Løver,

For at en Qvinde efter eget Lykke —

Det er den Agtelse, som vides os,

Os Bæringer, den græske Keisers Livvagt,

Os norske, danske Mænd, om hvem tilforn

Endboen havde slige høie Tanter,

Hvad Troskab angaaer, at det Ord en Bæring

Og Troskab havde næsten een Betydning.

Maria! skønne Pige! havde du

Beseiret ei mit Hierte, aldrig var

Jeg vendt tilbage meer til Miklagard,

Til Sodom og Gomorrha. Men nu vil

Jeg frelse dig fra den forhadte Brudgom,

Til hvem den frøbedæfte Synderinde
 Vil koble dig. Tyns kun, Georgios!
 Det er det sidste Puds, jeg spiller dig.
 Tyns, Zoe! vend din Hævn fra Keiseren
 Til mig. Saa reddes han; og vugget af
 Min gyldne Drage paa det sorte Hav,
 Med vundet Guld, med elskelige Brud,
 Jeg iler giennem Garderik og Sverrig
 Til Norges mosbegroede Kongesteen,
 Og leer ad dine Rænker og din Hævn.

Han gaaer; ved Udgangen af Hallen møder han Maria og
 nogle græske Piger med Lyrer, de bringe Primelkrands;
 Harald følger tilbage med dem.

Chor.

Ewig Naturen skienker sine Gaver,
 Jis ødelægger ei de græske Haver,
 Baaren, med Sangfugl, Zefir og Aurora,
 Kommer med Flora.

Laurbærret grønnes deiligt end tilviise;
 Ak, men det pryder meer ei Heltens Jøse.
 Fiernt nu fra Thule, fra det folde Bælte
 Drage kun Helte.

Jorden er venlig alle Skabtes Moder,
 Skønhed er Søster, Tapperhed er Broder;
 Gi da forsmaa, du Helt fra fjerne Kyfter!
 Tak af din Søster.

Tienden, som fræk sig Grændsen havde nærmet,
 Beg for din Glavind; du har os bestiermet.

Modtag da Krandsen! Haabet den har bundet,
Du har den vundet!

De ræffe ham Krandsen.

Harald roer.

J smelte mig! Hvor kan man smelte Harald?

Jeg studser selv fast over disse Taarer,

Som eders hulde Sang aflofte mig.

Man siger: kun den Svage fælder Taarer;

Bed hellig Dlaf, det er ikke sandt,

Den Stærke, mærker jeg, kan ogsaa græde.

Maria.

Du skienker Svaghed din Medlidenhed.

Harald.

Maria! tal ei saa; heel vel du kiender

Din Almagt, under et beskedent Slør

Du trodser med den.

Maria.

Tilgiv dette Skridt,

Hvortil Beundring og Taknemlighed

Drev vore Hierter! Lidt, med mine Søstre,

Har jeg kun levet i den mørke Nutid.

J Palmeskuggen, Cedertræets Ly,

Skilt fra en daarlig Brimmel, skued vi

Endnu det ynderige Grækenland.

Jor os Athenen ikke var forsvundet.

Dets Helte leved os, dets Digtere;

Og daglig fulgte vi Achil, Patroklos

Paa lette Stridsvogn ind i Slagets Tummel.

Da lærte vi at skatte Heltemod.

Og Døgnets Pragt vi at foragte lærte,

Naar med Naufikaa vi skylled Viin

Dg spilled Boldt paa føle Morgengrønning.
 Forundret fandt vi i det Virkelige
 Slet Intet af det Store, Herlige,
 Hvorefter vore unge Hjerter længtes.
 Fordærvelsen, det lumste Riddingsværk
 Behængte sig med rige Purpurlapper;
 Ei meer høimodigt dog, end Tiggeren,
 Der vilde prøve Kræfter med Odysseus.
 Da, Harald! drog du frem med dine Helte,
 Dg atter stod Achilleus for vor Siæl,
 Kun mere from. Du bøier stolten Knæ
 For Christi Kors, og aldrig kunde du
 Uædelmodig haane faldne Fiende,
 Dg slæbe Hektors Liig ved dine Hiul.

Harald.

Maria! hulde Pige! hør min Bøn,
 Lad dine Legesøstre gaae tilside.

Hun giver dem et Bink, de gaae.

Harald.

Jeg pleier ei at undres over Modet,
 Dog veed jeg selv i dette Dieblif
 Ei, hvor jeg faaer det fra. Du skienker mig
 Din Yndest, og det glæder mig af Hiertet,
 Maria! thi mit Hjerter elsker dig.
 Til mange Dmsvøb er her ikke Tid,
 Dg jeg forstaaer mig ei paa kunstig Tale.
 Jeg er en Bonde fra det norske Fjeld,
 En halv Barbar mod dig; jeg veed det, Pige!
 Men ærlig, diærv og trofast. Kan du nøies,
 Maria! med en Mand, ei meer, ei mindre —
 Der er min Haand! D, tag den! Den blev fri,

Da Døden tog min liden Elisif.
 Kan du forsage denne stolte Pragt,
 Og drage med en Skare Bæring
 Til fremmed Himmelegn og fremmed Sprog?

Maria kærlig.

Ja, Harald! Jeg vil svare dig, min Helt!
 Med lignende Oprigtighed — jeg kan.

Harald.

Og vil du gierne?

Maria.

Ja, jeg vil det gierne.

Harald.

Saa er jeg lykkelig. Din Primelsfrands,
 Tag selv den, som en yndig Brudefrands.

Han sætter den paa hendes Hoved.

Men reise maae vi fra den fæle Zoe.

Maria.

Og fra den nedrige Georgios.

Jeg drager med dig, hvor du vil.

Harald.

Og hvis

Jeg alt i Morgen vil? i Morgen Nat?

Maria.

Jeg eier Intet, er en fattig Slægtning
 Af Keiserinden, har indpakket snart.

Alt, hvad jeg havde, var et kærligt Hierte;
 Det er ei længer mit, det hører dig til,
 Du tog det dog jo med dig, naar du reiste.

Harald.

Saa est du nu min Brud. Giv mig et Kys!

Hun vil kysse ham.

Den gamle Eremit

træder ind igien, og raaber:

Kys hende ei, hvis du har hende kjær;
Brænd ei et Saar i hendes unge Hierte,
Som du kan ikke læge.

Harald.

Hvo est du?

Maria.

Den fromme Eremit fra Syriens Drk?
Af, hellige Fader!

Eremiten.

Gaa herfra, Maria!

Maria.

Farvel, min Harald! Jeg maa lyde her.
Men aldrig skal jeg glemme dig. Saa længe
Mit Hierte banker, skal det elske dig,
Og hvor du drager hen, jeg følger efter.

Gaaer.

Eremiten.

Nei, ved den hellige Ansgarius!
Det gjør du ikke. Dæmp din Lidenſkab,
Hvis ei, forgaa, og vaand dig i din Synd!

Harald.

Du røver mig min Brud?

Eremiten.

Nei, tværtimod,

Jeg værner fredelig om hendes Ret.

Harald.

Jeg kan ei tyde dit Drakelsprog,
Maaskee dit Banvid. Thi jeg kiender nok
Jer gamle Sværmere. I Gensomheden

J tabe fast ved Grubleri Forstanden,
 Og komme saa forrykt fra eders Drk;
 For at beherske Konger, Keisere
 Med dunkle Magtsprog.

Gremiten venlig.

Ben! jeg vil dig vel.

Siig, hvilken Dyd du agter høist i Verden,
 Næst from Tilbedelse for Christi Kors!
 Siig mig det Balgsprog, Bæringerne bære
 I Korsets Fane!

Harald.

Trofskab.

Gremiten.

Vel, min Ben!

Jeg redder dig dit helligste Alenodie.

Gaaer.

Harald forbittret.

Du redde mig? du lære Trofskab mig?
 Troer du, den fiæffe Fisker taber bleg
 Sin fundne Perle strax igien af Skræk,
 Fordi en Havmand truer? Unge Perle!
 Jeg fatter dig i Kronens gamle Guld,
 Og du skal straale som dens bedste Smykke.

Gaaer.

Anden Handling.

Hallen som før.

Romanos Arggros. Simeon.

Romanos.

J Overmorgen holder jeg et Møde.
 Lad Himmeltegnene, det lærde Selskab,
 Forsamle sig! Lad Videnskabens Sol —
 Jeg mener Præsident med Protocol —
 Tilstede være! Lad af Dyrefredsens
 Tolv Faculteter ei det mindste mangle!
 Alt maa gaae ordentligt. Philosophien
 Har Krebsens Tegn, Jurisprudentsen Tyrens,
 Theologien Skorpionens, Digtkunst
 Bandmandens — og saa videre. Jeg agter
 At læse selv en Undersøgelse:
 „Om Brug i Krigen af den græske Ild“.
 Jeg haaber, det vil giøre Opfigt.

Simeon.

Sikkert!

Hvor er den Keiser, der i sig forener

Saa megen Iver for det Vigtigste
Og for det Ringeste, som vor Romanos?

Romanos.

I Videnskaben, Ven! er Intet ringe,
Naar man, som jeg, har druffet af Kastale,
Af Hyppokrene. See, Justinian
Berømmes for sin Corpus juris, for
Pandecter og for Institutioner,
Som han ei selv, men som Tribonian
Og andre lærde Mænd har skrevet for ham.
Jeg skriver selv, og dog maaskee berømmer
Mig Efterslægten mindre. Lad saa være!
En Philosoph bør virke Alting kun
Af Riærlighed til Tingen. — Lad Homer
Paa Slangehuden rulles ud i Morgen!
Man siger, Bæringerne komme snart,
De pleie da blandt andre Herligheder
At see Bibliotheket. Læse kan de
Vel ikke; men det imponerer dem.
Jeg holder meget af at imponere,
Især Barbarer uden Aandscultur.

Simeon.

Ja, naar de see de sex og tredve tusind
Fem hundred Bind —

Romanos.

Og naar de see Homer
Paa Slangehuden, hundred tyve Fod lang —

Simeon.

Saa faae de Urefrygt. De undersøge
Vel Huden ei saa nøie, mærke vel
Ei Sammenslimingen. I deres Viser

Rindormen spiller tidt en vigtig Rolle;
 Vi kan indbilde dem, Homer er skreven
 Paa Hammen af en Rindorm.

Romanos.

Simeon!

Jeg lider ikke denne Spøgetone,
 Og heller ei den Tviwl. Det er en Skat,
 Saa stor som fielden. Det er virkelig
 En Slangehud. Der gives slige Slanger;
 Og paa mit Tog til Syrien —

Simeon

sagte, spodsk i Keiserens alvorlige Tone.

Hvorfra

Jeg kom med usorrettet Sag —

Romanos.

Jeg hørte

Om slige Ræmpeslanger. Men for ei
 At blande her det Ene med det Andet:
 Nu er da Harald kommen. Han har seiret.

Simeon.

Saa hedder det; men spørg Georgios!
 Det Tog, som skulde vorde Grækers Vre,
 Blev meer til Grækers Skade, Grækers Spot.
 Den halve Deel af vore Folk er dræbt,
 Af Bæringerne mangle saare faa.

Romanos.

De har en bedre Hælbred, taale bedre
 Forandring af Climat, Strabads og Føden.
 Det er en hæslig Feil af mine Landsmænd,
 De er saa læffermundede, saa fiælne.
 Hvi gif Drest det i Sicilien

Saa slet, dengang min Formand Konstantin
Didsendte ham? Og hvorfor gif det siden
Andronikos ei bedre? Var det Feighed?
Nei, ved det hellige Kors! Men de forspiste
Sig i Meloner, Druer, Apelsiner,
Og deraf døde de, som Fluer. Have
Vi selv ei Frugter nok? Men det var hedt,
De vilde vederqvæges og forfriskes.
Nu føles deres Been forfriskede
I sorten Muld.

Simeon.

Hvad har vel Harald virket?
Sicilien er ikke vundet end,
Om end han brændte nogle Byer af,
Og dræbte nogle Hedninger.

Romanos.

Nei, nei,

Der vil desværre mere til; og vi,
Vi Grækere har ikke Lykken med os.
Det fæle Barsel er ei heller glemt,
Den Uyd, som kom fra Bierget, fra Kusinos:
„Ulykke!“ skreg det høit, som af en Qvinde;
Men kom man did, da hulkede kun Bandet
Af Biergets Indvold. Saadan blev det ved,
I flere Maaneder.

Simeon.

Et Qvindesagn!

Romanos.

Nei, jeg forsikkrer dig, jeg hørte det
Af lutter Mænd, da jeg paa mine Tog
I Syrien —

Simeon sagte.

Hvorfra jeg kom tilbage

Med uforrettet Sag —

Romanos.

Men for at blande

For meget ei det Gne med det Andet:

Hvad gjør jeg Harald til? Han maa dog lønnes.

Lad see: Sebastokrator, Cæsar! — Nei,

Det er for meget. Nei, jeg tænkte paa —

Hvad synes dig om Panhypersebastos?

Om Prosebastos?

Simeon.

Alt for godt for ham!

Romanos.

Nei, Keiseren maa lønne keiserligt.

Og skøndt den Roes er overdreven, naar

Mit Folk mig falder en Forening af

Augustus, Marc Anton og Antonin,

Maa jeg dog vise Høimod efter Gne.

Nei — Panhypersebastos, derved blier det.

Simeon.

Min Keiser! du tillod din fordums Ben

For mangt et dristigt Ord.

Romanos.

Tal, Simeon!

Jeg mindes, da jeg var Patricier,

Saa vel som du. Jeg veed, du mener mig

Det altid ærligt. Tal, hvad vil du mig?

Simeon.

Kun bede dig: ei alt for ydmygt, Herre!

Alt møde denne stolte Normands Hovmod.

Romanos.

Bær du kun ikke bange! Vel jeg veed,
Hvad jeg mig skylder selv. Før gif jeg fra ham,
Fordi han her sig nærmed uanmeldt,
Før du, min Protovestiere, var
Tilstede med dit Embeds Sølvørstok.
Thi Formen, Formen er en vigtig Ting. —
Godt — Panhypersebastos! Ved min Krone,
En herlig Titel; men han skal dog føle,
At jeg er Keiser.

Simeon.

Denne gamle Skif,
At Bæringen er fri for hvad vi kalde
Tilbedelsen, for Godefaldet, huer
Mig ikke meget.

Romanos.

Heller ikke mig.

De kunde gierne knæle for en Keiser;
Dog, det er gammel Rettighed.

Harald

kommer munter.

Hil dig og sæl, min gamle fromme Herre!
Her har du Bæring i Miklagard
Igien. Tilgiv, vi dvælte noget længe;
Men stærke Normand kan ei altid gaae
Med Øren blot paa Skuldren for sin Keiser
I Kirken, Borgen og paa Hyppodrom;
Gi blot forsvare dig i dine Sale.
Den ydre Kreds maa ogsaa fredes for.
Nu har vi lustet om dig. Frække Hedning
Vil ei saasnart igien forstyrre dig.

Snart nu afløser os en anden Flok,
 Som hænger Breiden trofast paa sin Herde,
 Og staaer som ærlig Vagt omkring din Borg.
 Romanos vigtig.

Den Drot, som stammer fra Cæsar August
 Og fra den store Konstantin, min Søn!
 Vil altid vise sig erkiendtlig mod
 Den Undersaat, som vil ham vel. Du har
 Udmærket dig ved lykkelig Bedrift
 I Africa og paa Sicilien.
 Gud raader Lykken. Da jeg drog med Hæren
 I Syrien —

Simeon sagte.

Med uforrettet Sag —

Romanos.

Var jeg ei lykkelig. Men desto bedre,
 At Bladet vendte sig. Din Tapperhed
 Jeg lønner med en Hæderstitel, som
 End aldrig nævntes før ved Bosporos,
 De syv lyksalige byzantinske Bierge.
 Knæl ned, min Søn! tag min Belsignelse!
 Jeg faarer dig til Panhypersebastos,
 En Rang, som endnu ingen Cæsar har.

Harald.

Jeg takker dig for Titlen, Herre Keiser!
 Men lad mig heller staae. Belsignelsen
 Er lige kraftig.

Romanos.

Vil du ei, min Søn!

Medknæle for din Fader, naar den Gamle
 Belsigner dig?

Harald.

Min ældſte Fader, Herre!
 Er Gud i Himlen. Ham jeg knæler for.
 Dig takker jeg af Hiertet for din Godhed,
 Og ſønlig vil jeg kyſſe dig din Haand,
 Men ſtaaende. Det er en gammel Ret,
 Forfædrene fra Nord mig gav i Arv,
 Og jeg maa giemme Arven ubefkaaret
 Til mine Eſtermænd.

Romanos fortrædelig.

Saa ſtaa, du Stolte!

Men tro dog ei, fordi du nu kan falde
 Dig Panhyperſebasto, at du har
 Den ſamme Rettighed, ſom ſelv Deſpoten.
 Vel ſtaaer den Titel Panhyperſebasto
 Strax efter en Auguſts, en Cæſars Rang;

Nærmer ſig ham med Bigtighed, og ſiger med Bægt:
 Men — Purpurſtøvlerne tør du ei bære!
 Læg Mærke dertil, Harald Haarderaade!
 Du maa beſkedent nøies med de grønne.
 Og Diademmet eller Tiara ſømmer
 Sig kun Deſpotens Iſſe. Nu Farvel!
 Jeg iler til Forretninger. Gi Sværdet
 Alene fræver min Opmærkſomhed;
 Mig kalde Videnskaber, Induſtrie.
 I Morgen ſees vi ved Triſagion.

Gaaer med Simeon.

Harald ene.

Jeg tilſtaaer — han er ynkelig. Men derfor
 Skal man dog ei forraade ham, om end
 Man blev af Skiebuen tvungen til at leve

Sin Tid med ham. En ulykksalig Tilstand,
 Jeg kan ei negte det. Men Alderdom
 Og Skrønhed vil snart befrie Fyrstinden,
 Og hun skal ei forgrube sig paa Gubben.

Smilende.

Din Panhypersebastos, store Keiser!
 Skal redde dig dit Liv, endskiøndt han ei
 Maa gaae med røde Støvler og med Tiara;
 Endskiøndt han selv ei bliver her tilstede.
 Din Livvagt skal forsvare dig.

Efter et Diebligs Tausshed.

Mod Vold!

Men hvad forsvarer ham mod lumste Gift?
 Der er ei Andet for, jeg maa forklage
 Den grumme Zoe, naar med min Maria
 Jeg er i Sikkerhed for hendes Rænker.
 Thi hun er listig, som en spraglet Slange,
 Og jeg har ogsaa hende mistænkt for
 Den gamle Eremit. Sandsynligviis
 Et Bærktøi kun i hendes skjulte Haand.
 Hvor kan Forræderi dog føre Trost
 I Munden? O, men ingen hellig Kaabe
 I denne Tid er Ridingsfærd for god,
 Og ingen Vej til Maalet den for slet.

Gaaer.

Haralds Palads

med en Buegang, som vender til Gaden.

Leander. Hiero. Menalkas. Kleophas. Diogenes.

Leander.

Menalkas! ja, du har den største Ret:
Imens de Store fiede sig i Ladhed,
Opfinderiske kun til nye Laster
Og nye Forbrydelser, mens de sig søle
I Belyst af en asiatisk Pragt,
Er det os Smaafolk kun, os Borgere,
Som holde Staten opreist. Thi hvorfra
Sik Keiseren vel daglig i sin Skat
De tyve tusind Stykker myntet Guld,
Om ei fra os?

Hiero.

Han bruger ogsaa meget,
Og eet Sted, veed jeg, maa han faae dem fra.

Leander.

Du taler Hoffets Sag, fordi du er
Hof-Purpurfarver, og befriet fra Skat.

Hiero.

Mit Haandværk gjør Konstantinopel Ære;
Thi aldrig før, i Tyrus eller Sidon,
Forstod man at berede Skarlagstind
Saa høirødt, og at give Silkens Bæv
Saa frisk det lyssegrenne Farvesticer.

Leander.

Men var der ingen Uld og ingen Bæver;
Var vi ei, fremfor andre Nationer,
I tryk Besiddelse af denne Kunst,

Som veed at nære snildt hiin lille Drm
 Paa Morbærtræet; og at nytte Larven —
 Hvad hialp dig saa din hele Muslingbanke?

Diogenes i Tanke.

Heel selsomt, at en Drm paa Morbærtræet
 Skal være mere værd, end tusind Græker
 Ved Laurbærtræet; at en Østers i
 Sin brystne Skal med sit udgydte Blod
 Skal gjøre Fædrelandet større Hæder,
 End mangen Helt, der hjemkom blødende
 Med brystent Skjold!

Hiero.

Tal ei saa frit, min Ven!

Kleophas.

Han hedder ei Diogenes for Intet.
 Der mangler ham ei Andet, end en Tønde
 Og gamle Grækers Nøisomhed, saa var han
 Guldstændig Philosoph; thi Lygten har han.
 Skiondt der er intet Lys i — lige meget!
 Og Mennesker? Ja, hellige Maria!
 Hvis ei man fandt dem i Perikles' Tid
 Selv i Athen, hvor findes de da nu?

Hiero.

Menalkas! hvorfor staaer du saa i Tanke?

Kleophas.

Forstyr ham ei, vor Architect. Han maaler
 Med Diet Buegangen, er fordybet
 I alle disse mange Ordener
 Paa Capitælerne, som vist tilsidst
 Ham kommer i Norden.

Menalkas.

Kære Venner!

En herlig Buegang om Haralds Palads,
En værdig Samlingsplads for Bæring.

Kleophas.

Mig synes dog, at dette Træværk ei
Er tæt nok gittret for de norske Bjørne.

Leander.

Menalkas! er det sandt, at du skal bygge
En Pavillon, som den Kalifen eied
I Bagdad, til vort Guld-Trifflinon?

Menalkas.

Hvad Keiseren befaler, maa jeg bygge
Saa godt, jeg kan.

Kleophas.

Ja, bedre gjør en Skielm.

Menalkas.

Man blander Alting sammen nu til Dags;
Den gode Smag fortrænges. Jeg maa handle
Tidt mod min Dverthyding.

Kleophas.

Det er fornemt,

Jeg høiest Mode for Konstantinopel.

Leander.

Men stille! hist alt komme Bæring.
Saa maae vi gaae; thi de kan ikke lide,
Man vandrer her i deres Buegang,
Naar de vil tale sammen.

Hiero.

Hvorfor vise

Vi disse lodne Bildmænd dog saa megen

Urbødighed? De tale slet om os;
 De sige: vi er ikke mere skiftet
 Til Krig, end Høns; at man en Græker fiender
 Paa kolden Haand og sladderagtig Tunge.

Kleophas.

Det kommer af, at de har ingen Smag.
 Jeg fiender da de fleste, jeg, som Kronens
 Hof=Klædningmager. Jeg gjør Dragter til dem;
 At sige mine Svende, hvoraf jeg
 Har otte Kamre, sexten Borde fulde.
 De komme her som Ulve, Bjørne, Ræve
 I lodne Skind; først naar de været har
 I mine Hænder, faae de Syn at see med.
 Jeg gjør dem to Slags Dragter: først den røde,
 Hvidstribede, med Keiserbilledet;
 Og saa den himmelblaa, med hviden Løve
 Paa Brystet. Denne sidste vælge de
 Nu alle, jeg begriber ei hvorfor.

Diogenes.

Det burde dog saa flog en Skrædder vide.
 Vi skifte Keiser her i Grækenland
 Hvert Dieblif; men Løven svigter ei.
 De Danske og de Norske elske Løven,
 Og bære gierne den i deres Skjold,
 Thi den betyder deres egen Styrke,
 Som skal forsvare dem.

Kleophas.

Og denne Harald,

Den Haarderaade, som de kalde ham,
 Troer I, jeg faaer engang ham overtalt,
 At kiøbe sig en Raabe, smukt brodeert

Med Paafuglsfær, med ægte store Perler?
 Naar ei han er i Bæringdragt, saa gaaer
 Han i en bruun med hvide Silkefoer.
 Nei, disse Menneſker har ei Forſtand,
 Men Marv i Knoſlerne, det kan ei negtes.
 I Krigen kan man ei undvære dem.
 De trodſe Døden, og det er et eget
 Slags Elephanter, der gaae fremſt i Flokken,
 Og træde Alting ned med plumpe Poter.
 Og Elephanten er et ædelt Dyr,
 Og grumme flog, af ſligt et Fæ at være:
 Kan med ſin Tryne trække Proppen af
 En Glasſe, drikke Vinen —

Diogeneſ.

Tag dig Vare!

En Elephant kan ogsaa hevne ſig.
 Du har dog ikke glemt hiin Anecdote
 Om Elephanten og om Skrædderen?
 Vogt dig! du eſt ei langt fra Rendeſtenen.

De gaae.

Ulf i den blaa Bæringedragt. Kolſkæg, Thiodolf,
 Erik, Edmund i lodne Kofter, med Bylte paa Nakken,
 Trer paa Skuldrene.

Erik.

Her er da Haralds Huus?

Edmund.

En deilig Borg!

Ulf.

Ja, Venner! Og i denne Buegang
 Forſamle Bæringerne ſig tidt i Dvæld,
 Og tale ſammen om hvad vigtigt er.

Dg, troer J mig! det er den største Binding
Dg bedste Nytte, Reisen gav.

Kolsfæg.

Det vil

Jeg ikke haabe. Guld er ogsaa værd
At vinde.

Ulf.

Det vil ikke mangle.

Thiodolf.

Men

J Kamp er heller aldrig at foragte.

Ulf.

Det Eine med det Andet! Døde Knud
J Engeland, saa lever Haarderaade
J Miklagard.

Edmund.

Han kaldes Haarderaade;

Det Navn mig huer ikke just.

Ulf.

Fordi du

Ei ret forstaaer vort Sprog, min Angelsage!
Han kaldes Haarderaade for sin Manddom,
Men ei Jldraade, som betyder Dndt.
Vær først at kiende ham! Han elstes høit
Af alle Bæring.

Thiodolf.

Vi kiende ham

Alt godt, vi Normænd. Som et Barn han sad
Paa hellig Olafs Kna, og napped ham
Tidt usøfærdet i det gule Skiag,
Naar Kongen med de store, stive Dine

Ham vilde ængste, faae ham til at blinke.
 Som liden Gut han gjorde sig en Flaade
 Af Fyrrespaaner, mens hans Brødre ønskede
 Sig Mark og Dvæg, som rædde Bønder. Harald
 Var med som Ungersvend paa Stiflestad.

Edmund

ryster paa Hovedet.

Min store Knud jeg faaer dog ei igien.
 Vel muligt, Harald er saa giav, som han;
 Men eier han sliig Fromhed?

Erik.

Var Kong Knud

Da virkelig saa from?

Edmund.

Jeg glemmer aldrig
 Den sidste Gang, jeg foer med ham i Sneffen
 Til Ely paa Mariæ Kensefsdag.
 Skjønt Kirken laa, høit paa den steile Klippe,
 Og som vi flød paa Vandet, hørte vi
 En Morgensang af Munkene deroppe.
 Da Kongen selv gav en Bise for os.

Ulf.

Uf, kan du ikke den?

Edmund.

Jo, Ord til andet.

„Lifligt siunge de Munke ved Ely,
 Da Knud i Sneffen foer;
 Roer os nu, Knekte! til Landet i Hast,
 At styrkes ved Herrens Ord.“

Ulf.

Kong Knud var Skjald, og saa er Haarderaade.

Grif.

Hvo kommer hisset?

Ulf.

Haldor Snorrosøn.

Thiodolf.

Ei, Haldor? Du, min Ulf! og Haldor, veed vi,
Er Kongens første Kæmper.

Ulf.

Luren samler

Til Kampen os forenede; men Freden,
Med Harper og med Giger, skiller os,
Thi meer forskiellige kan Ingen findes,
End vi To, naar vi ikke slaaes.

Grif.

Er Haldor

Da ikke bold i Fred?

Ulf.

Heel bold og blid,
Men kold, som Fieldet, for hver Følelse.
Der bider Intet paa ham, og hans Aand
Opløfter sig saa lidt til henrykt Glæde,
Som den i Nøden bøier sig til Sorg.
Han kunde næsten, som sit tause Sværd,
Undvære Talens Brug. Men skal der handles,
Da er han Manden.

Grif.

See, der kommer han!

Haldor Snorrosøn

kommer, og siger ligegyldig, men venlig:

Velkommen her i Grifland, gode Benner!

Hør, Ulf! nu skal der svinges, og du veed,

Jeg sfriger, som en Ravn; jeg snaffer lidet,
 Men synger slettere. Desuden gider
 Jeg ikke hørt de alenlange Taler,
 Sær naar de holdes af Georgios.
 Nu gaaer jeg hjem, og hjælper Koffen med
 At lave Maden til i Aften. Han
 Forstaaer sig ei paa danske, norske Retter.
 Jeg tilberede vil vort gode Glesk,
 Og see, om Ol og Miod er stærkt nok brygget.

Gaaer.

Thiodolf.

Der kommer Skaren samlet, mine Brødre!
 Nu lad os stille os i Flokken med
 Og hilse Haarderaade med et Drapa.

Musik. Væringerne komme i lodne Skindkiortler, med barbariske
 Stridshuer af Jern, med Ører, Sværd, Skjold og Spyd.
 De stille sig i Rækker, og svinge, i det Harald kommer,
 fulgt af Georgios.

Væringerne.

Stærke vi stande,
 Stridende gange,
 Gierne den gnistrende
 Glavind svinge.
 Brødre fra Bæltet,
 Bretlands Hirdmænd,
 Drengene fra Dofres
 Dale vogne;

Swithiods Sønner
 Fra Skaanes Marker,
 Helte fra Heflas
 Hal og Jøfler.

Hylde vi Harald
 Haarderaade:
 Rædsel for rædde
 Riser alle.

Sværdet du svang paa
 Sifilsøen,
 Kæmped med Kraft for
 Christ hiin hvide.
 Liig da i Lynget
 Laae for Høgen.
 Blødhierdet Barm sit
 Banner svigter.

Før os i Faren,
 Fagre Konge!
 Det er, som Viin med
 Ven at drikke.
 Det er, som Kvinders
 Kys at smage.
 Leende lader
 Helten Livet.

Georgios

med affecteert Værdighed.

I tappre Skandinavier og Briter,
 Velkomne! Jeg, Georgios Maniakes,
 Den græske Keisers første Hovedsmand,
 Til hvem al Grækerhæren er betroet,
 Af Hiertet raaber i min Keisers Navn:
 Velkommen i Konstantinopel! Himlen,

Dens Englestarer og dens Helgene
 Har faaret eder til et fieldent Hverv.
 Med Tapperhed og Kraft mod Elementet
 Har I, som før Israelliterne,
 Jer giennem Orken stridt til Kanaan.
 Som ædelt Malm, der laa i Mulmets Skjød
 Bag Biergene, blev I for Dagen bragt,
 Alt præges med Humanitetens Stempel;
 Hvad kun kan skee hos os, i denne Stad,
 Som samler Østens Rigdom, Sydens Skjønhed,
 Vestens og Nordens Kræfter i sit Skjød.
 Saa qvæger jer i Gedertræets Skygge,
 Og nyder vore himmelsøde Frugter!
 Saa seer jer mætte da paa vore Skatte,
 Paa Hyppodromens gamle Billeder,
 Hvor Hesteveddeløb og Baabendands
 I Overmorgen gives, jer til Lyst,
 Naar i den hellige Sophias Kirke
 Med Keis'ren I har hørt Trisagion.
 Betragter saa Triflinion, det gyldne,
 Og ængstes ei ved med jer Gud at træde
 Paa Guld, I, som med Hænder kun tilforn
 I Norden Jern og Kobber har berørt.
 Da vorde Gaderne bestrøet med Blomster.
 Med Silketæpper af en skøn Baldyring
 Behænge vi Paladserne. Da quiddre
 I Keiserhallen, i et Træ af Guld,
 De kunstige Sølvfugle, som i Skoven
 Smaaer Nattergale; og to gyldne Løver —
 Lad, fiære Benner! det jer ei forstrække —

Med Dine, som Rubiner og Smaragd,
 Vil brøle græsseligt ved eders Komme.

Bæringerne smile, og see paa hinanden.

Dog — vender Blikket til alvorlig Daad!
 Her lære J den sande Krigens Kunst;
 Thi ei blot en barbarisk Tapperhed
 Kan hielpes stort mod Catapult, Balist,
 Stormbu, og — fremfor Alt — den græske Ild,
 Som gyseligt igiennem Luften blusser,
 Og strax fortærer, hvad den hester ved.
 Alt, hvad vi fordre for saa megen Godhed,
 For Aandsøptugtelsen, for Guld hiin røde,
 Som J kan bringe med til Fædrelandet,
 Er Lydighed mod eders Foresatte,
 Trofskab mod Keiseren, og fremfor Alt
 Betvingelsen af dette stolte Bæsen,
 Hvormed Barbaren i sin Raahed skiller
 Sig fra en Romer. Romere (forstaaer!)
 Vi kalde os, skøndt Græker, da vor Keiser
 Og Keiserdømmet stammer ned fra Rom.
 Og dermed Gud befalet! Jeg har talet.

Træder tilside.

Harald.

Jeg maa dog ogsaa sige et Par Ord,
 Som Bæringernes Drot i Miklagard.

Hiertelig og ligefrem.

Velkommen, tappre Evende, fra vort Land!
 Jeg veed, det falder ei Nordboen let,
 At rive sig fra Hiemmet, hvor i Danmark
 Det sølvblaa Hav, den grønne Bøgebakke,
 I Norge ranke Gran paa steile Kyst

Ham holder fast. Thi hvor i Syden finder
 Man Søen mere blaa, meer grøn en Mark,
 Meer malerisk et Fjeld med hviden Fos?
 Hvor findes Aand og Hierte mere vaft,
 End der, hvor Odin bragte Aserne
 Fra bruunlige, forbrændte Taterørkner?
 Dog Manddomsmodet, Lyst at hærde sig
 Behersker Helten, han vil fiende Verden;
 Og da i Nordens Krog ei Verden kommer
 Til os, saa maae vi komme ned til den.
 Tidt gjorde vore Formænd slikt Besøg,
 Og kom ei nær som saa bestedne Giester.
 Da Gæssene paa Capitol forsvared
 Den sidste Romerære, lagde Brennus
 Sit Sværd i Bægten. Longobarden siden
 Har gjort et langt Besøg, bortjaget Berten,
 Og blev fra Giest selv Bert. Saa Gotherne,
 Og mangt et Folkeslag i Slægt med os.
 Ei Bæringerne komme saa til Griffland.
 En Ed, som høit ved hellig Olaf vi
 Paa Biblen svore, strengt forpligter os
 Til Billighed og Troskab. Ei vi drage
 Til Bosporos som Fiender, men som Venner.
 Vor Breide stærk forsvarer Keiseren
 Mod Overfald af Hedninger — og Landsmænd.
 Thi lader eder ei forblinde, Brødre!
 Af disse falkede, bemalte Grave,
 Hvorunder, efter Skriftens Ord, Uhumskhed
 Og halvforfuulte Knokler skiule sig.
 I staae ei under nogen Mand i Landet,

Kun under den, som selv J vælge til
 Jer Formand, og det er for Tiden jeg.
 Georgios gaaer fortørnet bort.

Harald

seer smilende efter ham, og vedbliver:

J ere Keiserens fornemste Vagt,
 Hans Livvagt. Naar han døer engang, belønnes
 Jer Trostak med Polota-Svarf; vil sige:
 J gaae omkring i Keiserborgens Haller,
 Og skifte al hans Efterladenskab
 J lige Arv. — J føre tvende Faner,

Han giver et Bink, nogle prægtigklædte Bæringers komme med
 Fanerne.

Mariafanen og Korsfanen. Brødre!
 Betragter disse gamle Bannere
 Med Urefrygt. De slagred ofte, hvor
 Det gik alvorligt til, og gjorde Norrig
 Og Danmark Ure.

Der blæses en høitidelig Melodie; alle Bæringers blotte deres
 Hoveder, knæle for Fanerne, og giøre en stille Bon.

Saa har J nu da hilset disse Mærker,
 Hvorom vor Skjtspatron, den hellige Olaf,
 Usynlig svæver. Undertiden rider
 Han synlig for os paa sin hvide Hest,
 Naar Faren voxer, og naar Modet synker.
 Og nu Guds Fred! Fordeler eder rundt
 J Staden efter eders Herreskiold,
 Og blander eder med de ældre Brødre.
 Affører eder disse lodne Skind,
 Der er for varme her; ifører eder
 De lysblaae Kiortler og de blanke Hjelme,

Hvoraf der findes nok i Baabehuset.
 I Gildeshuset møde Høvdinger;
 Der samles vi til Baabenthing; der see
 I eders Gildeskræa samt eders Lade,
 Som giemmer vore Privilegier.
 Der findes Borde, Bænke, Lysekrone,
 Samt Skjytpatronens Billed. Der vi træffes
 Ret snart igien. Nu trænger jeg til Hvile
 En liden Stund, og det gjør I, som jeg.

Han hilser dem, og gaaer.

Bæringerne

synge:

Falske Diser
 Ei Daner daare;
 Mattens Kerner ei
 Normænd blinde.
 Christne for Korset
 Knæle vi lydigt.
 Slafs Dye!
 Du du os Modet.

De gaae.

Haralds Hal.

En Leibænt i Baggrunden. En ung Væring i Baabendragt
 gaaer som Vagt frem og tilbage, med Dren paa Skulderen,
 og med en liden Harpe hængende ved Siden.

Harald kommer.

Est du min Vagt i Aften?

Væringen.

Ja, Herr Konge!

Harald.

Du est heel ung endnu.

Bæringen.

Kun sytten Aar.

Harald.

Og alt i Miklagard?

Bæringen.

Kong Harald var

Paa Stiklestad, da han var femten.

Harald.

Vel svart!

Mig tyffes, jeg har her ei seet dig før.

Bæringen.

Jeg kom med disse sidste Bæring.

Harald.

Og flædt alt i den lysblaa Baabenfiortel?

Bæringen.

Jeg længtes efter Bagt hos dig.

Harald.

Men est

Du selv ei træt?

Bæringen.

Nei, jeg sov Middagssovn

Paa Skibet, Herre!

Harald.

Og hvor est du fra?

Bæringen.

Fra Rusland, Herre!

Harald.

Åh, saa kommer du

Jo fra min Elisifs mosgroede Grav!

Bæringen.

Nei, Konge! Graven har jeg ikke seet.

Harald.

En liden Harpe hænger ved din Skulder.

Du est da Skiald?

Bæringen.

Min Drot! jeg fuster lidt

Paa dette Haandværk.

Harald

lægger sig paa Loibænken.

Syng mig da en Bise!

Bæringen.

Hvorved du falde kan i Søvn? Det vil
Gi vorde vanskeligt.

Harald.

Den spæde Stemme,

Mig tykkes, kiender jeg. Syng, Ungersvend!

Bæringen

sætter sig, og synger ved Harpen:

Vil du vel bære denne Dragt,

Som Thora Hiortur eied?

At vælge den til Høitidspragt

Hun i sin Ungdom pleied.

Om disse Somme tidt hun foer

Med sine hvide Hænder.

Nu hviler hun i sorten Jord —

En anden Elskov brænder.

Harald

reiser sig forfærdet halvoverende.

O, alle Helgene! hvad hører jeg?

Bæringen

singer:

Jeg tør ei bære dette Skrud,
 Det vil mig ikke smykke.
 End lever hun, din unge Brud,
 Du raader hendes Lykke.
 Hun har paa dig det første Krav;
 Men kan du dig beklage —
 Send hende atter til sin Grav!
 Hun kommer ei tilbage.

Harald

springer op.

Min Elisif! du lever! — Hellige Olaf! —
 Kom i min Arm, og overthyd mig! Est
 Du intet Gienfærd?

Elisif.

Skækker jeg dig, Harald!
 Com Gienfærd — o, saa kan du med et Ord
 Bortmane mig.

Harald

omfavner hende.

Du lever, fiære Pige?

Elisif.

Min elskte Harald! er din Elisif
 Dig da i Sandhed fiær?

Harald.

Hvor kan du tvivle?

Elisif.

O, jeg har hørt saa mange fæle Rygter.

Harald.

Man maa ei Rygter troe, det seer du jo;

Et almeent Rygte har udbredt sig om
Din Død, min Fæstemø!

Elisif.

Det hørte jeg

I Garderike; neppe var det hørt,
Før jeg beslutted selv at overthyde
Dig om mit Liv.

Harald.

Dg du forklædte dig
Som Ungersvend, og drog den lange Wei,
Dg deelte Rejsens Farer og Besvær —

Elisif.

Hvor gierne, for at see min Harald atter!

Harald

trykker hendes Haand.

Du kom til rette Tid, min vakkre Giente!
Jeg reiser bort i Overmorgen; var
Du kommen senere — Gud være lovet!
Nu følges flux vi ad til Garderike —
Der skal vort Bryllup staae. — Din gamle Fader
Dog lever vel? — Dg du est bleven større
Dg fagrere.

Elisif.

Min Harald! trykkes dig?

Mig synes og, du har forandret dig.

Harald.

I Krigen hærdes man. Maaskee jeg alt
Har tabt endeel af Ungersvendens Væsen;
Desbedre passer jeg til Egtemand.
Fra Garderike følges vi til Norge;
Der gjør jeg Elisif til Landets Dronning.

Elisif.

O, hvilken Glæde paa det lange Savn!
Nu er al Sorg og al Betyrning endt.
Jeg vidste nok, min Harald var mig tro.

Harald takkefuld.

Ja — Trost kan stande i vort hellige Banner.
Nu, sølvgraa Gubbe! nu forstaaer jeg dig.

Elisif.

Hvad mener du?

Harald.

En ærlig Eremit
Gav mig et Bink for noget siden, som
Jeg misforstod, og det fortryder mig.

Elisif.

Min Harald er dog ikke rigtig glad.
Du skjuler mig en Sorg. Er du bedrøvet,
Fordi jeg kommer?

Harald.

Nei, ved alle Helgen!

Jeg takker Gud. Og var du ikke kommen,
Og havde jeg for silde, Elisif!
Din falske Død opdaget — aldrig var
Jeg vorden Helt og Norges Kæmpe meer.
Men viid, mit Barn! her gaar vi paa en Afgrund,
Som let kan bryde under os. Du skal
Gaae Alt at vide. Gaa i næste Rum!
Jeg først maa give Bud til mine Svende.
Forsigtigheden er en Alf, som her
Tildeels selv giæve Kæmper smigre maae,
For at faae Bugt med Ondskab's lede Trold.

Elisif.

Uf, kom da snart!

Harald.

Ja, ja! ret snart, ret snart.

Hun gaaer.

Ragnvald, en gammel Kæmpe, kommer.

Ragnvald smilende.

Nu, Konge! har min unge Bæring sjunget
Dig vel i Sovn?

Harald.

Du est deelagtig altsaa
I Hemligheden?

Ragnvald.

Jeg har hende fulgt
Den hele lange Vej, til Lands, til Søes,
Og værnet om din spæde Kæmpes Fred.

Harald.

Saa gjør du til din Skyldner mig for Livstid.
Følg hende nu i Hallen, gamle Ragnvald!

Ragnvald gaaer.

Harald

kaster sig paa Loibænken, skjuler sit Ansigt i sine Hænder,
og tier længe stille. Derpaa staaer han op, og gaaer i
dybe Tanker frem i Hallen.

Da Herkules paa Marken stod,
Hvor tvende Veie sammenstødte,
Da fristed Intet Heltens Mod;
Thi Belyst ham og Dyden mødte.
Hvad hørte der Betænkning til?
Sin Kraft han funde Pligten vie.

Men jeg — en Bold for Lyffens Spil —
Min Elifif — og min Marie!

Min Fæstemø i sorten Grav
Gi meer i fagrest Ungdom sover;
Hun seiled over sorten Hav,
Hun bragtes paa de dunkle Bover.
Jeg troede hende længe død;
Og kan jeg, Sandhed! det fortie?
Jeg glædte mig, da Lyffen vød
Til Bederlag en fød Marie.

Mod hende, min Elisabeth!
Eft du, skøndt yndig i din Sommer,
En lille blaa Migeiforgiet
Mod Dronningen for alle Blommer.
Ufkyldigt end dit Hierte flaaer,
Som da din Moder gav dig Die;
Men Himlen aaben for mig staaer,
Naar jeg dit Die seer, Marie!

Som Ruslands Kuld med Gran og Jis,
Med smukke Nordlys og med Stierner,
Mod græske Blomsterparadiis,
Hvor end Natur om Skønhed værner;
Som liden Kirke, slet og ret,
Mod Græcklands himmelske Sophie,
Forholder sig Elisabeth
Til dig, min elskede Marie!

Og dog jeg flygter af din Arm,
 Mit første Løfte mig forbinder.
 Min Elis! ei Sorg og Harm
 Skal blege dine friske Kinder.
 Du har et helligt Krav paa mig;
 Belan! saa skal os Præsten vie.
 Jeg følger og jeg ægter dig —
 Men aldrig glemmer jeg Marie.

Tredie Handling.

Keiserhallen.

Georgios alene.

Hvor underligt dog tidt Bedrifterne
Gientage sig i denne Verden! Have
Vi ei i dette Keiserpar et Billed
Af gamle Svaghed, da Justinian
Iudbildst paa Thronen vaklede? Kan jeg
Ei sammenlignes med en Belisar,
En misfiendt Verdenshelt? Og fappes ei,
Som hiin Eunuch, hiin Ussling Marses, Harald
Med en Georgios om Uren? Men
Konstantinopel skal, som Mailand, ei
Nedtrampes af Barbarer. Belisar!
I een Ting ligne vi hinanden ei:
Du var en alt for god, trofskyldig Gief;
Jeg veed at sætte Vaaben imod Vaaben,
Og List skal fælde List. — Det er en god
Iudretning hist og her i Salene
Med disse hule Soiler. Keiserparret
Ei blot, men jeg og Protovesticiæren
Har ogsaa Nøglen. — Na, fordomte Nisbiørn!

Vel, Harald! du har flengt i Læser mig
 Mit Gressbanner, traadt det under Fodder;
 Ei nok med Laurbærfrandsen — Myrtens Krands,
 Min Hæstemø vil du berøve mig,
 Vil flygte med Maria. Men mit Skaffavl
 Staaer stillet viseligt, og kun to Træf —
 Saa vaander du dig mat i Smertens Favn.
 Jeg hører Keiserinden. Falske Zoe!
 Forblindede! du skal faae Alt at vide;
 Men drille vil jeg dig dog langsomt først.
 Jeg veed, du lider mig i Hjertet ei,
 Kun fælles Nød og Hevn forbinder os.

Zoe kommer.

Hvad vil du mig igien, Georgios?
 Du fieder mig med tidtgientagne Klager.
 Har jeg ei bedet dig fordrive Tiden
 Hos din Maria?

Georgios.

Tilgiv, Keiserinde!

Jeg kommer for at skriste ærligt for dig,
 Alt jeg har miskiendt Harald Haarderaade.

Zoe.

Det er mig fiært, du kom engang til Sandheds
 Erkiendelse. Kun undrer det mig, Ven!
 At Keiserstadens Gader og dens Borg
 Har viist dig, hvad du funde bedre seet
 I Dalen og paa Eletten.

Georgios.

Keiserinde!

Du faldte mig en Maane; Maanen, veed du,

Seer Solen kun om Natten, og hvor Maanen
Skal skinne, maa der være mørkt.

Zoe.

Saa har
Din Maane nu tilsidst dog speidet ind —

Georgios.

I Haralds Gensomhed.

Zoe.

En herlig Elsker!

Hvi lod du den igiennem Vindvesranke
Gi skinne heller i Marias Kammer?

Georgios.

Om Natten skinner Maanen allevegne,
I Amors Myrtelund paa Roserne,
Paa skumle Rettersted ved øden Kyst.

Zoe.

Hy, hvilke fæle Billeder! Jeg affkyer
En Phantasie, der jager efter Rædsler.

Georgios.

Dg en Forstand, der kan opdage Sandhed?

Zoe.

Hvad har din herlige Forstand opdaget?

Georgios smilende.

At jeg har miskiendt Harald.

Zoe heftig.

Frygt min Brede,

I Fald du turrer mig!

Georgios iiskold.

Jeg troede, han

Var herskesyg, ærgierrig, stolt — men aaben

Dg ærlig. Høie Keiserinde! jeg
Har gjort ham Uret — Harald er en Ridding.

Zoe.

Nu svæver Døden over dine Loffer!

Georgios.

Dg over dine, hvis du hører ei
Din Redningsmand.

Zoe

med stolt Foragt.

Du redde mig?

Georgios

bestandig rolig.

Fra Harald,

Som vil forraade dig til Keiseren.

Zoe urolig.

Forraade mig? Dg hvad vil han forraade?

Georgios.

Et ubetænksomt Indfald, der vist aldrig
Kom dig fra Hjertet; der var strax fortrudt,
Som det fra Læben fløi, og aldrig meent.
Jeg kiender Zoe. — Men i Videnskaben
Forløber man sig let. Din Phantasie,
Indtaget, efterjog Kong Haralds Rædsler,
Dg en barbarisk Bildskab rørte dig.

At ei han skionte paa din høie Naade,
At han misbruger din Fortrolighed,
Det er i Haralds Aand og Væsen.

Zoe angst.

Tal,

Georgios! For Himlens Skyld, min Ven!
Gjør ingen Omsvøb.

Georgios.

Visse Ting, Fyrstinde!

Udtaler man anstændigt kun med Dmsvøb;
 Thi om jeg sagde her nu plumpt og kort:
 „Du vil affætte Keiseren, og hæve
 Paa Thronen Harald, som du elsker høit;
 Men Harald, som foragter dig med samt
 Din Kiærlighed, vil flygte med min Brud
 Maria, som han elsker, og forraade
 Dig, den Forsmaaede, til din Egteherre“ —
 Hvorledes slang vel det for fine Drer?

Zoe.

O, alle Helgene!

Hun er nær ved at synke i Afmagt, han griber hende i sin Arm.

Georgios.

Fat dig, Fyrstinde!

Og hør mig.

Halvsagte.

Ha, det er en deilig Qvinde,
 At trykke i sin Arm. Fordømte Bildmand,
 Som vover at forsmaae en saadan Perle!

Zoe

fatter sig, reiser sig med Kraft, og siger:

Har han forsmaaet, vil han forraade mig,
 Saa maa han miste Livet.

Georgios.

Vel, det lad ham!

Men hvordan, høre Keiserinde! agter
 Du at indlede Hevnen?

Zoe.

Jugen Dmsvob!

Han er en lumst Forræder, han maa falde.

Georgios.

Het godt! Men kan du fælde ham? Du har
Ei Magten over Liv og Død, Fyrstinde!

Det har Despoten kun, Sebastokrator.

Og dræbe ham ved Snigmord? Jy, det kan
Hver Trælleqvinde gjøre ved sin Boler;

Det er ei Hævn for Zoe.

Zoe.

Raad mig da,

Blis mig den Urt ved Vethes skumle Bred,
Som giemmer Giften smertelig og sikker.

Georgios.

Harald maa falde som en Landsforræder —
Det er han — som en Majestætsforbryder;
Og Keiseren maa selv affige Dommen.

Zoe.

Du Rasende! og troer du, Keiseren
Vil dræbe den, som redder Livet ham?

Georgios.

Jeg bringer med to velbetalte Vidner,
Som begge hørte: Harald vilde myrde
Romanos, for at sætte sig paa Thronen.

Zoe.

Fortræffligt!

Georgios.

Triumpheer for tidligt ei!

Zoe.

Jeg fiender min Romanos Arghros;

Saa ræd er Ingen for sin Død, som han,
 Og hører han af tvende Vidners Mund
 Et Udslag mod sit Liv, saa er det nok,
 Saa føres Harald lænkebunden hen
 Til Dødens Taarn.

Georgios.

Ja, hvis man faaer ham fat.
 Men hvor er Harald nu? Midt i sin Hær,
 Som ligger rundt fordeelt i Hovedstaden.
 Hvor vil man hente ham? I Gildehuset,
 Hos Bæringer? Det turde holde haardt.

Zoe.

Han loffes maa herhen.

Georgios.

Det er alt skeet.

Tilgiv min Dristighed, Fyrstinde! Kun
 Jeg handled til dit Bedste. Jeg har ladet
 I dit Navn Harald bede om at komme
 Endnu i Aften her paa Borgen.

Zoe.

Herligt!

Georgios.

Du jubler alt?

Zoe.

Her skal han gribes, bindes,
 Og føres til sit Rettersted.

Georgios.

Det sagt!

Og heller ikke er det vanskeligt,
 At hugge Hovedet meer af ham, at støde
 En Dolk i Brystet ham, end hver en Anden.

Men, Keiserinde! tænk paa Følgerne;
 Thi høre Bæringerne, deres Drot
 Er fængslet her og givet hen til Døden,
 Saa gjør de Oprør, brænde Byen af,
 Og dræbe os tilsammen, alle Græker,
 Med Dyrne, som Slagteqvæg.

Soe.

Du viser
 Mig lutter Spindewæv, som mindste Vindpust
 Kan sønderrive.

Georgios.

Menner du, Fyrstinde?

Nei, skønne Soe! jeg har Strikken snoet
 Af Hadets og af Hevnens seige Bast;
 Den passer vel til Haralds Hals, og Dævlens
 Skal selv ei løse denne stramme Knude.

Soe.

Saa ængst mig ei, og før ei meer min Frygt
 Igiennem alle Tivlens Labyrinthher!
 Viis mig en Udsigt til hans Rettersted;
 Kun der er Maalet for min No.

Georgios smilende.

Ei, ei!

Saa var det altsaa ikke dog saa galt,
 At Maanen skinte hen paa Retterstedet?
 Nu, seer du, det er ingen ringe Fordeel,
 Hvad slau Moral end sladdrer derimod,
 At Politiken, der ophøiet hæver
 Sig over Huuslighedens Borgerdyd,
 Betiener sig iblandt af — falske Vidner,

En hæslig Titel for en nyttig Ting;
 Thi de er ofte bedre, end de sande.

Joe.

Hvad vil du sige dermed? Du har altsaa —

Georgios.

Endnu to Vidner.

Joe.

Du er vel bekendt

Med Byens Udsud.

Georgios.

Alf, for den Sags Skyld

Behøver man just ei at søge langt;
 Fra Guldtrifflinien til Tiggersturet,
 I alle Stænder findes slige Folk,
 Til høist forskjellig Priis, og mine fik jeg
 For Røverkøb. To stakkels Fiskere,
 Hvem Bosporos, skiondt den (som Hellespont
 Alt hos Homer) kan kaldes fiskerig,
 Ei altid dog forsyner efter Rødtørst;
 Hvad synde de vel, ved at gaae i Hallen
 Til Bæring, og sige dem: „Kong Harald
 Er plumpet ud i Vandet, da han vilde
 Besøge Skibet“? Det er vores Lykke,
 At den Forvorne gaaer saa tidt alene
 Paa Gaden uden Følge. Ogsaa haaber
 Jeg vist, han kommer ene her i Aften;
 Hvis ei, maae vi opsætte Hevnen til
 I Morgen.

Joe.

Altsaa, naar han er her —

Georgios.

Dg

Naar Keiseren har fældet Dommen først,
 Saa lade vi ham gribe, knevle, lægge
 Ned i et Skrin, og føre fluy til Taarnet.
 En Græker, der har nogen Liighed med ham,
 Jeg udflædt har omtrent, som han; han gaaer
 Med langt nedfaldne Haar, med Haralds Hielm
 Og Haralds Kaabe, Bæringernes Bagt
 Forbi; saa see de alle, deres Drot
 Er gaaet hjem herfra. Han pleier sjelden
 At tale til dem, naar han gaaer forbi;
 Og uspurgt taler Ingen til ham først.
 Saa sender jeg til Havnen Haralds Skygge,
 Hvor den forsvinder nær ved Strandens Bulværk.
 Paa Vandet flyder Heltens brune Kaabe;
 Saa er der ingen Tvivl om, han er druknet.
 Vi har erobret ham fra denne Verden,
 Han er vor Træl, vor lænkebundne Fange,
 Og vi kan uden Fare sende ham
 Hen i den anden Verden, naar vi lyst.

3ve.

Du er en vakker Dævel! Men hvad staaer
 Mig inde for, du som saa godt kan lyve,
 At ikke her du kun bedrager mig?

Georgios.

Saa staf dig Bished, bi, og lad din Normand
 Forraade dig til Keiseren; saa faaer du
 Beviis i Hænde. I hiin Soile der —
 Du veed det, den er huul — kan høres Alt.
 Men vil du meer Beviis? Her er et Vers,

Som han har tabt paa Trappen; ikke just
 Til mig, men til min ædle Fæstemø.
 Tilgiv, jeg bringer dig det, ikke hende!
 Det er paa Græst, men skrevet dog med Runer.
 Læs det! Du kender Haralds Kragetæer.

Joe læser:

„Trofast Harald tænker
 Tidt paa sin Maria.
 Helved skal ei Helten
 Fra sin Himmel skille.“

Hun skjuler sit Ansigt i sin Haand, gaaer forbittret og beklemt
 hen til Vinduesaabningen, for at faae Luft igien, og stirrer
 paa Maanen. Med tvungen Kulde:

Du skinner saa fornøiet, Artemis?
 Du kolde Jomfru! smiler du saa rolig
 Med blege Diadem om hviden Pande?
 Og dog er Skiebne's Rædsel i dit Blik.
 Jeg kender dig vel ved dit ældste Navn —

Med vild Liden'skab, der ikke længer lader sig tvinge.

Titanens Datter, Hefate! dig er det,
 Hvis hemmelige Trolldom strækker sig
 Saa langt, som Natten med sin sorte Vinge.
 Ja, du est min Gudinde; thi nu vender
 Mit Døie sig fra Gud og Helgene,
 Fra Stiernehimmelen, og finder kun
 I Mørkets Afgrund sin Forfriskelse.
 Besæl mig, Atreus' og Thyestes' Aander!
 Udslut hver Tanke af Medlidenhed,
 Forvandler mig til Furie, opfylder
 Mit Blod med Ild! Endnu — jeg føler det —

End flyder der af Aphrodites Mælk
 For meget her i disse Aarer. Taaren
 Banhelliger mit Dø, og den Svage
 Begræder feig sin Spot. Men, Gypria!
 Du gjorde Svaghed dig det sidste Dffer.

Til Georgios.

Du faaer din Hævn. Jeg gaaer til Keiseren.
 Her holder du med Taler Harald op,
 Til jeg udvirket har hans Dødsdom. Da,
 Naar det er skeet, skal Sølvkloffen ringe,
 Som hænger næst herved i Galleriet.
 Lad ham saa gribe, som du har besluttet!

Seer paa Pergamentet.

Den lille Pergamentstump er et Pæs,
 Som neppe Charon seer, før med sin Stang
 Han skyder den begsorte Baad fra Land,
 Og skienker ham fri Dørfart paa Lethe.

Gaaer.

Georgios.

Du vil ei tale med ham? Og mig synes,
 Det er den bedste Spøg. Tidt har jeg moret
 Mig over Ratten, naar saa venlig først
 Den legede med Musen, før den beed.
 Dog — hun er Qvinde; Kiærligheden er
 Ei ganske dunstet bort, og Isen kunde
 Let smelte, naar den kom i Haralds Solskin.
 Maaskee hun lurar der i Billen først,
 Og spilder Tiden mig. Men lige meget!
 Alt mine Bidner er hos Keiseren;
 Hun finde vil det halve Arbeid gjort,
 Og hun behøver kun at frone Værket. —

Jeg maa indrette Talen saa, at Harald
 Staaer i sin hele, stolte Røgenhed.
 Og det vil ikke falde vanskeligt.
 Den Uforskammede foragter mig,
 Og alle her, og han forstaaer kun slet
 At sætte Kurven for sin Biørnemund.

Harald kommer.

Er Keiserinden ikke her? Hun har
 Indbudet mig i Dvælden.

Georgios.

Akolyth!

Hun kommer strax.

Harald.

Vel, gunstige Herr Over-
 Stæriarch! saa vil jeg vente hende
 Derude ved min Vagt.

Georgios.

Ei! sømmer det sig

En Akolyth, som har Befaling over
 Barangerhæren, at staae Skildvagt ude
 Paa Gangen mellem Dørene?

Harald.

Det trækker

Derude, mener du; jeg kan forføles?
 Jeg takker dig, fordi saa om forsigtig
 Du tænker paa min Sundhed.

Georgios.

Sundhed er

Et kosteligtklenodie. Jeg veed,
 Du vælger gierne, hvor du kan, et Sted
 At være paa, hvor der er tørt og sundt.

Harald.

Og derfor skal jeg blive nu hos dig?
Saa mener du, der er bestandig sundt,
Hvor der er tørt?

Georgios.

I Normænd er dog saa
Barnagtige, forsængelige, som
Vi Græker. See, nu er du vred, fordi
Man kalder mig Over-Ætæriarch,
Og dig kun Afolyth. Nu est du stødt,
Fordi jeg nævner ei din nye Titel,
Din Panhypersebastos. Men det maa
Først Keiseren erklære offentligt,
Før er det ei authentisk.

Harald.

Gierne skienker
Jeg dig Credit paa Titelen saa længe.

Georgios.

Min høie Keiserinde ønsker, Harald!
Vi skal forsones; hun befaler det,
Og jeg adlyder hende. Jeg gjør gierne
Det første Skridt, i Fald du gjør det andet.

Harald.

Hvor vil du vi skal skride hen? Til Holmgang,
Til Tvekamp? Dertil gjør jeg ogsaa gierne
Det første Skridt.

Georgios.

Det kalder du Forsoning?
Det maa jeg sige! Tvekamp er Forsoning
Da i Barangersproget.

Harald.

Gives der

En bedre? Da faaer Breden Luft, man hugger
 Forbittrelsen af Sindet, Harmen foger,
 Og ligger ikke suur og raa og giærer
 Dig under Hiertefulen, indtil du
 Tilfjødft faaer Qualmer og Beflemmelfer.
 Man bliver aldrig bedre Benner, tro mig,
 Stæriarch! end efter dygtig Tvefamp.
 Det renfer Luftten, fom en Sommertorden,
 Og let man aander fiden i det Køle.

Georgios.

Men Keiferinden har befalet os —

Harald.

Jeg lyder intet Qvindebud.

Georgios.

Du kommer

Dog her paa hendes Bud.

Harald.

Paa hendes Bøn;

Men først jeg tale vil med Keiferen.

Georgios

ffotter til Soilen.

Med Keiferen? Han tidlig gaaer til Sengs,
 I Aften kan du ikke tale med ham.

Harald.

Det maa jeg, om jeg ffulde mane ham
 Af Gravens Muld.

Georgios.

Ei, ei! er det faa vigtigt?

Harald.

Heel vigtigt. Hold mig ikke op!

Georgios.

Det maa jeg

En liden Stund; du maa dog meldes først,

Og Protovestiareren er ei kommen.

Man hører en sagte Råsen i den hule Soile, som af Een, der
gaaer bort. Georgios skotter smilende derhen; Harald
mærker Intet.

Harald.

De dræbe ham tilsidst, den gamle Mand,
Med lutter taabelig Ceremonie.

Georgios sagte.

Det trætter Bjørnen, at gaae længe opreist
Paa Bagbeen, han vil ned paa alle Fire.

Hoit.

Da altsaa dog der er en Stund at vente,
Saa siig oprigtig — hvi du hader mig!

Harald.

Siig — uoprigtig — hvi du hader mig!

Georgios.

Jeg mangler dog ei Tapperhed.

Harald.

O, nei!

Men det er kommen vidt, naar Græferen
Skal selv sig rose af sin Tapperhed,
Som noget Overordentligt. Blandt os
Er Feighed Skændsel, Tapperhed saa vis
At træffe hos en Mand, som Arm og Haand.

Georgios.

Mig fattes ikke Klogskab.

Harald.

Ræven er

Et listigt Dyr, skiondt den besidder ei
Et Menneskes Forstand.

Georgios.

Fornærmer du

Saa dybt mig, Harald! at du negter mig
Et Menneskes Forstand?

Harald.

Bær Menneske,

Hvis du bevise vil, du har Forstand.

Georgios.

Og hvad Umenneskeligt har jeg øvet?

Harald.

Er jeg en Præst, at jeg skal skrifte dig?

Georgios.

Siig mig oprigtig alle mine Feil!

Jeg sværger ved Sanct Helenas Mirakler,

Jeg vil forbedre mig, i Fald det lykkes

Dig klarligt først at overtyde mig.

Harald.

Nu vel, saa vil jeg ærligt siige dig:

Først est du grusom mod en falden Fiende,

Og det er ingen bold og christen Helt.

Tidt har det opbragt mig, naar efter Seiren

Du alt for vildt lod dine Bødler hærge.

Georgios.

Det er ei let at tvinge Trosset efter

Et Slag til Lydighed.

Harald.

Saa est du gierrig.

Georgios.

Det Samme siger man om dig, Kong Harald!

Harald.

Jeg lider Guld, Guld er et vakkert Malm,
Og det er Nøglen til al Verdens Kræfter;
Men Alt med Naade.

Georgios.

Nu, hvad er jeg meer?

Harald.

Misundelig.

Georgios.

Urgierrigheden piner
Stundom en ædel Siæl.

Harald.

Saa tilfredsstil
Den med Bedrift; men bliv ei syg og bleg,
Naar andre Vældige udmærke sig.

Georgios

med indædt Forbittrelse.

Hvad er jeg mere?

Harald.

Lumsk og falsk, Georgios!

Troer du, jeg veed ei, at du sværter mig
For Keiser og for Keiserinde, skøndt
Du nu vil lade findig og besæden?

Georgios drillende.

Hvad er jeg meer?

Harald.

Uædelmodig, Græker!

Du tvinge vil et stakkels Pigebarn,
Som ikke elsker dig, til Kiærlighed.

Georgios.

Maaskee hun elsker dig?

Harald.

Hun elsker Dyden,

Og hendes Tro vil skienke hende Trøst.

Kloffen ringer.

Georgios.

Nu takker jeg dig for mit Skriftemaal.

Nu ringer Kloffen — og din Time falder.

Nu kan du gaae til Keiser, Keiserinde,

Som selv dig lyster. Jeg er dig forbunden

For din Oprigtighed.

Harald.

Den ønskede du.

Det er de sidste Ord, jeg taler med dig.

Det skulde glæde mig, var du i Stand

Til at forbedre dig. Som Christen bør

Jeg troe det; skøndt jeg veed, det holder haardt,

At smedde Malmet om, naar det er koldt.

Gaaer.

Georgios.

Spring nu fra Fjeldets Linde, raske Steenbuk!

Ned i din Afgrund og bræk Benene.

Paa Klippen er der ingen Udvei meer,

Hvor Jægeren med sine rappe Hunde

Forfølger dig. — Det er en evig Trøst

For os Koldsindige, Foragtede,

At vi, som Padder, altid komme sikkert

Til Maalet, mens de opblæstdumme Harer

Forsove sig. — At aldrig dog de Daarer

Kan lære den Historie, der er

Meer gammel, end Methusalem; der alt
Tildrog i Himlen sig med Lucifer;
Den forte Lære: Hovmod gaaer for Fald!

Lytter.

Nu gribe de ham. Man har knevlet ham.
Han kan ei raabe, men han vrider sig
I Heltemodets sidste Krampetræk.
Jeg gider ikke være selv tilstede
Derinde ved det Optrin; det er under
Etæriarchens Værdighed. — Nu, Harald!
Det er den anden Gang, at man begraver
Dig levende. Jeg haaber, sidste Gang.

Stirrer paa en Statue.

Hvad vil du mig, du blege Spøgelse,
Apollons Billed, hvide Marmorstøtte?
Staaer han og truer ei, som Haralds Aand,
Med munter Trods, med smilende Foragt?
Og Stolthed svæver over Pandens Bryn.
Hovmoder du dig end i Døden, Harald?
Snart est du kold og bleg, som denne Steen,
Og da først aander dette Hjerte let.

Gaaer.

Marias Bærelse.

Maria

alene. Hun staaer op fra et lille Skriverbord, og læser af
et Stykke Pergament, hvorpaa hun har skrevet:

Altjaa skal jeg da nu forlade det blomstrende Græfland,
Følge den nordiske Helt fiæk til sin stormende Kyst?
Palmen jeg siger et evigt Farvel og den dunkle Cypress.

Laurbærbladet i Dug glindser med Taaren: Farvel!
 Hvalvede Hal med Støtter fra Phidias' Tid, fra Perikles'
 Old! Praxiteles' Kunst qvæger ei længer mit Blik.
 Heller ei, Theokrit! din sødiddylliske Fløite
 Fra Biinranernes Ly loffer til Bækken mig meer.
 Giennem utallige Graners Drk gaaer Veien til Trondhiem;
 Der, ved det skummende Hav, stander paa Klippen mit-Maal.
 Der skal jeg boe, hvor i Badmel flædt de trodsige Bønder
 Mode paa Thinget med Gny, træffes i Dalen til Strid.
 Ulven sniger sig lumsk forbi den eenlige Eater,
 Bjørnen i fulsort Pels boltres i hvideste Snee.
 Dagen skifter ei lige med Nat, sin rolige Søster,
 Varm af helleniske Sol, kølt af propontiske Flod;
 Lyset om Sommeren Skyggen betvinger, om Vinteren Mørket,
 Nordlysflammende foldt, dræber den qvægende Dag.
 Af, men hvad siger det Alt, om jeg forlader Olympen?
 Gypria følger mig dog did, jeg ledsager Achil.
 Let er da Savnet mit Hierte, skøndt alle de sydlige Glæder
 Bende mig Ryggen, naar du følger mig kun, og din Søn,
 Aphrodite, Gudinde! og du, Herakles! og Ares!
 Tapperhed, vegen fra Syd, har kun i Norden sit Hiem.
 Ogsaa den hellige Christ, som her vanhelliges, følger;
 Fromt mig til Midaros kalder den sølverne Glad,
 Kloffen, som Olaf stobte, den ringer de Christne til Messe;
 Himmelske Fader! dit Ord smelter Barbarernes Bryst.
 Nu da velan, i Herrens Navn, jeg kommer, min Harald!
 Paradiset har kun hjemme, hvor Kiærlighed boer.
 Gierne tilbringer jeg Fremtids Liv i Hallen af Biælker;
 Grækerinden skal mild sidde ved larmende Fos,
 Lære de norske Piger at virke Bæven i Silke,
 Synge dem mangt et Qvad, vise dem Indiens Kunst,

Mildne sin Haralds frigerste Siæl med venlige Kiærtegn.
Herlige Fader Homer! atter oplever din Old.

Den gamle Eremit træder ind.

Eremiten.

Mit vakkre Barn! tilgiv, at jeg saa huusvant
Indtræder i dit Kammer, og saa silde;
Jeg kunde ikke gaae til Hvile, før
Jeg var forsonet med dig. Mine Ord,
Hvormed jeg bød dig skilles fra Kong Harald
I Aften, var saa strenge. Jeg vil nødig,
Du skulde troe, jeg var en vranten Gubbe,
Som intet Hierte har i Barmen for
En ung og dydig Qvindes Indighed.
Jeg selv har Qvinder kiendt, har været ung,
Har elsket, og var elsket. Men, Maria!
Jeg er din Ven og Haralds Ven; tilgiv!
Jeg handled som en Ven.

Maria.

Min fromme Fader!

Du, som i Livet alt tilbedes fast
Af Folket som en Helgen, du har Magten
At skade mig; men misbrug ei din Magt.
Dit gamle Hierte nærer kun sin sidste,
Halvslukte Glød ved Salighedens Flamme;
Men Gud forlanger ei, at Støvet blot
Skal elske ham og Himlen, han har sat os
Paa Jorden, og indblæst i vore Hierter,
Bed Eiden af den himmelske, en jordisk
Uskyldig Kiærlighed.

Gremiten.

Du er uskyldig,
 Uskyldig er din Kierlighed, Maria!
 Men, arme Mø! du maa bekæmpe den.

Maria.

Jeg Harald gav min Tro, mit Hjertes Omhed,
 Og ei al Verdens List og Underfund,
 Og ingen Fordom af en skummel Tid
 Adskiller os.

Gremiten.

Det skyldes, mener du,
 Din Troskab?

Maria.

Ja, det skylder jeg min Troskab.

Gremiten.

Men hvis nu Troskab kæmped imod Troskab,
 Og hvis et ældre Løfte bandt din Beiler?

Maria.

Hvo tør beskyldes Haralds Ærlighed?

Gremiten.

Den, arme Pige! skiller ham fra dig.

Maria.

O, piin ei meer mit angstbespændte Bryst!

Gremiten.

Hvor gierne vilde jeg berede først
 En Balsom for det Saar, dig Skiebuen sender.

Maria.

Dræb mig med Skiebuens Dolk, i Fald du bringer

Mig Døden vis; og lad mig ikke tømme
Det vamløse Gistens Bæger draabevis!

Gremiten.

Du veedst, at Harald, før han kiendte dig,
Trolovet var med liden Elisif.

Maria.

Men hende dækker Gravens sorte Nat.

Gremiten.

Nei, Solen skinner end paa hendes Rose.

Maria forfærdet.

Er hun ei død?

Gremiten.

Et falskt, ugrundet Rygte
Kun gjorde hende skindød. Hun er her,
Hun kom med disse sidste Bæring,
Og som hans Først-Trolovede, hun følger
Til Norge som hans Liv.

Maria.

Elisabeth

Uf Garderike —

Gremiten.

Er i Haralds Borg,
Og flygter narle, inden Dagen gryer,
Med Kongen, for at undgaae Synderindens,
Den grumme Bøes Efterstræbelser.

Maria

vrider fortvivlet sine Hænder.

Og jeg — o Gud! — hvor flygter da Maria —
For Harald — Verden — Glæden — og sig selv?

Hun kaster sig for hans Fodder, og omfavner hans Knæ.

Gremiten

lofter hende faderligt op.

Ukyldige Skabning! i din Frelser's Favn.

Maria.

Ja, ja, ærværdige Fader! Klosteret
Skal stille mig med sine høie Mure
Fra Glæden og fra Haabet.

Smertelig.

Men hvor bygges

En Muur saa høi, at ei Grindringen
Kan overstige den?

Gremiten

med hoi Adel og en forunderlig Begeistring.

O, lad den stige

Paa sine Englevinger! Ogsaa jeg,
Maria! som en sølverhaaret Gubbe,
Har mangt Besøg af den i Aftenstunden;
Thi ogsaa jeg har i min raske Ungdom
Sagt Verdens Fryd Godnat, da Lykken svigted,
Og fundet Trøst i Gensomhedens Kirke
Og for Naturens Altar, hos min Gud.
Maria! vil du følge mig i Drøen,
Og være mig en Datter? Vil du trykke
Mit matte Die til engang, og arve
Min Bibel og min Hytte?

Maria

kysker hans Haand.

Ja — jeg vil!

Gremiten.

Saa kom, mit Barn! og følg din gamle Fader,
 Og lad os flye fra denne falske Verden,
 Hvor tusind mørke Sørgeskyer fordunkle
 En enkelt Glædestraale, naar den dæmrer.
 Hos Gud er Trøst.

Maria

strækker sine Hænder mod Himlen.

O, kom da, fiære Død!

Og bring mig fra min Harald til min Gud.

Fierde Handling.

Et Fangetaarn.

Harald

gaaer i Lænker grublende frem og tilbage, med Armene
over Kors; pludselig standser han og siger:

Min Fader Sigurd Syr af Hringerike
Nedstammer fra Kong Harald Haarfager
I lige Linie. Kong Haralds Moder
Var Ragnhild, hendes Fader Sigurd Hiort,
Hans Moder Aslaug; hendes Fader kaldte
Man Sigurd Drm i Die; han var Søn
Af Ragnar Lodbrok. Altsaa stammer jeg
Da ned fra dig, ulykkelige Ragnar!
Og deler snart din smertefulde Død.
Thi Ella fasted dig i Drmetaarnet;
Mig styrted disse græske Nidinger
I rædselsfulde Kielderhvælving, skilt
Fra hver en Hielp, fra hver en trofast Ven.
Som du — som du, kan jeg nu raabe, Ragnar:
„Ha, vidste Grisene, hvad Galten leed,
De vilde grynte gyseligt, og snart
Forløse den af Pinen!“ — Biørn, din Søn,

Saa fast omflemte Spydet, da han hørte
 Din Død, at Fingermærket sad i Stagen.
 Hvitjærk saa vældigt fatted Skiftavlsbrikken,
 At Blodet sprang ham af hans Neglerødder.
 Da Sigurd Drm i Die, som just skræbed
 Sig Neglen med en Kniv, fik Budskab om
 Dit Fald, da trykked uden Følelse
 Saa dybt han Kniven giennem Negl og Kiød,
 At den stod fast i Benet. Ivar taug,
 Og skifted Farve, rød og hvid og blaa,
 Og blev den græsseligste Hevner. Saadan —
 Jeg veed det vist — I tappre Gutter alle,
 Som fulgte Harald fiækt paa sine Tog!
 I vilde snyse. Haldor Snorroson,
 Hvem Intet rører, vilde tie kun,
 Og hevne græsseligst.

Men hevne kan
 Mig intet Menneske; thi Ingen veed,
 At jeg er her. — Farvel da, usle Liv
 Med dine praleriske Tiggerpialter,
 Dit rustne Glimmer, dine Sæbebobler!
 Glem Kronen, Harald! af hiin røde Guld,
 Og tænk paa Tornekronen.

Knæler og beder:

Gode Christ!

Forlad mig ei i Døden, styrk en Helt,
 Som kæmped dig til Ære. Jeg besøgte
 Jorsal, din Stad, hvor du har lært og lidt;
 Jeg baded mig i Jordan, hvor du døbtess;
 Dit Tempel reiser sig igien paa Zion,
 Og Harald var den første christne Drot,

Som Muren bød at reises af sit Gruus.
 Send mig en Engel, gode Christ! til Trøst,
 Og vil du styrke dette Heltehierte,
 Der første Gang i Livet føler sig
 Modløs og mat — saa lad din Trøstesengel
 Sødte ligne min Maria.

Staaer op.

Jeg er træt
 Af Dagens Værk, af Nattens Rædselsfærd,
 Og maa, som andet Støv, betale Sønnen
 Min Gæld. Skee da Guds Villie! Siælen lægger
 Sig roligt i den mørke Farens Stund
 Til Hvile under Korset, som et Noer
 Ved Moderbrystet. Han deroppe raader
 Vor Skiebne; Aanden er udødelig,
 Og en Udødelig kan ei fortvivle.

Han gaaer hen til sit Veie.

Marias Bærelse.

Maria

synger ved Harpen:

En Rose stander i Himlens Lund,
 Den blomstrer Aften og Morgen;
 De Lilier paa Nattens mørke Grund
 Af Hiertet blinke de Sorgen;
 De sünge: Trøst dig, o svage Mø!
 For sødt at leve, du kun skal døe.
 Da Smertens Torn vil ei saare.

Saa kom kun, Dsding! og før mig bort,
 Jeg Ungdommens Kredse forlader;
 En Veiler eied mit Hierte fort,
 Lad længe mig kalde dig Fader!
 Og naar jeg trykker dit Die til,
 Min hellige Navne mig vogte vil,
 Og mig til sin Datter udfaare.

Farvel, min Harald, o elskte Helt!
 Her seer du igien ei din Pige;
 Men Sorgens Timer forsvinde snelt,
 Og evigt er Glædernes Rige.
 Som Engel hisset du hos din Gud
 Omfavner Maria med samt din Brud.
 Da lønnes Røerligheds Taare.

Staaer op, og sætter Harpen hen.

Jeg i Naturens Skjød vil dyrke Gud,
 Og tænke paa min Harald. Evige Fader!
 Du regner ei Maria det til Synd,
 Om tidt hun mindes maa sin fiære Helt,
 Om mangt et Suk, som offres dig i Beemod,
 Ei stiger til dit Himmelblaa, men tager
 En nordlig Retning, ad det sorte Hav. —
 Men at han ikke bragte mig sit sidste
 Farvel, det var ei smukt. Du frygted, Harald!
 For at bedrøve mig, og aned ei,
 At denne Smerte var min sidste Glæde. —
 Jeg tager Intet med mig i min Drk,
 Kun denne Primelfrands, som Harald gav
 Tilbage. For dit Fremtidsliv, Maria!
 Ei blomstrer nogen Baar og Rose meer.

Nei, ingensinde plukker meer jeg Blomster,
 Og stod de end i Tusindtal, og vinkte
 Mig ved min Fod, jeg plukker dem ei meer.
 De visned jo dog om en søie Tid,
 Som disse Primler; men min Haralds Haand
 Har ei berørt og raft mig dem tilbage.
 — Der kommer Gubben, for at hente mig.
 Fat Mod, min Siæl!

Ermiten træder ind.

Min Datter! est du færdig?

Maria.

Ja, Fader! jeg staaer rede til at følge.

Ermiten.

Tomhændet?

Maria.

Nei — jeg har min Primelfrands.

Ermiten.

Den, vene Sværmerste! vil ei beskytte
 Dit Legem imod Rattefulden.

Maria.

Lad

Da Rattefulden dræbe mig!

Ermiten.

Nei, nei!

Du med maa tage de fornødne Klæder.

Maria.

Min Pige følger mig, hun sørger for mig.

Ermiten.

Gjør det dig ondt at skilles fra din Pragt?

Maria.

Jeg skilles nødig fra min fædre Harpe.

Eremiten.

Skøndt den er stor, vil jeg dog bære den.

Jeg læsser siden den paa min Kameel.

Jeg spiller ogsaa Harpe; men min gamle

Er brusten og fordærvet. Lad os tage

Din med, min Datter!

Maria.

Du er alt for god

Mod en Ulyffelig.

Doris styrter ind i hestig Sindsbevægelse.

Maria.

Hvad er der, Doris?

Du skælver, du er ude af dig selv.

Doris.

Jeg bringer dig en rædsom Tidende:

Med Harald — Norges Drot — Baranger-Fyrsten!

Maria.

For Himlens Skyld, tal, Doris!

Doris.

Damon er

Min Fæstemand, det veed du, min Fyrstinde!

Han er mig tro — og dig — han elsker Harald;

Det vidste Nidingen Georgios

Kun slet. Den hellige Jomfru vilde redde

Bor Helt, og har betient sig af min Brudgom

Som gavnligt Redskab. Thi Georgios,

J Haab om Damons Hielp — han ligner Harald,

Paa denne Liighed bygte Nidingen —

Han har hidloffet Drotten, sluttet ham
 I Skriin, og bragt ham til et rædsomt Taarn.
 Men Damon maatte klæde sig som Harald,
 For at bedrage Bagterne paa Slottet.
 Nu lyve de ham død og druknet.

Maria forfærdet.

Himmel!

Kan Ondskab gaae saa vidt?

Doris.

Og lade ham

Forsmægte i det græsseligste Fængsel.

Gremiten

pludselig med et vildt Udbrud af krigerisk Hestighed.

Ved Sanct Ansgar! nei, det skal aldrig skee.
 End har jeg Marv i mine gamle Knokler,
 Og Ilden i mit Blod er ikke slukt.
 Hvordan? Haarfagers Vt vil man behandle
 Som Stimmænd, og jeg skulde rolig staae
 Og see min Slægt — ja, yndige Maria!
 Han er min Vt — langt ude, det forstaaer sig;
 Thi ogsaa jeg engang har boet i Nord.
 Nei, raske Harald! du skal ei forsmægte.
 Jeg kiender Ansigtstrækket: Athelsteins
 Og Olafs Hoved bær han paa sin Skulder.
 I fjirti Aar fast lod jeg Sværdet hvile;
 Men skiondt det rusted, rusted ei mit Mod.
 Som Bjørnen, der om Vinteren i Snee
 Paa Labben suger, bliver ras og rørig
 Til Eventyr, naar kolden Tistap smelter,
 Saa vaagner al min Kraft ved dette Budskab.
 Jeg svinger Spiudet i min runkne Haand —

See, den er stor og seig og stærk endnu!
 Vi skal bestorme det fordømte Taarn,
 Og frelse Harald Haarderaade.

Maria forundret.

Gubbe!

Du skrækker mig med denne Hestighed.
 Mig tykkes, pludselig jeg seer en Palme,
 Der strakte sine Grene fromt mod Himlen,
 Forvandles til en Løve, som vil bryde
 Nu Bolt og Jern. Dit Dje gnistrer rødt,
 Og som en Manke ryster du dit Solvskæg.
 Nei, Fader! tving din Harm, og lad os tænke
 Paa Haralds Redning ad en rolig Vej.
 Ei sandt, du est bekiendt i Hovedstaden
 Som en mærkværdig hellig Herrens Mand
 Fra Syrien, for hvem selv Keiseren
 Nidmyger sig?

Gremiten.

Det er jeg.

Maria.

Nu, saa gaf
 Til Haralds Buur, siig Fangevogteren,
 At Himmelen har aabenbaret dig
 Kong Haralds Fængsling, og at du est kommen
 Som Munk at forberede ham til Døden.
 En Ghordreng kan du gierne tage med,
 Som bærer Bogen, svinger Røgefarret.
 O, Fader! lad mig være denne Dreng,
 Indhyllet i en Kappe med en Hætte.
 Naar da vi staae i Taarnet, drager Harald
 Min Kappe paa, og gaaer med dig derfra.

Saa kan I bringe Bæring, og hente
Maria.

Ermiten.

Hvad, Maria? skulde du —

Maria.

O, negt mig ikke denne sidste Glæde!
Jeg tager Afsked med den kære Harald;
Er ei en saadan Fare mere værd;
End Sikkerhed i mange Længselsaar?
O, Gud! min Elskte, jeg kan redde dig!
Den svage Sværmerste, der alt nedsank,
Som visnen Blomst mod Jorden, folder ud,
Før Dødens Stemme falder, Modets Binger;
Hun flyver som en Drn, og redder Harald.
Hvad taber Verden, naar den taber mig?
Snart-Sorg og Kummer svække vil min Sundhed,
Og viske Rosenfarven af min Kind.
Et stort, et herligt Rige venter ham,
En Old gjør Regning paa hans Heltedaad.
Saa lad Maria være da den Alf,
Som redder hendes Ben, før hun forsvinder.

Ermiten.

O, skønne Siæl! du havde vel fortient
At vorde lykkelig.

Maria

stærk begejstret.

Er Lykken da

Det Høieste i Livet for en Siæl?
Gud skabte denne Aand til Rærlighed;
O, lad den elske saligt, og forsvinde!

Ermiten.

Velan, saa kom, du hulde Grækerinde!
 Bær sværmende din Haralds Redningsengel.

De gaae.

Haralds Fængsel.

Han ligger sovende paa sin Loibænk.

Georgios

sniger sig ind, og hen til ham.

Han sover. Er det muligt? Sove roligt
 Med slig en Skiebne, i det Dieblis
 Et Lyn har truffet ham, som ødelægger
 Hans Liv med rædselsfulde Tordenbrag;
 Mens Døden hænger i et Haar ham over
 Hans Isse! O, men det er Svaghed, Lamhed.
 Henslyrtet ligger han i slappe Dødsblund,
 Som Offerdyret, før det har forblødt sig.
 Op, Harald! — Han maa vækkes. Jeg vil nyde
 Min bedste Hevn i hans Nidmygelse.
 For første Gang jeg føler Overmagten,
 I det jeg staaer for ham. Nu skal den Stolte
 Undgielde al den Haan, han viste mig.
 Nu skal du betle Livet af min Haand.
 Vaagn, Harald! Harald! Straffen venter dig.

Harald vaagner, springer op, og seer sig om. Da han opdager
 Georgios, sætter han sig rolig paa en Bænk i Forgrunden,
 med Armene over Kors, og venter med et stolt Blik paa
 hvad han vil sige ham.

Georgios.

Nu er din Time kommen, Haarderaade!

Udspillet er din stolte Rolle. Tæppet
 Er faldet mellem dig og Verdens Lyst.
 Kun Døden venter dig.

Harald tier.

Georgios.

Du haaber vel,

At dine Bæringers skal frelse dig?
 Det er der sørget for; thi Ingen veed,
 At du est her. De troe dig død og druknet
 I Bosporos.

Harald tier.

Georgios.

Dit stolte, frække Bæsen,
 Der trued, som en skumfuld Flod fra Bierget,
 At overskylle Grækenland, er tæmt.
 Nu er der sat et Bulværk for din Trods.
 Despoten, som erfaret har din Ondskab,
 Dit kaade Overmod, din Troløshed,
 At hidse dine Landsmænd fast til Oprør,
 Mens jeg formanede dem til Lydighed
 Mod Keiseren, har endelig befæmpet
 En faderlig Langmodighed. Han finder
 Nødvendigt — skiondt det græmmer ham — at straffe
 En glimrende, men frygtelig Forbryder,
 Og sender mig at melde dig din Død.

Harald tier.

Georgios.

Jeg mærker, Skrækken lammet har din Tunge.
 Du gyser for din stærke Overmand,
 Kan ikke staa af Angst, og bliver derfor
 Mat siddende paa Bænken, skiondt det sømte

Sig bedre dig, at styrte ned paa Knæ
Og raabe om Barmhiertighed.

Harald tier.

Georgios.

Du mener,
Den er umulig? Tro det dog ei ganske!
Endskiøndt din frække Tunge sidste Gang
Beskyldte mig for alle Feil og Laster,
Er jeg dog ei saa grum, som du formoder.
Fald ned paa Knæ, beed mig om Naade, Harald!
Og i Betragtning af Staldbroderskabet
I Lyffens Dage, vil jeg mage det,
Saa at dig skienkes Livet, og du slipper
Med Dinenes Forliis og evigt Fængsel,
Hvori for Resten Intet mangler dig.

Harald tier.

Georgios opbragt.

Tal til mig, eller, ved min Manddoms Ære!
Jeg render denne Daggert dig i Brystet.

Harald tier.

Georgios.

Glendige! du kan ei tale; Skrækken,
Feigheden bundet har din syge Tunge.

Med Haan.

Tal dog et Ord, at jeg kan overtydes
Om at du ei endnu er død af Rædsel.

Harald

med rolig Foragt.

Skurk!

Georgios.

Ha, Fordømte!

Han nærmer sig ham med Dolken. Harald springer op, vrister ham den af Haanden, og truer med at anfælde ham.

Georgios.

Vi, Glendige!

Jeg spare vil min Hævn; dit Liv er kostbart,
 Det skal ei ødes af et Dieblifs
 Forbittrelse. Nei, Piinsler vente dig.
 Beflag dig saa med hæse Sammerskrig,
 At du i Galenskab forspildte Raaden!

Gaaer.

Harald

seer smilende efter ham.

Saaledes havde jeg dog end den Trøst,
 At ængste Nidingen for sidste Gang,
 Og at forskaffe mig en herlig Daggert,
 Hvis staaiblaa Blink mig siger muntert: Harald!
 Fat Mod; jeg bringer ved et dristigt Stød
 Dig over alle Dødens Pinebænke
 Til Paradisets Port. — Nu kan jeg sove
 En Timestid aldeles uforstyrret.
 Han gaaer at hente sine blege Bødler.
 Det lad ham! — Kiære Drøm, Ulyffens Ben,
 Som ryster Blomster af dit Gjyldehorn
 I mørkest Braa, i koldest Vinternat;
 Som bringer Betleren paa Kongethronen,
 Usalig Elskov i sin Glædes Favn!
 Fryd ogsaa mig engang endnu, før Døden,
 Din Broder og din Ven, afløser dig.

Vil mig det Rikere, som jeg maa forlade,
Det Salige, hvortil min Længsel stunder!

En skion sagte Musik udttrykker den sig nærmende Slummer,
Haralds Golelser og hans Drom. Et Blindvindue i
Fængselsmuren aabner sig over hans Loibænk, og i en lys
Baggrund, omkrandsket af Roser og Lilier, staaer en Helte-
skikkelse, med Hielm, guult Haar, Skjæg, og Øren paa sin
Skulder. Synet boier sig over ham, og udstrækker sin
Haand, som for at velsigne ham. Han strækker i Sovne
sine Arme op derimod igien, og siger med dæmpet Røst:

Jeg kiender dig, du est den hellige Olaf.

Drømmebilledet.

Du siger den, jeg er.

Harald.

Du kommer for

At trøste mig i Døden?

Drømmebilledet.

Nei, min Broder!

Harald.

Saa skal din Broder myrdes uden Trøst?

Drømmebilledet.

Nei, han skal frelses, leve sundt og længe,
Til Lyst for sig, til Held for gamle Norge.

Harald.

Og hvad skal redde Harald?

Drømmebilledet.

Kiærlighed.

Harald sukker.

Olaf!

Drømmebilledet.

Ja, Broder! Kiærlighed og Olaf.

Gorsvinder.

Harald sover igien. Musikken, som har ledsaget Samtalen, tier.
 Eremiten og Maria træde ind. Hun er hyllet i en Kappe,
 bærer en Bønnebog og et Røgelsekar.

Eremiten.

Her ligger han og slumrer paa sit Leie,
 Uroligt!

Maria

seer sig om.

Himmel! hvilken Rædselsvraa.

De plumptudhugne Søiler staae som Jetter
 Med tykke Hoveder, med lumske Miner;
 Som Bødler, føleløse ved hans Qual.
 De rustne Lænker hænge rundt omkring
 I Murens Væg, og een er sluttet til
 Den Rikkes Fod. Som lænkebundet Dyr
 Har man ham fanget i den mørke Hule.

Eremiten.

Jeg løser Lænken.

Han sukker Laasen op med en Røgle.

Maria.

Har jeg ikke Ret:

Den bistræ Fangesoged seer i dig
 En Helgen, fromme Fader! Hvad du vil,
 Det finder han sig i.

Eremiten.

Jo, gode Datter!

Fuldkommen Ret. Naturen har foreent
 Din Deilighed og Blidhed med Forstand.

Harald i Sovne.

Slaf!

Gremiten.

Han kalder.

Harald.

Konning Olaf!

Gremiten forundret.

Harald!

Harald.

Sanct Olaf!

Gremiten roligere.

Hør, han kalder hellig Olaf!

Harald springer op.

Hvor est du, Olaf? redder du din Slægt,
Som du har lovet?

Gremiten

tager ham ved Haanden.

Olaf redder dig.

Harald vaagen.

Ha — hvor est du?

Gremiten.

Din Ven, forladte Helt!

Harald.

Nu kiender jeg dig — gamle Gremit!

Gremiten.

Spild Tiden ei, den er os alle kostbar.

Jeg ineg i Taarnet mig som Skriftestader,

Min Chordreng fulgte med, den vakkre Gut.

Kom, svøb dig i hans Kappe, følg mig, Harald!

Han bliver her tilbage. Midlertid

Du henter Bæringer, og fresser Drengen.

Harald.

Du gode Barn! tør du vel vove Livet
For Harald Haarderaade?

Maria.

Edle Drot!

Jeg vover kun en Ting af ringe Værd.
Men vil du gierne tage mod min Hielp?

Harald.

Jeg var ei Kiød, ei skabt af Jord og Støv,
Hvis Lyften til at leve, til at frelles
Fra skændig Piinselsdød, ei var i mig.
Jeg tager mod dit Tilbud, henter Mænd,
Og bringer dig med Magt igien af Taarnet.

Maria.

Lov mig, at du vil aldrig glemme mig!

Harald.

Nei, aldrig glemmer jeg min Redningsmand.

Maria.

Og lov endnu engang mig uden Bægring:
Du gaaer herfra, og lader mig tilbage!

Harald.

Jeg lover det.

Maria.

Swærg det ved hellig Olaf!

Harald.

Jeg swærger ved Sanct Olaf!

Maria

affaster Skappen.

Nu velan!

Saa kom, min elskte Harald! du est fri.

Harald.

O, alle Helgen — modige Maria!

Gremiten affides.

Jeg vogter Døren. Denne sidste Stund
Tilhører uløselig Rivalighed.

Gaaer.

Harald.

Du kommer for at redde mig, min Elskte?

Maria.

Og for at sige dig Farvel, min Harald!

Harald.

Hvad har du vovet?

Maria.

Intet! Den ei vover,

Som tilfredsstiller kun sit Hjertes Ønske.

Du vilde reise fra mig uden Afsked —

Harald.

Åh, uforglemmelige, tro Veninde!

Var Skylden min, og var jeg ikke fængslet?

Maria.

Nu — derfor kommer jeg at løse dig.

Gil til din unge Brud, drag til dit Hiem,

Vær Drot, lykkelig Husbond, heldig Kriger,

Glem Grækenland og alle Eydens Drømme!

Bevæget.

Men een Ting maa du love mig.

Harald.

Og hvad?

Maria

med Taarer.

Din første Datter hedde maa Maria.

Harald.

Er der endnu en saadan Engel her
 Paa denne taagefulde Jord? — Ja, ja!
 Stort, herligt er det, naar Krigsluren falder,
 At see en Flok forvovne Ungersvende
 Med skionne Aasyn, rynketædte Bryn,
 Thors Kraft i hvert et Ledemod, og Odins
 Begierlighed at mærke Panden med
 Den hellige Geiersodd. Da vender Balhal
 Med sine vilde Glæder stolt tilbage,
 Og selv hver Christen, naar han er en Helt,
 I dette stormende Fostbrødreteag
 Sig føler atter Hedning. Men, Maria!
 Men i dit Ansigt smiler Frelseren
 Med alle sine stille, store Dyder.
 Den Salighed, som ingen Skiald kan tolke,
 Udtrykker mig dit Blik, og i dit Smil
 Er Jordens Lyst, og Trøsten i din Taare.
 O, følg med mig til Norge, vær mig der
 En huld Veninde!

Maria.

Nei, min Harald! nei!

Vel er min Rærlighed ulykkelig,
 Men dog for god, for hellig, til at køles
 Til blotte Benskab. Stor vil Smerten vorde,
 Naar jeg berøves dig, naar Tid og Rum
 Adskiller os; men Tid og Rum adskiller
 Ei nær saa smerteligt, som folde Pligt,
 Som daglig Tvang med sine lunke Baner.
 Nei, ædle Harald! Maanen skinner dog
 Med fra sin Himmel mangen herlig Aften

Til Trondhiem og til Syrien. Hvo veed,
Om ei den lille Nattergal, som synger
For mig i Laurbærtræet denne Vaar,
Elaer næste Sommer i dit Birketræ?
Uskyldig Kiærlighed har Englevinger,
I bittre Malurt mange søde Draaber;
Dem vil vi nyde. Jeg vil elske dig,
Gi tvinge mig til Kuld i Haralds Nærhed,
Gi see din Elijs med sine Kiærtegn;
Det vilde vække qvalfuld Midkiærhed
I Begges Bryst. Far evig vel, min Ven!

Harald.

Maria! nei, jeg lader dig ei her.

Maria.

Det har du svoret ved den hellige Olaf.

Harald.

Du har forloffet mig ved fiærlig Ewig.

Maria.

O, fiære Helt! forsmaa ei denne Hielp.

Maaskee du troer, jeg og den gamle Mand

Først kunde gaae til Bæringernes Hal,

De kunde ile hid og frelse dig?

Men nei! jeg kiender dem, det er umuligt;

De kan ei liiste sig umærkeligt,

De kom med harmfuldt Gny i store Flokke,

Og Alt var røbet, og min Harald myrdet.

Harald.

O, min Maria! — nei!

Maria.

Afslaaer du mig

Min sidste Bøn, o saa er Alting tabt!

Harald.

Kan Kiærlighed forlede hellig Genfold
Til sliq Spidsfindighed og svagt Beviis?
Nei, ingen Dødelig, selv ei Maria
Fik Harald overtalt til at forlade
Sin Elskte feig. Men en Udødelig
Har aabenbart sig for mig, lovet Redning;
Og knap var Drømmen endt, før Hielpen kom.
Saa stee Guds Villie! Olaf vil bevare
Den Engel, som han sendte mig.

Maria.

Det vil han.

Harald.

Jeg iler som en Storm med mine Kæmper
Til Taarnet atter, for at frelse dig.

Maria

seer Kiærligt paa ham.

Farvel! — For sidste Gang i dette Liv
Vi tale ene sammen.

Harald.

O, Maria!

Du græder — søde Mø — min Haand du trykker —
Giv mig det Kys, som Eremiten streng
Forbød os før.

Maria.

Ja — det tilhører dig;
Den lille Synd vil Gud tilgive mig.

Femte Handling.

Væringernes Gildeshal.

Hellig Olafs Billed hænger i Baggrunden, i Legemsstørrelse, saaledes som han viste sig for Harald i Drømme. Lysekrone under Loftet, Bænke langs ad Væggene. Mariafanen og Korsfanen staae opstillede paa begge Sider af Helgenbilledet. Under en Sørgemusik komme Væringshøvedingerne, alle rigt klædte, i lyseblaae Vaabenkiortler, med Sølvlover paa Brystet, med blanke Staalhielme, og med Guldfæder om Halsen. De sætte sig med nedsænkede Hoveder, bedrøvelige Miner og foldede Hænder paa Bænkene. Naar Alt er stille, taler

Ulf.

Hvi tie Luur og Krumhorn for mit Ord?
De blæse stærkt med sørgelige Toner
Langt bedre Sorgen, kraftigere Talsmænd
For vor Bedrøvelse, vor Nød, end Talen.
Vi mødte med vor Harald tusind Farer
I Africanss Drk, paa vilden Sø,
Sicilien, hvor Saraceners Dine
Fast sprudled Ild, som Vtna, mod vort Pandser;
Dg Modet trodsed, Styrken Seier vandt.

Nu har en Hændelse, et udselt Banheld
 I Freden, midt i Miklagard — et Feilstrin
 Paa Bialken hen til Sneffen — der kan hændes
 Hver Høker, hver feig Tigger, hver en Qvinde,
 Berøvet os vor Helt, vor fiære Drot.
 I holde Landsmænd, nysankomne, glade
 I Haabet lang Tid til et Aftengilde,
 Der skulde bringe fra Propontos' Kyst
 Tilbage snelt i Aanden jer til Sundet,
 Til Isefiord, til Miøsen, Themø, Mælaren,
 Hvor Fader, Moder, Søster, Brud i Hytten
 Med trofast Længsel mindes os, forladte —
 Uf, selv forladte nu vi, som en Hiord,
 Der mistet har sin Hyrde, samles ængstligt
 Ved Aaen, hvor den stærke Leders Røst
 Ei kalder Flokken meer. — Jeg kan ei tale,
 Thi jeg har elsket ham, og skammer mig
 Ei ved min Venskabstaare. Den er salt
 Og bitter, men ei kold, som Havets Bove,
 Der overskyller nu hans Ræmpeliig.

Han træder tilbage, overvældet af sine Følelser.

Haldor Snorrosøn

kommer rolig.

Hør, Ulf! har du nu læst for Brødrene
 Vor Gildeskraa? Har du alt taget dem
 I Ed, Forpligtelse?

Ulf.

Hvo kan i Aften

Vel foretage Eligt?

Haldor.

Hvorfor ei det?

Jeg haaber dog, at Ingen vil forsmaae
En Madver, som jeg selv har været med
At tilberede paa det læffreste?

Ulf.

Spis du, i Fald du kan! Vi kan ei spise.

Haldor.

Hvorfor? Det er dog rette Spisetid.

Ulf.

Est du i Sandhed da saa hierteløs,
At Haralds Død ei smerter dig, og røver
Dig Nydelysten?

Haldor.

Nøver! Haldor lader
Sig Intet røve. Hvorfor skulde Harald
Som Ulf, som Spøgelse vel drille mig?
Vi var i Livet alt for gode Benner,
Til at han skulde skade mig min Sundhed
Med Kogleri, og svække mig min Madlyst.
Lad os fortære Madveren, og drikke
Hans Minni med et roligt Sind! Nu er han,
Hvor vi skal ogsaa hen. Det haster ikke.

Ulf.

Saaledes taler du, hans Ben?

Haldor.

Det var jeg;
Og hvis jeg kunde frelse ham — Men siig mig —
Jeg veed endnu jo ret ei Sammenhængen;
Jeg havde ikke Tid — den dumme Kof
Kan tilberede God og Læfferheder,
En ærlig Skinke kan han ikke fuge.
Hvo bragte jer den Tidende? — I Vandet?

I Vandet er han plumpet? druknet? Harald,
Der svømmer, som en Svane?

Ulf.

See! der hænger
Hans Raabe, vaad endnu, som Fiskerne
Paa Bølgen fandt.

Haldor

til en Bæring.

Bring mig den ene Fisker!

Man henter ham.

Haldor.

Du altsaa, du saae Kongen styrte ned
Og drukne, Fisker?

Fiskeren.

Ja, min ædle Herre!

Han vilde redde sig, og løste Raaben;
Men, Himlen veed, hvordan det gik — han fik
Vel Krampetræk i Vandet — og vi saae ham
Ei meer. Han blev vel skyllet bort af Strømmen.
Den lette Raabe mere langsomt flød
Paa Bølgerne, og den opfisked vi.

Haldor

tager ham i Brystet, kaster ham paa Gulvet, drager sin
Daggert, sætter Foden paa ham, og siger rolig:

Du lyver, Fisker! Læs dit Fadervor,
Saa kan du himle, eller gaae til Helved,
Mig lige meget.

Fiskeren.

Naade, Herre! Naade!

Haldor.

Du lyver. Harald lever.

Fisken.

Ja — han lever.

Alt skal jeg tilstaae dig; men skienk mig Livet!

Haldor

slipper ham.

Hvad bryder jeg mig om dit usle Liv? —

Seer J, han lever? Sagde jeg det ikke?

Nu kan vi uden Rummer gaae til Bords,

Og spise Skinken, før den bliver kold.

Dog, det er sandt, først maae vi redde ham,

Saa fremt han er i Fare.

Alle.

Harald lever!

Held os og Glæde! Haarderaade lever!

Haldor.

Bist lever han. Er det at skraale over?

Før sad de stille her, som døde Fluer,

Nu snaddre de, som Uender, der faae Havre.

Alle.

Han lever! Harald lever! Held og Lykke!

Den gamle Eremit

træder ind, og hilser med Korsets Tegn.

J veed det, Bæringer? Nu, saa behøver

Jeg ei at melde jer, hvorfor jeg kommer.

Han lever, lovet være hviden Christ!

Og han er uden Fare.

Ulf.

Hvorfor bragtes

Os da den falske Tidende?

Eremiten.

Naar Harald

Hidkommer om en liden Stund, vil han
 Selv sige, hvad han ønsker, I skal vide.
 Han gik kun med en Flok af sine Landsmænd,
 Som han paa Veien mødte, til et Taarn,
 For at befrie en ung, uskyldig Mø,
 Som der var fængslet.

Haldor.

Vel, at Elisif

Indskibet er igien. Er han blandt Landsmænd,
 Og gaaer han alt paa Dvindejagt, saa haaber
 Jeg dog, Bedrøvelsen er her forbi,
 Og at vi hyggeligt kan nyde Dvælden
 I Gammensfryd paa gammel nordisk Viis.

Alle Bæringerne sætte sig rolige ned, undtagen Alf og et Par
 andre, der blive staaende for Gremiten.

Gremiten

med et opmærksomt, fornoieligt Blik paa den hele Forsamling.
 Guds Fred, I stærke Kæmper høit fra Nord!
 Hvis I tillade, vil jeg være Bidne
 En liden Stund til eders Lystighed.
 Jeg elsker Normænd, tappre danske Evende,
 Og ofte fandt hos mig i Syrien
 Og i mit Kloster Norske, Danske, Svenske
 Forfriskelse, der drog den Bei til Jorsal.

Alf.

Du hædrer os med din Nærværelse.
 Sid ned, og tag til Taffe med vort Gilde!

Gremiten.

Nei, spise vil jeg ei; jeg vil kun høre
 Jer Tale, jer Fortælling.

Sætter sig med de Øvrige.

Siig mig dog:
Hvorledes lever Einar Tambeskiælver?
Han er dog ikke død? Jeg kiendte ham
Som vakker Gut paa atten Aar.

Thiodolf.

Nei, nei!

End lever han, en rig og mægtig Mand
I Throndelagen, eier mange Gaarde
Og meget Guld, har bygget selv et Skib,
Bidunder kaldet, hvor der staaer forgyldt
Et Spøgelse paa Stavnen.

Gremiten.

Bygger I

End gode, store Skibe, som tilforn?

Thiodolf.

Ja, skønne Skibe, min ærværdige Fader!
Men intet Skib blier dog berømt, som Ormen
Hiin lange, hvorpaa Konning Olaf faldt.

Gremiten

staaer op, og seer hen paa Billedet.

Hvem? Hellig Olaf?

Ulf.

Nei, I farer vild,

Han mener Konning Olaf Tryggvason.

Gremiten.

Hvo var den Olaf Tryggvason? Han hersked
Da før hiin hellige Olaf?

Ulf.

Længe før.

Gremiten.

Var han berømt, og taler man endnu
Om ham i Norge?

Thiodolf.

Om Kong Olaf, Gubbe?
Flere Bæring

leende.

Om Olaf Tryggvason? Det var et Spørgsmaal.

Thiodolf.

Han var jo Folkets Afgud.

Gremiten.

Det var slemt;

Thi eftersom hvad jeg formoder, straffed
Han hardt Afguderiet, mens han leved.
Hvi holder man endnu saa meget af ham?

Thiodolf.

Kong Olaf Tryggvason i alle Stykker
Var bedste Jdrætsmand, og mere stærk
Og rask og snar, end Nogen. Ræf besteg
Han Smalserhorn, før holdt ustigeligt,
Og fæsted høit sit Skjold paa Klippens Tinde.
En, som forvilded sig deroppe, tog han
Og bar ham under Armen ned igien.
Han kunde gaae paa Væder uden Borde,
Og med tre Sæge legte han paa een Gang,
Skød med to Spiud, og hug paa baade Hænder.
I Bueskydning Ingen overgif ham.
Han svømmed under Vandet, som en Fisk.
Han spøjte gierne, han var glad og skiemtsom,
Grum mod sin Fiende, trofast mod sin Ven,
Og derfor bar man ham paa Hænderne.

Gremiten

seer paa Billebet.

Men, som jeg mærker, har dog hellig Olaf
Fordunklet ham.

Ulf.

Nei, ei fordunklet ham;
Han har kun vandret troligt i hans Spor.

Gremiten.

Var hellig Olaf, eller Tryggvason
Den Første, der indførte Christendommen
I Norge?

Flere.

Tryggvason!

Gremiten.

Hvi har da Paven
Ei først cononiseret ham?

Ulf.

Der skete

Heel mange Tertejn med Sanct Olafs Liig
Og efter Døden.

Gremiten.

Nu forstaaer jeg eder:

Den hellige Olaf har udmærket sig
Fromt efter Døden, Tryggvason i Livet.

En Normand.

En saadan Tale høre vi ei gierne.

Thiodolf.

Den, som i Gildeshallen med Foragt
Omtaler Bæringernes Helgen — var han
En Ungling, slog vi ham ihjel, en Dlding
Kan liste sig herfra.

Gremiten.

J raske Helte!

J vise mig, en sølvgraa Gubbe, Døren?

Haldor rolig.

Vist ikke, Munk! Bliv du kun; jeg vil see
Paa den, der frummer dig et Hovedhaar.

Gremiten heftig.

Jeg siger eder, Olaf Trygvason
Fortiente vel den samme Grefrygt,
Som Olaf Haraldssøn, der kaldes hellig.
Og Begge staae de dog tilbage for
En bedre Christen, end de Begge vare,
Og dog en Hedning.

Thiodolf.

Løs os dine Gaader!

Hvem da?

Gremiten.

Den ædle Hakon Athelstein,
Der lagde ned det første christne Grø
I Norges Steengrund. Han var stærk og tapper,
Som begge Olaser; men meer huldsalig,
Meer skaansom over Menneskenes Liv,
Meer Christen i sit Hierte. Derfor taalte
Taalmodig han Forsmæddelser, som Jesus,
Og fremmed Christendom med Fred og Rærdom,
Men ei med Piinsler og med grumme Drab.
Og i sin rene Siæls Uskyldighed
Han troede barnlig dog at døe som Hedning.

Med hoi Røst.

Den, som fornædrer sig, han skal ophøies.

Beger paa Selgenbilledet.

Mal Hakon der, tag Olafs Billed ned!

Bæringerne

springe op, og gribe deres Døer.

Fjortæderi i Hallen! Han vil rive
Vor Helgens Billed ned! Dø, galne Graaskæg!

Gremiten

heftig, og stolt bevæget.

Ja, lad mig døe, opløfter eders Døer!
Det er ei første Gang, mit Hierte mødes
Af Landsmænds Hug. For syv og tretti Aar
Bed Evolder mødte Normænd mig, og Fiender,
Og farved Søen med mit Helteblod.
Dengang fik de dog ikke Livet af mig,
Skiondt alle Skibe slog med Aarerne
Af Glæde, da jeg sank til Havsens Bund.
Jeg svømmed under Bølgen, under Skjoldet,
Drog paa en lille Baad til Benden, detsfra
Til Grifland og til Syrien, hvor jeg
Som fattig Pilegrim i fjerne Braa
Bandt Verdens Agt, ei som vredagtig Drot,
Men som en ydmyg Broder i Guds Kirke.
Nu vilde jeg besøge Misklagard,
For der at hilse, sidste Gang i Verden,
Mit elskte gamle Norges unge Sønner;
Men mine Sønner svinge atter Døen
Mod deres Faders Jæse — hugger til da!

Slaaer sig med Haanden for Brystet.

Her staaer for eder Olaf Tryggvason.

Thiodolf.

Kong Olaf Tryggvason? umuligt!

Ulf.

Nei,

Høist virkeligt. Fortalte Gauter ei,
 At han har seet Kong Olaf, da han reiste
 Til Jorsal, i et Kloster?

Haldor rolig.

Kiender J

Ei Ansigtstrækkene, som gaae i Arv?

Ulf.

Fortæller Edvard, Olafs Ven, i England
 Ei en Legende Paaskedag om ham
 Og om hans Redning? Og just Paaskedag,
 Fordi han siger, at som Paaskefesten
 I Hellighed hver anden overgaaer,
 Saa overgik Kong Olaf alle Konger.

Alle Bæringerne

styrte paa Knæe.

Vor Konge! Olaf Tryggvason! vor Helt!
 Tilgivelse! Hil være dig, vor Skytsaand!

Olaf

dybt bevæget.

Saa er ei Kiærlighedens Funke slukt?
 Den døde ei af Kummer med min Hustru,
 Den ædle Thyra? Trofskab overleved
 Min Vig, den stakkels Hund, der sulted sig
 Thiel, fordi dens Herre var forsvunden?
 O, saa er al min Længsel rigt belønnet:
 Naar i min Gensomhed bag Sydens Palmer
 I gule Sand jeg daglig tænkte paa
 De grønne Graner i den hvide Sne;
 Naar Higen efter dog engang imellem
 At skue norske Drotters Element,
 Den grønne Bølge, drev i Støv og Hede

Mig ned til Kysten af det røde Hav,
 Hvorfra jeg over Vandet sendte Suk
 Til Gud for eders Lykke. — Mine Børn!
 Jeg staaer igien i eders kiære Kreds,
 Jeg har Beviis paa eders Kiærlighed,
 Og gaaer tilbage til min stille Drk.
 Modtager min Velsignelse!

Han breder sine Arme ud, og velsigner dem; de bøie Alle
 Hovederne mod Jorden, dybt bevægede, med Armene i
 Kors over Brystet. En kort Taushed hersker.

Harald

styrter fortvivlet ind, men standser studsende, ved at see alle
 Bæringerne knæle.

Du skienker

Dem alle din Velsignelse, min Fader?
 Kun ikke mig? O, du har Ret, thi Harald
 Blier ei velsignet; Sorgen ruger over
 Hans Hoved, som en Tordensky, hvorfra
 Kun vild Bedrift nedsender sine Lyn.

Bæringerne

staae op.

Vor Harald reddet! lever!

Harald.

Ja, her staaer han,
 Et Gravens Gienfærd, som hiin gamle Konge.
 Bild.

Belan! saa lad os i det mindste giøgle
 Som frygtelige Spøgelse i Mørket.
 Nu er din Time kommen, Miklagard!
 Nu synker du, som Sodom, i din Bøl.
 En mægtig Steenhob skal betegne kun,

Hvor Babel stod, og vildt, som Nastronds Aander,
Skal Nordens Sønner trampe paa dit Gruus.

Dlaf.

Min Søn! hvad fattes dig? Hvor er Maria?
Af — er Maria død?

Harald smeltet.

Jeg veed det ei,
Dg denne søde Tvivl med samt sin Pine
Jeg bortgav ei for alle Jordens Skatte.
Maaskee det store Hierte slaaer endnu,
Hvis Lige findes aldrig, naar det brister.
Hør, mine Brødre! — Jeg kan ikke tale —
Ei sammenhængende — Forræderi —
Den usle Argvros — den lumste Zoe —
Min Avindsmand Georgios — jeg bragtes
Til Fangetaarnet — men Maria frelste
Sin Ven fra Døden, blev i Fængslet for mig —

Brøder sine Hænder.

Dg da jeg kom igien, var hun forsvunden.

Bæring.

Op, lad os tugte de Forrædere!

Harald.

Nei! ikke for vi først har reddet hende.
Der skal ei frummes dem et Hovedhaar,
Hvis de frigive hende. Jeg vil vikle
En Blomsterkrands om Miklagard af Roser,
Dg giøre hver en Tigger rig paa Guld,
I Fald man skaante hende.
Vi binde Gilt os under Saalerne,
Ei at forstyrre nogen Borgers Søn.

I Fald hun gives uskadt os tilbage.
Op, til Triflinion, til Keiserborgen!

Olaf.

Ja, min Maria! vi skal hente dig.
For Intet stiger ei to norske Konger
Af Graven fra formeente Død. Bogt dig,
Konstantinopel! hvis du har forgrebet
Dig paa din Skyttsaand, hvis paa blodige Binger
Hun foer til Himlen, hvis ei, som en Due
Om Noahs Arf, hun svæver over Borgen
Med Fredens Olieblad.

Harald.

Op, alle Kæmper!

De ile ud.

Hallen i Keiserborgen.

Zoe. Simeon.

Zoe.

Er Græferhæren samlet?

Simeon.

Alle Græfer,

Som findes vaabendygtige og troe,
Har vor Georgios i store Skarer
Forsamlet, nogle ved Sophiakirken,
Endeel paa Hippodrom, endeel ved Sigma,
Augustion; den største Skare byder
Han selv paa Pladsen ved Triflinion.

Zoe.

Saa lad det enten bryde eller bære!

I alt for lang Tid var vi midt i Bragten
 Kun Slaver af de fremmede Barbarer.
 Ei Børringerne's Flok vil sige stort,
 Naar alle Græker i Konstantinopel
 Hør fælles Sag. Hvor gaaer det Keiseren?

Simeon.

Han sniger sig, som en urolig Aand,
 Der ei har Fred i Graven, bleg og sagte
 Igiennem Gallerne. Han drikker Vin
 Og stærke Naphthadraaber for sin Afmagt.
 Snart vil han ned i Catacomberne
 Og skiule sig bag Gravens skumle Mure;
 Snart klæder han sig i sin Keiserpragt,
 Og sætter sig med Scepteret paa Thronen;
 Men saa igien affaster han det Alt,
 Stroer Aske paa sit Hoved, og indhyller
 Sit arme Legem i en ussel Haardug.

Zoe.

Ha, store Konstantin! det er din Throne;
 Saa dybt sank Scepteret i Tidens Haand,
 Der syntes smeddet for en Evighed.
 Men er nu Mænd forvandlede til Qvinder,
 Saa skal en Qvinde vorde Mand igjen.
 Jeg falde vil, som Dido paa Carthago,
 Men hevnes først. Man bringe mig Maria!

Simeon gaaer.

Hør, hvilke dumpe Gnyer! De nærme sig
 I bælmerk Nat, de frygtelige Jordskælvs.
 De ruste sig til Strid, de grimme Normænd.
 Harald! saa lønner du min Kiærlighed?

Simeon bringer Maria, og gaaer paa Keiserindens Vink.

Joe

betragter hende med Brede og Foragt.

Joræderske! hvo drog dig af din Gensomhed
 Jorældreløs og fattig til Triflinion?
 Hvo skienkte Mestres dig til din Opdragelse,
 Som lærte dig at kiende Hellas' ædle Kunst?
 Hvo hylled dig i Purpur, kostelige Liin,
 Og sørged for, at daglig til Forlystelse
 Du fandt Alt, hvad en Dødelig kan ønske sig?

Maria

med ædel Fatning.

Dig skylder jeg min Ungdomspleie; gierne gav
 Mit Hierte dig til Giengield sin Taknemlighed.

Joe.

Og nu, jort utaknemlig, du forbinder dig
 Med mine Fiender! Taabelig jeg klækked ud
 En giftig Dgle ved et kjærligt Moderbryst.

Maria.

Min Siæl er ingen nedrig Brøde sig bevidst.

Joe.

Og har du ei til Fangetaarnet sneget dig,
 At redde lumst min Avindsmand?

Maria.

En ædel Helt

Jeg frelst kun fra usfortiente Martyrdød.

Joe.

Og hvo besol dig Daare vel at redde ham?

Maria.

Den Gud, som lagde Dydens Kraft i dette Bryst.

Zoe.

Dg burde du ei elsket Zoe meer, end hiin?

Maria.

Den Barm, som selv udruger sin vild Lidenſkab,
Kan ikke røre Hjerterne til Kiærlighed.

Zoe.

Hvem ſkylder du din Troſkab?

Maria.

Kun den Verlige.

Zoe.

Dg naar nu Fædrelandets Vel dig Hadet bød?

Maria.

Saa ſvarer jeg dig fiæk, ſom hiin Antigone,
Hvem Dødens Straf ei afholdt fra med ſpæden Haand
At dække Broderliget tyndt med Gravens Muld:
„Medſiende var jeg aldrig, ſin Medelſkende!“

Zoe.

Ja, ſyndig Elſkovsbrynde til ham bragte dig.

Maria.

Fra Harald ſkiller englehvid Uſkyldighed.

Zoe.

Dg elſker du ham ei, du Fromme!

Maria.

Stiernerne

Dg Sol og Maane, Gud og Engle, Menneſter
Maae høre det: mit unge Hjerter elſker ham.

Zoe.

Dg elſker han ei dig igien?

Maria.

Han elsker mig;

Men fiernt til Norge følger han dog tro sin Brud.

Arm af Lurer, Trommer og Kæmpernes Raab uden for Slottet.

Simeon

kommer hurtig.

Fly, Keiserinde! giennem lønligskiulte Gang.

Georgios er slagen med den hele Flok,

Nu styrter Harald op med sine Bæringer.

Se.

Dig skal han ikke redde!

Hun støder Maria en Dolk i Brystet, og flygter med Simeon.

Maria.

O, jeg takker dig!

Den sidste Godhed skienkte mig din Morderdolk.

Gud! tag min Siæl, men skaan mit Liv et Dieblif

Til Haralds Afsked — Frelse for mit Fædreland.

Hun raver hen, og holder sig opreist ved Apollons Billedstotte
i Forgrunden.

Harald

kommer, fulgt af Bæringer, han astørrer sin Dre i sit Arelskierf.

Dit Ridingsblod, elendige Georgios!

Skal ikke flæbe længer sig til Heltens Staal.

Han opdager Maria.

Der staaer hun — min Maria! Gud i Himlen — dræbt,

Med Dolken i sit skønne Bryst, og flamrer sig

Til Billedstøtten, selv som Marmor hvid og kold.

Maria mat.

Min Harald! see, den hellige Jomfru skienkte mig

Endnu engang, før Døden luffer Diets Laag,

At varme mig og givæges i din Manddoms Sol.

Harald

tager hende i sine Arme, og bringer hende frem.

Maria! hvo har myrdet dig, min Elskede?

Den grumme Zoe? — Normænd! svinger Fætlens Blus,

Og tænder Byen, raser vildt med Dyrerne,

Nedstyrter alle Græker! Blodet strømme rødt,

Som Bække, hen ad Gaderne! Forvandler brat

Den babylonske Skæbne, gamle Mislagerd,

Til Afsekhed, og blander den med Knokler af

De Myrdede!

Maria fortvivlet.

Barbar! skal i min sidste Stund

Til Afsekhed da forvandle sig min Rørlighed?

Harald forfærdet.

Maria! du forbander mig i Dødens Stund?

Maria.

Ja, hvis du raser grusomt mod mit Fædreland.

Harald.

Hvad vil du, Engel?

Maria.

Skaansel og Høimodighed.

Plant disse Blomster paa din arme Piges Grav!

Harald.

Du ønsker Skaansel over disse Misdinger?

Maria.

Nei, over Landsmænd, som du myrded usfortient.

Harald.

Velan, for din Skyld, Engel! skal jeg skaane dem.

Jeg skaaner og foragter dem, og Verden skal

Foragte denne Dgleæt med Ret, som jeg.

Maria

reiser sig i hans Arme, med Begeistringens sidste Kraft.

Nei — atter skal Hellas

Reise sig stærk, ædel og skøn,

Og af Laurbærrets Blad skal Krandsen paa nu
Flettes om Heltens og Skialdens Lof.

Ei Sproget forgaaer, ei det yndige Land

Med sine Kilder og Bierge blaae,

Ikke den Aand i fordærvede Slægt,

Som Europa skienked sin Kundskab og Smag.

Jeg skuer det klart giennem Dødens Nat,

Mit Fædreland vinder atter sin Agt.

Og, som Epaminondas, river jeg fæf

Dolken af mit blødende Bryst.

Hun river den ud.

Farvel, min elskede Harald!

Hun synker død i hans Arme.

Langbarderne.

Tragoedie.

Personerne.

Snio, Benilernes Konge.

Gambaruk, hans Søster.

Ebbø, } hendes Sønner.
Aki, }

Butle, }
Gumble, } Helte.
Tarmarik, }

En Olding.

En lille Dreng.

En Herold.

Chor af Kæmper og Hofgoder.

Handlingen foregaaer i Venshøsfel i Jylland.

En Luld i Skoven.

Snio med Kæmper.

Snio.

O, mine Sønner, Fædrelandets stærke Mænd!
Dyb Sorg nedtrykker Snio, eders Baabendrot,
En Mand, hvem ellers Nød ei bøier Raffen let;
Hvem selv I valgte, løftet høit paa blanken Skiold.
Dog intet gavner Manddomsmod og Tapperhed
Mod en usynlig Fiende, sendt fra Gothunheim.
Ihi her det gielder ei, med Asa-Bragis Sang,
I Helteræffer, bryniedæft, og Skiold ved Skiold,
At møde Sager, eller Bretlands Sneffeslof.
Rei, frygteligt i Mulmet fogle Troldene,
Sendt Gotland, som den skummelblege Hungersnød.
Da vore Fædre drog fra fierneft Asaland,
Frivilligt Østens rige Goder misted de,
Og bytted gierne Daddel-Frugt og Rosers Glor
Med grønne Rug, der trives bedst bag Vintersneec.
Ihi daglig trænger, Asa-Thor! din Son til Strid,
Og hvor han ei kan kæmpe meer mod Mennesker,
Han kæmper mod Naturen, slutter aldrig Fred;
At magelig Dorfsked sløve skal ei Armens Kraft.
Men nu har Moder Frigga i sit grønne Skrud

Forladt vor Halvo med sin Lindings Akefrands;
 Nu sidder Hel paa Heden, mens den golde Blæst
 Henvirvler Sandet over Markens brune Lyng,
 Og snart forvandler Hungren os til Skrantninger.

Choret.

Saa var Alfaders Bud,
 At med tærende Sot, barmqvælende Dødsfrygt
 Straffes i Helheims mørkeste Braa
 Ridningen skulde, som, skielvende svag,
 Feig miskiendte sit Manddomshverv.
 Fordi han med Rædsel, Thor! undveg
 Dit blinkende Sværd, lynende Spydstaft,
 Skal evindelig Dvalangst
 I et Døduingebeens udmarvede Rør
 Ewig ham true.
 Men hvad forbrød, Hlorrida! nu
 Dine lydige Sønner,
 Som paa svageste Bink af Stridshammeren Mielnir
 Giordet med Sværd brat mandige Lænd,
 Sadled til Færd høitvinskende Ganger, staf
 Slaget, i Raa heist, over svulmende Seil,
 Naar din Purpur-Hielmbuss visted?
 Hvorfor skal Manddrabs hoirøde Stænk ei
 Mærke dem til Einheriar meer? Siig,
 Hvad vi forbrød, at med Foragt du
 Ryggen os vender, og giver i Bold
 Til en Svartalfs mattende Gieglen!

Enio.

Mit hele Haab staaer nu til Odins Offerpræst,
 Som hist paa Stenen spaaer af Drens lunke Blod
 Og Indvøldsdampen, om der Frelse gives end.

Men hvad betyder denne Larm? Hvo bringes mig
Bagbunden, som en Fange, snørt i Strifferne?

Butle og flere Heste bringe Jarmerik bagbunden.

Butle.

En Overtræder, Konning! her vi bringe dig.

Jarmerik.

En Mand, som uretsfærdigt lider Overlast.

Butle.

Som spottet uforstammet har dit Herrebud.

Jarmerik.

Som sig nøiagtigt, Konge! til dit Ord har holdt.

Butle.

Før at forsøge Manglen ei, befolst du viis,
At ingen Mand i Giestebud med Ollet meer
Ophidse maatte Hiernen til letfæindig Lyst.

Jarmerik.

Uviis jeg kalder den, der stæffer Bingerne
Paa Falken, som han bruger selv til Fuglejagt.

Butle.

Men naar din Frænde savner Korn til dagligt Brød,
Hvor kan du spille Maltet da, saa hierteløs?

Jarmerik.

Hvad kommer mig min Frænde ved? Hver voksen Mand
Selvstændig sørge for sig selv! Behøver han
En Amme, som med ængstlig Hu end dier ham?

Butle.

Benilers Drot ophæved alle Driffelag;
I denne Nød maa intet Olhorn tømmes meer.

Jarmerik.

Den Lov jeg ogsaa lydig har og ærligt holdt;

Thi, skilt fra Flokken, søbed i min Gensomhed
Jeg Ol af Bassen med en sneehvid Ellestee.

Snio.

Man bragte mig et Budskab om din sledste Lyst,
Dg jeg forbød hver Mand, ved selve Livets Tab,
At søbe, som at drikke.

Jarmerik.

Godt! jeg lod dit Bud,
Dg var i Aftes jilde saa beruset dog,
At Maanen knap jeg skilte meer fra Stierne.

Snio.

Nu, ved min Ring af røden Guld, stolt Jarmerik!
Saa skalst du døe. Hvo var af eder Vidnesmænd
Til Overtrædelsen?

Jarmerik.

Jeg har Intet overtraadt.
Gi træde kunde jeg, overtræde plat ud ei;
Jeg strakte med en ærlig Ruus paa Bænken mig,
Dg sov fortræsligt. Nu med frisk Udrulighed
Baastaaer jeg fiæf for dig i denne Morgenstund,
At Snios Bud er ei af Jarmerik overtraadt.

Snio.

J saa ham drikke, søbe dog?

Butle.

Nei, Herre! nei!

J Ollet brød han Brødet, tog saa Stumperne
Fra Bassen, stak i Munden dem med Fingrene,
Dg spiste sig en Ruus, i det han mætted sig.

Snio.

Saa løser ham; thi han har Intet overtraadt.

Jarmerik løses.

Gaf, snilde Kæmpe, som din List og Underfund
 Kun bruge vil til Landsmænds Tab og egen Skam!
 For denne Sinde slappst du fri og angerløs;
 Men næste Gang, naar Dødet dig har gjort til Dyr,
 Paa hvilken Maade lige godt — og drakst du det
 Af Luften selv, ved Ilden løst til lette Damp —
 Da hænges du paa Grenen, som den modne Frugt,
 Indtil den stolte Fugl fra Sky fortærer dig.

Jarmerik.

Gengang maa jeg dog drikke mig en Ruus endnu
 I dette Liv.

Snio.

Gjør dig paa Livets sidste Dag
 Saa lystig eller forrigfuld, som selv du vil!

Jarmerik.

Jeg mener til dit Gravøl, min Benilerdrot!
 Thi den, som er for Hungersnød saa ræd, som du,
 Døer sikkert først, og store Kongers Hedenfart
 Maa man jo feire med et lystigt Giestebud.

Han gaaer.

Gambaruk kommer med et stort Dwindefølge. De have Alle
 de lange lusegule Haar kæmte ned omkring Ansigtet, og
 samlede under Hagen med Egekrandsse.

Snio.

Hvad komme der for Rangbarde?

Gambaruk.

Broder! du

Har givet os et Hædersnavn. Behold det selv
 For dig og for dit Folk! det passer herligt sig:
 Med lange Skæg, naar Alderen tillader det,
 Og med Stridsøren lang Benilen gaaer i Kamp.

Enio.

Hvad tyder dette Tog, min Søster Gambaruf?
 Hvi har med disse Qvinder du kæmt Haaret ned
 Om Kind og Hage, bundet under Hagen det,
 Som Skæg, med Egens smuktudtungede Joraarsløv?

Gambaruf.

En Nattedrøm, min Broder Enio! spaaede mig:
 Det Folk af Odin kunde vente Frelse vist,
 Som først i denne Morgenstund hans Die saae
 Fra Østens Bindve, naar han tidligt aabned det,
 Mens Duggen faldt, og Juglen sang paa vaaden Green.
 Da raadvild nu jeg pønsed, traadte Freia selv
 For Reiet frem, og sagde: Lad din Qvindeflokk
 Mod Østen staae, som skæggede Kæmper, i Morgengry!
 Thi Odin elsker fagerlange Qvindehaar,
 Og han vil undres, naar han skuer dem, som Skæg
 Paa Helten, dække Brystet. Længe dvæle vil
 Paa denne Glands hans Faderøie, før han seer
 Hen paa den øvrige skyggedækte Friggas Jord. —
 Som sagt, saa skeet: Vi stod i Rader mod Østen vendt,
 Og fanged Morgnens første Straaler med vort Haar,
 Som Gisseren solverskællet Gist i fine Net.
 Og neppe var det skeet, før Odins Offerpræst,
 Der slagter Qvæg i Morgengry paa fladen Steen,
 Henrykt af Dampen raabte: „Frelse vil vort Folk
 Et sindrigt Raad, nedsendt en Mand fra Guderne“.

Choret.

Har da nu Qvinderne Lyst og Qvinderne Skønhed
 Virket igien, og fordunklet

Heltens Bedrift, som da Løse, til Hoppe forvandlet,
 Frelste fra daarlige Løfte
 Guderne? Fanged dig, Odin! med flagrende Guldhaar
 Møen igien, som da Garderiks
 Rinda dig trylled til Terne, til Drm
 Gunlød hisjet i Bierget,
 Hvor den sødeste Mød du drak af de smilende Læber?

Jordens Lyksalighed bringe de venlige Disar.
 Takker ei Hjertet for Elskov,
 Freia! din Magt? Og skienfer ei Iduns rødmende Frugter
 Livet huldfulge Friskhed?
 Dvæger ei Sif i sin Hvidarm Thor, medens Saga
 Tegner Bedrifter paa Skjold, medens Girs Rod
 Banesaar leger, og Frigg
 Huldt langbardedede Kornar
 Skienfer den grønne Jord, hvor Sangfuglsfærene qviddre?

Men nu vender Ryggen du din Slægt!
 Guultvisnede Marker
 Savne saftige Græs; dit Ar,
 Huult, uden Meelstof,
 Yder ei kraftigt Brød. Dren forgieves
 Bag Tidslens Bust, bedæft
 Kun af det Sandstøv, som Somrens Blæst
 Rasted, søger sit Ophold.
 Og svag sig slæber
 Skælvende Ganger, som fordum
 Stolt, med det funklende Blif, vrinskende
 Brød i fiendtlige Hylke.

Ingen Sky med Roser og med Guld,
 Afkolende, flygtig,
 Bryder fildige Dvæld. Din Telt,
 Riord! du ei opslaaer,
 Skienfer ei liflig Regn. Blomsten oplader
 Sin smægtende Kalk; dens Tørst
 Rædsker med Draaber ei sparsom Dug.
 Skoven sænker sit Hoved.

O, Frigga! Moder!
 Over din Slægt forbarm dig,
 Send vederqvægende Regn. Alfa-Thor!
 Rusten føl med din Hammer.

De gaae.

Ebbo

kommer alene, i dybe Tanter.

„Et findrigt Raad, nedsendt en Mand fra Guderne,
 Skal frelse Folket.“ Var ei saa min Moders Drom?
 Ja, ja — jeg har det! Pludselig, men stærkbestemt,
 Opstod den klare Tanke mig i mørken Siæl.
 I Havsnød reddes Noget, at ei Alt gaaer tabt.
 Meer knap er Høstens Modenhed, end Baarens Haab;
 Thi ryster Storm fra Dvisten hviden Blomstersnee,
 Alt Stammen ei ved alt for giftig Frugtbarhed
 Skal tæres hen og visne. — Bort Betænkksomhed!
 Børn, Oldinge — maae dræbes. Sneffen seiler læf
 Paa Verdenshavet, og med hvert et Dieblif
 Staaer Bandet høiere. Hurtig da en Redningshielp!
 Hvad tabe disse Smaae, som hverken kiende ret
 Til Livet eller Døden; der — som Dyrene
 Sig Slagterbanken — nærme dette Leiested,

Hvor længst og roligst slumres? Og skal Oldingen
 I Beien staae den friske Mand? Hvi tøver han
 Da med det Spring, som bringer ham i Odins Arm?
 Og tør han ei — vel, stød ham ned! I Balaskialf
 Han takker dig, som Baadsmand, for sin Overfart.

Jarmerik kommer med Humble og Butle.

Jarmerik.

Ha, Ebbo, Konning Enios raske Søstersøn,
 Langt mere vist end Drotten viis og heltestærk!
 Vi takke dig. Dit Forslag Alles Bifald vandt.
 Born, Oldinge skal dræbes! Rundt, fra Thing til Thing,
 Dit Raad eenstemmigt samtykt blev af Heltene.
 Nu kommer dog den Dag, da ingen tapper Mand
 Tildeles knapt og farrigt meer sit Mundforraad;
 Nu kan Enhver dog spise, drikke, som han vil,
 Og straffes ei paa Livet, naar det lyster ham,
 At gjøre sig til Gode ved det fyldte Horn!

Ebbo.

Korvovne, plumpe Kæmpe! du fornærmer mig,
 Og jeg forlanger Fyldest for Forsmædelsen.

Jarmerik.

Hvordan? Min Ben, min Ebbo! jeg fornærmer dig?

Ebbo.

Ja, blodigt, og din Død kun tilfredsstiller mig.

Jarmerik.

Hvis Eligt er skeet, da er det mod min Villie giort;
 Thi ingen Mand jeg ønsker meer til Ben, end dig.

Ebbo.

Og deri, Ridning! just bestaaer Fornærmelsen;
 En Jarmerik maa aldrig kaldes Ebbo's Ben.

Jarmerik.

Men sig, hvad har jeg da forbrudt? Jeg holder jo
Med dig i Alt.

Ebbø.

Det maa du ei.

Jarmerik.

Jeg billiger

Dit Helteforslag.

Ebbø.

Derfor bløde skal dit Bryst.

Thi ærligt er mit Raad, skøndt det er rædselsfuldt;
Uegennyttigt, ledet af Nødvendighed.

Men gierne gaaer til Drab ei Odins tappre Søn,
Som til et Gilde; lumpne Frækheds Overmod
Maa ikke troe at være Viisdoms Eigemand,
Og vover sig en Morder i en Ædlings Lag,
Saa vorder han af dragne Sværd tilbagestødt.

Jarmerik.

Velan! Jeg har en Glavind og en Arm, som du,
Og taaler ikke meer, at du forhaaner mig.

Ebbø.

Mit Ord var kun en Jndskrift paa din Bautasteen.

De kæmpe, Jarmerik falder.

Far hen, troløse Kæmpe! flyv til Gothunheim,
Drik med Utgardeløse hisset svovlet Miød.

Du kommer til Thrudvanger ei hos Asa=Thor.

Gaaer.

Gosgoderne komme fra Dfferlunden.

Humble.

Jeg finder trodsigt, daarligt handle denne Mand.

Butle.

Den Heltegierning huer mig for alle just.

Humble.

Alt vende Sværdet mod sin Slægt, sit eget Blod?

Butle.

Naar Edder i en Finger gaaer, afhugges den.

Humble.

Var Jarmerik ei tapper Helt?

Butle.

En Slange, Hund

Er ogsaa tappre, derfor dog ei Mennesker.

Humble.

Han vredes over, at man er til Sinds, som han?

Butle.

Den samme Handling tidt har høistforskjellig Grund.

Humble.

Men stor er Jarmeriks Benneflof, den hever ham.

Butle.

Ei Ebbo's derfor blinke vil med Dinene.

Choret.

O, Drotter! fives ei, formerer ei vor Rød

Med ydermere Raseu og Uenighed.

Kæmperne gaae.

Chor af Goderne.

Afskud og Emblas daarlige Slægt!

Jrøet du til din Undergang

Bærer dybt i dit eget Bryst,

Ormen i Blomstens Kalk liig.

Stor, stærk kunde du worde,

Hvis ei Tvedragt, fordærvelig opbragt,

Tæred din Marv, slog dig med Blindhed

Steds, og forødte din skønne Kraft.

Derfor voxer nu brunt Lyng

Over den ranede Kornmark,
 Jorden Plougjern vege for Sværdssod's
 Dræbende Lyn. Og med rødt Blod
 Giøded du Jorden, som ventede
 Syggelig Pleie.
 Men ei for langsomtsturende Ploug
 Bredbringet Dye, stærk, drøvtyggende,
 Sindigtstridende, spændtes, hvor Hingsten
 Stampet, ildøiet, flygtig,
 Jorden haard, og besaaede
 Marken med Vidålets
 Flygtige Skum.

De gaae.

En Olding kommer med en lille Dreng; siden Ebbo med
 et mindre Barn paa Armen i Baggrunden.

Oldingen.

Min Fridleif, som paa Jarfaers Kne saa tidt har spøgt!
 Nu skal vi gaae en Vandringsvei tilsammen, vi.

Barnet.

O, gierne vandrer, Bedstefader! jeg med dig.

Oldingen.

Har ei om Baldurs Breidablik jeg dig fortalt?

Barnet.

Hvor Alfes lege?

Oldingen.

Ja, min bolde Fridleif! Der
 Skal du nu ogsaa vorde snart en Lysets Alf.

Barnet.

Men først en Mand paa denne smukke, faste Jord.

Oldingen.

Ja, den er ikke længer smuk og sommergrøn;

Forbrændt er Marken, Løvet hænger med flappe Blad,
Og Kilden flukker yndigt ei til Fuglens Sang.

Barnet.

Saa kommer der en anden Vaar med bedre Blomst.

Oldingen.

Ja, hist hos Baldur!

Barnet.

Du har sagt, der kommer man
Først efter Døden.

Oldingen.

Vi skal alle døe, min Søn!

Barnet.

Men leve først. Jeg gammel vorde vil, som du.

Oldingen affides.

Ha, stakkels Bog! hvorledes forberedes han?
Jeg er en Gubbe, Døden ei forfærder mig,
Og gierne, hvis det baade kan mit Fædreland,
Bandslierne mig skiule maae i Herthas Sør,
Naar dig jeg kunde frelse kun fra Dødens Skræk,
Min stakkels Gut! meer bitter fast, end Døden selv.

Barnet.

Hvor er min Broder, Bedstefaer? De bragte ham
Til Dammen hist. Hvad gjør de med ham?

Ebbo

triner frem i heftig Sindsbevægelse med Barnet.

Drufned ham,

Som nyfødt Hund; men heldigviis kom Ebbo til.
Den Lille strakte Haanden mod min Hellebard,
Som, sænkt i Vandet, redded ham fra Undergang.

Han greb om Spæret. Thor fkee Tak! jeg frelste ham.
Der har du ham tilbage.

De Smaae omfavne hinanden.

Ebbø.

Jeg forbandet har
Et ubesindigt Raad. Den stolte Hiernes Drøm
Lidt flinger smukt, og Ordet slaaer ei Ordet ned;
Men Barnets Bliif i Naen, og den Bærdighed,
Hvormed din Skiebne, Gubbe! du i Møde gaaer,
Slaaer min spidsfindige Tanke, som en Træl, i Stov.
Ved Odin! Skrig og Taarer havde egget mig;
Men Barnets Bliif bag Lilierne — Lyssalsen liig —
Der Ebbøs Vre redded, ei sit eget Liv —
Kuldkastet har mit Forsæt. Nei, ved Asa=Thor!
Børn, Gubber skal ei myrdes. Der er Siæl i dem;
Den visner ei som Blomsten, raadner ei som Frugt.
Frei være lovet! Ilden fik ei Overmagt;
Den første Gniist udslukte selv Mordbrænderen.

Oldingen.

O, Ebbø! see, nu kiender jeg vor Helt igien;
Thi tapper varst du altid, dog om Kraftens Spær
Du vifled skiont Høimodighedens Egegreen.

Gaaer med Børnene.

Snio og Gambaruk komme, fulgt af Goderne.

Snio.

Skumle Niding, som har egget op mit Folk til Raseri!

Gambaruk.

Morder, som vil Barnet dræbe! kiender du en Moders Qual?

Snio.

Ikke langt fra Oldingsvintren Snio selv, din Konning, staaer;
Vilst du ikke, med de Andre, støde ham i Dammen ned?

Gambarruf.

Hvis du havde flere Brødre, laae mig een ved Moderbryst,
Sødt, med Smil paa Alfælæben — vilde du ei drukne ham?

Snio.

Jeg udstøder af mit Følk dig, skynd dig i Landsflygtighed,
Staa foragtet fiernt i Orken, uden Stav og uden Ben!
Brider du da dine Hænder, raaber du til Asa-Thor —
Gid et muddret Rier du finde, hvori du kan styrte dig!

Gaaer.

Gambarruf.

Tidlig misted jeg min ene, min hugprude, bedste Søn;
Alfi drog til fierne Riger, og jeg saae ham aldrig meer.
Lever han endnu, da følge Moderens Belsignelser
Heltens Jdræt! Tog ham Ddin — ofte har mit Die da
Ham begrædt alt, skal begræde ham, mens dette Hierte slaaer.
Nu jeg misted her den anden — ha, men ei ved bratte Død,
Ikke selv ved usle Sygdom, men ved skumle Ridingsværk.
Sorgen svækker mine Kræfter; men saa megen Kraft jeg har
Dog endnu, at, Ulyksalige! høit jeg kan forbande dig.

Gaaer.

Choret.

O, Bee!

Hun gif bort, og i Harm sin Søn
Vildt hun forbanded. Hun hørte ham ei
Til sit Forsvar tale. Forsærdelsen
Slog ham med Stumhed, Læben den bandt.
Lauz, som en Steen paa Heden i Sand,
Staaer han nu der, uden Rime,
Lyder med Ord ei, hvad han skiuler
Kold i sin Barm.

Med dødt Blik, som et Liig bleg,
 Sandseeløs og med Affindes Ro,
 Gnaver han Læben, og borer
 Dybt i Græsset sit Spær.

Ebb o.

Staa der! Jeg bruger dig meer ei.

Choret.

Nu bevæger igien Lyd
 Blodløse Mund, Nat=
 Pustene liig paa
 Lærskelens Steen, naar
 Gravhvælvingen aabnes.

Ebb o.

Har I hørt: min Moder forbandet mig?

Choret.

Uoverlagt var Dronningens Ord; thi
 Dybt fortrudt i din Siæl var
 Grumme Beslutning alt. Din Hærflot
 Stiller Oprør trindt, og forhindrer
 Oldingsdrabet og Barndrab.

Ebb o.

I har kiendt mig før; var jeg slet Søn?
 Var slet Broder og Ven jeg?

Choret.

I Kampen steds du Staldbroder tro
 Var for din Landsmand, hevned, forsvared ham
 Riæk; gierne dit Spyd laante din Ven du,
 Naar hans eget brast, og din Ganger
 Stod beredt for den Faldne.

Ebb o.

Dg i Fred — hvad domte man om mig?

Choret.

Uden Pral sadst du i Kongshal,
Blid, lytted til Skialdsqvad,
Dra' Heltens Minni, Kongens Hæder.
Misundelig ei,
Andres Bedrift
Roste du tidt.

Ebb o.

Har for mit Folf jeg
Kæmpet som Helt?

Choret.

Du har Seir bragt, hvor dit Sværd faldt.
Paa din Hielm sad Døden, en vild Grif
Med kraftige Kløer, frumthvæssede Næb
Dg forfærdeligt Die. Din Gangers
Brinsten var fiendt overalt, og din Stang,
Naar langt borte den raged
Over din Flok, god Rædsel i Sagers og
Frisers Blod. Dig elsked
Thor. Paa sin Karm fro førte han did,
Hvor din Arm slog Fiendernes Mod.

Ebb o.

Men nu ruster i Balg Sværdet,
Dg mit Spyd, boret i Græstørv,
Nykker aldrig min Arm atter til Strid.
Ikke nu meer glædes mit Blik ved
Regnbuen at see, naar Ekhyens
Brogede Jomfru, naar Heimdal
Med sit Guldhorn raaber til Kamp Thor.

Nu bleg, som en Død, med blottet Tinding,
 Odin liig, da paa Bænkehalmen
 Vanden han mærked blodig med Geirsodd,
 Stiger jeg taus paa Lundens Blodsteen,
 Lader i Græssets røde Blomster
 Glyde mit Unglingeblod. Af, ingen
 Jomfru græder ved Ebbos Nedlag,
 Thi hans Moder forbandet ham!

Han vil gaae.

Butle kommer.

Gaf ei til Selvmordsdøden, du vort Fremtids Haab!
 En bedre Skiebne venter dig. Venilerne
 I tvende Hære dele sig; den ene Flok
 Forlanger Oldings-Barnedrabet, medens hiin
 Udlyder Snios ængstligseige Skaansomhed.
 Saa jil dig fremst i Spidsen for den vrede Flok,
 Og hevn, som sig en Kæmpe bør, Forsmædelsen!

Ebb o.

Ja, Butle! ja, jeg iler til en ærlig Hevn.

Gaaer med Butle.

Choret.

Paa letfindige Fugls Viis,
 Fanges Lærken i Mark let,
 Naar det nærende Kornfrø
 Kun i Fælden man faster. Men
 Med Forstandsbrug Mennesket fik
 En udødelig Siæl, Alfader! af dig;
 Som kan skielne Bedrift. I Glidskialf
 Vønner du god Gierning, og straffer
 Ondskab i Rastrond.

Send ham en Lysals,
 At han i Harm Ildgierningsmand
 Border ei grum, til sit Lands Tab.

Ingen styggere Daad jeg veed,
 End Forræderi mod sit Folk
 Og sin Konning at øve. Lad
 Utafnemmeligt Fædreneland
 Lønne min Daad tidt med Foragt,
 Spotte min ærlige Stræben! I Gimle
 Lønner Alfader god Gierning, og straffer
 Undskab i Nastrond.

Hvi af Alle foragtes dybt
 Usa-Lofe? Fordi han med feigt
 Hierte vafled, som Sivror;
 Ingen Jothun, heller ei Gud.
 Uerligt Fiendskab agter jeg meer,
 End en falsk Ven, end en Troløs.
 Derfor evig med Skam Ry
 Brændemærke den Ridings Navn,
 Som sit Folk og sin Høvding
 Svigter i Rødstid!

Men guddommelig Trofskab dybt
 Rører min Siæl, selv mod en Død viist.
 Derfor smelter mit Sind Sigyn,
 Lofes Biv, der med Sølvskaal
 Stander i ødeste Biergfløst,
 Hvor ham til Steen Hug=
 Drmene bandt,

Hvis forgiftede Draaber hans Blik
 Lumste Skotten revse.
 Lyffelig hun hisset i Fensal
 Var mellem Friggs Disar; men helst
 Deler sin Mands Qual hun tro,
 Glemmer sin Gensomheds Rød, hører med Taalmod
 Den Forbittredes Skrig, lønt
 Med den Visshed, at sin Husbonds
 Rød kærligt hun deler.

Snio.

Jeg kommer og tilstaaer, ærværdige Gubbeslof!
 At mod en heftig Ungersvend jeg var for streng,
 Som værner med sin Arm, sit sidste Hjerteblod
 I Kampen for den Arne, der udstøder ham.

Gamharuk bringer Ebbo bevæbnet.

Gamharuk.

Ei Valhals Guder agte paa de Jordiskes
 Forbittrelse, naar, som en giftig Feber, den
 Os Liv og Sundhed truer. Let henveires da
 Et daarligt Ord, der, som en Myg i Aftenlund,
 Blot ved at stifte første Gang, har tabt sin Braad.
 Nu Ebbo Hielmens hestehalede blanke Ram
 Hoit over Skuldren løfter. Snart hans runde Skjold
 Fremdæmre vil af Helterækken i Slagtingen,
 Som fulde Maane giennem sortblaa Nattefy.

Ebbo.

Et Offer kræver Guderne, men ei af Børn,
 Og ei af Gubber, Konge! Deri feiled jeg.
 Det var af Mænd, der kunde fæste Tærning selv
 Med stærken Haand om Livets Binding, Livets Tab.

Thi skumle Hel med blegblaae Læber raser end
 Paa Heden, hvor hun sidder mellem Tidslerne.
 Hun bort maa jages; men det kan kun Asa-Thor.
 Han vil et Offer. Nu, saa lad os offere da!
 Her gielder det ei meer, med hielpsom Broderhaand
 At gaae mod fremmed Fiende; rundt omkring vi tvang
 Naboerne til Lydighed, og Hungersnød
 I Nabolandet hersker, som i Danmarks Egn.
 Saa maae nu Danske væbne sig mod Danskes Bryst.
 Et Mønster tage vi af Rubens flittige Bi,
 Som, naar der er for mange, hvæsser skarpen Braad
 Mod Slægt og Venner; alle dog een Moders Børn.
 Det gamle Danmark vor Vidronning vorde skal.
 Hun føre da til Træfningen paa Heden os;
 Den Sværm, som seirer, bringer i Ruben atter hun.
 Men stort maa Faldet være; thi en Styrtning kun
 Af Helteblodet vorde vil den Foraarsregn,
 Hvis friske Byge livner Jyllands visne Græs.

Han knæler.

Saa tag da, Moder! fra din Søn Forbandelsen,
 Og giv ham din Velsignelse. Dog ønsker jeg
 Med den ei mod mit Nederlag at skjærme mig;
 Thi gierne gaaer jeg selv til Odins Valaskjalf,
 Naar kun en talrig Flok jeg bringer Asa-Thor,
 Med fløvet Hielm og Vrens Arr i aabne Bryst.

Gambaruð

lægger sin Haand paa hans Hoved.

O, Søn! jeg min Velsignelse gierne skienker dig,
 Mens Himlen selv velsigner os, thi saligt nu
 Bedæktes Solen, som i lang Tid brændte gold,

Af mørke Skyer, og endelig hiemsøger os
Den fiære Regn, som vi forgieves ventede længst.

Det regner, og lyner langt borte.

Choret.

Niord, du Vanernes skønne Gud,
Som behersker den flygtige Sky,
Himers Hierne, der drømmer endnu
Giøglebilleder hisset i Dunstfreds —
Frugtbarheds og Ricerligheds Als,
Freiers Fader, og Freias!
Gi du forlodst dine Børn i Støv,
Kommer igien med dine Skygger,
Skienfer Maanen de fortblaae,
Sølvertaffede Bierge; men Solen
Birker du røde, violgrønne
Tæpper af Vanddamp
Til sin Morgen- og Aftenleg.
Herlig er, klar, Freias Luft;
Men i Midsommers Tid,
Naar fra Mosernes Dynd
Dværgene dampe qvælende Dunst,
Border den lysblaa Hvælving graa,
Fylde Summerhed luftige Hav.
Men nu dækker du Alt med dit Vandtag.
Ufmægtig tårner Solens Piil
Mod dit Blyskiold.
Hør, hvor den drypper paa Bladene ned,
Den qvægende Regn!
See, hvor de glindse, med Glæders Glæds
I taknemlige Blik,
De stigende Straae!

Lettere svulmer min Barm
 I det kolige Bad,
 End i Hal ved det skummende Bæger.

Hør Hufa=Thor
 I den dundrende Sky!
 Seer I Buffene hist,
 Tanguiofter, Tangrisner,
 Med de flammende Skæg,
 Med de lynende Blik?
 Saae I ham hugge med Mislnir nu?
 Jeg Hamren saae
 Jern=svovelblaa,
 Medens Riord hensuser kol under Sky
 Paa sin Blæst=Hest,
 Og hans Hielmbusk
 Redskyller styrkende Kraft
 Over Skoven.

Choret træder tilbage under de store Træer. Regnen og Lynilden
 vedbliver en Tid lang. Endelig holder det inde, og en
 skion Regnbue bliver til Synne paa Himlen. Kongen kom-
 mer igien frem med sit Folge. En Herold moder ham.

Herolden.

En Lykke, Herre Konge! kommer enkelt ei.
 Belsignet Regn opreiser vore Hjerter's Haab,
 Som Markens Straae. Igien sig hvælver Himlens Bro,
 Som lang Tids Tørke sønderbrød; og Guderne
 Besøge Jorden atter med Belsignelser.
 Nu smiler ogsaa Haabet fra en anden Kant:
 En Række Vogne, rigt beladt med Korn og Meel,
 Hensniger sig ad Veien, dog alt Byen nær;

Dg fede Dyne, stønnende, med stærke Horn,
 Hendrage dem, mens Morgensolens muntre Glands
 Tilbagestraaler fra de mørkebrune Skind.
 En Skare Ryttere, vaabenflædt, ledsager dem;
 Mens Trællene, med lange Stave, ved Siden gaae
 Dg drive dovent hornet Dvæg ad Veien frem.
 Men Høvdingen, med Drnevinger paa blanken Hielm,
 Forlanger strax at stedes for dig, ædle Drot!
 Han kommer som en Redningsmand, en Ven i Nød;
 Thi al den skønne Forraad bringer han vort Land.
 Alt hæve Trælle Dækslerne paa lufte Vogn,
 Dg fylde med Træskovle hurtigt Poserne,
 Som Sult udstrækker skiælvende med mager Haand.
 Nu lønnes Vognens stærke Drager grumt med Død;
 Thi mangan Dye bløder alt for Dyens Hug,
 Dg mangan Moder bærer glad i reenligt Trug
 Paa Hovedet Riødstykker hjem til Hyttens Tærv.

Aki kommer.

Hil Danerkongen! Hil den ædle Gambaruk!
 I kiende vel den Høvding ei, som for jer staaer?
 Snio.

Du tyffes mig paa een Gang kiendt og ubekiendt.
 Gambaruk.

Fem Aar gjør Barnet Moderen ei ukiendeligt.

Sun omfarner ham.

Aki.

Fem Aar, min Moder! smeddet har din Dreng til Mand,
 Men Intet dig berøvet af din Dannelsed.
 Hvo er den unge Kæmpe der med Hestehaar
 I Hielmens høie Kobberkam? Mig tyffes fast,
 Jeg kiende skal de Dine, skiondt vel Kroppens Bært

Dg stærken Skulderbrede gjør ham ubekiendt.
 I Fald jeg ikke feiler, saae for nogle Aar
 Just Ebbo's Dine saadan ud; med ærlig Trods
 De lynte stærkt fra Brynet, da jeg favnte ham.

Ebbo.

Ja, Broder! Granen nu er voget høit nok, til
 At styrtes i den Afgrund, som den kneiste ved.

Afi.

Aun Toppen gynger, Ebbo! Stammen knækkes ei.

Ebbo.

Min Broder, Tiden mange Ting forandret har,
 Men Alting ei til Fordeel. Ebbo elsker dig,
 Men ønske dog, at ei du kommen var i Dag.
 Hvi blevst du ikke til i Morgen? Hjerttet ei
 I Dag maa føle Kiærlighed for Broderen;
 I Morgen — Broder sørge kan paa Broders Grav.

Afi.

Hør mig! Jeg kommer ikke for at see en Grav.
 En Grav seer eens ud overalt, og overalt
 Er man den Døde lige fiern og lige nær.
 Jeg bringer Glæde. Rygtet om mit Fædrelands
 Ulykkelige Skiebne traf mit Dre fiernt.
 Ha, langsomt kunde jeg med Næringsmidlerne
 Aun nærme mig, og skiondt i Mængde Folket bragt,
 De hielp blot for Diebliffet. Tænkes maa
 Paa bedre Frelse. — Jeg har dine Forsæt hørt,
 Det første som det sidste. Grunt det første var;
 Vel, at du strax fortrød det! Din Beslutning nu,
 At Danske vende Sværdet skal mod Danskes Bryst,
 Dg falde selv som Helt paa Dyrger Brødrelig —
 Er tapper og dig værdig, og det synes fast,

Som denne Nødhielp bødes af Nødvendighed.
 Men jeg har bedre Forslag. Danmarks Kysteland
 Er skönt; men der er skønnere Lande fleer paa Jord,
 Og negtes kan det ei, at Asa-Freir og Riord
 Tidt sørge meer for rigen Høst i sydlig Dal,
 End paa de jydskke Heder, Norges Kampefieldd.
 Saa følger Alle mig, som her for mange var,
 Til hine Dale! Rigeligt i Overflod
 Der venter eder gylden Hvede, saftig Frugt,
 Og mægtig puster Dren i det høie Græs.
 Thor følger os, langt mere stærk, end Jupiter:
 Man siger, han er død alt; og den hvide Christ
 Er from, usynlig, blid, og ingen Krigergud.
 Og Intet tabes, ved at miste flæbrigt Ol
 Og Miødens søde Mundgodt af den flittige Bi.
 Til Giengield voxer i tunge Druer modne Bær,
 Og Vinen, som i Balhal Odin ene faaer,
 Forlyster hiit hver Kæmpe. Seiren vindes let.
 Alt vore Fædres raske Flok i fordums Tid
 Har kæmpet der; og faldt end stærke Gimbrers Hær
 For Romerliit, saa hevne vi dem siungende.
 Et Rige stifte lader os i velske Land,
 Hvor evig Baaren blomstrer! Mailand nævner det!
 Og kom vi selv ei did, kun vore Børnebørn —
 Ha, Beien er dog skøn at drage, langs ad Rhin
 Og langs ad Donaus Blomsterbredder. Som en Boldt
 Af Snec, der liden først fra Bierget triller ned,
 Men altid større voxer, til den, selv et Bierg,
 Som Fielsfred styrter, og bedækker Land og By,
 Saa vælte vi, og styrte ned ad Alperne
 Paa velske Ridinger.

G b b o

griber hans Haand.

Som et ringe Rildevæld,
Der svulmer først til Bæk, til Åa, indtil det stolt,
Som Flod opsvulmet, overskyller Markerne!

G a m b a r u f knæler.

O Freia, som blandt Åser og Åsyniar
Bevæger Hjertet stærkest med din Tryllemagt!
Nu først forstaaer dit natlige Besøg min Siæl,
Da du med langt Haar over smekke Bæltsted,
Med broget Ham af Fuglesvær om hvalte Bryst,
Stod for mit Leie, lærte mig de vise Raad.

Å f i.

Saa lader os ei tøve! Haardt er vel det Bud
For trofast Jyde, der i fem Åar borte var
Fra elsket Halvø, strax i samme Dieblif,
Som han betraadte Tærsklen, at forlade den.
Men Tiden er ei nu til dvælende Glædesfest;
Med rige Gilder sømmer det sig os ei her
At ødsle bort, hvad hungrig Landsmand trænger til.
Strax maae vi springe, som i Havsnød, over Bord,
Og friste Livet i vilden Sø med stærken Arm.
Jeg har alt fundgiort, ædle Drot! paa Veien hid
Mit Forslag dine Skarer, som i Dalene
Til Broderkamp sig væbned. Med det halve Folf
Bortdrage vi. Ei sandt, vor Moder følger os?

G a m b a r u f.

Ja, Freias muntre Sendebud! jeg følger dig,
Og Mailands Marker bære skal vor Bautasteen.

S n i o.

O, mine Venner! tungt det for en Fader er,

At skilles vel fra haabefulde Sønner; men
 Meer for en Drot, at see den bedste Halvedeel
 Af Landets Børn udvandre til en fremmed Egn.
 Dog byder streng Nødvendighed. Ei heller bør
 Den Eldre med forsigtig Frygt henstille sig
 Imellem Ungersvendens Haab og Manddomsmaal.
 Saa glemmer ikke Danmark paa det fjerne Tog,
 Udbreder Nordens Hæder, og som Aserne
 Fra Osten gif med Herreskiold til kolde Nord,
 Geniler med den Kraft, som Norden skienkte jer,
 Til Syd, udbreder Guders gamle Vælde der!
 Kiær for hver trofast Siæl er Arnen; ofte dog
 Maae Askurs Børn udbrede sig paa viden Jord,
 At Mængden ei tilsidst sin egen Bøddel blier.
 Forglemmer Modersmaalet ei! Min største Frygt
 Er, at I alt for snart maaskee, fra Hjemmet skilt,
 Afvænner Læben fra den fiære Barndomslyd.
 Beholder, med danske Hjerter i det tappre Bryst,
 Den danske Tunge lang Tid end i ærlig Mund!
 Jeg seer en Skare Skialde, der med Harperne
 Staaer mellem eders Landser; lad dem siunge tidt
 For eders Børn om det forladte Fædreland!

Afi

med Choret af de Bortdragende.

Til frugtbringende Land, o Konning!
 Iler jeg nu bag fjerne Biergaas.
 Det mig vinker med Solglands,
 Hvor den fløitende Rattergal
 Sit forelskede Qvad tidt
 Sang for Dalenes Hyrder;
 Hvor det graahvide Marmor

I Laurbærrets Ly skönt
 Stander, beboet fordum
 Af Oldtids Helt, men nu fast
 Faldefærdigt, bedækt af Grønsvær.

Snio.

Der brat seire du vil, Rædsel
 Bringe det Folf, som sin Mark grum
 Gierded med Fædrene's Been.

Choret.

Jssen jeg smykker
 Med Laurens Blad. Med
 Kaaben af Purpur
 Bryde mig skal Sydboen, min Træl,
 Mig sin Drot; sjuunge mig Drapa.

Snio.

Men aldrig i Velmagt glemmer du
 Danmark, dit Land.

Choret.

Aldrig! Din Geg
 Høiere kneiser, end Laurens Bust;
 Og din Bøg ei findes bag Alpen,
 Kæmpers og Beilers qvægende Ly.
 Heller ei vrinsker til Kamp mig en Hest,
 Som den jhdske; flagrer til Jagt en Falk,
 Som min Høg; piler en Hund
 Stærk, som min trofaste gule.

Snio.

Ofte mindes du vil den Skov,
 Hvor i Aftensvalingen hvidgraa Røg
 Steg fra Fædrenehytten.

Choret.

Rast dog Farvel, uden Sorg, uden svækkende
Beemod, siger jeg Danmark.
Thi yndige Qvinder følge min Flok,
Langbarder med langt Guldhaar. I Gry
Navn de mig gav, følge til Seir
Hjst mig, skienke mig Børn, Mødrenes Rige.
Dg naar seent engang
Slægter i hundrede Led mig følge,
Skal Danernavnet og guult Haar
Hjst bag Alpen i Mailand
Bidue for kommende Tid
Daaden og Seiren.

Enio.

Saa Farvel nu! Drager med Thor og Frei
Til Bedrift, I fikke Langbarder!

Carl den Store.

Tragoedie.

Personerne.

Carl den Store, de Frankers og Longobarders Konge.

Fastrade, hans Dronning.

Pipin, hans Son. .

Imma, } hans Døttre.
Bertha, }

Eginhard, } deres Beilere.
Angilbert, }

Alcuin, Erkebiskop af Tours.

Astolf, en frantisk Ridder.

Wittekind, Sachsernes Hertug.

Albion, hans Broder.

Hildegund, Albions Elskede.

En Overdruide.

Siegbert, } Sachser.
Ruto, }

En Kriger.

Grimwald, Pipins Svend.

Carls Svend.

Franker, Druider.

Handlingen foregaaer paa Heresburg i Westphalen, og i Sachser-
skoven i Nærheden af Allerfloden. Tiden er 782.

Forste Handling.

En Aal paa Heresburg.

Carl. Alcuin.

Carl.

Jeg elsker disse Skoler, Alcuin!
Det varme Jern maa smeddes, før det køles,
Og Qviſten bøies maa, mens den er ung.
For Gud er vi desuden Alle Børn,
Og Mennesket kan lære, mens han lever.
Det gaaer ei os, som dig, min ædle Ven!
I hvem al verdslig Videnskab forenes,
Skiondt Biblen og de hellige Kirkesædne
Bestandig blive dig din Hovedsag.
Du est den bedste Fakkell i min Nat,
Og saa nødvendig mig, som Himmelsstiernen
Den fiække Skipper, at han ei skal strande.

Alcuin.

Det er et Kiendemærke ved det Store,
At det er ei sin Storhed sig bevidst,
Og skatter tidt en ringe Hielp for hoit.

Carl.

Nei, Alcuin! min Ven! der feiler du;
Hver Virkekraft maa være sig bevidst,

Thi ellers virked den jo kun i Blinde.
 Tro mig: Kong Carl godt feler, hvad han er,
 Og stundom selv vel, hvad han ikke er;
 Thi vi er alle Syndere for Gud,
 Og fik Forsænglighed til Fadder gave
 Paa Buggen.

Alcuin.

Bed din Bugge stod en Engel,
 Som kysjed dig paa Panden og paa Brystet,
 Og vied ind Forstanden dig og Hjertet,
 Imens en Seraph hærdede din Arm.

Carl.

En Engel staaer ved hver en Christens Bugge;
 Om der ved min har staaet fleer, min Ven!
 Jeg lader usagt, thi som lille Roer
 Man skielner slet, og Englen er usynlig.
 Saa meget veed jeg, at jeg løb omkring
 For Lud og koldt Band som en bitte Bog
 I Ingilheim med Møllerdrengene,
 Og lærte Intet, uden, som Kong Cyrus,
 At føre Viltesloffen an i Krig.
 Pipin, min Fader, var en mægtig Herre,
 Men frygted for, at Videnskab og Kunst
 Forsøre skulde Franken, til at vorde
 En Romerskrantning. Ofte derimod
 Han tog mig med i Carl Martellus' Grav,
 Og lod mig løfte Ræmpens tunge Hammer.

Alcuin.

Han bar sin Faders Hammer som en Mand;
 Skiondt liden kun af Legem, stor af Aand.
 Og ædelt var hans Heltehierte, skiondt

Hans Udfærd tidt bar Præget af Barbaren.
 Dig blev det forbeholdt, at ene Kraft
 Med Viisdom, Christendom med Kiærlighed
 Til Oldtids Kunst og sindrig Videnskab.
 O, Carl! det kommer ifkun an paa dig,
 Saa blomstrer et Athen igien i Franken.

Carl.

Nei, nei! det sørger nok min Nabo for.
 Hvad er en Hauge, som har intet Segn;
 Som savner Fred; hvor Hønsesgaardens Kræ
 Med faade Spræt og uforstammet Kradsen
 Tilintetgjør hver Nat, hvad du om Dagen
 Med ærlig Flid har plantet, saaet og vandet?
 Nei, til vor Sorg, og for at Herrens Viingaard
 Skal trives ei, har Menneskenes Fiende,
 Har Dæmolen selv skabt Sachserne, der lure
 Som frygtelige Rovdyr ved min Grændse;
 Og skøndt jeg aver dem og tugter dem
 Med Seir paa Seir, og skøndt de love Bedring,
 Sig lade døbe, lære Christendom —
 Forbryderne dog spotte Sacrament
 Og Ed og ærligt Løfte, vente kun
 Min Bortgang, for paa ny med morderst Hu
 At ængste Franken.

Med stigende Brede.

Men, ved Himlens Konge!

Ret nu forgaaer Taalmodigheden mig,
 Og Krukken gaaer til Bands, indtil den brister.

Alcuin.

Tal dig ei varm, bliv ikke heftig, Herre!
 De vove det ei meer.

Carl.

Du skuer dybt
 I Grammatik, min Ven! Geometrie,
 Dialectik, Astronomie, Musik;
 Men Carl seer mere dybt i Sachsers Hierte.
 De vove det. Men lad dem vove; de
 Skal finde Karl for sig, at møde dem.
 Lad os nu nytte dette Pusterum!
 Som Jacobs Børn, vi spise Paaskelammet
 Med Sværd ved Bælte, staaende. Til Middag
 Maa du mig atter læse for, min Fader!
 Af Sanct Hieronimus og Augustin.
 O, havde jeg kun tolv deslige Mænd
 I dette øde, store Kongerige!
 Det skulde hielpe.

Alcuin venlig.

Himlens, Jordens Skaber
 Har selv kun eiet tvende slige Mænd;
 Og du forlanger tolv, du stolte Carl?

Carl.

Jeg sidde har den hele Morgenstund,
 Arbeidet i min Lov, Lex salica.
 Hvad Nytt i Dag?

Alcuin.

Hans Hellighed os sender
 Fra Rom en Skare gode Sangere,
 At føre Kirkesangen.

Carl.

Det var skönt.

Alcuin mørk.

Endnu en Nyhed!

Carl.

Ha, men ingen god;

Det spaaer dit Die mig.

Alcuin.

Pipin, din Søn,

Er atter her.

Carl.

Den Ulykksalige!

Hvad vil han mig? Han er den Eneſte
Blandt alle Menneſker, ſom ængſter mig.
Han er min Søn —

Alcuin.

Et Slegfredbarn!

Carl.

Det Samme

Var Carl Martel, min ſtore Stammefader,
Og dog en Verdenſhelt, ſom ſaa paa Jord.
Men, Alcuin! Pipin har Intet af
Sin Fader. Hans umættelige Hovmod
Og lumſke Grumhed affkyer jeg; mig hader
Min Søn, fordi jeg vil forjage Sluden,
Der ſlører Tidens førſte Morgenrøde.

Alcuin.

I Fald der høſtes ſkal, hvor du har ſaaet,
Saa lad Pipin ei arve Kongeſpiir!

Carl.

Han er den Eneſte blandt mine Sønner,
Som eier Kraft; men han er ſlet af Hiertet.
De andre — gode, venlige, men ſvage.
Tidt forekommer mig min hele Birken,

Min Livsdaad, som en prægtig Urtekoft,
Der blomstrer i et Våndglas uden Rod.

Alcuin.

Nei, du har plantet Christendommens Palmer
I Frankens, i Germaniens Egskov,
Og de vil stige høit mod Himlens Blaa,
Naar du er vandret længst til dine Fædre.

Carl.

Der kommer Eginhard og Angilbert.
Nu munter, gamle Ven!

Alcuin.

Vi holde dog

Vor Samling paa sædvanlig Viis?

Carl.

Forstaaer sig!

Mit Hof er, hvor jeg er; og jeg er vant,
At være hjemme paa det Sted, jeg er.
For os er ingen Residens; skøndt Aachen
Og Ingilheim, og mine Fædres Hiem
Det gamle Heristal mig hue meest,
Er snart en Borg i Sachsen, snart Paris,
Snart Pavia vort Ophold.

Eginhard og Angilbert komme med Pergamentbøger.

Eginhard.

Naadige Konge!

God Morgen.

Carl.

Hvilken Konge, Eginhard?

Eginhard smilende.

Kong David, tænker jeg.

Carl.

Forstaaer sig selv!

Den Konge burde stedsse hedde David,
Som gaaer i Mark mod Barbarie og Glubskhed.
Og David frygter ikke Goliath.

Eginhard.

Du har beæret os med store Navne,
Selv togst du Davids af Beskedenhed.

Carl

til Angilbert.

Nu, min Homer! hvad har du? Har du samlet
De gamle Bardesange, som jeg bad?
Du bringer mig en prægtig Bog, saa tyk,
Saa velindbunden!

Angilbert rækker ham Bogen, han aabner den.

Og hvor deiligt skrevet,

Med tydelig og stor Fraktur; og Guld
Og Farver snørklet i hvert første Bogstav.
Hvor jeg beklager, at jeg ei har lært
At skrive smukt! Jeg øver mig vel tidt;
Men Haanden, stivnet af at føre Sværdet,
Vil ikke følge Tanken ret. Det var dig
Vel vanskeligt at samle disse Viser?

Angilbert.

I Førstningen, mens Hyrden, Bonden troede,
Jeg vilde spotte dem; men siden, Herre!
Da vel de mærkte, hvor min Siæl blev henrykt
Bed Fædrelandets gamle Folkeqvad,
Var Alle villige. Da sang mig Bonden
Bed Plougen om den lille Dverg i Høien,
Som hialp at meie Kornet. Gierne Pigen

Hvad gammel Elskovsvis, der saa lidt
 Blier gammel, naar hun synger den, som Morgen-
 Dg Aftenrøde falme, steds et Bærk
 Af Diebliffets Sky og evige Sol.
 Da nynnede mig ved den forfaldne Borgport
 Bærkbrudne Gubbe Sang om Oldtidshelt;
 Dg mangt et sündrigt Sagn om Wodans Jdræt
 Indblandte sig.

Carl smilende.

Hvad siger Glaccus dertil?
 Om Nordens Jupiter?

Alcuin.

Jeg kalder ei ham
 „Gentis humanæ pater atque custos“.

Carl

vender sig til Eginhard.

Nu, min Historiker! nu, min Latiner,
 Der tumler dine Ord med samme Lethed,
 Som Cicero, paa Grammatikens Mark!
 Har du nu skrevet op vort Eventyr —

Eginhard rækker ham Bogen.

Carl

aabner den, og bliver pludselig alvorlig.

I Spanien, ved Ronceval —

Eginhard.

Dg Intet

Fordreiet og udsmykket, Herre Konge!

Carl,

som har læst i Manuscriptet, med dyb Følelse.

Ja, ja! her staaer det. Dette Nederlag —
 Uægelige Saar dybt i mit Hierte,

Som ingen Tid, først Døden sletter ud.
 Deri var ogsaa Sachsen ene Skyld.
 Alt havde jeg indtaget Pampelona,
 Til Saragossa gif jeg over Ebro,
 Den aabned mig sin Port, og atter indsat
 Blev i sit Embed Gbinalarabi.
 Da bragtes hurtigt mig den Tidende
 Om Sachsens Opstand, og jeg iilde hjem.
 Til Uheld gif vor Vej paa snevre Sti
 Hen giennem Roncevallens bratte Klipper.
 Vi maatte vandre Mand for Mand — saa blev det
 Gasconierne let, at hevne sig.
 Jeg blev affskaaret fra min Helteflokk,
 Og Roland faldt, og Olger Danske faldt —
 Og Ekhard hiin Trofaste.

Angilbert.

Dine Venner!

Carl.

Det er I ogsaa. Men du, Alcuin!
 Er meget ældre; Eginhard og du,
 Min Angilbert! er yngre. De var mine
 Jevnaarige.

O kære, unge Brødre!

J veed endnu ei ret, hvad det betyder,
 At miste dem, som vandred Livet med os
 Det bedste Stykke, mellem Barndoms Morgen
 Og Oldings Aften.

Stærkt bevæget.

Roland, skionne Helt!

Og du, min Olger, drabelige Danske!
 Og du, min ærlige, min vise Ven,

Min Ekhard, hvis bekiendte Trofasthed
 Er bleven til et Ordsprog rundt i Landet!
 Jeg offred eder mine Brodertaarer,
 Nu flyde de paa ny, og de skal ofte,
 Net ofte flyde; thi den Mand fortienner
 Ei Ven, som ei begræder Vennens Død.

Han vender dem Ryggen, og træder tilbage i Salen, for
 at fatte sig.

Angilbert.

O, hvilket Hierte!

Griber Eginhards Haand, og siger sagte til ham:

Skal vi vove det?

Eginhard.

End ei. Vi skal ei overraske ham
 I sligt et Dieblis. Det er imod
 Min Følelse. Med Billighed og Riækhed
 Vi ærligt møde hans Besindighed!
 Det vil ham hue bedre. Nu har han
 Ei Følelse for Bertha, for sin Imma;
 Nu har han Hiertet fuldt af sine Helte.

Bertha og Imma komme. Alcuin hilser venligt, og gaaer.

Angilbert

griber Berthas Haand.

Min Bertha!

Bertha.

Angilbert!

Eginhard.

Min Imma!

Imma.

Eginhard!

Siig, har I vovet det?

Eginhard.

End ei.

Imma.

Desbedre!

Angilbert.

Naar faae vi Mod dog til at skifte for ham?

Imma smilende.

Jeg haaber, aldrig.

Angilbert.

Aldrig?

Imma.

Modet kommer,

Naar Kiærligheden svinder, siger man;

Og slikt et Mod var alt for dyrt betalt.

Eginhard.

Vi vil gaae bort. Han staaer i dybe Tanker;

Gi sømmer det sig, at forstyrre ham.

Vi lade med hans Døttre ham alene.

Eginhard og Angilbert gaae.

Carl

vaagner af sin Grublen, seer sine Døttre, og nærmer sig dem
med megen Venlighed.

Imma — kække Bertha!

Velkommen, mine smaa Huusholdersker!

Kysser dem.

Har nogen Mand i Franken dem saa smukke?

Hvor gaaer det Skarlagormene? Siig, dandser

Med Uld og Linned flittigt Bæverstolen?

Men mine Piger bringe deres Fader

Slet Intet? Ha, I Efterladne! skal

Jeg knibe jer den dovre Drm af Panden,

Som da I var Smaaglutter? Husker I?

Imma munter.

Ja vist, vi stod imellem dine Knæ,
Saa rullede du imellem Fingrene
Et Blad, kneb os det ud af Dienbrynet;
Det var den dovre Drm.

Carl.

Den maa desværre
Vel end ei være knebet rigtigt ud.
Hvor længe skal jeg gaae med denne Riortel?
Jeg trænger til en ny, og bærer ingen
Til daglig Brug, som ei er spundet af
Min Immas Haand og tvundet af min Berthas.

Imma.

Men, kære Fader! skifter det sig ogsaa
For Kongebørn, at strikke, væve, spinde?

Carl.

Var ei Penelope saa god, som du?
Hun sad ved Bæverstolen hele Dagen.
Det var et Mønster! Og den stakkels Kone
Dog havde fielden Ro for Friere.

Bertha.

Og vi forlange heller ingen Ro.

Imma.

I Fald vi spinde skal, som andre Piger,
Saa burde vi vel vente Pigeløn.

Carl.

Og hvilken Løn?

Bertha.

Man siger, at de spinde
Sig til en Mand, naar de er flittige.

Carl.

Rad den Fugl flyve! Jeg har ofte sagt,

At jeg vil ikke af med jer, kan ei
Undvære jer. Her maae I blive hos mig.
Hvad hjælper det, en Faer har vakkre Døttre,
Naar han dog strax skal af med dem igien?

Imma.

Men har du ikke nylig giftet dig
Igien, vor gode Fader?

Carl.

Stille Børn!

Jeg venter et Gesandtskab med en Tolf
Fra Harun Alraschid, Bagdads Khalif.
Fra Rhinens grønne Biinbjerg Rygtet gif
Til Tigris' Palmekyst om Carls Bedrift.
Nu sender Harun kærlig Venstabskhilsen.
Han er en tapper Helt, men Helt ei blot,
For Menneskeligheden slaaer hans Hierte;
Og skiondt med frumme Sabel kun han følger
Prophetens Maane — Maanen skinner klar
I Haruns Drk, hvor Aand og Kunst trives.
Og venligt møder han den christne Drot,
Som slaaer for Korset med det lige Sværd.
O, Gud! hvor faa uskyldige Mænd behøves
Med Wiisdom, Tapperhed og Kongemagt,
At gjøre Jorden lykkelig! O, Herre!
Lad ofte slige To sig række Haand —
Og Jordens Slægter vil ei længer sukke.

Han gaaer med sine Døttre.

Pipin

træder ind, og seer sig om.

Saa staaer jeg da igien i disse Haller,
En Fremmed — en Fordreven — Landsforviist!

Her holdes Skole, her er Spindehuus,
Fortælles Eventyr i Ammestuen.
En gammel Munk er Kongens bedste Ven;
En Skriver og en Visemager nyde
Hans Siæls Fortrolighed. Den store Carl —
En god fiirskaaen Bonde, som med Fynd
Sig lægger efter Avlingen; en Gnier,
Der giemmer Pengene paa Kistebunden,
Og regner ud med Ængstlighed hver Skierv;
Og dog til anden Tid en Vdeland,
Bellystlig gammel Mand, der gifter sig
Hvert Dieblif igien, og holder Friller. —
Og hvorfor hades jeg? Fordi jeg er
Bastard kun. Men min Moder Himmeltrud
Opveied alle Kongens Ægteqvinder,
Og jeg de tykke, langtopløbne Brødre.
Min Fader hader mig, fordi jeg føler,
Hvad Fyrsten bør; fordi jeg stolt foragter
Den Hob, som Skiebuen gav mig Magten over;
Fordi jeg troer, at Heltkraften spildes,
Naar ikke den forbinder sig med Strengthed.
Har Elementerne Medlidenhed?
De knuse Tag og Hytter, Mast og Flaader.
Den røde Ild sig hvirvler med sin Flamme
Frit i sin Skønhed, uden Skaansomhed,
Og Havet smiler, mens det drukner Folk.
Men derfor bliver Ild og Vand og Lust
Dog Adels-Elementer. Men min Fader
Tilhører Jorden kun. Han nærer dem,
Og veed ei, at en lydig, dygtig Flok
Skal aves, som et Kobbelt magre Hunde. —

Men nu maa jeg dog lidt betvinge mig,
 Og stemme Bisen noget i hans Tone.
 Jeg haaber, den Opdagelse, jeg bringer,
 Skal lønnes mig. Thi stolt er han dog ogsaa
 Paa sin Viis, og han taaler sikkert ei
 En Skriver og en Skiald til Svigersønner.
 Saa lønner han mig med Austrasien,
 Og sidder jeg kun fast i Sadelen der,
 Saa skal Turneringen først ret begynde.

Alcuin kommer.

Pipin.

God Morgen, Alcuin!

Alcuin

med streng Alvor.

Den har du ei.

Pipin.

Hvorfor ei det?

Alcuin.

Fordi Gud lader vel

Sin skionne Sol opgaae for Onde, Gode;
 Men kun den Gode fryder sig i Solen.

Pipin.

Saa rig paa Tantesprog?

Alcuin vil gaae.

Pipin.

Hør, Alcuin!

Alcuin.

Hvad vil du mig?

Pipin.

Advare dig, min Gubbe!

Hvis du har fiær din Erkebispes stol.

Alcuin.

Den roffes ei saa let.

Pipin.

Hvis du har fiært

Dit Liv.

Alcuin.

Det kan ei Døden røve mig.

Pipin.

Frygt for den Stærke!

Alcuin.

Frygter du den Stærke?

Pipin.

Ja, kun for Styrken bøier sig min Nakke.

Alcuin.

O, gid du talte sandt; saa var din Siæl
Ei evig alt fordømt.

Pipin.

Løs mig din Gaade!

Alcuin.

Har du Legenden læst om Sanct Christopher?

Pipin.

Fortæl! jeg hører gierne Eventyr.

Alcuin.

Han vilde tiene kun den Stærkeste.

En grusom Konge kaldte sig den Stærke;

Ham gif Christopher til, og tiende tro.

Engang blev Dævlen nævnt, da gyste Drotten.

„Hvi gysen du? Er Dævlen mere stærk?“ —

„Jeg kan ei negte det.“ — „Saa har du jo

Bedraget mig. Jeg tiener kun den Stærke.“

Han gif at tiene Dævlen, tiende tro.

Engang ved Midnat rede de ad Beien;
 Da standsed Helveds Fyrste, drog sin Ganger
 I Bidslet, saa den steiled hen i Marken.
 „Du gjør en Omvei,” raabte Sanct Christopher. —
 „Jeg tør ei ride did.” — „Hvorfor?” — „Seer du
 Ei Korset der i Maanskin med den Døde,
 Som ei er død, hvem ikke jeg tør nævne?” —
 „Da tør jeg nævne ham: det er Herr Christus.
 Er da Herr Christus mere stærk, end du?” —
 „Jeg kan ei negte det.” — „Saa har du jo
 Bedraget mig. Jeg tiener kun den Stærke.”
 Han gif og tiente Christus, tiente tro.
 Han gif den lige Bei, og kom til Maalet.

Pipin.

Og hvad betyder dette Eventyr?

Alcuin.

Du troer at være stærk, stolt, ligefrem?
 Gaf ligefrem, med Stolthed, som du vil,
 Kun ligefrem — gjør ingen Sidespring!
 Du kommer til det Gode, kan ei Andet.

Med overordentlig Kraft.

Men skeier du fra Beien ud, som Diævlen
 I Mørke for det hellige Kors, Pipin!
 Lad hele Verden falde dig en Helt —
 Jeg kalder dig en Træl.

Pipin.

Forvovne Munk!

De forlade hinanden.

Anden Handling.

Farrige Sal.

Pipin

alene, lytter.

Jeg haaber, Audientsen er forbi.
 Araberne har bragt Foræringer
 Og smigret ham. Og jeg maa staae herude
 Som fattig Betler i en Krog i Hallen,
 For at lyfsaliggjøres med en kort
 Opmærksomhed af — ha — min egen Fader!

Carl kommer.

Hvad vil — hvad har du nu at sige mig?

Pipin.

Guds Fred, min Fader!

Carl.

Dette skønne Navn
 Blier i din Mund mig en Bebreidelse!

Pipin.

Jeg ei bebreider dig, fordi du skienfte
 Mig Livet, skøndt du ei var viet til
 Min Moder. Livet er en skønne Ting.

Carl.

Ja, naar man ei misbruger det. Hvad vil du?

Pipin.

En Fader spørger Sønnen, hvad han vil?

Carl.

Drev Bængsel dig, da var mit Spørgsmaal Synd.

Pipin.

Saa streng? saa tvivlsom? saa mistænkelig?

Carl.

Ei af Natur er jeg mistænkelig,
Langt meer: jeg gierne troer alt Godt om Folk,
Indtil gientagen Slethed lærer mig,
At jeg har faret vild.

Pipin.

Jeg tilstaaer dig,
At Ungdomslidenstid har mig forført.
Man bliver Mand engang, man faaer Forstand.
Glem Drengens Raadhed, skienk mig Fadertillid!
Jeg skal ei svigte den.

Carl.

Jeg veed at skielne
Vel mellem Skrøbeligheds Synd og Ondskab;
Det er min Christenpligt. Var du kun faad —
Hvor gierne vilde jeg tilgive dig!
Men af, desværre, Synden kom ei fra
Dit hede Blod, men fra dit kolde Hjerte.

Pipin

henter sit Skjold, som han har ladet staae ved Døren.
See dette Skjold! Det blev saa slemt forhugget,
Dengang jeg stred med dig mod Thasilo.

Carl.

Jeg veed det, du er ingen svag Forbryder.
Endskiøndt af Vægt kun liden —

Pipin.

Som min Farfaer.

Jeg ligner ham i Fødsel, Vægt, i Navn.

Carl.

Han var ei skæb. O, gid du var det kun
Paa Legem, ei paa Siæl!

Pipin.

Det mærkes ei,

Naar Ingen veed det. Hader du mig derfor?

Jeg er den Ældste; lad mig arve Riget!

Carl og Pipin — de Navne burde skifte

Steds i vor Æt paa Kongestolen. Ludvig

Ei ligner Merovingen Glodewig,

Der grundet Frankers Magt. Du kan ham hæve

Saa høit, du vil, han bliver dog en Munk.

Carl.

I Fald der vælges maa blandt tvende Naar,

Saa heller ærlig Munk, end grusom Bøddel.

Pipin.

Jeg er ei grum, min Fader!

Carl.

Værste Grumhed,

Der aldrig mindes af Samvittigheden! .

Pipin.

Jeg har i Hidfighed dræbt nogle Fiender.

Carl.

Du har til Døde ladet martre Fanger.

Dit Liv er uden Trofskab, uden Sæder.

Du er ugudelig, besøger aldrig
Guds Huus, og Herrens Frygt er ei i dig.
Pipin.

Du siger —

Carl.

Sandhed. Tidt i Drukkenskab
Du pralte med, at ingen Leo skulde
Med Korset atter giemme dig fra Rom,
Hvis du var Attila; at ingen snaksom
Forsærdet Cicero med tomme Glosser
Til Intet skulde gøre dine Planer,
Hvis du var Catilina. Du har sagt,
Man gjorde Nero Uret; at han var
En Mand af usædvanlig fældne Gaver,
Og at den Rædshed hued dig for alle,
Da han paa palatinske Bierg ved Harpen
Sang Viser, mens i Rom han vilde see,
Hvorledes Troja brændte.

Pipin.

Gode Himmel!

Hvad kan ei siges i et Driftegilde?

Carl.

Jeg veed at skielne mellem Sort og Hvidt.

Pipin.

Et gammelt Biergslot har du skienket mig;
Urojer kan jeg fælde der og Bildsviin,
Imens du overvinder Sachserne.
Hvi maa jeg ikke hielppe dig? Betragt
Mig som en graadig Jagthund, om du vil!
Den er dog god til Jagt, kan gribe Dyret
I Struben, hænge fast. Naar det er fældet,

Jorlyst i Hallen dig med Jægerne,
 Og lad din Hund i Gaarden gnave Been!
 Den bliver dig dog tro.

Carl.

Du tro, Pipin?

Pipin.

Meer, strenge Fader! end du vel formoder.
 Og til Beviis derpaa kan mit Besøg
 I Dag dig tiene. Jeg udsætter mig
 For Skjeldsord og Foragt, og kommer dog.

Carl.

Hvad er dit Grinde?

Pipin.

Du skuer grant;

Men ofte seer man Skoven ei for Stammer,
 Og oftest mærker den, som videst skuer,
 Ei, hvad der i hans Nærhed foregaaer.

Carl.

Tal uforblommet!

Pipin.

Gerverd bygger dig
 Et Kammer i din nye Borg i Machen,
 Hvorfra du grant kan skue, hører jeg,
 Alt, hvad i Kongeborgen foregaaer.
 Stor Skade, det var ikke færdig længst;
 Saa havde du seet meer, end du behøved,
 For at forbittres paa to Ridinger,
 Som nu du overøser kun med Riartegn.

Carl.

Tal tydeligt; hvis ei — ved Himlens Konge!
 Jeg tugter dig.

Pipin.

Siig, Fader! elsker du
 Si Eginhard og Angilbert?

Carl.

Som Sønner.

Pipin.

Maaskee du snart vil hade dem — som Sønner;
 Thi viid: de tæffes Imma, tæffes Bertha
 Med uanstændig Broderfiærlighed.

Carl.

Bagvasser!

Pipin.

Bed den høie Himlens Konge,
 Som du saa tidt anraaber, fromme Fader!
 Jeg taler Sandhed. Bertha, Imma sætte
 Din Krøniskriver og din Bisemager
 Høit over alle Mennesker paa Jorden,
 Selv over dig. Din Eginhard har skrevet
 Sig Immas Hierte til; hun er heroisk,
 Og sværmer for Bedristernes — Fortæller.
 Den fiæffe Bertha lytted som Hyrdinde,
 Naar Angilbert sang gamle Kæmpeviser.
 Du studser, bider Læben, knuger Sværdet?
 Ja, du har Ret til at fortørnes, Fader!
 Skal Carolingers ædle Blod nu blandes
 Med Tieneres, der knap blev fødte frie?

Carl.

Vi, Uforskammede!

Han slaaer i Bordet med sit Sværd, en Svend kommer.

Kald mine Døttre,

Kald Angilbert og Eginhard paa Timen!

Svenden gaaer.

Pipin.

Jeg ønsker ei, at være seet af dem;
Og du kan bedre tale med dem ene.

Carl.

Giig fra mig, Satanas!

Pipin affides.

Det virker. Herligt!

Skulser sig i en Krog.

Imma, Bertha, Eginhard og Angilbert komme.

Carl

stirrer paa dem, uden at tale, med vredtsunkende Dine.

Angilbert.

Han veed det! Det er ude med os.

Han kaster sig paa Knæ, og skulser sit Ansigt i sine Hænder.

Eginhard

mere rolig, men bevæget.

Veed han?

Saa vil jeg høre staaende min Dødsdom.

Han folder sine Hænder, og stirrer ned for sig. Angilbert
reiser sig igien.

Carl

til Imma og Bertha.

Hvem er I?

Imma

venlig og behiertet.

Dine Døttre.

Carl.

Nei, umuligt!

Thi Datterens Natur er Lydighed
Og Aabenhiertighed imod sin Fader;
Og Kongedatterens Natur er Høihed.

Imma.

Men Menneskets er Kiærlighed. For Konger
Gif Børn, og Fædre Døttre, store Fader!
Var Kiærligheden Menneskets Natur.

Carl.

Jeg har opvarmet Slangen i min Barm,
Dg grusomt føler jeg mig her bedragen.
Gud gav mig Kraft til at beherske Jorden;
Min store Rige breder sig fra Sachsens
Tisfolde Vinterflov til Østens Palmer.
Min Aand behøver megen Tumbleplads,
Mit Hierte noies med et lille Rum.
Jeg veed, en Øts Lyksalighed ved Urnen
Opveies ei af alle Kongekroner;
Dg derfor var jeg Fader, var jeg Husbond
I al min Bælde, lagde Purpurfaaben,
Dg tog den flette Franckerkiortel paa,
Naar jeg var inden for min egen Tærskel.
Dg saae mig mine Døttre mildt i Diet,
Da svandt Bekymringen. Men jeg tog feil;
To Gøglerster har spillet Gief med mig,
Dg tvende Trælle, som jeg drog af Støvet,
Til Tak stial mine kiæreste Juveler.

Bertha

stolt og heftig.

Kom, Angilbert! Min Fader har forstødt mig.
I Pialter hænger alt Fyrstindefaaben
Om mine Skuldre; lad mig bytte den
Med Hyrdens Gedeskind. Tag Harpen med!
Den fan dog ingen Drot berøve dig;
Dg gjør han det, da tømmer du en ny

Af Egens Træ og Faarets Larmestrænge.
 Men maac vi ei, da synke vi tilsammen
 For Bøddeløren glade. Jages vi
 Bort med Foragt, o, den — den kan vi taale!
 Ja, Fader! jeg var smeltet, jeg var nærvæd
 At synke ned i Støvet for dit Dø;
 Thi du har høilig Ret til at fortørnes,
 Og aldrig kunde jeg forsvare mig.
 Men du har kaldt min Angilbert en Træl,
 Dit Barn en Gøglerske. Kom, Angilbert!
 En ædel Stolthed luer i dit Blod
 Saa heftig, som i mit —

Carl.

Forvovne Pige!

Du trodser mig?

Bertha.

Jeg trodser din Foragt —

Kaster sig med udbrydende Taarer for hans Fodder, og kysker
 hans Haand.

O, store Carl! var ellers jeg din Datter?

Carl er bevæget.

Imma rolig.

Viis, Bertha! dig Kong Carl den Stores Datter
 Med Bærdighed, Besindighed, Fornuft.
 For Fader vredes — det er heel naturligt,
 Da pludselig han først opdager nu,
 Hvad længst han kunde seet, i Fald hans Hoved
 Gi havde været fyldt af andre Tanker.
 Thi har vi dulgt vor Venlighed, vor Mudest
 For Eginhard og Angilbert, selv naar
 For Fader var tilstede? Har han tidt

Bed sit Exempel ei opmuntret os
 Til at høiagte disse Ynglinger,
 Hvem langt han foretrak for mange Fyrster?
 Har Fyrster ikke beilet til vor Haand
 Forgieves? Har vor Fader yttret ei
 Sit Mishag med et Ægteskab, som skilte
 Ham langt fra sine Døttre? Nu, velan!
 Hvortil bestemte han da sine Døttre?
 Til Nonner? Nei! thi Kiærlighed til Qvinden
 Han føler selv saa stærkt, som nogen Mand,
 Og vi har arvet hans Tilbøilighed,
 Og elske Mænd, fordi vi ere Qvinder.

Carl.

Ha, Pige! Pige!

Imma.

Er det nu en Feil,
 At Angilbert og du, min Eginhard!
 End ei er Fyrster? Nu, den Feil kan rettes,
 Saasnart han vil; thi han kan skabe Fyrster
 I Hobetal. Men elsker han endnu
 Sin stakkels Imma og sin lille Bertha;
 Behandler han vor salig Moders Børn
 End som en Fader, ikke som en Stedfaer,
 Fordi vi fik en ung og deilig Stedmoer;
 Seer han endnu os gierne pusle lidt
 Omkring sig; trænger han til vore Haandtryk,
 Til vore Kys og til vort Favnetag,
 Til vor uoverlagte Barndomsspøg,
 Hvorved hans store Siæl paa stor Bedrift
 Igien, som halv i Slummer, samler Kræfter —
 O, Bertha! da forstøder han os hverken

Til Drken, eller til et Kongerige.
 Vi følge ham, som Aftenstiernen Solen,
 I Dpgang og i Nedgang. Eginkhard
 Og Angilbert gjør han til Fyrster ei;
 Nu er de meget meer, de er hans Benner.

Hun griber hans Haand, og trykker den til sine Læber.

Carl mildere.

Jeg har bekæmpet Sachser, Longobarder,
 Bairer og Bender, alle tappre Mænd —
 Skal atter her, veltalende, med Ord
 En Kvinde mig bekæmpe? Men den Helt
 Kun strider slet, som ei med Rette strider;
 Og, Imma! desto værre, du har Ret:
 Hvor kunde jeg forlange vel, I skulde
 Fornegte jer Natur, og være blinde
 For disse Unglingers Fortienester,
 Da selv jeg bragte dem i Fruerstuen?

Atter mørk.

Men at saa hemmeligt — men, Eginkhard
 Og Angilbert! hvad kalder jeg sliig Daad?
 At lesle hemmeligt for Kongens Døttre,
 At vinde dem ved snedig Elskovskunst,
 Mens jeg, uvidende, med sikker Tillid
 Jer skienkte min Fortrolighed, mit Venskab?
 Det var uædelt, egennyttigt, falskt.
 Jeg vil ei straffe jer, jeg fiender Hiertet,
 Jeg veed, at Kiærlighed gjør Hiertet svagt;
 Men I er ikke Mænd, som jeg formoded.
 Den, som i Dag bedrager mig med Get,
 I Morgen kan bedrage mig med Andet.
 Tag mine Døttre, og forlader mig!

Til Hertuger vil jeg udfaaere jer;
Men mine Benner kan I ikke være.

Bertha.

Nei, Fader! Angilbert og Eginhard
Har ikke leflet egennyttigt, falskt.
Troer du, at egennyttigt Eesleri
Dem havde vundet dine Døttres Hjerter?

Imma.

Var var kun Skylden, vi dem kom i Møde,
Vi talte først. O, hvis du havde seet,
Hvor tappert disse redelige Svende
Forstod sig mod vore fiæne Blif
Bag gammel støvet Bog og Pergament;
Hvorledes Hiin sin Tilflugt vilde tage
Til Rom's og Grækenlands berømte Helte,
Der lidet fiendte kun til fiælen Elskov;
Hvordan den Anden løb i Natten ud,
Betroede først sin Gld den kolde Maane —
Du havde vist tilgivet dem! Os rørte
Den rene, stærke Rørlighed kun meer.
Vi fasted os i vore Heltes Arm;
Og Fader, dersom dine Benner taug,
Var det af Skaansel kun for dine Piger.

Carl

efter en kort Taushed, pludselig venlig og opremt.

Jeg indseer klart den hele Sammenhæng;
Og hvor jeg indseer Sammenhængen klar,
Jeg pleier hurtig fatte min Beslutning.
I er uskyldige. Jeg skienfer eder —
Dog nei, jeg skienfer eder Intet, Børn!
Den Bredeengel vil jeg kun ei være,

Som jager jer af Livets Paradiis.
 Da Intet er forbrudt, hvi skulde jeg
 Da nærme mig med Hævnens Flammesværd?
 Den høie Himlens Konge være lovet,
 Som skienkte mine Døttre slige Mænd;

Han lægger deres Hænder i hinanden, og siger med hoi Røst
 hen imod Krogen, hvor Pipin har skjult sig:

Og som erstatted Tabet af en nedrig,
 Uværdig Son med to mig værdige!

De gaae.

Pipin

kommer frem.

Du driller mig — saa kan jeg ogsaa drille.

Raaber ind ad Døren, hvor Carl gik med sine Døttre og deres
 Brudgomme:

Kong Carl! et Ord. Min naadige Fader! hør
 Din Son et Dieblis, for han forlader
 Din Tærskel, og gaaer atter ud i Skoven,
 Hvor du ei seer ham — aldrig, om du vil.

Carl.

kommer tilbage.

Hvad vil du mig? Jeg Intet har at tale
 Med dig meer. Troer du, jeg vil flamres med dig?
 Du skal ei ærgre mig og Mine her.
 Gak til din Klippeflov igien, for Krig
 Mod Skovens vilde Dyr, saa kæmper du
 Med dine Lige. Jeg forlanger ei
 Din Bistand. Hvad du bruger, skal du faae.
 Men vogt dig for blodterstig Grusomhed!
 Jeg holder Die med dig, og ved Himlen,
 Det første Mord skal koste dig dit Liv!

Tungt blier det mig, at see mit eget Blod
 Rødfarve Bøddeløgen; men dog heller
 Det rødme der, end paa min Kind af Skam.

Pipin

med paatagen Kulde.

Min Fader! du har Ret. Med Ridinger
 Maa man ei overbære. Derfor ærgrer
 Det mig saa meget meer, naar store Konger
 Bestyles ufortient for Ridingsværk.
 Dog hvo gaaer fri paa denne syndige Jord?
 I denne snevre Skorsteen, Livets Bei,
 Fra Hyttens Ildsted op til Himlens Blaa
 Man plettes let, mens man i Beiret fryder,
 Og i det mindste pletter Rygtet os.

Carl.

Jeg er et syndigt Menneske, som Andre,
 Har ofte feilet; men et Ridingsværk
 Skal Ingen forekaste mig.

Pipin.

O, nei!

Ihi sæt, at det var sandt — et Ridingsværk
 Kan rask Uergierighed dog aldrig kaldes.
 Med min Philosophie er du forsvart.

Carl.

Med ondskabsfulde Smil, jeg seer, du blotter
 Din Huggetand. Bid til, udtom din Gift!

Pipin.

Alt Desider du skilte ved sit Rige,
 Og Thasilo ved sit, at Rotgaud misted
 Sit Hoved i Friaul, at Sachserne
 Til Affald fra de gamle Fædreguder

Du tvang ved dine blodige Skiermydsler;
 Det dadler Ingen. Men man mumler om —
 Uffkyllige Bagvaskelse! jeg veed det;
 Men Rygte ligesfuldt.

Carl.

Hvad mumler man?

Pipin.

Du var jo alt forsonet med din Broder.
 Den lange fiendtlige Forbittrelse,
 Som ødelagde Rigets Marv og Kraft,
 Jo havde lagt sig alt. Hver var tilfreds
 Med Sit, og var du det just ei med Dit,
 Saa meget meer Beundring du fortiente,
 Som tvang din Herskelyst. Da døde Carlman —
 Beleiligt — pludseligt — just som man ynted
 Om nye Kampe. Pludselig han døde,
 Som han var allerfriskest, i sin Borg.
 Ei nogen Sygdom foregik, han døde,
 Og blev begravet. Og du græd, som Broder,
 Ved Heltens Liig — og arved Heltens Rige.

Carl.

Uffkum! du falder mig en Brodermorder?

Pipin.

Bevares! jeg har sagt, hvad Rygtet siger.

Carl.

Du lyver. Folket kiender mig. Enhver
 Som saae mig i mit Dø, veed, at Carl
 Er ingen Morder, ingen lumsk Forbryder.
 Mig glæder Livet, Herrens Ord mig trøster;
 Troer du det muligt, hvis jeg var en Kain?
 Hergierigheden rev mig hen, som Carlman,

Jeg stred mod Carlman i en aaben Feide
 Om Gnevælden; det var ikke Ret,
 Den Ungdomsbrøst maa Himlen mig tilgive.
 Men ærlig var min Strid, og mine Baaben
 Var ei Misgierningens. Kun Midingen,
 Der er i Stand til Sligt, mistænker mig.
 Men at min egen Søn — o, Gud, o, Gud!
 Jeg kaldte stundom mig for Spøg en David,
 Og nu forfølger mig min Absalon.
 Men vogt dig, Absalon! at ei du hænger
 Dig i dit eget Haar, og giennembores
 Af fremmed Spyd. Jeg skal ei hevne mig,
 Jeg vrider mine Hænder over dig.

Gaaer.

Pipin.

Ja, vrid du dine Hænder, til dig Blodet
 Udspringer af din Neglerod, ei over
 Din Søn, som du forskød, men over dig.

Grimwald kommer.

Ja, Herre! lad ham vride sine Hænder;
 Jeg tænker, at han snart vil vride dem.

Pipin.

Grimwald, min vakkre Svend! hvad bringer du?

Grimwald.

Et Evangelium; men som dog neppe
 Vil smage Carl, thi det er ikke bibelsk.

Pipin.

Forfynd!

Grimwald.

Jeg dig forfynder, hvad Herolden
 I dette Dieblif forfynder Carl.

Vi fulgtes ad. Jeg haabed dog at være
Den Første; men han var saa snel, som jeg.

Pipin.

Saa siig da —

Grimwald.

Sachserne har gjort et Oprør,
Et mægtigt Oprør, kæmpet mandeligt
Bed Sontal — overvundet Frankerne.

Pipin.

Umuligt!

Grimwald.

Wittefind er vendt tilbage.
Han været har i Danmark hos Kong Godfred.
Man siger, Dansken iler ham til Hielp.

Pipin.

Men at min Fader ikke vidste det?

Grimwald.

Deri var Adalgis og Grillo Skyld.
De frygted, Thedrik skulde høste Frugt
Af denne Seir, og gav ham intet Binf,
Skiondt han var sat af Kongen over Haren;
Begyndte Slaget selv paa egen Haand,
Uordenligt, i utilstræfflig Mængde.
De haabed, som sædvanlig, strax at vinde;
Men Albion i Spidsen mødte dem
Med en forfærdelig og talrig Skare.
De stred som Løver, men de faldt som Faar.

Pipin.

Jeg gad ei være nu i Adalgis'
Og Grillos Sted.

Grimwald.

Jeg ikke heller, Herre!

Thi Adalgis og Grillo beed i Græsset.
De boded deres Driftighed med Livet,
Og spared Kongen den Uleilighed
At straffe dem.

Pipin.

O, herligt! — Jeg ei længer
Er Franke, jeg er Sachse. Jeg mig skynder
Til Wittekind og Albion, tilbyder
Min Arm, mit Sværd, og hvis de fordre det,
Saa offerer jeg til deres blodige Guder.
Min Fader trænger ikke til min Hielp;
Han har forsmædet, han har forstødt sin Søn.
Jeg fegte skal med Skovens vilde Dyr?
Vel, strenge Drot! jeg søger mine Rige.

Gaaer med Svenden.

Carl kommer hurtig, med Harnisket paa sit Bryst, som endnu ikke
er spændt bag til; med Hielmen i Haand, som han sætter
paa og binder om Hagen. **Twende Svende**, som følge ham,
skynde sig med at snøre ham Harnisket fast og Skinnerne
paa Arm og Been. **Andre** bringe hans Vaaben.

Carl.

Nu hurtig, rask! bring mig mit Spyd, min Glavind!
Er Skimlen sadlet?

En Svend.

Hallo trækker den

Af Stalden.

Carl.

Langsomt kryber J, som Snegle.
Nu — snør mig Skinnerne paa Arm og Been!

Ha, Wittekind! velkommen, ret som kaldet;
Jeg trænger til en stærk Bevægelse.
Bipin har ærgret mig, og jeg har siddet
For længe stille. — Ha, min gode Glavind!
Saa skal jeg bruge dig saasnart igien?
Og du, mit Spyd! rag over Flokken høit,
Og jag din Rædsel i Oprørerhiertet.
Ja, jeg skal tugte dem! O, det er herligt!
Mod List og Rænker, Løgn, Bagvaskelse
Kun strider Helten slet; men mød mig, Dævel!
I aaben Mark ved Hestebrinse, Trompetstød,
I Stormens Bruus; lad Regnen skylle ned,
Og Solen ryste sin fortærende Fakkell —
Carl svigter ei. Nu er han klædt i Jern,
Og, Sachse! tung, som Jernet, falder Hevnen.

Gaaer.

Tredie Handling.

Skou med Celte.

Fastrade. Astolf.

Fastrade

kold og streng.

Vi fejred altsaa? Ingen Fare meer?

Astolf.

Det stærke Tordenveir har gjort en Ende
Paa Summerheden. Carl slog ned, som Lynet;
Han splitted Hedningernes Flok. Nu trygle
De atter om hans Naade.

Fastrade.

Ingen Naade!

Selv Herren er ei naadig mod den onde,
Til Helvede Fordømte.

Astolf.

Du har Ret.

Fastrade.

Da Sachserne for tre Aar siden brændte
Min Fader Radolfs Borg, da kun med Nød
Jeg undgik Skændselsdøden, gode Ridder!

Da svor jeg ved den hellige Jomfrues Krone,
Jeg skulde hevne mig. Nu kommer Hevnen.

Astolf.

J Fald kun Kongen ei — han let bevæges!

Fastrade.

Belan, min Ven! vi skal bevæge ham.

Astolf.

Du gielder meest hos den forelskte Carl;
Men han har Venner, og de fiære Døttre —

Fastrade.

Ei bede vil for deres Elsktes Morder.

Har du opfyldt mit Dufte?

Astolf.

Ja, tilvisse!

Ei Angilbert og Eginhard herefter
Vil vove sig i Kampen meer, vil ei
Med stolte Blik see tiere ned paa Folk,
Der ei, som de, har lært at læse, skrive.
Forflædt som Sachser grebe mine Trælle
Dem begge, da de red igiennem Skoven,
Og bragte dem —

Fastrade.

Til?

Astolf.

Wodans Offerpræster.

Fastrade.

Det gjør mig ondt, at de skal lide Døden
Paa denne Viis.

Astolf.

Den lides uden Smerte.

De døe, som Helten døer, for Drens Hug.

Fastrade.

Det var nødvendigt mig, at fjerne dem
 For evig fra min Kreds; thi de forførte
 Min Husbond. Angilbert og Eginhard
 Er begge fødte Sachser. Deres Gudsfrøgt
 Gi havde dybe Rødder. De beløe
 I Smug, jeg veed det, min Gudstieneste
 For Splinten af den hellige Martyrs Kors
 Og for den Knibtang, hvormed Bødlerne
 Afsled Agathes hulde Jomfrubarm.
 Jeg veed, at Alcuin, skøndt Erkebisp,
 Befordrer ligeledes fæle Bantro,
 Og at med Kongen hemmeligt han læser
 I Riætternes og Hedningernes Skrifter.

Astolf.

Det gjør han ofte.

Fastrade.

Han er graa og gammel,
 Og døer vel ogsaa snart. Men Kongens Døtre
 Skal ikke dele Magten med Fastrade.
 Jeg tænker, Monnesløret flæder bedst,
 Og at i Klosteret de bedst begræde
 De tabte Beilere.

Astolf.

Ja, lad dem græde!
 Jeg tidt nok saae dem uforflammet lee.
 „Enfoldig, rænfesuld, uvidende,”
 Med disse Skieldsbord ratted de bestandig.

Fastrade.

Og dette Ægteskab var uanstændigt,

Uværdigt for Kong Carl den Stores Døttre.
Du har dog tydeligt forstaaet mig?

Astolf.

Jeg bringer Tidenden om Eginhards
Og Angilberts Henrettelse —

Fastrade.

Saasnart

Jeg giver Tegnet, lader du fremtræde
De diære Hævnere. Og anden Gang
Du bringer selv den gyselige Nyhed,
Fortæller Alt som skeet, og det saa grumt,
Som du kan skildre det. Nu gaa i Teltet!
Der kommer Kongen.

Astolf.

Vel, min ædle Dronning!

Gaaer.

Carl kommer.

Min elskte Hustru! hvor jeg maa beundre
Din Tapperhed. Du følger med din Husbond
I Striden, frygter ei for Skov og Krat,
Mens voldsomt Skare stormer imod Skare.

Fastrade.

Den trygge Borger sidder bag sin Vold,
Og driver fiæk sit fredelige Haandværk
Midt under Krigen; thi han veed, at Volden
Beskytter ham. Hvor er en Vold, som Carl?
Min Ven! mens Blodet rinder for din Fod,
Groe fromme Vilier freidigt bag din Ryg.

Carl.

Din Rækhed, Liv! er kun en Trolddom meer,
Hvormed den lille Amor fanger mig.

Fastrade.

O, nævn ei disse stygge Hedningguder!

Carl.

For Spøg?

Fastrade.

Selv ei for Spøg!

Carl.

Den stakkels Amor!

Det gjør mig ondt for ham, at han skal høre
Til Hedenskabets. Lad os da forvandle
Ham til en lille brogetvinget Engel.

Fastrade.

Ja, Herre! Rikærligheden er en Engel.

Carl.

Og saa er du; der mangler dig kun Binger.
Hvor deiligt flæder dig det blanke Båndser
Om hvalte Bryst; og disse fulde Loffer,
Hvor frodigt bølge de fra Hattens Fløil!
Hvor sfielmst letjindig vinker hvide Hærbust,
Og dog staaer Alvor i dit mørke Blik.
O, drag den stive Handske fra din Haand!
Et Dieblisk lad Solen see dens Blændværk,
Den faaer dog ikke Tid, at brune den
Misundelig, om end den gierne vilde.
Lad mine Læber svales paa din Snees,
Du skionne Haand! thi, under aaben Himmel,
Lør vel Fastrades Purpurlæber ei
Belønne Seiershelten med et Kys?

Fastrade kysser ham.

O, ringe Løn for vældige Bedrift!

Carl.

Hvad er min Seir? Jeg næsten skammer mig,
 At falde det en Seir. En Ulvejagt,
 Det er det rette Navn. En Horde Bildmænd,
 Som ei forstaaer engang at føre Krig,
 Og skielver, naar den seer min Helteslof.
 Ha, hvis jeg ikke havde Krige ført
 Mod Longobarder, Bairer, Spanierne,
 Jeg vidste slet endnu, hvad Kampen var.
 Her slaaer en Mand kun i en Humlerede;
 Den, som han træffer, knuses, og de Andre
 Ghye, for at stikke ham i Halsen atter,
 Saasnart han vender Ryggen. Nei, her er
 Ei Andet for, end at udrødde dem.

Fastrade.

Det er aldeles talt mig ud af Hiertet.

Carl.

Uf Hiertet taler jeg mig ikke selv,
 Nei, tværtimod, man reent maa glemme Hiertet,
 Thi Hiertet er ved slige Reiligheder
 En svag Forsørerske, selv først forført.
 Naar Ilden brænder — mon jeg mig betænker,
 At sloise Skuret, for at skaane Borgen
 Og standse Luen? Disse Jammerhelte,
 Som foretrække skammelige Lænker,
 For ærlig Død — der sidde de nu bundne,
 Halvfemte tusind, i den dunkle Skov;
 Der sidde de, som sammenkoblede Hunde,
 Og skielve feigt for Straffens hvassse Sværd.

Fastrade iiskold.

Saa lad ei Hevnens Sværd forgieves blinke,
 Viis ei mod Sachserne Barmhiertighed!

Tidt viste du den før; det var forgieves.
 Har du ei ladet hugge Kæmper ud,
 Omkring i Riget, store Kampestene,
 Der holde Lovens tunge Sværd i Haand?
 Saa lad Steenkæmperne bevæge sig,
 At ei man spaser med dem, som i Kæret
 Næsvise Frøer med den døde Klods.
 Lad i den mørke Skov, hvor mangan Franke
 Har blødt for Dfferpræstens Bøddelkniv,
 Til Dødens Blokke store Stammer fælde,
 Og der lad skarpen Dxe sønderhugge
 De stive Rakker, som dog ei vil bøies!
 Saa skeer dem deres Ret.

Carl gysende.

Halvfemte tusind!

Fastrade.

Retfærdigheden spørger ei om Tallet,
 Kun om Forbrydelsen.

Carl.

Hvor findes Bødler

Til denne Hob?

Fastrade.

De findes let. Jeg har

Alt fundet dem.

Carl.

Du?

Fastrade

klapper i Hænderne, og raaber:

Mine Hevnere!

En Flok Frankertrælle i røde Kapper, med store Dixer paa
 Skuldbrene, træde tause frem, og stille sig i en Række i
 Baggrunden.

Fastrade.

Der seer du Mænd, som ikke gyse for
At fælde Sachser efter Lovens Bud.

Carl.

Skarprettere! saa mange! — Vil I være
Skarprettere?

Formanden.

Ja, Herre! Vi er Børn
Af myrdede Forældre; Brødre, Venner
Af lumskelig i Freden dræbte Franker.

Fastrade heftig.

Og jeg maa slutte mig til denne Flok.
Min Faders Borg end brænder for mit Die
Paa Klippen i den frygtelige Nat,
Da kun med Nød din Hustru redded sig
Fra Bindvet i et sønderrevet Lagen
Ned i en Afgrund, der var meer barmhiertig,
End Nidingerne, som forfulgte mig.
Jeg svor i Kirken for den hellige Jomfru,
At Skoven skulde drikke Sachserblod
Saa rigt, som Regnen i en kølig Mainat —

Carl.

Dit Die funkler gyseligt, Fastrade!

Fastrade

med stigende Forbittrelse.

Det brister, hvis Uskyldigheden ei
Du frier fra en satanisk Flok, der aander
Kun for at standse Christendommens Værk.

Carl.

Med Himlens Konge, de fortiente Døden!

Fastrade.

Bed Roden ligger Dyen alt; nedhug
Det hule Træ, som ei vil bære Frugt!

Carl tier.

Fastrade sagte.

Nu er det Tid. Kom nu, min anden Hielp!
Hun vinker med Lommetørklædet.

Astolf kommer.

Et rædsomt Budskab bringer jeg dig, Konge!

Carl.

Hvad vil du, Astolf? Hvor er Eginhard
Og Angilbert?

Astolf.

O, gid de vare faldne
For Fienden, store Carl! saa vilde du
Begræde dem, men finde Trøst i Sorgen;
Nu er der ingen.

Carl.

Tæm dit Ugleffrig!

Jeg veed, du aldrig kunde lide dem.
Hvad er der hændt dem?

Astolf.

Som vi red fra Slaget,

Anfaldt i Skoven os en fiendtlig Flok,
Og Eginhard og Angilbert blev skilt
Fra Flokken, reves bort af Sachserne.
De flygted med dem til den nære Klippe,
Og snart vi saae i Dalen langt derfra,
Hvorledes Wodans Offerpræster dræbte
Dem begge paa den mosbegroede Steen,

Rev Hjertet dem af Brystet, og saa blodigt
Det var, det rakte rygende mod Solen.

Carl smertelig.

O, hellige Jomfru! Kristus! Himlens Konge!

Fastrade.

Min ædle Husbond! fat dig, gode Carl!

Carl græder.

O, Benner! Eginhard og Angilbert!

O, mine stakkels Døttre — mine Piger!

Fastrade.

De Ridinger!

Carl.

O, ædle, store Hierter,

Udrevne, dampende mod Solens Straaler!

O, Angilbert og Eginhard! det blev

Da eders Lod? Ulykkelige Carl!

Afskyelige, dyreføbte Seir!

Fastrade.

Græd ei, min ædle Husbond! Sønne Taarer
Sig vel den store Helt?

Carl.

O, lad mig offere

Mit Benskab disse ærlige Demanter,

Som ingen Bærd har paa den usle Jord,

Men som Guds hellige Engle veed at tælle. —

Stig, Eginhard! og du, min Angilbert!

Til Himlens Forgaard, hvor i Straalepandser

Jer Roland, Olger møde, som Cheruber.

Tryk dem til Broderfavn, og siig, at Carl

Snart følger efter.

Gastrade.
 Det forbyde Himlen!
 Carl stærk.

Længst Liv er Dieblig mod Evigheden.
 End lever jeg, og jeg skal ogsaa virke,
 Ei sukke blot og græde, min Fyrstinde!
 Vær du forsikkret!

Opbragt.

Nu, saa lad da Dren
 Med Blodet farve Sachsens Egeskov!
 Barmhiertighed er kun en Dyd, som vi ses
 Mod Skabninger, der Hjerte har i Barmen;
 Men disse vilde Dyr har intet Hjerte.
 Saa lad dem dræbes da i Rævesagen,
 I Ulvegriben! Lad dem bløde, Trælle!
 I skumle, blodigklædte Dødsherolder!
 For eders Dyr. Ingen Skaansomhed!
 I Luften staaer Retfærdighedens Engel,
 Svøbt i en brandguul Tordenhvirvelsky.
 Hun holder i hver Haand et blodigt Hjerte —
 O, det er Angilberts og Eginhards!
 Hun raaber Hevn. Op! Dommens Dag er nær!
 Forsoner hende med et Kæmpeoffer!

De gaae.

Sachsernes Land.

Aften. Guldmaane. Trinssoilen i Baggrunden.

Sachser af begge Køn. Overdruiden.

Druiden.

I tappre Brødre! muntre Søstre! hører mig.

Høit stige ber af Seirens Glæde Hjertet os;
 Thi Albion slog med sine Skarer Frankerne,
 Og Wittekind nu med sin Hær ved Paderborn
 Forfølger Fienden. Snart med glade Budskab vi
 Tilbagevente ham i Hiemnets Egeskov.
 Nu lader os ved denne gamle hellige Gud,
 Af Steen udhuggen, feire hellig Glædesfest,
 Nu ved den fulde Nattemaane holde froe
 Bort aarlig igientagne skønne Mummespil!
 Lad Lysets Alfer drive bort Svartalferne,
 Som Sachser hine, disse flye, som Frankerne!
 Rundt om i Skoven feire Sachserflokke fleer
 Med Spil og Maaltid Fjesten; men for Irminsul
 Ber ene dandses Alfelegens Nattespil.

Bild frigerst Musik. Spilfægteri mellem forummæde Sachser, som Lysalfer og Svartalfer, hine med smukke Fluglevinger og blinkende Sphæ, disse i Dyrehuder med Røller. Efter at de dandsende Flokke i fælsomme Stillinger have kæmpet nogle Gange mod hinanden, drives Svartalferne paa Flugt. flere Sachser komme, blandt dem Buto med Siegbert.

Buto.

Du Alt har tabt; jeg vandt i Tærningspil
 Dit Bytte, dine Klæder.

Siegbert.

Det er dit.

Buto.

Men du paa Spil har sat tilsidst dig selv,
 Og nu er du min Træl.

Siegbert.

Det kan ei negtes.

Det stærke Ol forførte mig. Saa tag
 En Sachser, fri som Lusten før, og stolt
 Som Havets Bolge, naar den slog mod Stranden.
 Gi nogen Franke fued mig. Jeg fælded
 En mægtig Hob i sidste Slag. Nu er
 Den Herlighed forbi, nu skal jeg fiøre
 Din Hær, din Ploug, og feie dig dit Gulv.

Rækker ham Hænderne.

Der har du mine Hænder, bind dem, Buto!
 Med Skovens Bast, bortslæb mig som din Træl.

Buto vil binde ham; Albion kommer.

Albion.

Ha, hvad er det?

Siegbert.

Et Billed, Albion!

Paa den bedrageriske, falske Lykke.
 Da Maanen stod bag Skyn, var jeg rig
 Paa Guld, en ædel Sachser; nu en Træl,
 Som Buto slæber bort i Strikkerne.

Albion.

Nei, det skal aldrig skee! Jeg fiender Siegbert.
 Din hele Krop opveier ikke, Buto!
 Hans mindste Finger. Vil du sælge ham?

Buto.

Ja, dersom jeg kan faae ham godt betalt.

Albion

tager en Riæde af sin Hals.

Vil du afhænde ham for dette Guld?

Buto.

Ja, gierne!

Albion

giver ham den.

Nu er altsaa Riæden din.

Buto.

Og Siegbert din.

Albion.

Min Ven? Det haaber jeg,
Fordi jeg atter skienker ham hans Frihed.

Siegbert

omfavner ham.

O, ædelmodige Hertug! Albion!
Der kiender jeg vor Helt — vor Helt igien.

Albion.

Kiend ogsaa dig, og sæt ei Alt paa Spil
For det bedrageriske Tærningkast!

Siegbert.

Jeg føre vil din Lærdom mig til Nytte.

En Melodie spilles. Eginhard og Angilbert føres bagbundne
ind af Druider.

Overdruiden.

Paa denne Dag har Wodan rigt velsignet os,
Og værdigt Tffer skienket til vor Glædesfest.
To Franke, og, som Rygtet siger, Konning Carl
Den Slagters Benner, fødte Sachse, men som Børn
Opdragne tidligt i en christen Overtro,
Blev fanget levende, da de drog mod os i Kamp,
Og bringes nu til Wodans Lund, at deres Bryst
Kan bløde for Druidens hellige Flintekniv.

Albion.

O, Sachse! hvis I skyldte Seiren Albion,

Som selv I jo tilstaaet har, saa lønner mig
Med disse To, og offrer dem til Guden ei.

Dverdruiden.

Vi meget skyldte dig, min Søn! men Wodan meer.

Albion.

I lønne ham kun flet med blodig Offerfest.

Dverdruiden.

Din Bantro, Hertug! fiender og beflager jeg.

Albion.

Ei, Gubbe! nogen Sachser elsker Guderne,
Tilbeder dem af Hjertet meer, end Albion.
Men denne blodige Skif, at offre Mennesker,
Er stiftet ei af Wodan, Frea, Thuner ei;
Kun Mennesket har drømt det til sin egen Dval.

Dverdruiden.

Da Sachser's første Drot, da hist paa Harzens Bierg
Af Egen Afskan voxte ved det hellige Bæld,
Ham lærte Wodan tidligt alt slig Offerstif.
Vi kiende dig, og skatte dine Dyder, Helt!
At du tilbeder Guder, at du slaaer for dem
Med Kæmpekraft, beviste du paa Seirens Dag;
Thi være denne Svaghed dig tilgivet her.
Men Intet rokker Fædrelandets gamle Skif;
Og hvo formastelig dadler vore Fædres Tro,
Han ligner Carl den Slagter, understøtter ham.

Flere Sachser.

Nei! Wodan kræver Offeret. Fæld Franterne!

Albion

vender sig fra dem.

Ulykkelige! jeg kan ikke redde jer.

Dverdruiden.

End staaer tilbage kun at høre Barslerne.
 En ædel Jomfru faares bør af ædel Æt.
 Hidbringer Hildegunde med de fagre Haar,
 Hvis Die sexten Gange kun saae Blomsterne
 Bedække Flodens Bredder.

En Druide bringer hende.

Der er Hildegund.

Dverdruiden.

Følg, unge Mø! os ind i Lundens Helligdom,
 Bag Billedstøtten. Der du spaae af Fuglens Flugt
 Og af de hvide Hestes Trav blandt Støffene,
 Hvad Wodan fordrer; om han kræver disses Blod,
 Hvad eller, om han skaaner dem til Trællestand.

Hildegunde.

Jeg følger eder.

Dverdruiden.

Eden har du svoret alt
 Paa Freas Krands, at være tro, og tolke kun,
 Hvad hellige Barsler, Indige! tilsige dig.

Druiderne gaae med Hildegunde, fulgt af den store Hob.

Albion affides.

Jeg elsked hende trofast, fra jeg hende saae.
 End har ei Læben tolket, hvad i Hiertet boer;
 Det kommer an i Dag paa hendes Barselsprog:
 Indvier hun til Døden disse tvende Mænd,
 Da tier jeg, og da begrave, Tausshed! du
 Min Kiærlighed, til Døden selv begraver den.

Han følger efter; kun fire bevæbnede Sachser blive tilbage i
 Baggrunden, for at bevogte Angilbert og Eginhard.

Angilbert

efter et kort Ophold.

Min Eginhard! o, lad os tale sammen.

Eginhard.

Jeg kan ei tale, dybt min Siæl er nedtrykt.

Angilbert.

Maaskee dog redder denne Jomfru os.

Eginhard.

Til evig Trældom — heller lide Døden!

Angilbert.

O, see den grønne Skov, hvor den er smuk!
Som Bertha! den er ung og frisk, som hun;
Dg dog — dog skal vi myrdes i dens Favn,
Dg spodst begræder os den kolde Kilde.

Eginhard.

Rad os i Døden hæve vore Hjerter
Til ham, som leed for os den bittere Død!

De knæle og bede.

Angilbert reiser sig.

Forunderligt, hvor sødt dog Bønnen styrker!

Eginhard ligeledes.

Run Phantasien skrækker, Hiertet trøster.

Angilbert.

Farvel, du store Carl! O, seired du,
Tilintetgjorde du hiin fæle Blodsteen,
Mit Blod da maatte gierne flyde paa den
For sidste Gang.

Eginhard begejstret.

Carl seirer! Anden siger:

Han seirer, traver paa sin stærke Skimmel,

Jorfølger med sit Sværd ti tusind Fiender.
 Han styrter denne røde Hedningblof,
 Og skienker vore Liig en Fadertaare.

Angilbert.

Og Imma, Bertha binde Blomsterkrandsse,
 Mens Blomsten svinder bleg fra deres Kind,
 Ei til vor Grav, thi vi faae ingen Grav,
 Men paa den Kiste, Eginhard! hvor du
 Har gient de tætbeskrevne Pergamenter,
 Hvor jeg har lagt de gamle Bardesange,
 Der skal de hænge Krandsen hen, og støtte
 Den hvide Haand til Kind, og fælde Taarer.

Eginhard.

Vi kan ei favnes, bunden er vor Arm;
 Giv mig dit Broderkys!

Angilbert kysser ham.

Vi følges ad.

Eginhard.

Og nu ei noget Ord i Verden meer!

De sætte sig hen, hver paa sin Steen. Albion kommer tilbage
 med Hildegunde.

Albion.

J Trælle! løser disse Franfers Baand;
 Thi de er frie, de hellige Barsler udfaldt
 Til deres Frelse.

Angilbert.

O, Lyksalighed!

De løses, og omfavne hinanden.

Albion.

Tak denne Jomfru!

Hildegunde.
Taffer Guderne!

Jeg har kun talt af min Samvittighed.
Mod Benstre fløi med Skrig den sorte Ravn,
Og Hesten snubled for de hvide Stave.
Hvis Guder havde krævet eders Død,
Da var min tunge Lod, at fordre den.
Men Albion maae I takke; thi Druiden
Ham skienked jer til Trælle, Helten skienker
Jer atter Frihed.

Eginhard
glad forundret.
Du os skienker Frihed?

Albion.

Hvor ofte skal jeg plages af Beundring,
Fordi jeg ingen Trælle lider om mig?
Jeg hader Trældom; derfor strider jeg
Mod Carl den Slagter, som hans evige Fiende.
Jeg elsker Frihed. Kun mod frie Mænd
Jeg løfter Sværd. Gaaer, henter eders Vaaben!
Saa mødes vi vel snart i aaben Mark,
Og der fornyer jeg gierne vort Bekjendtskab.

Angilbert.
Nei, aldrig mere stride vi mod dig.

Albion.
Det skal I, hvis I end jer kalde Franke.

Eginhard.
Hvorledes? løfte Sværd mod sin Belgiorer?

Albion.
Hvad kommer eder min Belgierning ved?

For eders Skyld har jeg slet Intet gjort;
Jeg følger kun mit eget Hjertes Drift.

Angilbert.

O, Jomfru! nu, saa tak du ham for os;
Thi hvis mit Die seer ei ganske feil,
Da er din Tak ham ikke ligegyldig.

Albion.

Har du en Fæstems?

Angilbert.

Dem har vi begge.

Albion.

Saa skynder eder hjem, at ei de græde
De smukke Dine ud! Men vogter eder,
At falde strax igien i Sachser's Bold;
Thi alle mine Landsmænd drives ei
Af samme Tænkemaade, leed saa meget
Af Carl den Slagter, at det ei kan lastes,
Om stundom noget plumpt de hevne sig.
Gaaer ned ad denne Klippesti til Høire!
Den fører eder i en snever Huulvei,
Som staaer forladt, og bringer i en Dal,
Beboet af fredelige Franckerhyrder,
Som let kan vise jer til eders Hiem.

Angilbert.

Vi takke dig.

Albion.

Jeg ønsker ingen Tak
Af Francker, og af Sachser allermindst,
Som Francker blev.

Eginhard.

O, hvis du fiendte ham,

Du blevst det selv!

Albion leer.

Saa bliver ogsaa Harzen

En sumpig Eng, hvor Faar kan gaae paa Græs.

Farvel, og glemmer Alt, hvad her er skeet!

Eginhard.

O, Helt! du taler mod dit eget Hjerte.

Saa mild, og dog saa bitter?

Albion.

Bitterheden

Er styrkende. Paa Fjeldet voxer Urten,

Som læger Saaret snart. Siig Carl den Slagter,

At vore Saar er lægt! Nu falder Raden

Til ham, at bløde. Men det lunke Band

I Aachen stiller ifkun Blodet flet.

Eginhard.

Farvel! Vi vil fortælle ham din Høimod.

Angilbert.

Og Ingen skatter Høimod meer, end han.

De gaae.

Albion.

Den fledske Franke saae mig ind i Hjertet,

Og understod sig at fortælle dig,

Min Landsmandinde! hvad knap Albion

I hele tre Mars Tid har sagt sig selv.

Nu veedst du det, og hvis min Krigerdaad

Fortjener Løn — ei Egskovens Krands

Kan yde den; men hvis din hvide Haand

I Runden plukker mig en bly Viol —

Hildegunde.

Bort Folks Beundring! Albion! vor Helt!
Er det forundt en ringe Mø, at lønne
Dig med et Hierte — som alt længst var dit?

Albion

omfavner hende.

Nu smiler Frea dobbelt blaa fra Himlen,
Og dobbelt grøn staaer Hertha paa sin Jord.

En Sachser kommer.

O, Hertug! nu er det ei Tid at favne
Den fiælnø Mø. Det frygteligste Budskab
Jeg bringer dig. Kong Carl den Slagter seired.
Den halve Hær han har til Fanger gjort,
De andre spredtes, som for Stormen Avner.
Og Wittekind kun med en ringe Flok
Er her igien, og kommer dig i Møde.

Albion.

Min Elskte! fly til Hytten, til din Moder.

Hildegunde og Krigeren gaar.

Wittekind

kommer, med den venstre Arm i et Klæde.

Min Broder!

Albion.

Wittekind!

De staae tause, og stirre paa hinanden.

Du her igjen,

I denne Tilstand?

Wittekind.

Du har Ret: det var
Langt mere rimeligt, at jeg var bragt
Som Liig paa Landserne, og endnu meer,

Alt jeg bagbunden sad blandt mine Landsmænd
Som Carl den Stores Træl.

Albion.

Kald ham ei stor,
Kald ham en Slagter! Dette Dgenavn
Bor ingen Sachserhelt ham skaane for.

Wittekind med et Smil.

En Slagter er han. Hvo vil negte det?
Saa kaldes den, som fælder Hoveder,
Og meer Forstand ei viste mine Stridsmænd
Paa Farens Dag.

Albion.

Har han paa ny da seiret?
Bor sidste skønne Seier over ham
Har Intet frugtet?

Wittekind forundret.

Seier over Carl?

Du taler uforstaaeligt, min Broder!

Albion.

Og vandt ved Sontal ikke vi en Seier,
Hvorned vi hevned lang Forhaanelse?

Wittekind.

Jo, over Udalgis og over Grillo,
Der knap saa godt forstod at føre Krig,
Som een af os. Men denne Gang var Carl
Selv med i Hæren. Tag det tunge Rod
Af Skaalen, og det allermindste Gran
Faaer Overvægt imod den tomme Skaal.

Albion.

Tal ei uværdigt om vor Heltedaad!

Wittekind.

Af os var den ret hæderlig og herlig;
 For Carl den Store var det Børneleg.

Albion.

Jeg fiender ikke Wittekind igien.
 Du saaret er; jeg seer, din venstre Arm
 Du bærer i et Klæde.

Wittekind.

Rige meget!

Den høire bruger jeg saa godt, som du.
 Jeg har slet Intet mistet, fra vi saaes;
 Kun faaet mere.

Albion.

Hvad?

Wittekind.

Erfarenhed.

Albion.

Og fiendte du ham ikke før?

Wittekind.

Ei ret.

Min egen Sag, min egen Hestighed
 Mig gjorde blind for hans Bedrift. Hvad hjælper
 Bort Raseri? Hos ham er Krigen Kunst,
 Og tapper er han, som den bedste Sachser.

Albion.

Er Slaget tabt, saa vil vi hevne det,
 Saa sandt som Wodan skuer Alt i Hlidskjalf.

Wittekind meget alvorlig.

Saa sandt han skuer Alt? D ja, saa sandt!

Albion.

Du faaer mig til at gysse, Wittekind!
Har Carl forheget dig? Selv Guderne
Du stoler meer ei paa.

Wittekind.

Nei, aldrig meer;
Thi viid: jeg er en Christen.

Albion.

Carl dig tvang
Gang til Daaben; men af Trælletvang
Forlader ingen Sachser sine Guder.

Wittekind.

Nei, nei! frivilligt jeg forlader dem.

Albion.

Ha, løs mig denne Gaade!

Wittekind.

Da i Slaget

Jeg havde kæmpet til det yderste,
Jeg fasted mig i Faren, for at døe.
Snart blev jeg saaret, ikke blot i Armen,
Men dybt i Skulderen, og sandseeløs
Jeg sank til Jorden. Da jeg vaagned atter,
Fandt i en lille Kirke jeg mig ene,
Forladt i fjerne Skovcapel bag Bierget,
Hvorhen mig mine Trælle havde baaret.
De kom at lædske mig med Kildevand,
Forbandt mig mine Saar, og gif igien.
Jeg skulde sove, men det var umuligt.
Huldt kysjed Aftensolen broget Rude,

Dplyste Kirken med de smaae Gudsengle.
 Den hellige Jomfru stod for Altret,
 Hun smilte til mig, bøied mildt sit Hoved,
 Og raabte: „Wittekind!“ Jeg troede først,
 Det var en Feber af mit hede Blod,
 Og lytted atter; men fra hendes Læber
 Jeg hørte tydeligt en Sølvstemme:
 „O, hvi forfølger du mig, Wittekind?“
 Da slog med Bingerne de smaae Gudsengle,
 Og fløi fra Altret til mit Smertesleie. —
 Snart kom jeg mig; hun har helbredet mig.
 En Eremit mig døbte, jeg er Christen.
 Jeg strider ikke meer mod Carl den Store,
 Jeg gaaer til Heresburg, at tiene Carl.
 Tvedragt skal meer ei sønderlide Tydskland,
 Gendrægtig knæle Folket for een Gud,
 Og ingen Mennesker skal offres Guder!

Albion.

O, lad først Munkene faae Magt i Landet,
 Saa, tro mig! Offeret vil først begynde.
 De vil ei slagte blot den Enfelte,
 Men brænde Riettere vel tusindviis
 Til Ære for de blege Helgene,
 Som selv blev pinet græsseligt til Døde.
 Held mig, at vaagen jeg har havt et Syn,
 Som overveier dit. Det var ei, Broder!
 I Feber i en Hvælving, men paa Harzen,
 Hvor Himlens Loft staaer over evige Fielde.
 Der saae jeg Wodan, Hertha, Thuner, Frea
 Paa Morgenskyer svæve giennem Luften,
 Mens Rildevældet sused under Klippen.

De raabte: Svigt ei dine Fædreguder,
 Hvem i to tusind Aar germaniske Stammer
 Tilbedte, frie og herlige; som fulgte
 Fra Asabierget med til Elvens Kyster! —
 Jeg svor at være tro — og jeg er tro.

Wittekind.

Velan! Vi skilles ad som ærlige Fiender.

Albion.

Ihi Brødre vil vi dog bestandig være.

Wittekind.

Vi føre Hær mod Hær i blodige Kampe.

Albion.

Men løfte dog ei Sværd mod Broder=Isse.

Wittekind.

Naar jeg er død, jeg kommer til min Frelser.

Albion.

Og jeg til Wodan, til den hvide Frea.

Wittekind.

Min Aand en Engel bliver.

Albion.

Min en Alf.

I Skoven skal da Englen tidt og Alfen
 Vel atter mødes.

Wittekind.

Gid det var saa vel!

Maaskee du kunde frelses efter Døden.

Albion.

Jeg søger ingen Frelse, kun et Tryk

Af dine Broderarme. Vil du negte
Mig dette Favnetag?

Abner sine Arme.

Wittefind.

Nei, Albion!

Han omfavner ham.

Albion.

Følg du nu din, jeg følger mine Guder!

De skilles ad.

Fjerde Handling.

Skov.

Albion. Hans Frigione.

Albion.

Hvo er den Mand, som kommer der?

Svenden.

En Franke.

Han siger, han vil tale med dig ene.

Jeg frygter Ewig.

Albion.

Han er kun een, jeg een.

Rad ham kun komme! Han har vowed sig

Ind i vort Land; han vover meer, end jeg.

Svenden.

Men de er falske, disse Franke, Herre!

Og hvis det er en Rasende, som offerer

Sit eget Liv, blot for at dræbe dig?

Jeg holder Dig med ham.

Albion smilende.

Du — det kan du.

Trællen gaaer.

Pipin

kommer forklædt.

Wodan og Thuner, Frea glæde dig!

Albion.

Jeg hører paa dit Sprog, du est en Franke,
Dg dog med Grefrygt du nævner Wodan?

Pipin.

Er der ei mange Sachser, ædle Hertug!
Som nævne Helgene?

Albion.

Desværre, jo!

Pipin.

Her spilles Regen omvendt. Jeg, en Franke,
Forlader Christendommen, vorder Hedning.

Albion.

Du? selsomt!

Pipin.

Kan jeg worde det?

Albion

efter at have betænkt sig et Dieblif, ryfter paa Hovedet.

Jeg troer ei,

Det laer sig giøre.

Pipin.

Dg hvorfor? Med Glæde
Jeg underkaster mig hver hellig Skif.

Albion.

Vi har ei slige Skikke; ei hos os.

End har jeg ingen Christen fiendt, som tilbød
Sig at forsværge Christendommen. Flygtigt
Du lærer vore Guder ei at fiende
Bed nogle Dages Dmgang med Druiden.

Fra Barnsbeen maa man kiende dem. Som Dreng
 Maa du i Mørke have bævet for
 Den gamle Wodan med det iisgraa Skiæg,
 Seet Thuner lyne fra sin Tordenvogn,
 Seet Freas Maanesmiil, og Hertha lee
 Hver Aar i sine Blomster. Dag og Time
 Forvandler ingen Christen til en Hedning.

Pipin.

Jeg ønsker inderligt at takkes dig.

Albion.

Og derfor vil du være Hedning? Skam dig!

Pipin.

Hvor dybt jeg skammer mig, det seer du her:
 Jeg næsten mig har svøbt i Sæf og Aske.
 Dog er jeg ikke ganske den, jeg synes.
 Du troer maaskee, du seer en Tigger for dig?

Albion.

Det er du; tigger du ei om min Gunst?

Pipin.

Saaledes vil jeg gierne kaldes Tigger.
 Men da du Fred har lovet mig, saa viid,
 Du skal ei skamme dig ved mit Besciendskab!

Han lukker Kittelen op, og viser sin rige Dragt.

Jeg var tilforn en mægtig Frankehøvding.

Albion.

Du aabner Kittlen? Det vil lidt forslaae.
 Hvis jeg skal kiende dig, da maa du knappe
 Meer op endnu, og vise mig dit Hierte.

Pipin.

Det bærer jeg paa Tungen.

Albion.

Ei paa Panden,

Dg ei i Diet.

Pipin.

Megen Harm og Modgang
Har furet Panden, svækket Diets Gld.

Albion.

En Frankehvøding?

Pipin.

Som fik Skam til Løn,
Dg som i flere Slag sit Blod har spildt
For Carl den Slagter uden Vederlag.
Nu vil jeg ikke længer tiene ham.
Dig byder jeg min Arm, og dig min Kunst.
Jeg lære vil dit Folk at føre Krig.
Du veed, at Carl har slaaet Wittekind;
Det kræver Hevn — og jeg skal hevne dig.

Albion.

En Hevn paa Borg, og af en Anden laant,
Er en elendig Hevn. Jeg vil ei hevnes;
Men trodse Carl, det vil jeg. Han forbyder
Bort Folks Selvstændighed i Dalene;
Det lad ham! Men paa Bierget er vi frie;
Did bringer jeg min Brud i Morgen alt.
Vi gaae paa Jagt, som vore stærke Fædre,
Snart efter Bildsviin og snart efter Franke,
Dg Carl tilsidst skal vride sine Hænder,
Som Barus, over sine tabte Skarer.

Pipin.

Men var det ikke bedst, at træffe Skiven

Midt i den sorte Plet? Saa var jo Spillet
Forbi med eet.

Albion.

Hvad mener du?

Pipin.

Følg mig

Bevæbnet, Herre! med en tapper Skare;
Jeg bringer dig ad hemmelige Sti
Til Heresburg, i Kongens Sovestue.
Vi støde Dolkene i den Stoltes Bryst,
Og du befrier dit fædre Fædreland.

Albion

opbragt, støder ham fra sig.

Enigmorder! fly.

En Pil træffer Pipin.

Pipin,

som vilde fly, falder mellem Træerne.

Ha, jeg er dræbt!

Trællen

kommer tilbage.

Var det ei godt gjort, Herre!

Han vilde overfalde dig, min Husbond!

Albion.

Det vilde han just ei; men det var godt gjort
Alligevel, sli' Død har han fortient.

De gaae.

Heresburg.

Carl. Astolf.

Carl.

Frit Leide har han ønsket? Wittekind?

Astolf.

Ja, Herre Konge! Den er givet ham,
Som du beføl.

Carl.

Hvor gaaer det mine Døttre,
Min Imma, Bertha?

Astolf.

Blege sidde de
I Haugen, som to tausé Billedstøtter.

Carl.

Før ligned ingen Blomst i Haugen dem,
Nu visne de midt i den friske Fylde.
Ja, uden Solskin trives ingen Blomst. —
Lad Wittekind kun komme, naar han er der!
Hvis han har tabt — jeg har ei mindre tabt.

Astolf.

Det græmmer mig, at see min Konge sørge.
Du er forstemt. Maaskee fortryder det dig,
At du har sendt de frække Undersaatter
Benaadning?

Med et ondskabsfuldt Smil.

Hvis det angrrer dig, min Konge!
Da vil den Steen snart lattes dig af Hiertet;
Thi efter al Sandsynlighed kom Raaden
For fælde.

Carl opbragt.

Lamhed slaae din frække Tunge,
Ulykkesfugl! Hvi stirrer du paa mig?
Gaa! Lad dig aldrig see for mine Dine!

Astolf gaaer.

Fastrade

kommer fra den anden Side.

Min elskte Ben! hvad fattes dig? Mismodig?
Hvor er den store Carl?

Carl.

Søg ingen Stormand
I Stuen hos sin Kvinde!

Fastrade.

Grunne Carl!

Du elsker mig ei meer.

Carl.

Det lader saa.

Fastrade.

Har jeg forandret mig?

Carl.

Du er den Samme;
Men jeg gaaer ikke meer, som før, i Drømme.

Fastrade.

Fandt da min Carl mig kun i Drømme smuk?

Carl.

O, nei! Hvis Næse, Pande, Dine, Mund
Udgiorde Mennesket, da varst du det
I en fortrinlig Grad.

Fastrade.

Hvad fattes mig?

Carl.

Et Hierte!

Fastrade.

Hiertet skienfte Himlen os
 Af høistforskielligt Malm. Get smelter let,
 Et andet taaler Hedens største Grad.
 Demanten trodser Ilden; vevre Dvægsølv
 Som Baud alt følger i den lune Luft.

Carl.

Du Demanthierte! falder du mig Dvægsølv?

Fastrade.

Lidt for bevægelig er kun min Carl;
 Men denne Feil erstatte store Dyder.

Carl.

Ei sandt: jeg er for om? Det morer mig
 Ei ret endnu, at see Henrettelser.

Fastrade.

Du ypper Riv med mig, fordi du sendte
 Dit Tilbud med de fangne Sachser's Dødsdom.
 Hvad du har gjort, maa du nu selv forsvare.
 Jeg er en Qvinde, Carl! du er en Mand,
 Og bør ei vælte Skylden paa den Svage,
 Hvis din Samvittighed bebreider dig.

Carl.

O, gid I vilde være svage Qvinder,
 Og ikke gjøre jer til fæle Halvmænd!
 Dog — jeg har Intet at bebreide dig,
 Thi hvorfor gif jeg i din Lænke, Qvinde?
 Belan! jeg kaster Lænken for din Fod.
 Men tro kun ei, Fastrade! tro kun ei,
 At oftere mig Retterstedets Ravn

Vil forekomme som en hellig Due,
 Hvor fromt den ogsaa slaaer med Bingerne.

Gaaer.

Fastrade

kold og rolig.

Med Sværd og Dø blev Martyrerne
 I fordums Dage dræbt af Hedninger;
 Det er en Christens Pligt at hevne dem.
 Desværre, min letsjindige Gemal!
 Du est for verdslig; al din Evne glimrer
 Kun som en Lygtemand, et Stierneflugt,
 Men straalet ei fra Natten, som en Stjerne,
 Fordi den fæster Rod i Himlen ei.
 Hvis han forstøder mig, jeg gaaer i Kloster.
 Som Priorinde der for fromme Nonner,
 Skal mine Bønner sødt med Røgelsen
 Opstige til den hellige Martyrs Billed.
 Der skal jeg føre Regimentet ene,
 Med Fromhed — og uroffelige Strengthed.
 Hver Synd i Klosteret skal Band og Brød
 Og Riis og Fængsel straffe. Bort med Elskov!
 Det er en Videnskab for Hedninger.
 Jeg murer mine Nonner ind i Bæggen
 Bed mindste Mys om Overtrædelse.
 Mit Hverv er sluttet; jeg har hevnet mig
 Paa Imma, Bertha, som paa Sachserne.
 Jeg træder i min Dunkelhed tilbage.
 Staa du mig bi nu, Sanct Sebastian!
 Og lær mig trodse mine Fienders Pile.

Gaaer.

Carl

Kommer tilbage i dybe Tanfer.

Jeg kan i Nat ei sove.
 Min Tanke svæver i de mørke Skove,
 Hvor Sachsers Blod det grønne Græs har vædet.
 Nu skinner Maanen hen paa Retterstedet.
 Forbittrelsen er svundet;
 Men haardt faldt Dren, rigt er Blodet rundet,
 Og ingen Morgenrøde
 Fremfalder Flokken atter fra de Døde,
 Før hist, naar Dømtrompeten
 Ds alle falder frem for Majestæten —
 Den store — frygtelige .
 Hvor jeg og fattigst Tigger i mit Rige
 Har lige Rang.

Han tier et Dieblisk, og siger derpaa:

Nu skal ei meer den Bilde
 Med lumste Pile Franckerblodet spille,
 Forstyrre, Herre Christ! din hellige Lære.
 Nødvendigt var sligt Dffer til din Ære.

Atter Taushed.

Hvad vover jeg at tale?
 Jeg hører hist i Gaarden Hanen gale,
 Som hisset, Petrus! da du ham fornegted.
 Jeg føler sært mig nu med dig beslægtet,
 Og bitterligt, som du, jeg kunde græde.

Pause.

J fikere Skygger! J af Graven træde,
 Min Eginhard! min Angilbert! som Engle,
 Med Hevnens Glavind, ei med Liliestængle.
 Thi skøndt mit Hierte gyser

For eders grumme Mord paa blodige Stene,
Saa trøster mig dog ene
Den Tanke — som en Straale den mig lyser
Fra Gravens Nat — at jeg mig har forsvaret,
Og dem ei spart, som Intet mig har sparet.

Imma, Bertha, Angilbert og Eginhard komme.

Eginhard.

Min Fader!

Angilbert.

O, min kongelige Herre!

De kysse hans Hænder.

Carl forfærdet.

Nu bliver Alting værre,
Nu drømmer jeg lysvaagen,
Thi Skyggebilleder jeg seer i Taagen.

Imma.

Nei, elskte Fader! glæd dig med din Datter:
De er ei dræbt, du favner fro dem atter.

Carl.

De leve? Du bedrager
Dig selv, mit Barn!

Bertha.

Nei, endt er vore Klager,
Endt er vor Sorg. Lad Alting os forkynde —

Carl affides.

Med hvert et Ord vil min først ret begynde.

Bertha forundret.

Hvad kan din Fryd forhale?

Carl

høit til Bertha.

Agt ikke paa min Tale!

Til Mændene.

Hvo har jer skienket Livet?
 Selv har J eder atter Frihed givet,
 Ei sandt? Den dørste Fiende,
 Som kun med Bast kan binde,
 Holdt eder flet i Lænker;
 En dristig Flugt bedrog de plumpe Mænker,
 Og snart igiennem Dalen
 J flygted hid fra Døden og fra Dvalen?

Eginhard.

Nei, Herre! nei! vi stod for Stenen blodig,
 En Sachser ædelmodig
 Gav Livet os tilbage,
 Skiondt vi os fandt i Skiebnen uden Klage.

Carl

med stigende Bevægelse.

Hvo?

Eginhard.

Albion, en Helt af Dyd og Værd,
 Som fører Sachserhære,
 Han løsgav sine Fanger.

Carl fortvivlet.

Saa har jeg Intet mere — kun min Anger!

En Svend

kommer, og melder:

Herr Konge! Hertug Wittekind —

Carl forfærdet.

Alt her?

Vel, lad ham komme! Heller først end sidst;
Saa er det overstaaet.

Eviden gaaer, og Carl giver sine Børn og deres Fæstemænd
et Bink. De forsoie sig bort.

Wittekind

træder ind, rolig og beskedet.

Himlens Fred

Med Carl den Store!

Carl

studser, affides.

Denne fromme Hilsen?

Er det af Spot, Foragt, af undertrykt
Forbittrelse?

Hoit.

Velkommen, Wittekind!

Jeg seer, du bærer Armen i et Klæde;
Jeg haaber, du er ikke farlig saaret.

Wittekind.

Nei, kun i venstre Arm, i Skioldets Arm;
Den høire, Sværdets, bruger jeg, som før,
Og den, som bruger Sværdet godt, Herr Konge!
Behøver intet Skiold.

Carl.

Vel talt! Jeg ærer
Selv Tapperheden hos min bittre Fiende.
Det veedst du.

Wittekind.

Jeg er ei din Fiende meer.

Jeg kommer for at byde dig mit Sværd,
Bær du mit Skjold!

Carl.

Du underkaster dig?
Wittekind.

Frivillig.

Carl.

Veedst du —

Wittekind.

At ved Allerflod
Du seired over mig? Det veed jeg, Carl!

Carl.

Du kommer for at bede nu om Fred?

Wittekind stolt.

Nei!

Carl.

Og hvorfor da?

Wittekind.

For at byde Fred.

Carl.

Som frastesløs —

Wittekind.

Saaest du mig ikke her.

Troer du, en Sachser kan fornede sig,
Og tigge, hvor han Intet har at give?

Carl.

Hvad kan du give mig?

Wittekind.

Mit Hierte, Konge!

Og med mit Hierte følge flere tusind,
Der elste dig saa let, som nu de hade.

Carl.

Forklar dig!

Wittekind.

Du har seiret over os,

En føie Tid har du forfuet os;

I Marken kan ei Sachser gaae mod Francker.

Din Aand er stor, og tunge dine Sværdslag,

Og hvor du kommer, følger Seirens Alf

Paa Stormens Vinger frygtelig dit Banner;

Og dog, dog tvinger du ei mine Landsmænd

Med legemlige Magt — et Folk, som trænger

Til Intet, og som frygter intet Tab.

Vil ud du tørre Moserne for Sachsen?

Vil du nedhugge Skovene for Sachsen?

Og vil du sløise Biergene for Sachsen?

Du kanst det ei? Du studser? Ja, saa let

I Kamp du drager, Carl! mod Mosens Frøer,

Mod Skovens Dyr og Biergets Drnesflof,

Som mod de hærdede Naturens Sønner,

Naar Hadet og naar Hevnen egger dem.

Carl.

Og hvormed, troer du, skal jeg tvinge dem?

Wittekind.

Med Mildhed, med et elskeligt Exempel.

Naturens Son er som en kraftig Dreng:

Skield ham — han egges meer. Rast ham paa Jorden,

Prægl, spark ham, og han skærer Tænder, leer

I Døden vild og trodsig ad sin Bøddel.

Men kun et venligt Ord, en Fadermine —

Og see, den Bilde kommer logrende,

Som trofast Hund, og sliffer dig din Haand.

Carl

vender sit Ansigt bort, og siger med dæmpet Røst:
Jeg prøved Mildhed tidt — det var forgieves.

Wittekind.

Du est en Christen; nu, saa lær af Christus
Taalmødighed imod Forfølgelser,
Og at forlade de Forvildede,
Som selv endnu ei vide, hvad de gjøre.

Carl.

I denne Tone taler Wittekind?

Wittekind.

Jeg er en Christen, Carl! nu, som du selv.
Du tvang mig ei dertil; thi Christendommen
Er aandelig, indtvinges ei med Sværd.
En hellig Aabenbaring lærte mig,
Hvad vaagen jeg ugudelig foragted.
Din Kraft har ei forbausset mig; selv eie
Vi Kraft, som vel opveier din, Kong Carl!
Din Blisdom og din Kunst i Krig og Fred,
Din Bennesalighed i Borg, paa Thing —
Den rørte mig. Jeg mærker, at du handler
I Christendommens Aand, og jeg vil hielpe
Dig til at brede den i Norden ud.
I Bjørnens Huler skal ei Mennesket
Herefter boe, ei efterligne længer
Det vilde Dyr. Den sædelige Christen
Sig vise for Barbaren som et Mønster,
Og vi skal lære Kiærlighed af dig.

Carl urolig.

Beedst du — du kommer flygtende fra Slaget,
Og har vel ikke hørt, hvad der er skeet —
Beedst du min Seiers Følger?

Wittekind.

Ja, jeg veed:

Halvfemte tusind Landsmænd har du fanget;
Men kun i Lænker har du fastet dem,
For ædelmodig dem at skienke Frihed.

Carl.

Nei, Wittekind! Sæt dig i mit Sted! Nei —
For ofte skuffedes mit Edelmød —
Det har jeg ikke.

Wittekind.

Og hvad vilst du da?

Vilst du bortslæbe, sælge dem som Trælle?

Carl.

Nei, heller ikke. For en langsom Hevn
Af Carl skal ei hans værste Fiende frygte.
Men vi er alle Menneſker, og Slethed
Kan gjøre selv den Mildeste fortørnet.

Wittekind.

Saa har du ladet mine Drotter dræbe
Til Skræk og Varsel for den store Flok?
Det var vel strengt; men Strengbed var nødvendig,
Og jeg beklager mine Benner's Død,
Men hader ikke deres Banemand.

Carl

med stigende Bølelse.

Nei, Wittekind! nei, det blev ikke der ved.

Wittekind.

Gruusomme Carl! du har dog ikke dræbt
Hver Tyvende, som stod i Rækken lænket?

Carl.

Meer, meer!

Wittekind.

Hver Tiende!

Carl.

Meer, Wittekind!

Wittekind.

Hver Anden?

Carl.

Meer!

Fortvivlet.

Jeg lod dem alle dræbe!

Wittekind gik tilbage.

Umuligt!

Carl.

Selv jeg holdt det for umuligt,
Hvis ikke det var skeet.

Wittekind.

Halvfemte tusind!

Veedst du, at der var Qvinder, Børn i Flokken?
Dem har du skaanet dog?

Carl.

En vild Befaling
Gik hen paa Hadets Binger, før min Skaansel
I Flugten kunde standse den.

Wittekind.

Barbar!

Du kalder dig en Christen?

Carl.

Jeg har sendt
Et Tilbud efter Hevnerne; maaskee
Der end er Haab. Han bragte Raaden med.
Seer ud af Vinduet, og siger forfærdet:
Forgieves! Raaden paa sin Duevinge

Har ei indhentet Bredens vilde Grif. —
 Der kommer han tilbage. Jeg har sagt,
 Han skulde bære grønne Green i Arm,
 Hvis han kom tidsnok; men en Bøddeløxe,
 I Fald han kom for silde. See! der træder
 Han med en blodig Dxe taus i Hallen.

Krigeren træder langsomt, nedslaaet ind, og lægger Dren
 for Kongens Fod.

Carl.

For silde?

Krigeren trækker paa Skuldbrene.
 Kunde du ei standse dem?

Krigeren.

Der var slet Ingen. Alting var forbi.
 Jeg mødte meer ei Mennesker i Skoven.
 Kun paa det vilde Fugleskrig jeg mærked,
 Hvor Dyrer af de Døde laae. Jeg voved
 Mig knap derhen for gridsken Dren og Ravn,
 Som tog mig for et Liig, der reiste sig
 Og vilde flye. Til Lykke var jeg dækt
 Af Hielm og Brynie; med mit Sværd og Skjold
 Arbeided jeg mig giennem Fuglesloffen.
 Jeg Dren fandt, slængt i det røde Græs,
 Og bringer dig den blodige Trophæ.

Der hersker en kort Taushed; Krigeren gaaer. Carl og Witte-
 kind stirre begge ned paa Dren i forskiellig Sindsbevægelse;
 endelig siger

Wittekind med Fatning.

Frit Leide har du givet mig, Kong Carl!
 Jeg har endnu een Bøn at gjøre dig.

Carl.

Forlang!

Wittefind

peger paa Dren.

Giv mig den Dye!

Carl

venligtbedende.

Lad den ligge!

Wittefind

med stærk Røst og udbrydende Graad.

Nei, Carl!

Tager den op, og kysser den.

O, Landsmænds dyrebare Blod!

Med forbittret Heltekraft.

Og nu til Godfred, til de Danskes Konge!

Jeg haaber, han er landet med sin Flaade.

Normannerne skal hevne Sachserne!

Gaaer.

Carl

hiertegreben, i dybe Tanker.

Min Brede sønderbrød mit eget Bærk.

Jeg blev en Torso — Stumpen af et Heelt.

Mit Træ ei skyder længer fiækt mod Himlen;

Det kappet blev, har tabt sin skønne Krone.

O, hundred Kroner af hiint røde Guld,

Som hundred tusind lydige Trælle smedded,

Opveier ikke den, som her gif tabt.

Olger Danske.

Et Efterspil

til

Tragoedien Carl den Store.

Personerne.

Godfred, Leirekonge.

Hans Marsk.

Galsdan, } danske Kæmper.
Hugleik, }

Hermentrud, Carl den Stores Amme.

Drago, en Dreng.

En Flok danske Stridsmænd.

En Borg ved Rhinen.

Sal med et stort Billede paa Væggen i Baggrunden; et Forhæng skjuler det. Skienkeborde til Siderne. Hermentrud, en gammel blind Kone, som støtter sig til en Krykkestok. Drago, en halvvoxen Dreng.

Hermentrud.

Jeg var hans Amme, jeg har diet ham
Ved dette Bryst.

Drago.

Ja, Oldemoer! det veed jeg;
Det har du sagt saa tidt.

Hermentrud.

Det kan ei siges
For tidt, at jeg var Carl den Stores Amme.
Det var en vild Krabat, han beed mig Vorten,
Og skreg hver Dag bestemt til sine Tider;
Men siden smilte mildt han, som en Engel.
Som Dreng var han vel hidsig, stolt, men god.
Med Venlighed man vandt ham om en Finger;
Men med det Onde kom man ingen Bei.
Han hersked over sine Kammerater,
Og saadan har han gjort sit hele Liv,
Først i det Smaa, og siden i det Store.

Dg dette Mord paa Sachserne — nei, Drago!
 Det kommer ei fra ham, det tør jeg vedde;
 Dertil har Dronningen forført min Carl.

Drago.

Men, Oldemoer! du har jo aldrig seet
 Fastrade.

Hermentrud.

Dumme Dreng! behøver jeg
 At see et Menneske, for det at kiende?
 Hvad hjælper det at stirre paa hinanden?
 Med Ansigtet kan man forstille sig;
 Det er et malet Bræt, et Skilt, som lyver.
 Men Stemmen kommer fra det Jnderste,
 Dg den skal spille saare godt paa Fløite,
 Som vil bedrage mig, indbilde mig,
 At skumle Ravn kan synge, som en Lærke.
 Jeg siger dig: kold Stolthed, tvungen Blidhed,
 Dg Hiertesløshed lød af hendes Røst.
 Hun har forført min Carl, min Fosterson,
 Det doer jeg paa.

Drago.

Men, Oldemoder! skal
 Man lade sig forføre?

Hermentrud.

Nei, vist ikke!

Dog skeer det ofte. Du er kun et Barn;
 Som Adam gaaer du her i Paradiis
 Med Dyrene, med Hund og Kat og Uuder,
 I Hønsengaarden. Men faa Skæg om Hagen,
 Dg lad først Eva række dig et Æble!
 Saa vil vi see. — Jeg har endnu ei glemt det;

Ihi jeg er ei saa gammel, som du troer.
 Det er ei Alderdom, som har berøvet
 Mig Synet, Barn! det var en Dienstvaghed.
 Jeg er endnu ved mine fulde Kræfter,
 Og jeg er ikke bange for de Danske.

Drago.

Da siger man dog, at det er de værste
 Blodhunde, til at myrde, plyndre, røve,
 Som nogentid er seet paa denne Jord;
 Og at de overgaae i Grusomhed
 Selv Saracenerne.

Hermentrud.

Ei, hvilken Snak!

Det er jo Christne.

Drago.

Christne, Oldemoer?

De Danske? De har aldrig været Christne.

Hermentrud.

Saa blive de det nok med Tiden, Barn!

Drago.

Kong Godfred er alt landet med sin Flaade,
 Og hærger gyseligt paa Rhinens Bredder.

Hermentrud.

Her i min Kielder har jeg gammel Viin,
 Og den skal, tænker jeg, nok mildne ham.
 Han træffer Ingen paa den hele Borg,
 Undtagen mig; og du kan skiule dig
 Imens i Kielderens bag nogle Tønder.
 Jeg frygter fienden, og nu allermindst,
 Ihi jeg har havt en Drøm, som trøster mig.

Drago.

O, siig mig Drømmen, Oldemoer! thi jeg
Behøver ogsaa Trøst.

Hermentrud.

Jeg drømte grant,
At Olger Danske, Kongens døde Ven,
Som boede med ham før paa denne Borg,
At Ekhard hiin Trofaste kom fra Graven,
For at beskierme Carl den Stores Land
Og Liv end efter Døden.

Drago.

Det var skönt,
At vi kan hente Trøsten hos de Døde;
Hos Levende der findes meer ei Trøst.
Ja, Olger Danske var en mægtig Herre,
Og Ekhard sidder end den Dag i Dag
Bed Venusbierget i et fulsort Harnisk,
Og varer Folk, naar Dævlen frijter dem.

Hermentrud.

Tys! hvilken Larm!

Drago.

O, alle Helgene!
Nu storme de alt op ad Bindetrappen,
De græsfelige Dannemænd!

Hermentrud.

Kom, leed
Mig hen i Krogen, Drago! Emut saa du
Af denne Bagdør ud! Staaer Viin paa Bordet?

Drago.

Gid der stod Gift!

Hermentrud.

Gaa nu, og lad mig ene!

Jeg har min Krykkestok.

Drago.

Du vil dog ikke

Bortjage dem med den?

Hermentrud.

Hvem veed?

Drago,

i det han gaaer.

Den Staffel!

Nu har hun tabt Forstanden alt af Skræk.

Kong Godfred kommer med en Skare danske Kæmper.

Marsken.

I danske Kæmper! stiller eder trindt

Om Kongen roligt; han vil tale med os.

De stille sig i en Halvkreds om Kongen.

Godfred.

Saaledes, Brødre! kom vi op ad Rhinen

Paa vore Snekker. Let, som Bold i Luften,

Som Spaan paa Vandet, smutted Holken snelt

Ad Floden uden Modstand. Rundt omkring

See vi alt røde Klostermure kneise

Bag Biindrubierget, og bag Borg og Kloster

Sig strække Klipperne mod Himlens Blaa.

Marsken.

Et deiligt Syn! det kan ei negtes; skönt,

Som danske Bøgeskov i stolten Hav,

Kun anderledes.

Godfred.

Lad nu Carl forsamle
 Sin Hær mod os ved Weser, Allerflod!
 Han drømmer mindst om, at vi alt er dybt
 I Hiertet af hans Land; at vi kan hærge,
 Ja, slaae i Bolt og Jern hans rædde Mænd,
 Før han faaer Nyd derom, som venter os
 Ved Østersøens Kyst. Dog frygter Godfred
 Ei for at møde ham; kun ei til Hest.
 Thi vi er ingen Hestfolk, vi er Skibsfolk;
 Og der, hvor Thor skal skaffe Dansken Seir,
 Maa Dret høre Bølgen, Diet see
 Den vandblaa Wgir rulle Skum i Sivet.

Marfken.

Dog kan vi flyve langt, som Storken flyver,
 Fra Verdensdeel til Verdensdeel. Ei Bierget,
 Ei Mark og Hede holder os tilbage.

Godfred.

Men Rede bygge vi dog helst ved Dammen.
 Er Carl en Helt paa Landet, er han Løve
 Paa Bierget og i Skoven — nu, velan!
 Saa skal han see, at Godfred er en Hval
 Paa Havet, ja, en Kæmpe-Crocodil,
 Der ei er bange for at gaac i Land
 Og sluge Mennesker — maaskee ham selv.
 Har han i Longbardiet og i Spanien,
 I Tydskland øvet sine Ryttere;
 Saa har i Irland og i Friisland Godfred
 Lært sine Kæmper, paa det gyngende Dæk
 At svinge Øren og det tunge Slagsværd,

Der løstes kun med Kraft af baade Hænder,
Mens Egir holder Tømmen.

Marfken.

Disse Sachser,

Dem tvinger han maaskee, men ikke dig.
Thi de forstaae dem ei paa Krig til Lands,
Og de har intet Band at sætte mod ham.

Godfred.

Jeg kommer Wittefind til Hielp, og sætter
Et Bulværk mere stærkt mod stolten Carl,
End det, jeg satte ham ved Dannevirke.
Han kommer mig for nær. Hans Undersaatter
Bed Østersøen har jeg tvunget alt
Til Lydighed. Nu Dbotriten maa
Til Skat os sende hundred hvide Heste,
Hvergang en Fyrste vælges. Friserne
Betale Godfred Skat, og hvergang ei
Min Rentemester hørte sie ut i Hallen
Sølvpengen flinge lydeligt i Skioldet,
Forlangte han en dobbelt Skattepenge.

Halfdan.

O, Konge! Dansken skylder dig stor Tak
For at du bragte ham til disse Lande;
Thi de er gode, her er godt at være.
Vor Reise falder anderledes ud,
End Thorkil Udalfars til Biarmeland;
Thi Carl maa være nu saa slem, han vil,
Saa er han dog vel ingen Utgardloke
Med Haar som Horn og i en Dglerede.

Hugleif.

Det tykkes mig fast som et Eventyr,

Et Sagn, fortalt os af en lystig Skjald:
 Vi seile roligt op ad Floden her,
 Saa finde vi en deilig Borg, forladt
 Af Mennesker, med Vin paa Skienkebordet.
 Mon ei her boer en Her, som gieffer os?

Halfdan,

som har smagt Vinen.

Nei, Vinen gieffer ei, den er naturlig.
 En herlig Druesaft! Priis, hvo som vil,
 Det danske Ol, jeg holder mig til Druen.

Hugleik.

Hold dig til Druen, Halfdan! indtil Druen
 Dig tvinger til at holde dig ved Bordet;
 Men fast Foragt ei paa vort Gammeløl!

Godfred.

Lad Bægrene gaae rundt, og lad os smage!

Der skienkes i Bægrene, og de rækkes omkring.

Halfdan.

Tillader du, Herr Konning! at vi svinge
 Den Bise, som os Thorkil Rød har digtet?

Godfred.

Net gierne! Der hvor Sværd og Harnisk rasle,
 Maa Heltens Sang og Skjaldens Bise klinge.

Sang.

Bevæbnet fare
 Bor Brynieskare
 Paa Floden blaa!
 Til Odins Hæder
 Vi vinde Stæder,
 Og Franke slaæ.

Vi lære Jorden
Ved Seiersfærd,
At bedst i Norden
Man svinger Sværd.

Op, langs ad Rhinen,
For Ollet Binen,
Paa Wgirs Bei!
Det ildner Blodet;
Men Heltemodet
Den kræver ei.
Det kan kun styrkes
I Pilestyer,
Hvor Aukthor dyrkes
Med Asa-Tyr.

Lad væbnet Snekke
Da brat forstrække
Hver fremmed Helt!
Sving høit dit Banner,
Drot for Normanner
Fra danske Bælt!
Til Seir og Lykke,
Til Sydlings-skam,
Lad Ranken smykke
Din Hielmekam!

Godfred.

Er ærlig Bise! — Nu, saa drikker da
Til Aukthors Hæder! Og ved dette Bæger,
Carl Hammer! gjør jeg Eden til din Skræk —

Ja, Eden hellig og ubrødelig,
 Saa sandt som hist jeg haaber Valhals Glæder,
 At jeg skal ei forlade dette Land,
 Før græsseligt med mine danske Helte —

Holder pludselig inde, og stirrer hen i Baggrunden.

Men hvad betyder dette store Forhæng
 Der midt paa Bæggen? Mon der er en Dør?
 Mon hemmeligt ei der et fiendtligt Baghold
 Belurer os?

En af Kongens Mænd drager Forhængen tilside. Man seer
 Billedet af en stor, drabelig, velskabt Kæmpe med et deiligt
 Ansigt; han har Skjold paa Armen, og udstrækker sit
 Sværd med en truende Mine.

De Danske

drage uvilkaarlig deres Glavind. Stemmer imellem dem:

Til Baaben! Lader eder ei forfærde!

Marsken leer.

Har Binen alt beruset jer, og ræddes
 To Kæmpetylter for en malet Mand?

Halfdan.

Det er jo kun et Billed!

Andre.

Ha ha ha!

Halfdan.

Men herlig gjort. Han staaer som levende,
 Skøndt han er død maaskee; jeg vedder, han
 Var ikke god at nappes med i Live.

Marsken.

Hvad fattes Kongen? Brødre! seer, han staaer
 Forstenet i Betragtningen, og Taaren
 Fra Diet triller ham i Sølvverskiægget.

Godfred.

Den Biin er alt for stærk, for fuld af Ild;
Den hidser os til viltet Sværmeri,
Og vækker Hjertets længstforglemte Minder.

Marſken.

Hvad tænker Kongen paa?

Godfred.

See paa det Billed,

See paa den fremmede Frankerhelt!

Marſken.

Ja, Herre!

Jeg seer paa ham.

Godfred.

Og finder du igien

I disse drabelige Manddomstræk
Gi nogen Liighed med en længstforsvunden
Ungdomsveninde?

Marſken.

Herre! med din Hustru?

Med din Alvilde? Ja, ved Asa=Thor!

Skiondt det er tretti Vintre, siden Freia

Tog hende til Sesvarne, mindes jeg

De hulde Træk endnu. Den Fremmede

Med Sværd og Skjold paa Bæggen ligner hende.

Godfred

tankefuld stirrende paa Billedet.

Det Barn, hun skienkte Livet, forarsaged

Sin Moders Død. Du selv har vatnet ham.

Det var en Dreng, og Olger blev hans Navn.

Marſken.

Du leed ham ikke.

Godfred.

Nei, den lille Morder,
Jeg leed ham ei, han røved mig sin Moder.

Marssken.

Bed Drengens Bugge stod dog gode Fylgier,
Dg hvis man stole kan paa Ammens Ord,
Da spaaede de, at han engang i Tiden
Udbrede skulde Danernavnet vidt
Til Fædrelandets Hæder.

Godfred.

Det var Tant.

Som Femaars Gut blev han alt stiaalet bort
Paa Stranden af en usæl Vifingsmand.
Den stakkels Olger blev formodentlig
En vendisk Træl, og kiender ei sin Fader.

Hermentrud

i Krogen, med hoi Røst.

Nei, Konge! Olger Danske blev ei Træl.
Vel saae han aldrig meer den Fader, som
Forstødte ham; dog bar han ham i Hiertet,
Dg jeg har ofte hørt ham nævne dig
Med Graad i Diet, naar ved Kongens Bord
Han tømte Bægret, som du trykte nys
Mod dine Læber.

Godfred.

Hvo er denne Qvinde?

Danske.

En Bala! spaaer hun os om Ragnarok?

Hermentrud,

som bliver ledet frem til Kongen, freidig og med naturlig Høihed:
Kong Carl den Stores Amme seer du her,
Dg Olger Danske var den Stores Ven,

Hans Hjertensven, som Roland, og som Ekhard;
 Et uadskilleligt Fiirfløverblad,
 Til Døden kom og grumt adskilte dem.
 Hans Liv en Række var af Krigsbedrifter;
 Men stort var Hjertet i den danske Olger,
 Og Kiærligheden overgik hans Had.
 Han faldt ved Ronceval, og Carl begræd ham,
 Som Broderen begræder Broders Død.
 Til Hertug havde han udfaaret ham.
 Den Egn, hvor du vil hærge, eied Olger;
 Og dette Slot, hvor nu hans Billed hænger,
 Var hans. Her leved han med Carl den Store;
 Nu det beboes kun af Grindringer.
 Gengang om Aaret kommer Carl herhen;
 Da sætter jeg et Bord med Viin og Bæger
 Til ham i Salen. Ene sidder han
 Med Haanden under Kind da ved sit Bæger,
 Og nipper til det, mens hans Taare triller;
 Han seer paa Billedet, og sukker sagte:
 „Sin Olger Danske faaer ei Carl igien!“

Godfred

hurtig, og stærk bevæget.

Kom, Brødre! vi vil ikke kæmpe mod ham.

Marfken ligesaa.

Nei!

Godfred.

Brat indskiber eder, danske Helte!

Vi strider ei mod Carl den Store.

De Danske.

Nei!

Vi kæmper ei mod Olger Danskes Broder.

Godfred

til Hermentrud.

Farvel! Der skal ei frummes jer et Haar
 Paa disse Bredder, som har lydt min Ulger.
 Vi stifte snelt igien i Østersøen.
 En venlig Vind har dreiet Tordenskyen,
 Det bange Franken aander let igien.
 Hvor gierne tog jeg dette Billed med!
 Men jeg har ei fortient det; thi jeg skønned
 Ei noksom paa min Ulger, mens han leved.
 Velan, du skal beholde ham, Kong Carl!
 Men dette Bæger — Carl den Stores Amme!
 Tillader du Kong Godfred, Ulgers Fader,
 Til Leire med at tage dette Bæger,
 Hvoraf min raske Søn drak Livets Fryd?

Hermentrud.

Jeg skienker dig det i min Konges Navn.

Godfred.

Bed hver en Høitid skal jeg tomme det.
 Og naar jeg døer, skal Olaf arve Riget,
 Mit Guld, mit Sølv, mit Purpur, mine Sværd,
 Kun ikke dette Bæger. Jeg det kaster
 Fra Kongesalen, naar mig Odin vinker,
 I dine Bølger, Isefiord! og sagte,
 Som Bægret synker, skal mit Dielaag
 Bedække mine brustne Blik, som Tæppet
 Nu evig dækker Olger for hans Fader.

Han drager Forhængen for Billedet, og gaaer;
 Alle følge ham.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **Væringerne i Miklagard** er forfattet i Aaret 1826, og udkom første Gang trykt (A) i Skuespil af Oehlenschläger, Januar 1827. Digteren besørgede tre senere Udgaver af Stykket: (B) i Tragødier, VII, 1833, (C) i Tragødier, IV, 1842, og (D) i Tragødier, V, 1849. I Uddrag af P. O. Brøndstedts Reise-Dagbøger, 1850, læses Side 25, under 2den Januar 1807: „Jeg havde Samtale med Oehlenschläger om et Sujet at vælge til en dansk stor Tragoedie. Jeg foreslog ham at lede i Du Cange Histoire de Constantinople om de Danske (Væringerne) i Constantinopel i det 11te Seculum, hvorom jeg idag saa noget i Villoisons Manuskripter“. I Oehl.s Roman Øen i Sydhavet, IV, 1825, Side 335-339, findes i en Romance endeel af det samme Stof benyttet, som i Væringerne i Miklagard.

A og B ende med følgende

Anmærkninger.

I Midten af det niende Aarhundrede — fortæller Suhm — satte endeel af vore Forfædre sig ned i det nordlige Rusland, og kaldtes Vareger. Nogle have villet udlede dette Ord's Betydning af Barg, en Ulv, eller rettere ethvert rivende Dyr; hvilken Benævnelse dog ikke passede paa disse Nordlændere, der kom til Rusland som Benner, ei som Fiender. Andre have udledet Benævnelsen af Vareg eller Brag: Noget,

som Søen udfastede paa Strandbredden. Dalin mener i sin Historie, at Sverrige, Svarrige er giort til Barige og Baregia. En fremmed Skribent troer, at det kom af Bir, Baro, Baro, en Mand (hvoraf siden Baron), eller at Baranger (som Grækerne kaldte dem) skulde være fordreiet af Angli, Franci. Du Gange kommer Sandheden nærmest, naar han udleder Navnet af Ware, Werre, Guerre, og det Engelske Waring, en Krieger, hvilket er det samme Ord som Bæring, der bruges af Snorro og andre islandske Forfattere. — Disse Bæringer, der bestode af Danske, Norske og Svenske, tiente altsaa først i Rusland (i Garderike eller Holmgard), og siden, omtrent 980, kom de til Constantinopel, hvor i det ellefte Aarhundrede endeel Engælændere forenede sig med dem, formodentlig strax efter Knud den Stores Død, da hans prægtige Thinglith opløstes, og endeel udmærkede tappre Krigere bleve herreløse. Da hele Nordens Sprog i gamle Dage kaldtes den danske Tunge, saa har vel Saxo deraf taget Anledning til at gjøre Bæringerne især til Danske, hvilket de dog ikke vare, hvorvel mange Danske vare imellem dem, som sees deraf, at da Absalon vandt den store Søseier over Bønderne 1185, forundrede han sig over, at Rygtet derom saa hastig var kommen til Constantinopel, hvilket han fik at vide af nogle Riddere, som havde staaet i Sold der. Og at virkelig mange Danske tiente der, bekræftede Esbern Snare, Absalons Broder, da han sagde: Hvis du vil spørge Grækenland, saa vil det svare, at det bekræftes af vore Landsmænds uforsagte Mod.

Linie 1: Strandbredden] = B; A: Strandbredden

Saxo fortæller, at da Kong Eric Giegod paa sin Pilegrimsreise kom til Constantinopel, vilde Keiser Alexios Comnenos, saa høflig han end tog imod ham, ikke tillade ham at komme ind i Staden, fordi han frygtede for, at nogle af Barangerne, som vare af dansk Herkomst, skulde gjøre Oprør, naar de saae en Konge af deres eget Folk i Spidsen for sig. De Danske fik derfor kun Lov, nogle ad Gangen at gaae ud og hilse paa deres Konge. Først da Alexios havde erfaret ved Speidere, at Eric formanede dem til Troskab mod Keiseren, aabnede han med Glæde Portene for den danske Drot, og modtog ham med Giestfrihed og Pragt i sin Hovedstad. — Constantinopel kaldte vore Forfædre Miklagard, vil sige: den meget store Gaard eller By. Alt, hvad der hørte til Kongens Bolig, kaldtes Kongens Gaard, ligesom paa Fransk: *la cour*, og paa Tydsk: des Königs Hof, hvoraf det nu brugelige Hof har sin Oprindelse.

Romanos Arguros. Denne Keisers Pedanterie er aldeles historisk, og tiener til et vigtigt Charactertræk i et Maleri, der skildrer de i Middelalderen dybt sjunkne Græfere i Mod sætning til de kraftige, høi-
hiertede Nordboer. Ligesom altsaa i Zoe og Georgios Ligt, Grumhed, Misundelse og Rænker spille Mester, saa yttre sig i Romanos den smaalige Forsængelighed, der i Farens Dieblig bliver tragisk og betydningsfuld hos en Keiser, til hvem alt Landets Belfærd er betroet. Le Beau siger om ham i sin *Histoire de Bas-Empire*: „Forsængeligheden fordærvede ham. Han troede

om sig selv, at han var en stor Kriger, skøndt han aldrig afslagde Prøver paa sin Manddom, og hans Aandsdannelse var høist overfladisk". Alle de i Stykket forekommende Træk, om de tolv Faculteter, om Homer paa Slangehuden, om Udnævnelser af en Panhypersebastos*), have historisk Siemmel fra den Tid. (See Gibbon, om det morgenlandske Riges Tilstand i det tiende Aarhundrede, i hans store Værk om det romerske Riges Synken og Fordærv.)

Over-Ætæriarchen og Afkolythen vare Frankernes, Barbarernes og Barangerne's Foresatte; hvilke leiede Udlændinge, da Nationalaanden var sunken, udgjorde Styrken i de byzantinske Hære.

Protovestiærens Embede strakte sig i Begyndelsen kun til Opsigt over Klædningskamrene; siden blev hans Magt udvidet, han blev Formand for Præstens talrige Tienere, og han bar en Solvstok ved offentlige og private Audientser. (Gibbon, i nyssmeldte Afhandling.)

Harald Haarderaade. Om denne Konges Hændelser i Syden tale græske Historieskrivere Intet; men Snorro Sturleson fortæller udførligt derom i sin norske Krønike, omtrent halvandet hundrede Aar derefter, da endnu Haralds Bedrifter overalt i Norge vare i frisk Minde. Antage vi nu ogsaa med Schøning (see hans Forbedringer), at Udskilligt er overdrevet, især om

*) Den over Alle Herlige, eller Keiserlige.

Linie 8: romerske] = B; A: rommerske

— 10: Over-Ætæriarchen] Begge Kilderne: Overæteriarchen

— 15: Klædningskamrene] = B; A: Klædningskammerne

Haralds Seiervindinger og Bærker i Jødeland, saa finde vi dog ogsaa, med hiin Skribent, aldeles ingen Grund til at tvivle om Hovedsagen, hvortil saamange hjemkomne Normænd have været Vidner. I Grækenland skete paa de Tider hvert Dieblif noget Vignende. Driftige Helte, som ikke i glimrende Egenstaber stode over Harald Haarderaade, bemægtigede sig ofte ved Giftermaal med en Keiserinde Regieringen. Saaledes satte Theophano først Nicephoros Phocas paa Thronen, da hun havde dræbt sin Mand Romanos den Anden; siden lod hun ogsaa Nicephoros myrde, og hendes følgende Elsker Zimisces blev Keiser. Det Samme gjorde Zoe med Romanos den Tredie, om ikke for Haralds Skyld, saa dog siden, for at faae Michael Paphlago til Ægte. Constantin, hendes Fader, var saa svækket af Bellsjt, at han ikke kunde taale at høre en Trompet blæses. Han gjorde sine Kammertienere til Over-Kammerherrer og Over-Garderobemestere, Gildingen Spondyles blev Hertug i Antiochien, o. s. v. I denne evige Giering, hvor keiserlige Brødre og Søstre hvert Dieblif myrdede eller stak Dinene ud paa hinanden, og overlode deres Yndlinger Regieringen, var det let for en tapper og smuk Helt fra Norden, i Spidsen af en mægtig Hær at udmærke sig. Det er altsaa høist sandsynligt, at det kun var Haralds egen Villie, der hindrede ham i at blive græsk Keiser. Hans Frelse ved den skønne Maria er ogsaa historisk.

Ulf Espakson var egentlig Islænder, men træder her op som Dansk, da jeg i mit fædrelandskte Skuespil

ikke vilde undvære en Formand for de danske Helte, hvoraf der mellem Bæringerne vare mange.

Den gamle Syriens Eremit. Det var et almindeligt Sagn i Norge, nogle Aar efter Slaget ved Svolder, at Kong Olaf Tryggvason var undkommet, reist til Syrien og bleven Eremit der, hvor adskillige Pilegrime siden længe efter ville have seet ham som Olding. Nogle Normænd troede dette, andre ikke. Saavel Snorro, som de tvende islandske Sagaer, der ere skrevne om Kong Olaf, bekræfte dette Sagn, især udlader den ene af disse sig udførligt derom.

Et Drømmebillede. Efter Snorro aabenbarede Olaf den Hellige sig for Harald i Fængselet i Constantinopel, og lovede at frelse ham ved en Jomfru. — Skøndt man nylig i et æsthetisk Skrift har bebreidet mig, at jeg i mine Tragodier undertiden indblander det Overnaturlige, har jeg dog troet at burde benytte dette Træk, paa samme Maade som jeg før har gjort, nemlig ikke som noget i og for sig Overnaturligt, men som et naturligt Tilfælde, der faaer Betydning ved hvad der følger paa; som et Slags Barsel, om hvis Mulighed Meningerne endnu ere saa deelte, at det vel kan tillades en Digter stundom at gjøre Brug deraf. Vi see nemlig ikke her hellig Olafs Aabenbaring, men kun Haralds Drøm. Denne Drøm er af Bigtighed, da den er et bestemmende Motiv for hans følgende Handling, at overlade Maria til Fængselets Fare.

Linie 11: udlader] = B; A: udelader

— 15: i et æsthetisk Skrift] J. L. Heiberg, Om Vaudevillen. Kbhn. 1826. Side 32.

hvilket hans Kiærlighed og Vædsfølelse ellers ikke vilde vove, dersom ikke Troen paa en overnaturlig Hielp bestemte ham.

Oehls Levnet, fortalt af ham selv, II, 1831, Side 354:

1826 skrev jeg Værringerne i Myklegard, som er nordisk, hvori Kiærlighed spiller Hovedrollen, og hvori det herlige Trefløver: Mad. Werschal, Dr. Ryge og Herr Nielsen kraftigt understøttede mig. Stykket vandt stort Bifald, og havde stærkt Tiløb.

Svar til Herr Y. Z, paa hans Recension over Værringerne i Miklagard; af Oehlschläger, Kbhn. 1827. (Udkommet i December 1827, i Anledning af Y. Z.s [o: N. Davids] Inserat i Theaterbladet, 1827, Nr. 5, 6 og 7.)

Den anonyme Recensent, der undertegner sig med det Mærke Y. Z., har nylig i Theaterbladet skrevet en Critik over min sidste Tragødie, hvori han yttirer ganske andre Anskuelser af Stykket og dets Characterer, end jeg selv har; ogsaa støtter han de fleste af sine Beviser paa Sætninger, som efter min Overbeviisning ikke ere grundede i Kunstens og Livets sande Væsen. Da en Sag, som interesserer, jo altid vinder i Klarhed ved at sees fra forskjellige Sider, saa vil den ærede Recensent vist Intet have imod, at jeg søger at forsvare mit Sørgeespil imod hans Indvendinger.

Først gjør han en Adskillelse mellem mine foregaaende Sørgeespil og dette, hvormed han mener der begynder en ny Epoke i mit Kunstnerliv. Om de

forrige Stykker siger han: „Tiden er i dem ikke saaledes characteriseret, at den kommer i Opposition med Tidskabernes eller Tildragelsernes Præg; derimod synes Dehlenschläger i Bæringerne at prøve paa at levere en vis Tidsalder's tro Maleri“. Og nu troer Rec. at have Ret til en strengere Dom, hvor han finder Synder mod Tidsalderen og Historien. Men jeg kan paa ingen Maade indrømme denne Forskiel. Han tilstaaer jo selv, et Par Linier ovenover, at jeg i en Cyclus af Tragødier har fremstillet enkelte af det gamle Nordens meest characteristiske Træk; derimod finder han siden i Bæringerne hyppige Feil mod det Characteristiske — hvor kan han da glæde sig over, at jeg i min Manddom føler Styrke til et Bærk, som jeg i min Ungdom ikke turde vove paa?

Det har i Bæringerne aldeles ikke været min Hensigt at give et tro Maleri af Tiden. Det kunde aldrig falde mig ind, i en Tragødie „at tilbede Ulio saa tro i Aand og Hierte, som Melpomene“, for at vinde hendes Krands.

Den gode Historiker kan ikke undvære en vis Digterevne, naar han skal fremstille Virkeligheden med levende Farver; Digteren kan ikke undvære Kundskab i Historien, naar han vil skrive et historisk Skuespil. Men de gaae begge forskiellige Veie efter deres forskiellige Forsæt; og ligesom Historikeren kun bruger Digterevnen for at levendegjøre sig den forsvundne Virkelighed, saa bruger Digteren Historien som en Baggrund for sit Menneskemaleri, der gaaer ud paa at idealisere det Skønne. At sætte sig først hen og gjøre ængstelige vidtløftige Excerpter af alle en historisk Periode's forskiellige

Skribenter, det var at tabe sig i en Labyrinth, hvor ogsaa Begejstringen gik tabt. Digteren vilde ikke være i Stand til at male med Phantasiens og Følelsens friske Farver, men sætte sig kold og trættet til sit Arbejde. Man maa vel tænke paa Maleren Contis Ord i Emilie Galotti: at der ikke skal gaae for meget tabt paa den lange Vej giennem Armen fra Hovedet og Hjertet til Penselen og Bærredet. Jeg tænker altsaa, at naar man til en Tragødie, som Bæringerne, har studeret Snorro, Suhm, Schøning, Gibbon og Le Beau, saa kan det være nok. Rec.s Henvisning til Schillers Wallenstein er intet godt Exempel; thi saa fortræffeligt som dette Digt er, vilde det være endnu fortræffeligere fra Formens Side, hvis det ikke havde været slet saa historisk. Göthe holdt sig i sin Götz v. Berlichingen fornemmelig til den gamle Ridders egen Levnetsbeskrivelse, havde slet ikke saa nøiagtig studeret den Tid, han dog saa skønt benyttede, og spørger selv i sit Levnetsløb over den Tro, man, dengang han udgav Götz von Berlichingen, havde til hans historiske Studier. Gaae vi til andre store Tragikere, saa ville vi finde, at de aldrig lagde Bind paa et smaaligt Portraitmaleri af den Tid, hvori de lode deres Helte optræde. Grækerne grækskede alt det Barbariske og Fremmede. Hos Sophocles træde Helten, Kvinden, Faderen, Datteren, Sønnen frem i deres høie, dybe Menneskenatur, med et saare ringe Skær af historisk Colorit. Shakspeare satte næsten Alting hen i sin Tid; de spanske og franske Tragikere i deres. Göthe og Schiller have mere forbunden deres Digtninger med Historien; jeg troer ikke at have gjort det mindre, end

de, men man maa vel vogte sig for Overdrivelse, og Poesien er ligesaa lidet Historiens, som Philosophiens Kammerpige.

Dog, det forstaaer sig, rene Modsigelser bør der ikke være i det historiske Skuespil med den historiske Tid. Og nu spørger jeg: Hvor ere disse Modsigelser i Bæringerne? Den ærede Rec. gjør mig vel adskillige Indvendinger; men jeg haaber at kunne forsvare mig mod dem alle.

Han mener, „at det daværende græske Folkeliv ikke kan skildres i sin sande Aand, uden at sætte Religionens og Videnskabernes Tilstand i sit rette Lys; at det græske Keiserdømmes Forsald naturligen fulgte paa den christelige Religions Forsald; at det langt fra ikke var den heroiske Tidsalders Gudelære, hvortil de vanslægtede Græker vendte sig; havde de tilbødet Ares og Heracles i deres Hierter, vilde Feighed ikke boet der. Den Indflydelse, som en herskesyg, snedig, uden sand Værdom sig i Spidsfindigheder tabende Geistlighed havde, bør, mener han, heller ikke savnes i et Maleri over det græske Folkeliv. Men langt fra at vise os Grækerne i deres christne Fornedrelse (?), fremstilles de i Bæringerne, endnu støttende sig til deres heroiske Dphøielse“.

Hvad nu Folkelivet angaaer, saa er det tydeligt nok, at jeg ikke har havt i Sinde at fremstille det i Bæringerne; kun i en eneste Scene, for at gjøre de nordiske Heltes Fremtræden mere imponant, lader jeg først nogle græske Borgere komme, som ikke tale

om Religionen, men om de politiske Forhold. At de kunde vide i det 11te Aarhundrede, hvori endnu alle Sædernes Former uagtet den christelige Religion havde det gamle græske Tilsnit, at der i Grækenland havde levet en Pericles, en Diogenes, som søgte Folk om Dagen med en Lygte — det overgaaer ikke det Trolige, da endogsaa Almuesfolk i vor Tid vide det Sidste. Romanos Argyros var en forfængelig gammel Gief, som bildte sig ind, at han gik i Oldtidens classiske Spor. Dette er historisk, og findes omtalt hos Le Beau. Romanos troede at være en Sammensætning af August, Marc Anton og Antonin; han meente, Folket kaldte ham saaledes. Altsaa taledes Folket om classisk Oldtid, gjorde Sammenligninger dermed, kaldte sig selv Romere o. s. v. — Videnskabernes Tilstand, som Rec. forlanger, er skildret i Scenen mellem Romanos og Simeon, saa meget som det lod sig gjøre i et Sørgeespil, hvor det ikke var Hovedsagen; altsaa mangler denne Skildring ikke. — Rec. vilde, at jeg atter i dette Stykke skulde have indført Munke og Munkeintriguer; men mig syntes, vi alt havde saa mange Munketragedier, at det kunde være nok for det første. At indføre den christelige Religions Mysterier paa Skuepladsen, forarger Mange, det bør kun skee sparsomt, hvor et saadant Motiv aldeles griber ind i Stykkets Plan, og ikke kan undgaaes. At gjøre Maria til en romantisk Sværmerinde, indhyllet i Middel-

---

Linie 11: Romanos troede osv.] Side 38, Linie 17-18.

— 14-15: kaldte sig selv Romere] Side 56, Linie 18-20.

— 16-17: Scenen mellem Romanos og Simeon] Side 34-39.

alderens Dunst, som Moden er, forekom mig ikke nær saa skønt og stort, som at hæve hende til en værdig, klar yngre Søster af Sophocles' herlige Antigone, der, allerede som hun optræder hos den gamle Tragiker, er mere ægte christelig, end de fleste sentimentalmoderne Helgeninder fra vore Dage. Rec. kalder Maria „snarere en Aabenbaring af det classiske Hedenskab, end den forædlede christne Tilværelses Forfynderinde“. Er Maria ikke forædlet christelig? Seer hun ikke i den elskede Harald en christelig Achilleus?

Atter stod Achilleus for vor Siæl,
 Kun mere from. Du bøier stolten Knæ
 For Christi Kors, og aldrig kunde du
 Uædelmodig haane faldne Fiende,

Dg slæbe Hektors Liig ved dine Hiul.

Lyder hun ikke strax den gamle Eremit af Agtelse for hans Stand, da han befaler hende at gaae? Naar hun siden har omtalt Ares og Aphrodite, som Billeder for Haralds Heltemod og hendes Elskov, hæver hun da ikke sit fromme Hierte til Himlen, og finder sin Trøst, i det hun forlader Fædrelandet, deri at:

Dgsaa du, hellige Christ, som her vanhelliges, følger,
 Fromt mig til Midaros falder den sølverne Glød;
 Den lod St. Olaf støbe, den ringer de Christne til
 Messe.

Himmelske Fader! dit Ord smelter Barbarernes Bryst.
 Nu da velan, i Herrens Navn, jeg kommer, min Harald!

Linie 11: Atter stod Achilleus for vor Siæl, osv.] Side 30, Linie 10 ff.

— 16: Lyder hun ikke strax den gamle Eremit osv.] Side 32.

— 17-18: Naar hun siden har omtalt Ares osv.] Side 88, Linie 20-26, med tilhørende Varianter.

Finder hun ikke i sin Ulykke, da hun opdager, at Elisif lever endnu, Trøst hos Gud, og følger med from Hengivenhed, skøndt med sønderknuset Hierte, den gamle Munk til Klosteret, bedende:

Kom da, fiære Død!

Og bring mig fra min Harald til min Gud.

Er dette Hedenskab?

Er det Hedenskab, naar hun siden giver sit spændte Hierte Lust ved Harpen, anraaber sin hellige Navne om at vogte hende og at udkaare hende til sin Datter? naar hun trøster sig med, at hun skal see sin Harald som en Engel hos Gud? Er det Hedenskab, naar Gremiten siger til hende:

O, skønne Siæl! du havde vel fortient

At vorde lykkelig;

og hun svarer:

Er Lykken da

Det Høieste i Livet for en Siæl?

Gud skabte denne Aand til Ricerlighed;

O, lad den elske saligt, og forsvinde! —

naar Harald henrykt over hendes Huldsalighed raaber:

Maria!

— i dit Ansigt smiler Frelseren

Med alle sine stille, store Dyder.

Den Salighed, som ingen Skiald kan tolke,

Linie 1: Finder hun ikke i sin Ulykke, osv.] Side 91-93.

— 8-9: naar hun siden giver sit spændte Hierte Lust ved Harpen, osv.] Side 96-97.

— 14: O, skønne Siæl! osv.] Side 102, Linie 23 ff.

— 22-23: Maria! — i dit Ansigt osv.] Side 112, Linie 13-18.

Udtrykker mig dit Blif, og i dit Smil
 Er Jordens Lyst, og Trøsten i din Taare.

Sandelig, jeg troer, at de fleste Christne, der have
 Sands for en uskyldig elskende Qvindesiæl, ville kalde
 dette: forædlet Christendom.

Men Rec. er ikke blot streng mod Maria fra
 Religionens Side, ogsaa fra Ricerlighedens; og det
 forekommer ham, som om „Digteren lader For-
 standens Herredømme over Hjertet alt for
 synligen fremtræde; at hendes Resignation
 er mere beundringsværdig, end hendes Liden-
 skab henrivende. At man maa studse ved hen-
 des affectløse Afstaaelse af Harald selv“.

Hvor afstaaer hun rolig og affectløs Harald? Smelter
 ikke hendes Siæl hen i Beemod, naar hun hører, at
 et ældre Løfte binder ham til sin trolovede Brud, som
 til sin Hustru? Hvor kunde den dydige, ædle Maria
 ønske at faae ham til at forlade Elisif? Hun indseer
 flart, at her i Livet ere de adskilte; men Religionen,
 men en hoi Anelse siger hende, at hun hijsket skal finde
 og elske ham uden Synd, „hvor Smertens Torn vil
 ei saare“, „hvor lønnes Ricerlighedens Taare“. Er det
 Forstandens kolde Resignation, naar hun beder
 Eremiten:

O, negt mig ikke denne sidste Glæde!
 Jeg tager Afsked med den fiære Harald;
 Er ei en saadan Fare mere værd,

Linie 25: O, negt mig ikke denne sidste Glæde! osv.] Side 102,
 Linie 6-21.

— 27: [saadan Fare] = A; Svar til Herr Y. Z.: saadan Afsked

End Sifferhed i mange Længselsaar?
 O, Gud! min Elskte, jeg kan redde dig!
 Den svage Sværmeriske, der alt nedsank,
 Som visse Blomst mod Jorden, folder ud,
 For Dødens Stemme falder, Modets Binge;
 Hun flyver som en Drn, og redder Harald.
 Hvad taber Verden, naar den taber mig?
 Snart Sorg og Kummer svække vil min Sundhed,
 Og viske Rosenfarven af min Kind.
 Et stort og herligt Rige venter ham,
 En Old gjør Regning paa hans Heltedaa.
 Saa lad Maria være da den Alf,
 Som redder hendes Ven, for hun forsvinder.

Er det Forstandens kolde Resignation, naar Harald
 foreslaaer hende at følge med til Norge, og hun svarer:
 Nei, min Harald!

Vel er min Rærlighed ulykkelig,
 Men dog for god, for hellig, til at føles
 Til blotte Venskab. Stor vil Smerten vorde,
 Naar jeg berøves dig, naar Tid og Rum
 Adskiller os; men Tid og Rum adskiller
 Ei nær saa smerteligt, som kolde Bligt,
 Som daglig Tvang med sine lunke Baner.
 Nei, ædle Harald! Maanen skinner dog
 Ned fra sin Himmel mangen herlig Aften
 Til Trondhiem og til Syrien. Hvo veed,
 Om ei den lille Nattergal, som synger
 For mig i Laurbærtræet denne Aar,

Glaaer næste Sommer i dit Birketræ?

Ustyldig Kiærlighed har Englevinger!

Saaledes giver hun ogsaa gierne sin Harald det Kyss, som Eremiten forbød hende, sidste Gang da de tale ene sammen. Men nu er Afskeden ogsaa taget. Med Døden i Hjertet hæver hun sig i det sidste Dieblis, fra Kiærlighed til Harald, til Kiærlighed for hele sit ulykkelige Fædreland, som svæver i Fare, og som hun føler at kun hun i sit sidste Dieblis er i Stand til at redde ved Haralds Kiærlighed til hende. Nu staaer hun atter den patriotiske Grækerinde, som vi saae hende optræde i første Act; men høiere, mere begejstret skuer hun i Fremtiden, og dør med en Spaadom om Grækenlands Redning, der ligesaa stærk kommer fra Digterens, som fra hendes Hjerte, og faaer en værdig poetisk-politisk Betydning for Tidsalderen, hvori Stykket blev til. Men det sidste Suk skienker hun dog endnu sin elskede Ven, og med det sidste Farvel dør hun i hans Arme.

Harald Haarderaade behager ikke Recensenten, „først fordi jeg i ham lader alle de Dyder træde frem, hvorved Livet i Norden har vundet Efterslægtens Beundring; saa fordi Harald jorder den levende Maria med en Rolighed, som grændser til Apathie“. Dette er en *contradictio in adjecto*; thi var Harald virkelig saadan en Stymper, hvor kan han da staae „som et

---

Linie 3: Saaledes giver hun ogsaa osv.] Side 114 og Side 32.

— 5-6: Med Døden i Hjertet hæver hun sig osv.] Side 135.
Linie 3 ff.

Mønster paa Tapperhed, Høimodighed, Tro-
skab og Kiærlighed", som Rec. dog mener? Men
Harald er hverken slikt et Ideal, eller slikt en folesløs
Træmand. Rec. klager over Mangel paa Character-
tegning; men hvad kan jeg gjøre ved, at Character-
tegningerne i Stykket undgaae hans Opmærksomhed?
Harald er ingen abstract Idee af nordiske Guldkommen-
heder, men en idealiseret Character af Harald Haarde-
raade selv. At have gjort ham til en sværmende Elsker,
som Ugel, eller som Hagbarth, det havde deels været
at gientage det Skete, deels at træde Sandheden for
nær, da vi i Historien aldeles ikke finde Harald Haarde-
raade med disse bløde Egenskaber. Men at han har
elsket mandigt og dybt engang i sine yngre Aar; at
det strengere Krigervæsen, som vi finde ham med i
Historien, netop kan være kommen af en Ulykke, der
fordum rammede hans, nu ikke længer for blide Følel-
ser aabne, Hierte, deri er ingen Modsigelse. Harald
elsker Maria, men han sværmer ikke for hende; det gjør
hun for ham. Hans Frieri til hende lyder saaledes:

Til mange Omsvøb er her ikke Tid,
Og jeg forstaaer mig ei paa kunstig Tale.
Jeg er en Bonde fra det norske Fjeld,
En halv Barbar mod dig; jeg veed det, Pige!
Men ærlig, diærv og trofast. Kan du nøies,
Maria! med en Mand, ei meer, ei mindre —
Der er min Haand! O, tag den! Den blev fri,
Da Døden tog min liden Elisif.

Linie 21: Til mange Omsvøb er her ikke Tid, osv.] Side 30, Linie
25 ff.

Og denne tappre, stærke nordiske Mand skulde nu „udrase sin Lidenstkaab“ som en ophidset Ungersvend, naar han indseer, at Maria er tabt for ham? Og det skulde skee, for at det kunde blive „overeensstemmende med Characterensandhed“? I mine Tanter vilde al Characterensandhed derved gaae aldeles tabt.

Rec. siger, at Harald i et „lyrisk Digt besynger selv sin rolige Seier, der begynder med en kold Sammenligning om Heracles“. Sandelig, jeg veed, hvad jeg skylder det fældne Kunstnerpar, en Mad. Weyerschall og en Nielsen, for Fremstillingen af min Maria og min Harald; jeg veed, at deres Begeistring, Aand og Nude skyldes en stor Deel af de Taarer, som folsomme Hjertes offerede de ulyksaligt Elskende; men jeg vover ogsaa at troe, at det vilde været dem umuligt at vække disse Følelser, hvis Digteren blot havde ladet dem udtale kolde Forstandsreflexioner. Harald besynger ikke sin Seier i et lyrisk Digt. Hele Bæringerne er et Digt; vil Rec. ikke ogsaa dadle Harald, fordi han i Forveien taler i Jamber? Her rime sig disse Jamber, fordi det bidrager til at give Talen Fynd i en naturlig lyrisk Situation. Ved Slutningen af Recensionen rækker Rec. mig Palmen som begejstret Lyriker, efterat han troer at have revet mig den af Haanden som Dramatiker; dog ei engang paa dette Sted maa jeg beholde den. Men Haralds Monolog er ingenlunde heller at betragte som blot lyrisk; den udtaler dramatisk hans Tilstand,

---

Linie 7-8: at Harald i et „lyrisk Digt besynger osv.] Side 65-67.

og derfor begynder den ganske rigtig, som Rec. anmærker, kold, fordi det ligger i Naturen, at den uhyggelige Begivenhed med Elisif maa i det første Dieblif nedslaae hans Mod og sætte ham i hiin sorgelige, mørke Forstemthed — værre end Sorgen — der bringer Sielen til at stirre i Fremtiden som i en øde Ør, og hvor man ikke engang endnu har Bedrøvelsens mildnende Trost. Først lidt efter lidt taler han sig varm, og i det han bestemmer sig til hvad Pligten byder, vover han ogsaa igien at elske Maria, og at fatte det Forsæt aldrig at glemme hende. Dette falder Recensenten Apathie. Harald har elsket Elisif, før han kiendte Maria, har trolovet sig med hende; kun i den Tanke, at hun var død, rækker han Maria sin Haand:

Tag den! Den blev fri,

Da Døden tog min liden Elisif.

Hvorledes kan han da nu „føle sig forpligtet ved et andet Løfte“, da udtryffelig Elisifs Død er en Betingelse for hans senere Beilen?

Nu kommer Elisif. Af Kiærlighed til Harald har hun vovet sig paa dette lange, farlige Eventyr, hendes hele Siæl hænger ved ham. De ere Trolovede; for en Christen af Ære og Dyd er dette ligesaa helligt, som om hun var hans Hustru. Hvad kan Harald Andet end følge hende? Hvad kan Maria ville Andet, end at han skal følge hende? Harald er desuden ingen sværmende Elsker, for hvem Kiærligheden er Alt. Han er en nordisk Drot, Bæringernes Anfører; og Troskabens er netop det Banner, som de Alle have svoret til, Troskaben den Dyd, der giver deres hele Virksom-

hed den stærkeste Kraft. Og dette hellige Forhold kalder Rec.: et abstract Begreb om Trost, der viser Mangel af menneskelige Videnskaber, og der vel et Dieblig kan aftvinge os en kold Beundring, men aldrig vinde vor varme Medfølelse".

I Fængslet siden, hvor Harald beder til Gud, siger han knælende, dybtbevæget:

Send mig en Engel, gode Christ! til Trøst,
Og vil du styrke dette Heltehierte,
Der første Gang i Livet føler sig
Modløs og mat — saa lad din Trøstesengel
Sødt ligne min Maria.

Siden beder han Drømmen:

Vis mig det Rikere, som jeg maa forlade,
Det Salige, hvortil min Længsel stunder!

Og dog siger Rec.: „at Harald i sit Fængsels Gen-
sommelighed ikke skienker Marias Grindring nogen venlig
Blomst, at han ikke seer et Dieblig i Døden den Engel,
der vil løse en Forvirring, som han sit hele Liv maatte
begræde" etc.

Sandelig, jeg veed ikke, hvorledes Rec. har læst mit Stykke. Naar han hvert Dieblig springer over de
characteristiske Træk med Uopmærksomhed, er det da et
Under, at han savner dem?

Er det ogsaa Apathie af Harald, naar han midt
i sin Forbittrelse over Græfterne smelter ved Tanken
om Marias mulige Redning, og svarer Olaf, der spør-
ger, om hun er død:

Linie 8: Send mig en Engel, gode Christ! osv.] Side 96, Linie 2 ff.
— 14: Vis mig det Rikere, osv.] Side 107, Linie 1-2.

Jeg veed det ei,
 Og denne sode Tvivl med samt sin Pine
 Jeg bortgav ei for alle Jordens Skatte.
 Maaskee det store Hjerte slaaer endnu,
 Hvis Lige findes aldrig, naar det brister.
 Er det Apathie, naar han svarer Børingerne, der
 ville tugte Forræderne:

Nei! ikke før vi først har reddet hende.
 Der skal ei frummes dem et Hovedhaar,
 Hvis de frigive hende. Jeg vil vikle
 En Blomsterkrands om Miklagard af Roser,
 Og gjøre hver en Betler rig paa Guld,
 I Fald man skaante hende.
 Vi binde Jilt os under Saalerne,
 Ei at forstyrre nogen Borger's Søn,
 I Fald hun gives uskadt os tilbage.

Jeg har altsaa bevist, at Rec.'s Daddel, saavel imod Marias som Harald's Character, er ugrundet. Harald elsker hende bestandig med sin hele Siæl, men underkaster sig som Mand og Christen sin Pligt. Ligeledes har jeg vist, at han intet Abstractum er af nordiske Fuldkommenheder; en vis Stolthed, en vis Strengthed straffer uagtet hans Elskværdighed igiennem hans Udsærd, og selv hans vilde Harme og Forbittrelse paa Grækerne i Marias sidste Dieblif (hvilken blot Rivalitet til hende kan betvinge) viser, at jeg efter Digter-

---

Linie 1: Jeg veed det ei, osv.] Side 128, Linie 7 ff.

— 8: Nei! ikke før vi først har reddet hende osv.] Side 128, Linie 23 ff.

— 24: selv hans vilde Harme osv.] Side 134, Linie 4-10.

pligt har fremstillet en idealiseret Harald Haarderaade, med Epiren til det Haarde, som siden viste sig i hans Liv, da hans mildere Ungdom var forsvundet, og da Rivalitet ikke mere rørte hans Hjerte.

Olaf Tryggvasons Optræden i Stykket dadler Rec. mindst; han forkaster selv den Daddel, som han selv et Dieblis forudsætter, at man kunde kalde Olaf en Deus ex machina. Men hvad han indvender mod denne Character, er i mine Tanter ligesaa lidet grundet, som de foregaaende Indvendinger. Han vil, „at jeg skulde lade Olaf mystisk forsvinde, ligesom han mystisk optræder“; saaledes kun „var jeg berettiget til at bruge Sagnet, ved ei at forstyrre dets Dunkelhed“. Denne Indvending er selv saa dunkel, at jeg aldeles ikke begriber Rec.s Mening. Skulde Olaf komme som et Spøgelse? Hvorledes triner han mystisk frem? Hans Fremtræden er aldeles naturlig. Han kommer fra sin Drk til Constantinopel,

Gør der at hilse, sidste Gang i Verden,

Sit elskte gamle Norges unge Sønner.

Saaledes lærer han at kiende Harald og Maria, tager Deel i deres Skiebne, og faaer Maria fikr som en Datter. Han aftaler at reise til Syrien med hende, og dog skulde han lade hende i Stikken? Nu skulde han mystisk forsvinde, og ikke søge at redde hende ud af det Fængsel, hvori han selv har bragt hende? Saa var han en mystisk Miding. — Over Olafs heftige

---

Linie 20: Gør der at hilse, osv.] Side 125, Linie 22-23.

— 24: Han aftaler at reise til Syrien med hende] Side 92, Linie 22ff.

Dybrusen flager Rec. ogsaa, og vilde, jeg skulde tegnet en rolig, from Eremit. Men saa var det jo blevet en Silvestro i Correggio, og ingen Olaf Tryggvason. I det Rec. bebrejder mine Personer Mangel af Character, forlanger han uafsladelig, at jeg skal udvise de characteristiske Træk, der skiller dem fra andre Mennesker. Ved han ikke, at Olaf Tryggvason var overordentlig lidenskabelig i sin Ungdom, let at opbringe til det yderste? Ved han ikke, at det vel er muligt for et godt og ædelt Menneske at bekæmpe og tildeels at betvinge sit Temperament, men ikke ganske at tilintetgøre dets Ild, saalænge Kraften endnu ei er svækket? Saaledes see vi ogsaa endnu i den gamle Olafs Gnist Spor af den Unges flammende Ild. God, ædel, billig, viis er han bleven, from og resigneret. Han erkender Hakon Adelssteins Fortienester over sig og Olaf den Hellige. Men vred kan han endnu blive; heller ikke er hans Stoltthed endnu aldeles ophørt. Derfor opblusser han i Scenen med Maria. Derfor opblusser han i Scenen med Bæringerne. Derfor føler han, at han fortjener en høiere Rang i deres Hjertes, end Olaf Haraldson. Og derfor stormer han, smittet af de Andres frigerske Brede, som en ægte nordisk Helt, at frelse Maria. Men som from Olding haaber han dog selv midt i denne Brede, at hun svæver som en Due over Staden med Fredens Olieblad. Hvor herligt forener ikke vor Ryge disse

---

Linie 15-27: Han erkender Hakon Adelssteins Fortienester osv.] Side 124, Linie 12 ff; Side 100, Linie 14 ff; Side 125, Linie 7 ff; Side 124, Linie 8 ff; Side 129, Linie 4 ff.

forskjellige Elementer af Fromhed og Heltemod, af Stolthed og Ydmyghed, af Besindighed og Brede! Og denne Character skulde nu ogsaa miste alle sine Contourer, for i Rec.s Dine at blive characteristisk!

Endnu staaer tilbage at omtale Zoe og Georgios, med hvilke Rec. heller ikke er tilfreds. Han lærer mig en Regel, som hører til Smagens ABC, som han dog vel vil troe jeg har længe vidst (og jeg haaber, jeg har altid fulgt den), nemlig: at man bør skildre Mennesker, og hverken Engle eller Dæmle, det vil sige: blotte Begrebssbilleder af det Gode og Onde. Han mener, Zoe og Georgios tilhøre ikke Jorden, fordi de ere absolut=ufuldkomne, saa lidt som Harald og Maria, fordi de ere absolut=fuldkomne. Thi at han regner de tvende Sidste til de Absolut=fuldkomne, have vi seet, skøndt han bebrejder Maria, kold og affectløs, snarere at være en Aabenbaring af det classiske Hedenstid, end den forædlede christne Tilværelses Forkynderinde; og Harald, at han jorder Maria med en Holighed, som grændser til Apathie. Altsaa — slige Umennesker, som Zoe og Georgios gives der ikke paa Jorden? De finde kun Sted i en drømmende Digters Hierne, der ikke kiender Verden og Mennesket? — O, du arme Jord! hvor lykkelig vilde du være, hvis dette var sandt. Med hvor stor Glæde vilde jeg sønderrive min Skildring, som et Misfoster af en taabelig Phantasie, hvis jeg kunde blive overbevist om, at slige Væsener, som en Zoe, en Georgios, ikke tilhørte din Virkelighed! Men desværre, efter en

---

Linie 15-16: til de Absolut-fuldkomne] Orig.: til det Absolut-fuldkomne

Overbeviisning, som hvert andet Blad i Historiens Bog stadfæster, finder jeg mig overtydet om, at der ikke blot ofte have levet slige Mennesker, men vrimlet af dem til forskjellige Tider, og især i den Tid og paa det Sted, hvor Sørgespillet Bæringerne foregaaer; ja, at de ofte have været endnu langt værre, end Georgios og Zoe. Herom kan man overbevise sig, endogsaa blot ved at læse Gibbon og Le Beau. Men maaskee min Rec. har udtrykket sig anderledes, end han vilde, og mener: at man ikke skal fremstille det blot Umennefselige paa Scenen, om det end finder Sted i Livet. Deri har han Ret. I Dramet hører Intet hjemme, hvad blot angaaer Menneskets dyriske Natur. Hvor Villien og Characteren ikke længer virke, hvor Mennesket blot staaer som en rasende Træl af sine Lidenstaber, der er han ingen Gienstand længer for en idealfk Skildring af sædelige, aandelige Livsforhold. Men at Digteren ikke skulde skildre saavel virkelig onde og lastefulde, som virkelig gode og store Mennesker; at han skulde holde dem i den smaalige Lunkenhed af noget Godt og noget Slet, som man hver Dag finder i Livet, det var at opgive al Idealitet, al tragisk Storhed, al høi Alvor, Streng-
hed, Sandhed, al poetisk Skjønhed. Det var, i Stedet for en Sophocles og Shafespeare, at tage sig en Røgebue og Iffland til Mønstre, som, naar de først have fremstillet Sletheden, sminker den med en eller anden lille Godlidenhed, saa at man grædende kan ynke Synderen, naar han blot, som Johan von Ehrenpreis, tilstaaer sin Brøde, og raaber:

Madam! jeg er en Tyv, en Liderlig, en Knøs.

Jeg skulde troe, at der saavel i Zoe som i Georgios's Characterer var meget Menneffeligt, og ingen abstract Ondskab; men onde ere de, og Ondskaben bliver altid en Gaade for det bedre Menneffe, som Fornuften ikke kan løse. Zoe triner ikke frem som et blot Uhyre; hun er skøn, flog, dannet, hun har Character og en vis hoi Stoltthed midt i al sin Fordærvelse. Hun forstaaer at bedømme Forholdene som Herskerinde, hvor hendes Videnskaber ikke komme med i Spillet. Hun er ulyffelig, hun seer sin blomstrende Ungdom visne hen ved en Uslings Side. Hun griber efter sin Lyffe, uden at agte Midlerne; og da Harald foragter hende, forvandler sig hendes Kiærlighed og Omhed til Had, Forbittrelse og Grumhed. Dette er ofte skeet i Verden. Men naagtet Zoe er en ond og slet Qvinde, troer jeg dog, at hun er skildret med tragisk Bærdighed, og at der i hendes Væsen er noget Høit, som gjør os hendes Ondskab taalelig. Og saa Georgios, skjøndt meget underordnet, mangler ikke aldeles menneffelige Guldkommenheder. Han er tapper, veltalende, virksom, flog og driftig til at udføre sine Planer. Det er ingen absolut Ondskab, der faaer ham til at forfølge Harald, men den fæle Dæmon, der er Skyld i saamange menneffelige Gledheder: Misundelsen. Hans Stoltthed er frænklet, Harald har ydmyget ham; han vil ydmyge Harald igien, derfor opsætter han at dræbe ham.

Jeg vil nyde
Min bedste Hevn i hans Ydmygelse.

For første Gang jeg føler Overmagten,
 I det jeg staaer for ham. Nu skal den Stolte
 Undgielde al den Haan, han viste mig.

Nu skal han betle Livet af min Haand.

Rec. forlanger Spor af noget Bedre hos Georgios, og lægger dog ikke Mærke til vistnok kun svage Spor, skøndt de dog ligge aabenlyst for ham. Har Georgios ikke skælveth tilbage for Apollons Billedstøtte, da han fængslede Harald? Har han ikke der følt et Barsel af Samvittigheden, følt Forskiellen mellem sig og Harald? Kommer han ikke nu i Fængslet for at redde Haralds Liv, hvis han vil tigge det af hans Haand og finde sig i Dinenes Forliis, en i Grækenland dengang hyppig Straf, der blev anseet for en Raade mod dem, der ellers skulde miste Livet?

Saaledes har jeg nu svaret min Recensent. Jeg vilde ikke have gjort det, hvis jeg ikke i ham agtede en Mand med Indsigter og Kundskaber, med en god Villie, med Iver for det Sande, og (hvad jeg i det mindste for altid har troet at bemærke) min Musas Ven. Det skulde gøre mig ondt, hvis han fra nu af holdt op at være det. Men som Digter og Lærer i Æsthetiken har jeg troet at skyldes mit Arbeide og mig selv dette Forsvar. Det smigrer mig, at Rec. bestandig seer i mig den ungdommeligbegeistrede Digter; og Apollo give, at denne Ild først med Livet maa forlade mig! Men det vilde være en Skam for mig, hvis jeg ikke endnu „under Beskuelsen af Livets Færd,

---

Linie 7-8: Har Georgios ikke skælveth tilbage osv.] Side 87, Linie 14 ff.

— 12-13: finde sig i Dinenes Forliis] Side 105, Linie 13 ff.

var bleven en moden Mand". Man kan meget godt paa een Gang glæde sig over Livets spraglede Blomster, og skue ind i Siælens Golder; ja, det er endogsaa nødvendigt, hvis disse Golder ikke tilsidst skulle forekomme os som Rynker.

Om Kritiken i Kjøbenhavns flyvende Post, over Væringerne i Miklagard; af Oehlsenschläger. Kbhvn. 1828. (Udkommet i Januar 1828, i Anledning af J. L. Heibergs Anmeldelse af Stykket i Kbhvns. flyv. Post, 1827, Nr. 99—101. Heiberg besvarede Oehls Anticritik i Kbhvns. flyv. Post, 1828, Nr. 7, 8, 10—16.)

Atter, siden mit Svar til Herr N. B., er der udkommen en lang Critik over min Tragødie i den flyvende Post. Forfatteren forsikrer deri, at i den lyrisk=episke Digtekunst vil aldrig Noget her eller andensteds overgaae mig; men til det egentlig Dramatiske mangler mig det nødvendige Talent, da det „naturligviis“ ikke kan lykkes mig, at transformere det Stof, som jeg har opfattet lyrisk=episk, til den dramatiske Form.

Denne Mening har — jeg tilstaaer det — forundret mig, da jeg har været vant til, nu alt i en Snees Aar, opmuntret, ikke blot af den store Høbs, men af næsten alle de Vædelskes og Bedstes Dom i min Levetid, at holde mig selv for en virkelig dramatisk Digter. Derimod har jeg troet, at mange Andre overgik mig i det Lyriske, fordi deres subjective Følelse mere drev dem til at stige i en enkelt Retning, end til at betragte og fremstille Objecter af det meest forskellige Slags, hvortil jeg, mit hele Liv igiennem,

følte en uimodstaaelig Drift, hvorfor ogsaa denne Beskæftigelse udgjorde en af mit Livs høieste Glæder. Dog — det er ikke min Hensigt her at stride om Meninger. I vor Tid gielder i Kunster og Videnskaber ingen Autoritet meer; den Enkelte troer, at hans Rei gielder ligesaa meget, som Mængdens Ja. Og ofte har dette jo ogsaa været Tilfældet, hvor een dybsindig Tænker grundigt og klart beviste hele Tidssaldres Bildfarelser. Det hjælper mig altsaa ikke at appellere til Publicums Dom; for den har min anonyme Rec. i Kjøbenhavns flyvende Post ingen Afgtelse, og han spotter endog den almindelige Følelse, naar — siger han — „Tilskuerne frembyde et interessantere Skuespil, end Theatret, i Correggio, hvor han doer sin udramatiske Død, medens der holdes Tørflæder for Dinene, og man for lutter Næsesnyden ikke kan høre et Ord“. — Jeg vil i denne Anledning kun bemærke, at der er stor Forskiel paa en øieblikkelig Dom, een eller enkelte Aftener, ja endog enkelte Aar, af en eenzijdig-dannet Flok (thi jeg tilstaaer, den kan ofte være yderst vrang og smagløs), og paa Nationens egenlige Dom, det vil sige: den offentlige Mening, som danner sig lidt efter lidt af de Indsigtsfuldes og Mandeligt-begavedes Indflydelse paa Mængden. Den første Dom skylder ofte Moden, Lunet, eller personlige Forhold sin Tilværelse; den anden er grundet paa ægte Følelse for det Sande og Skønne i den menneskelige Natur. Naar altsaa den dannede og siintfølende Deel af Nationen i en Snees Aar har stemmet overeens i sin Smagsdom, saa tykkes mig, der er nogen Sandsynlighed for, at den er rigtigere, end en Enkelts af-

giørende Magtsprog uden grundig Undersøgelse og uden Beviis; skøndt jeg for Resten indrømmer, at Anonymus har Ret, som enhver Anden, til at beholde sin individuelle Mening.

Kun mod Grunde kan man stride, ikke mod Meninger. Det er altsaa ikke min Hensigt her at bevise den flyvende Post, at jeg er en dramatisk Digter; han maa for mig gierne troe det Modsatte, og kunne mine Værker selv ikke overbevise ham, saa vil denne lille Afhandling endnu mindre gøre det. Men af samme Aarsag, som jeg svarede Herr N. J.: for at bevise Læsere, der endnu ikke ere sikre nok selv, til ei at lade sig forvirre af Spidsfindigheder, vil jeg holde mig til de Steder, hvor Recensenten ikke taler i almindelige, men i særdeles Udtryk, og hvor han troer at have godtgjort sine Paastande.

Saaledes forekommer han mig da strax intet klart Begreb at have om det Lyriske, Episke og Dramatiske i Almindelighed, naar han anseer det muligt for en Digter, at være en uovergaaelig Lyriker og Epiker tillige, og dog at mangle dramatisk Talent. Lyrikeren udtrykker sine Tanker, sin Flugt og sine Følelser i skønne Billeder, i en sødesødt Rhythmus. Hos ham er Videnskab og Sandhed for det Skønne Hovedsagen; den Gyne, med Ild og Kraft at kunne lade sig henrive af en Idee, for at henrive Andre. Epikeren behandler, ligesom Dramatikeren, det Objective, skildrer, ligesom hiin, andre Mennesker end sig selv; men roligere, mere dvælende ved de enkelte Træk, mere fremstillende Begivenhed og Character, end Handling og Videnskab. Saaledes bliver da det Dramatiske en For-

bindelse af det Episke og Lyriske. Naar det Lyriske meddeler det Episke sin Gld, og dette igien hiint sin Befindighed og Fleersidighed; naar Begeistring, Videnskab og Følelse forene sig med Characteertegning og Opfindelsessevne til at vælge og benytte Stoffet, hvad mangler da endnu til at frembringe den dramatiske Digter?

Af tre Hoveddele bestaaer en Tragødie: af Handlingen, af det Characteristiske, og det Lyriske. Og dog klager min Rec. over det Lyriske i en Tragødie, som over en væsenlig Feil?

Tragødien er, efter Aristoteles (og jeg kiender ingen bedre Definition), en stor og vigtig Handling, velordnet og let overskuelig, som virker forædlende paa de menneskelige Videnskaber, ved at røre til Skræk og Medlidenhed. Videnskaberne og Følelsen ere Tragødiens Binger, og dog skulde de stækkes, og Tragødien indskrænke sig til et blot characteristisk Portraitmaleri? Saa tabte den jo ganske sin Bestemmelse og sin Værdighed. Rec. har Ret i, at mange nyere Tragødier vise Mangel af Genie ved den falsk-lyriske Klingklang, hvormed de søge at dække deres væsenlige Mangler. Men Klingklang er ikke den sande lyriske Pathos, hvilken i Tragødien er mundværlig. Rhetoriske Floskler, kolde Sentenser og en smagløs Overdyngelse af (for det meste gientagne, trivielle) Billeder er ikke den ægte tragiske Lyrif.

Rec. skændes over min hyppige Brug af Monologer. Men hvorledes kan han forlange, at Tragø-

diens Helte skulle udtale deres dybeste Hemmeligheder, hvad der inderligst bevæger dem, stedse for Andre? Tænker Mennesket ikke meest over sig selv, er han sig ikke selv flarest, overlader han sig ikke med mindst Forbeholdenhed til den oprigtige Tilstaaelse om sig selv, naar han er ene? Rec. synes ved en Monolog blot at forstaae en Tale fra Personen i Stykket til Tilskuerne. Det er en meget prosaisk Anskuelse af en Monolog. Monologen er aldeles nødvendig, og maa hyppig bruges i Tragødien, naar Digteren vil faae Tilskuerne til at see ind i Hjerternes Jnderste. Derfor taler Oedipus, Antigone, Elektra, Philoktet, Ujas i store Monologer; ligesom Hamlet, Macbeth, Lear, Romeo, Othello, Wallenstein, Wilhelm Tell, Tasso, Egmont og Iphigenia. Mange af disse Monologer udgiøre de store Tragikeres største Skønheder, og Goethe sagde engang, da han talte med mig om Dramer: Naar jeg hurtig vil giøre en dramatisk Forfatteres Bekjendtskab, læser jeg een af hans vigtigste Monologer, saa faaer jeg derved strax en Idee om hans Genie.

Det ægte Lyriske er altsaa aldeles nødvendigt, for at udtrykke Følelse og Begejstring, for at Helten kan tale med den *ore rotundo*, der kun er i Stand til at udtrykke Videnskaben høi og idealsk; og Monologen er nødvendig, for at vi kunne skue dybt ind i det menneskelige Hjerter.

Ogsaa om Brugen af Musik i Tragødien har Rec. et aldeles vrangt Begreb. De græske Tragodier vare alle musicalske. Han frygter for, at Tragødien skal blive en Opera ved Brug af Musik; men længe

før Operaen var til, blev Musiken brugt i Tragodien, i de Gamles Chor. Disse kunne vi vel ikke indføre saaledes mere paa vort Theater; vi skulle ikke efterligne en forsvunden Tids Kunst i alle udvortes Former, som tilhørte Tiden og Nationen, men det Bæsenlige bør vi aldrig forlade. Tragødiens Hensigt bliver evig, i det den fremstiller store Characterer, at udtrykke stærke, omme Følelser, at stemme Sjælen for det Evige, det Hellige, at røre Hjertet for det Edle og Skønne. Og dog skulde Melpomene ikke have Lov til at indbyde sine Søstre, de himmelske Muser for Musik og Sang, hvor disse, i en naturlig Forbindelse med Handlingen og Gienstanden, kunne hjælpe hende til at smelte det, desværre ofte alt for haarde Menneskehierte?

Efter altsaa at have bevist, at det Eyriske og Monologen høre nødvendigt med til Tragodien i Almindelighed, og at Musiken, smagfuldt og naturligt brugt, meget vel kan forenes dermed, behøver jeg vel ikke at gjøre Undskyldning for at have anvendt disse Midler i min Tragødie; Spørgsmaalet er kun, om jeg maaſkee har anvendt dem galt? Og hvor fortrænger da en falsk Eyrif den naturlige Følelse i Bæringerne? Rec. mener, at det især er skeet med Haralds Monolog, der ender anden Act. Han paastaar først: at Harald ikke burde tale ene her; for det Andet: at Monologen er fold. Det Sidste er en Mening, som jeg altsaa ikke kan afbevise. Et Factum lader sig ikke bevise, det's Existens maa vise sig selv. Hvorledes vil jeg

bevise, at Luften er varm, ved Andet end ved den sandkelige Følelse? Saaledes maa ogsaa her den aandelige Følelse tale. Jeg veed, at jeg har digtet denne Scene med dyb Følelse; jeg veed, at Fleerheden af mine Læsere og Tilskuere have modtaget den saaledes. Hvis nu „de enkelte Afvigende“, der modtage hele Stykket „med koldere Bifald“ (det vil sige: med intet; thi et koldt Bifald med et Kunstværk er Mishag), ere forblevne kolde ved den, var det da maaskee ikke muligt, at Kulden kom fra dem, og ei fra Forfatteren? De Grunde, Rec. angiver, hvorfor Harald ikke burde være alene, ere allerede saa kolde og vrange, at der er Sandsynlighed for, ogsaa hans Mening om Monologen er kold og vrang. Han kalder den affecteert, fordi Marias Navn deri bestandig forekommer i hvert Vers til Slutning. Veed han da ikke, at det ligger i Kiærlighedens Natur, gierne og ofte at gientage den Elskedes Navn? Det Trd Die støder ham. Hvorfor? Er Die et uædelt Udtryk for at betegne Elisifs Uskyld fra det første Dieblis, hun laae ved Moderbryst? Man høre nu Recensentens Grunde for hans Mishag med Monologen. „Det havde været langt interessanter“, siger han, „og røbet større Kunstfærdighed i det Dramatiske, om Digteren havde ladet Harald i en Samtale med Elisif eller med hvilken som helst anden Person udtrykke det, som han siden siger i Monologen.“ Altsaa, Harald skulde gjøre Elisif ulykkelig ved reent ud at sige hende, at han ikke elskede hende? Eller han skulde tale forblummet med

---

Linie 9: Mishag), ere forblevne kolde ved den, var] Orig.: Mishag) var

hende, saa at vel Tilskuerne, men ikke hun forstod ham? Det Første var jo aldeles mod hans fattede Forsæt. Det var at skille sig ved Elisif, som han paa ingen Maade vilde. Thi vidste hun først, at han elskede Maria, saa vilde hun vist med blødende Hjerte strax forlade ham. Den anden kunstsærdige, interessante Forblummethed mod hende eller „hvilken som helst anden Person“ var en lav Forstillelse, som laae aldeles uden for Haralds aabne Character og var ham umulig. Han maa fatte sig, for at skiule for Elisif, hvad der vilde gjøre hende ulyffelig. Han behøver virkelig at være uden Bidner, maa altsaa bede hende om at forlade sig. Dette Middel er vistnok ofte brugt i Verden; men da det er en nødvendig Betingelse til Menneskelivet i utallige Forhold, saa bliver det aldrig forslidt; det er uopslideligt, og ulasteligt paa ethvert Sted, hvor det bruges med Fornuft. Hvilke besynderlige Meninger har dog min Rec. om en Tragødie og om hele den dramatiske Kunst! „Den dramatiske Kunst“, siger han, „bestaaer just i at lade os opfatte det Hele af det, som forties, og Sandheden giennem dens Fordreielse.“ Denne Mangel af Sandheds Fordreielse, denne Mangel af Tausshed (hvori Digteren i Rec.s Tanke viser sit største Genie) forekaster han nu min Helt!

Af samme Natur er den øvrige Daddel. I Stedet for at Grækerne i Bæringerne først tale med hinanden, og derpaa de nyankomne nordiske Helte ind-

---

Linie 26-28: I Stedet for at Grækerne i Bæringerne først tale med hinanden, osv.] Side 43-47, 47-53.

byrdes, vilde Rec., at Normændene strax skulde indlade sig i en Samtale med Grækerne. Her gjør han mig (uden at mærke det) en Compliment. Det ligger nemlig i Skuespillets Natur, at maatte i to Ting gaac uden for den virkelige Natur, hvis det skal bestaae. Forst maa det lade sine Personer altid tænke høit; thi Tænkerne kunne vi uden Ord ikke høre, og det er ikke Alle, der, som Rec., regner Tausgheden til een af Digterens Hovedfortienester. For det Andet maae de, i hvilket Land de saa ere, alle tale eet Sprog, hvis Digteren skal kunne skrive Digtet, og Tilskuerne forstaae det. Det gielder altsaa, med Kunst at faae Tilskuerne eller Læserne til at glemme denne i Tingens Natur grundede Urigtighed. Og det maa jeg her have gjort godt, siden min Rec., der for Resten ikke er synderlig tilbøielig til at gaac ind i mine Ideer, lader sig saaledes illudere, at han glemmer: de nysankomne Normænd kunde ikke tale med Grækerne, om de ogsaa vilde, siden de ikke forstode hinanden. Man maa tænke sig, at der i dette Stykke (som i saamange andre) snart tales det ene, snart det andet Sprog, eftersom Situationen fordrer det, og Muligheden er. Men at lade de nysankomne Nordboer strax tale færdigt med Borgerne i Constantinopel — det var en technisk Feil, som aldeles vilde ophæve Illusionen.

Jeg veed for Resten vel, at Rec. ikke tiltroer mig synderlig Styrke i det Techniske; men hvad han egentlig forstaaer ved det Techniske, veed jeg ikke. Da han sætter mit Sanct Hansaften=Spil (et flygtigt, barnligt Ungdomsarbejde, uden egenlig dramatisk Form, og uden Fordring derpaa) i technisk Henseende

over Hakon Jarl, Palnatøke, Bæringerne og alle mine Tragødier, maa han gjøre sig et andet Begreb om dette Udtryk, end hidtil har været brugeligt. Ligesfrem efter Ordet betyder det Techniske: det Kunstige. Hvor vidt nu Hakon Jarl og Bæringerne staae tilbage i dramatisk Kunst for Sanct Hans-aften=Spillet, det maa min Rec. forstaae; men jeg tvivler om, at han, endogsaa med de meest technische Talemaader, vilde faae den sunde Fornuft over paa sin Side.

For Resten maa man heller ikke tage det alt for noie med Rec.s Ytringer; thi skøndt han selv kalder sin Recension „en alvorlig Critik, som jeg ikke maa fortryde paa man underkaster mit Arbeide“; skøndt han længe opsatte sin „selv nok saa flygtige Bedømmelse af dette Stykke, før han nu lærer mig — at vogte mig for Afveie“: saa er der dog meget i denne Recension, der endnu vidner om Flygtighed, saavel i det Hele, som i det Enkelte. Saaledes, efter at Rec. først har brudt Staven over alle Sangstederne i Bæringerne og kaldet dem lyrisk Coquetterie, siger han: „Det eneste Sted, hvor Musiken er godt anbragt, er i den Scene, hvor Drømmen aabenbarer sig“ (skal nok være, hvor Olaf aabenbarer sig i Drømme), og siden hedder det: „Et Sted, hvor Musikkens Anvendelse med alt det er ret heldig, havde jeg nær forglemt, det er der, hvor Elisif synger sin simple, hiertelige Romance“. — Og hvad Unaturligt

---

Linie 24: hvor Olaf aabenbarer sig] Side 107.

— 27-28: hvor Elisif synger sin . . . Romance] Side 61-62.

og Smagløst er der da for Resten i Anvendelsen af Musikken paa de øvrige Steder? Lader os høre Rec.s Grunde: „Disse Sange“ — siger han — „af de unge Piger og af Børringerne have noget Interessant i en Fortælling; men hør vi dem med egne Øren, saa røber sig det Unaturlige deri“. Det er altsaa naturligere, at læse sig en saadan Synge til med Dinene, end at høre den med sine egne Øren? „At en ullykkelig Pige synger sin Sang ved Harpen“ — hedder det videre — „kan i en Opera være ligesaa passende, som det er almindeligt; men i Tragødien ville vi heller høre hende tale.“ Hør vi da gierne en ullykkelig Pige synge i en Opera, fordi det er en Opera, vi høre hende synge i? Og kan kun den Reflexion, „at det er en Sangerinde i en Opera,“ aabne Hjertet for en Piges Sang og hendes Ulykke? Kunne vi ikke ogsaa røres over en syngende ullykkelig Pige, som ikke synger i en Opera? „Meget overflødigt er det ogsaa“ — vedbliver Rec. — „at lade blæse en høitidelig Melodie for Børringerne, medens de knæle for deres Faner; det kan gierne være, at Eligt virkeligt er passeret, men en Bagtparade, og i det Hele al ligesom Efterligning af unødvendige Ubetydeligheder, har ikke hjemme paa Theatret.“ En Bøn til Gud, en hellig, from Opføttelse ved deres ærværdige

---

Linie 3-4: Disse Sange . . . af de unge Piger og af Børringerne] Side 28-29, Side 53-54, 59.

— 8-9: At en ullykkelig Pige synger sin Sang] Side 96-97.

— 19-20: at lade blæse en høitidelig Melodie for Børringerne] Side 58, Linie 19-20.

Bannere, hvorved de mindes Forfædrenes Bedrifter og gjøre selv Løfter, at vorde Forfædrene værd — falder min Rec. en Bagtparade, en unødvendig Ubetydelighed, som ikke er god nok til at komme paa Theatret! Men hvad falder man et slegt Raisonnement? Og nu hvilke Modsigelser i hans egne Meninger! I Forveien har han opstillet den Regel: „at den dramatiske Kunst bestaaer just i at lade os opfatte det Hele af det, som forties“. Men nu maa Maria ikke udtrykke sine Følelser ved Harpen i en lille Sang, fordi vi heller ville høre hende tale; nu maa der ingen stille Bøn holdes af Bæringerne, det er aldeles udramatisk, thi naar vi ikke høre Bønnen, kan den ikke interessere os.

Det vilde blive for langvarigt at gaae ind i alle min Rec.s forunderlige Meninger saavel om Poesien i Almindelighed, som om Bæringerne i Særdeleshed, hvormed han vil bevise, at jeg egentlig ikke forstaaer den Kunst, hvortil jeg har opoffret mit hele Liv; hvormed han vil bevise, at Naturen egentlig har negtet mig den Gvne, som hører til at blive en virkelig Tragiker, hvorfor han ogsaa mener, at „det vil blive let for en tilkommende Digter, hvis Genie er mere dramatisk, at fordunkle mig i Tragødien“. Kun endnu et Par af hans skarpsindige Anmærkninger. Han spotter over den Urimelighed i Uxel og Valborg, at Kloffen, som ikke har slaaet den hele Dag, pludselig slaaer tolv, derpaa et Kvarteer til eet, og siden ikke meer. Men er det da unaturligt paa et saadant Sted, hvor Opmærksomheden beskæftiger sig med vigtigere Ting, at man ikke lægger Mærke til en sleg tidt gien-

taget Lyd i Nærheden? Derimod hvor denne Klang faaer en Betydning og paa en Maade blander sig i Handlingen, der lægges Mærke til den; der høre de Handlende Kloffen slaae, ligesom de før ikke agtede det; og Tilskuerne dele saavel deres Opmærksomhed som deres Uopmærksomhed.

Den Idee, at lade Olaf Trygvason optræde i Bæringerne, roser Rec. først, men dadler strax derpaa Anvendelsen deraf. Olaf skulde ikke komme sammen med Bæringerne, men kun hemmelig tale med Maria. Og hvad skulde han da mere tale med hende om, end han alt har gjort? For at redde den historiske Uvisshed om Olaf — mener Rec. — skulde jeg opoffret en af Stykkets bedste Scener. Og hvilken Sagnet's Dunkelhed har jeg forstyrret? Sagnet om Olafs Redning i Orienten efter Elaget ved Svolder var i Norden saa almindelig udbredt, at gierne alle Bæringshovdingerne (ikke, som Rec. urigtig siger: alle Bæringerne) kunde vide det. Det staaer os jo frit for at tænke os hundrede Muligheder, hvordan Olaf siden har forladt Bæringerne, og hvordan hans Tilværelse er skjult for den store Hob, for ikke ved dens Tilbagekomst til Fædrelandet at vække nye Uroligheder i Anledning af Thronfølgen.

Hvad det vil sige, at Haralds og Marias Kiærlighed endelig skulde udvikles mere i Begyndelsen af anden Act, og hvorfor ikke Scenen med dem i første Act er nok til at gøre Haralds Slutningsmonolog i anden interessant, begriber jeg slet ikke. Paa „det

store Publicum" gjør den jo ved Opførelsen sin Virkning, og „de enkelte Afvigende" med „det koldere Bifald" vilde neppe blive varmere, om der ogsaa kom en Scene endnu i Forveien.

Rec. laster mig fremdeles for, at jeg ikke lader Elisif oftere fremtræde. Det forstaaer sig, at de, som første Gang see Bæringerne, vente hende oftere. Men jeg troer, at en Digter kan undertiden ligesaa vel poetisk overraske ved at undlade Noget, man ventede, som ved at fremstille det, man ikke ventede. Netop Skaansel for den uskyldige, godmodige Elisif bragte mig til ei at lade hende oftere fremtræde, hvor hun kun maatte komme til Uleilighed og forstyrre Hovedinteressen. Harald kunde jo dog ikke bringe hende et større Offer, end han allerede har bragt. Hans Uduelighed til at forstille sig gjør ham det umuligt, for det første at være i hendes Selskab og at tale med hende. Thi han kan kun tale oprigtigt. Hun er lykkelig i sin Uvidenhed; var hun nærværende, maatte hun snart, hvis hun ikke var enfoldig, opdage Sammenhængen. Derfor bliver hun indskibet jo for jo heller, reiser med Harald, efterat den tragiske Catastrophe er overstaaet, og bliver hans Dronning. Hun er i Planen et Hiul, som driver Bærket, men hun hører egentlig ikke til Bærket selv. Og dog mener Rec., at jeg „atter" har forsømt et af mine Motiver, fordi jeg ikke videre har udviklet Elisifs Character. Og har jeg ikke udviklet den? En fiæf, godhiertet Pige med Rierlighed til Harald og Digtekunsten, der ikke er bange for et Eventyr for at finde sin Beiler igien. Nu finder hun ham igien, og er glad, sagtens

lidt bekymret over hans Sindsstemning, men dog let at trøste. Hvad skulde jeg mere udvikle? Hvilke andre Charactertræk skulde jeg give denne unge Pige, nylig traadt ud af Barndomsaarene? Bleie slige unge Piger at være saa særdeles characteristiske? Og hendes Følelser? De ere ikke tragiske, naar hun troer sig i rolig Besiddelse af Harald; og havde hun Sorg, kunde vi heller ikke sympathisere med den, siden vi sympathisere med Maria. Altsaa tænker jeg, Haldor Snorrosøn har fuldkommen Ret, naar han siger: „Vel, at Elisif indskibet er igien“.

Rec. forekaster mig ved denne Leilighed, at jeg ikke vidtløftigt nok har behandlet alle Motiverne i mit Stykke. Man har hidtil holdt det for Beviis paa en Digters Evne, naar der, medens man læste hans Digt, opstod en Rigdom af Ideer, som kunde beskæftige Læserens egen Indbildningskraft, uden at de alle i selve Værket vare udpenslede til det yderste. Hvilken Mængde af slige flygtigt henfastede Træk finde vi ikke i Shakespeares, i Goethes Værker! Hvor stort indskrænker sig den høie Sophocles til enkelte Hovedtegninger, medens hans rige tragiske Situationer befrugte Indbildningskraften med utallige Forestillinger!

Hvad nu Stykkets øvrige Characterer angaaer, mener Rec., saa finder han sig ikke beføiet til en speciel Analyse af dem. Deels ere de mindre væsentlige med Hensyn paa det Hele, deels er der allerede sagt saa meget for og imod dem, at han maatte befrygte at

---

Linie 9-10: Haldor Snorrosøn har fuldkommen Ret, osv.] Side 120,
Linie 8-9.

giøre sig skyldig i Gientagelse. Sandelig en alvorlig, grundig Critik, som, hvad det Halve af Stykket angaaer, hverken erklærer sig for det Ene eller det Andet, for ei at fiede Læseren; som kalder Joe og Georgios mindre væsentlige med Hensyn paa det Hele, end Elisif!

Endnu staaer tilbage at tale om de Bebreidelser, der gøres mig for Sproget i min Tragødie. Her modsiges Herr N. J. i Theaterbladet og Rec. i den flyvende Post aldeles hinanden. I Theaterbladet hedder det nemlig: Rec. anseer Stykket fra Versificationens Side hævet langt over hans Møes; den flyvende Post seer derimod med Bedrøvelse, at Versificationen i Bæringerne er behandlet med mindre Omhu, end i mine tidligere Bærfes. At give Exempler paa hvad der især har bedrøvet ham, anseer han for upassende hos (skal være mod) en Digter, som ofte har viist at han ret godt veed, hvorledes begge Dele skal (skulle) være bestaffen (bestafne).

Det er morsomt nok, hvorledes Rec. i et aldeles ucorrect Sprog bebreider mig Ucorrecthed, og finder det mere beskedent at giøre mig Beskyldninger for Uorden i Stilen, end at bevise dem. Jeg tvivler aldeles ikke om, at man i Bæringerne hist og her vil finde et Ord, en Partikel, som kunde og burde være anderledes. Der er intet Skrift, man ei kan finde det i. Men jeg forsikkrer, at Sproget i min Tragødie er skrevet med største Omhu, og jeg troer, at det, i det Hele taget, fortienet at kaldes reent, ædelt, kraftigt og velklingende; at det ikke staaer til-

bage for Sproget i noget andet af mine dramatiske Arbejder. Til Slutning løber ogsaa Rec.s fornemste Daddel ud paa nogle Hiatus. Hvad nu disse Hiatus angaaer, tillader jeg mig følgende Bemærkning: Det er ganske rigtigt, at man, saa meget som muligt, bør undgaae dem, især i Hexametret og andre classiske Versarter, der mangle Rimet, og som uden hiin Skønhed vilde miste al Velklang. Men i de dramatiske Jambe ere Hiatus ikke altid at undgaae; thi den naturlige Diction tillader ikke en saa stor Frihed med Ordenes Omflytning og kunstige Sammensætning, som Hexametret. Digteren maa holde sig til Talebrugen, og hvor Spørgsmaalet er om naturlig Tale, eller om kunstig, unaturlig Ordfoining, der bør altid denne vige hiin. I intet Sprog er det saa vanskeligt at undgaae Hiatus, som i det danske, hvor de fleste Substantiver, og ethvert Verbum i Pluralis ender med e, ikke som i det Tydske med en, og tillader ikke Sammenslœfning af Stavelser, som i det Franske, Engelske og Italienske. Det er umuligt f. Ex. at sætte det benegtende Adverbium ikke eller ei bag efter et Verbum i Pluralis, uden at frembringe en Hiatus; og at skille dette Adverb beständig fra sit Verbum og flytte det et andet Sted hen, kan ofte ikke skee uden at giøre Bold paa Sproget. Heraf følger, at nogle Hiatus ere uundgaalige i den dramatiske Jambe, hvor blot Elegants altid bør vige for Følelse og Natur. Med Kunst og Glid kan Hiatus derimod næsten undgaaes i Hexametret, hvor man gierne finder sig i en fremmed Ordfoining hos en fremmed Versart. Men heller ikke alle Hiatus ere ildeflingende, eller rettere sagt: ikke altid ere to

Vocaler, som møde hinanden, Hiatus eller Gab. De behøve altsaa ikke at undgaaes. Det er kun, hvor Vocalerne sluge hinanden, og altsaa berøve Verset en nødvendig Stavelse, at de ere Feil. Ofte forbinde sig to mødende Vocaler i Velflang, fast som Diphthonger, men dog i to Stavelser, for Ex.: o Jord, o Elskte, i Aften, o. s. v. Paa denne Maade bruger jeg ofte Hiatus, thi det var jo urimeligt, at forandre den naturlige Ordforbining for en indbildt Feil, der ingen Skade gjør.

Jeg har nu ogsaa giennemgaaet denne Recension over mine Væringer, og troer at have beviist, at jeg endnu forstaaer den dramatiske Kunst bedre, end min anonyme Læremester, at hans Daddel er ugrundet, og de Regler, som han troer jeg har syndet imod, blotte Epidesfindigheder. Jeg troer at have overbevist enhver upartist Læser med Dannelsen og med Følelsen for Poesie. At min Rec. ikke mangler aandelige Fortrin, viser han selv i det Talent og den Betsalighed, hvormed han fremstiller sine urigtige Domme. Det skulde glæde mig, hvis jeg maaskee kunde vinde ham noget meer ved denne Anticritik. Saa meget er vist, at han taber uendelig mindre ved at have Uret, end jeg. Thi en ubillig Recension kan være Product af et øieblikkeligt Lune, en Overilelse; men det vil sige noget mere, at maatte betragte en Række af sin bedste Levetids Kunstværker som forseilede og i Grunden manglende det Væsenligste. Hvor herligt var det dog, om den fiendtlige Tone i Litteraturen engang kunde ophøre, saa at den ene talentsfulde Forfatter med Hierte-

lighed glædede sig over, hvad den anden virkede smukt og godt. Jeg veed meget vel, at denne fiendtlige Bragen ikke blot træffer mig, men ogsaa Andre. Saaledes har Forfatteren til Baudevillerne f. Ex. naagtet Publicums Bifald maattet høre bitter Daddel; og dog ere de fleste af disse Smaastykker i mine Tanfer morsomme, vittige, nationale, velberegneede paa Skuespillernes Talent og smukt forbundne med Musiken. Vader os da ikke alt for koldt holde os til Formen, men til Aanden i et Digt. Om den Første kan disputeres meget for og imod; den kolde Betragtning taber sig let i en Labyrinth af Sophismer. For at redde os ud af denne Labyrinth gav Gud os et Hjerte til at røres over det Store, en Aand til at fornøies over det Sindrige; og den umiddelbare Graad og Latter beviser ofte mere, end hundrede kolde Demonstrationer.

Bemærkninger til Væringerne i Miklagard:

Side 9, Linie 29-30:

Hvad siger ei Virgil: „List, Tapperhed,
Hvo spørger derom, naar det gielder Fienden?“]

See Æneiden, II, 390.

— 61, — 20-27, og Side 62, Linie 3-4:

Vil du vel bære denne Dragt,
Som Thora Hiortur eied? osv.

Jeg tør ei bære dette Skrud,
Det vil mig ikke smykke.

I Regnar Lodbroks Saga (Oehls Nordiske Oldsagn, 1840, Side 25) qvæder Regnar til Kraka:

Vil du tage denne
 Særk, udsyret med Solvet,
 Som Thora Hiort har eiet?
 Godt vil den dig flæde.
 Hendes hvide Hænder
 Rørte disse Somme.
 Tappres Konge var hun
 Elskelig til Doden.

Og Kraka svarer:

Ikke tør jeg tage
 Særk, udsyret med Solvet,
 Som Thora Hiort har eiet,
 Ei med Pragt mig smykke.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

Side 3, Linie 4: Grænke] = B; A: Grænde

— —, — 5: Over-Ætæriarch] Alle Kilderne: Overæteriarch
 (saaledes hvergang Ordet Ætæriarch forekommer i
 Stykket)

— 8, — 17: Formodentlig] = B; A: Formodenlig

— 11, — 12: Harald imod] = B; A: Harald da mod

— —, — 14: Da han ei] = C; A: Da ei han

— —, — 15: Wiis, anstilled] = C; A: Maade, stilled

— —, — 19: saare rig] = C; A: mægtig riig

— —, — 27: Riſten] = B; A: Hiſten

— 13, — 5-6: Eſt | Du en] = B; A: Eſt du | Alt een

— 17, — 15: ikke hans Disciple] = B; A: hans Di-
 sciple ikke

— 18, — 8: Zoe kommer med Harald.] = B; A: Ha-
 rald kommer med Zoe.

- Side 18, Linie 24: [J Dag en vigtig Tidende] = B; A: En vigtig Tidende idag
- 19, — 7: vinke] = B; A: smile
- —, — 16: i Glædens Favn] = B; A: i Skønheds Eden
- 23, — 15: Gudbrandsdalen] = D; A: Gudbranddalen
- 25, — 14: røbe] = B; A: blotte
- 26, — 4: Ja] = B; A: Og
- 27, — 4: muligt] = B; A: Mulig
- —, — 9-10: gjør mig svag. | Du skal] = B; A: gjør mig svag. | (øm og forlegen.) | Du skal
- —, — 26: een] = B; A: cens
- 28, — 2: føble] = B; A: tvinge
- 31, — 30, til Side 32, Linie 2: et Kys! | Hun vil kysse ham. | Den gamle Eremit | træder ind igjen, og raaber:] = D; A: et Kys! | (J det hun vil kysse ham, træder den gamle Eremit ind igjen og raaber:
- 32, — 30: nos] = B; A: vel
- 34, — 9: Tilstede være] = B; A: Tilstædevære
- 35, — 30: mærke vel] = C; A: eftersee
- 36, — 25: mangle faare faa] = B; A: mangle der fun faa
- 37, — 26: Simeon.] = B; A: Georgios.
- 38, — 6: For meget ei det Ene med] = B; A: Det Ene ei for meget med
- 40, — 3: Borg] = B; A: Bord
- 44, — 5: Heel] = B; A: Heelt
- —, — 19: Skøndt der] = B; A: Skøndt at der
- 47, — 3: Silkesøer] = D; A: Silkesoder
- 50, — 11: heller aldrig at] = C; A: heller ei just at

- Side 53, Linie 15: Musf.] = C; A: En Marsch spilles.
- —, — —: i lodne Skindfiortler] = B; A: i Skindfiortler
- 54, — 20: Helten Livet] = B; A: Livet Helten
- —, — 28: Velfommen] = B; A: Velfommen
- 55, — 1: Engleskarer] = B; A: hellige Engle
- —, — 16: Hvor Hesteveddeløb og Baabendands] = B; A: Hvor snart et Hesteløb, en Baabendands
- —, — 18-19: Naar i den hellige Sophias Kirke | Med Keisren J har] = B; A: Naar, for den hellige Sophia, J | Med Keiseren har
- 56, — 31: Ryst] = B; A: Flodbred
- 57, — 3: hviden] = B; A: hvide
- —, — 29: halvforfualte] = B; A: halvforraadnede
- 58, — 17-18: gjorde Norrig | Og Danmark Gre] = B; A: gjorde Danmark | Og Norden Gre
- 59, — 5: Privilegier] = B; A: Privelegier
- —, — 13-14: Falske Diser | Ei Daner daare] = B; A: Daner ei daare | Disar falske
- 61, — 27: En anden Elskov brænder] = B; A: Og atter Hiertet brænder
- 62, — 18: med et Ord] = B; A: med Ord
- 64, — 29: Kæmper smigre maae] = B; A: Kæmpe smigre maa
- 65, — 12: Hemligheden] = B; A: Hemmeligheden
- —, — 19: nu] = B; A: der
- 66, — 5: over] = B; A: hid ad
- 68, — 14-16: Belisar! | J een Ting ligne vi hinanden ei: | Du var en alt for god, trofskyldig] = B; A: Belisar
- Skal daglig ei tiltrygle sig en Skærv,

I rustne Hielm. I een Ting ligne vi
 Hinanden ei: han — en trofskyldig

Side 70, Linie 4-5: Saa har | Din Maane nu tilsidst dog
 speidet ind —] = C; A:

Saa er

Din Maane altsaa nu da straalet ind?

- 73, — 8: dræbe ham ved Snigmord] = B; A: myrde ham med Snigmord
- 77, — 4: knevle] = B; A: knæble
- 78, — 24-25: fra Gud og Helgene, | Fra Stjerne-
 himmelen, og] = B; A: fra Jobos, fra hans Ild-
 vogns | Forfængelige Glands, og
- —, — 26: Mørkets Afgrund sin] = B; A: Mørket sin
- 83, — 17: dog der] = B; A: her der
- —, — 27: Overordentligt] = B; A: Overordenligt
- 85, — 4: Guld er et] = B; A: Guld er er et
- 87, — 5: knevlet] = B; A: kneblet
- —, — 8: gider] = B; A: gidder
- 88, — 22: den hellige] = C; A: du hellige
- —, — 23: Glad] = C; A: Glød
- —, — 24: Kloffen, som Olaf støbte, den] = B; A: Den lod St. Olaf støbe, den
- 91, — 22: Borg] = B; A: Ballads
- 92, — 2: faderligt op.] = C; A: faderlig op, og siger
 med inderlig Medlidenhed.)
- 94, — 5: siger:] = B; A: siger i dybe Taarer.)
- —, — 14: smertefulde] = B; A: smertelige
- 95, — 5: sfraved] = C; A: skraved
- —, — 7: tryffed] = C; A: tryfte
- —, — 16: græsfuldst] = B; A: græsfulgt
- 96, — 12: roligt] = B; A: rolig

- Side 96, Linie 17: til] = B; A: mod
- 97, — 25: aned] = B; A: vidste
- 98, — 1: Nei, ingenſinde plukker meer jeg Blomſter] = B; A: Nei, aldrig plukker jeg nu Blomſter meer
- 99, — 8: Din] = B; A: Den
- 100, — 23: Althelſteinſ] = C; A: Adelſteinſ
- —, — 28: ſuger] = B; A: ſuer
- 101, — 6: Du ſkrækker mig med denne Feſtighed] = B; A: Jeg maa beundre denne ſieldne Diærvhed
- —, — 7: jeg ſeer] = C; A: at ſee
- —, — 9: Forvandleſ] = C; A: Forvandlet
- —, — 25: forberede] = C; A: tilberede
- 103, — 12: Liv med] = C; A: Liv, med
- 106, — 10: med] = C; A: i
- —, — 18: ſtaalblaa Blinſ mig ſiger munter] = B; A: ſtaalblaa Die blinker munter
- 107, — 5: Fængſelsmuren] = B; A: Fængſelmuren
- 108, — 9: Rædſelsvraa] = B; A: Rædſelſhal
- —, — 16: Hule] = B; A: Krog
- 110, — 12-13: henter Mænd, | Og bringer dig] = B; A: iler haſtig | Alt bringe dig
- 111, — 2: modige] = C; A: Himmelfte
- 112, — 1: Harald.] = B; A: Harald (henrykt ſmeltet.)
- 113, — 27: Harald.] = B; A: Harald (tvivlraadig bedrøvet.)
- 114, — 3: ſlig] = B; A: ſøgt
- 115, — 9: Bryſtet, med blanke] = B; A: Bryſtet, blanke
- —, — 22: Styrken Seier vandt] = B; A: Lyſken overvandt

Side 116, Linie 4, og Side 128, Linie 27: Tigger] = D; A: Betler

— —, — 20-22: Kæmpeliig. | Han træder tilbage, overvældet af sine Følelser. | Haldor] = B; A:

Kæmpeliig.

Men o min Harald! skøn som Morgensolen,
Opsteget er din Aand af Bølgerne.

Haldor

— —, — 24: Hør, Ulf! har du nu læst] = C; A: Nu Ulf, har du oplæst

— 120, — 23-24: mit Kloster Norske, Danske, Svenske | Forfriskelse] = D; A: mit gode Kloster, Norske, Danske | Forfriskelse

— 121, — 7: End lever han, en] = C; A: Han lever end, en

— 122, — 14: Afguderiet, men] = C; A: Afguderiet, imen]

— 124, — 18: Althelstein] = C; A: Adelsstein

— 126, — 29: Higen efter] = C; A: Altraa efter

— 128, — 22: Harald.] = B; A: Harald (sværmerist om.)

— 130, — 1: alt for] = D; A: alfor

— —, — 23: Qvinde vorde Mand igien] = B; A: Qvinde atter vorde Mand

— 132, — 2: Kraft i dette Bryst] = B; A: Kraft mig i mit Bryst

Side 137: Laugharderne udkom første Gang trykt (A) i Oehls nye poetiske Skrifter, II, Marts 1829, og blev siden af Digteren optaget (B) i Tragødier,

V, 1832, (C) i Tragødier, I, 1842, og (D) i Tragødier, I, 1849. I C og D angives Stykket som forfattet i Aaret 1826; men da det ikke blev indlemmet i Skuespil af Oehl., der udkom i Januar 1827, har det vel neppe saa tidligt seet Dagens Lys.

Oehls nye poetiske Skrifter, II, der foruden Langbarderne indeholder Carl den Store, har følgende

Fortale.

For den historiske Tragødie, hvori det Bathetiske forbinder sig med Charactertegninger i et rigt Stof af Handling, kan uden Tvivl Shafespeare og det gamle engelske Theater i mange Henseender tjene os til Mønster. Vel var det for denne Skole lettere at indbringe en stærkere Colorit i sine Skildringer ved Blandingen af det Humoristiske, Comiske, ja selv Burleske. Dette gav Anledning til utallige Overgange og Forhold, som nu ligge uden for Tragødiens Grændser, da Tidsalderens Smag har erklæret sig mod denne Blanding. Man ønsker heller at see det Idealske, end enhver Nuance af det Personlige (hvilke tvende Egenheder forholde sig til hinanden, som Genus til Species), da det Idealske vinder i Skønhed, Høihed og Dybde ved hvad det taber i Brede og i affstikkende Physiognomie. For at vi dog ikke ved denne Smagsretning alt for meget skulle forfalde til det blot Lyriske, redder Historien os ved sine mangehaande Forhold med Hensyn til Tid og Sted, hvorved det bliver Digteren muligt at skildre en Mængde alvorlige Characterer, at opfinde indholdsrige Fabler, der skaffe Tilskuerne fleersidig Nydelse; ikke blot Følelser

for Hjertet, men Menneskefildring, og Tanke for Forstanden, samt en forunderligere Verden, end den sædvanlige, til Tumbleplads for Phantasiën. Paa denne Bane fremgik Goethe og Schiller. Det skulde glæde mig, hvis mine Læsere fandt, at jeg i min Carl den Store, atter ikke uværdigt, havde stræbt til samme Maal.

Men vælger nu Digteren et ældgammelt Stof, en Oldtidsbedrift, der ligger uden for Culturtilstanden, saa bliver naturligviis det Characteristiske meget tilbagetrædende, da det netop er Culturen, der frembringer hine Nuancer, hvorved Personlighederne adskille sig, indtil de ved Luxus og Forfeerthed tilsidst tabe sig i det Smaalige og Upoetiske. Det Pathetiske derimod træder stærkere frem i en Oldtidsdaad, og opveier ved Kraft hiin Mangel af Characterforskiellighed. Thi Begeistring og Videnskab have Menneskene til alle Tider havt, og meest i Naturtilstanden. Det naturlige Genie afhænger hverken af Tid eller Omstændigheder, og har til alle Tider virket; ja en rhythmisk Velflang og Aldel i Sproget synes endog at høre hine barbariske Tider til, som deres eneste Kunst. — De græske Tragikere toge næsten alle deres Fabler af den ældste Heltetid, og søgte især i Tragødien at udtrykke hiin høiere Pathos.

Kan nu Shakespeare og den gamle engelske Skole i mange Henseender tiene os til Mønster for den historiske Tragødie, kunne vi undertiden med Held i lyrisk-romantiske Partier benytte Calderones solvflingende Githar, saa kunne viist ikke mindre Æschylos og Sophokles lære os, hvorledes vi bedst i Trimetret,

den ottefodede Trochæ og i de anapæstiske Chore udtrykke hoi Pathos i store Situationer, der blive tragiske, skiondt ikke altid sørgelige, ved deres Vigtighed, og der forsmæde al Forvikling, som en modern Prydelse, der ikke vedkommer deres Kæmpedaad.

Det var i Følelsen heraf, at jeg før brugte den græske Tragodieform til Baldur og Yrsa, ligesom jeg nu her atter har brugt den til Langbarderne.

Oehls Levnet, fortalt af ham selv, II, 1831, Side 355:

Jeg havde to Gange i Forveien brugt den græske Tragodieform for oldnordiske Emner: Baldur og Yrsa; jeg brugte den atter i Langbarderne, og vover at troe, at jeg i dette Forsøg endnu er kommet Sophocles nogle Grader nærmere, end i de forrige Stykker, skiondt Stoffet i Baldur er større, og i Yrsa mere rørende.

- Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:
- Side 141, Linie 7: løftet høit paa blanken Skjold] = B; A: løftet paa Skuldrenes blanke Skjold
- —, — 12: Sager] = C; A: German
- —, — 16: Frivilligt Dstens rige Gøder misted del] = B; A: Frivilligt paa Dstens rige Gøder Slip de gav
- —, — 17: Daddel-Frugt og Rosers Flor] = B; A: Dadlers Frugt og Roserne
- 142, — 2: golde] = C; A: gode
- —, — 3: Markens] = B; A: Markers
- 143, — 30: jeg ogsaa lydig har] = C; A: jeg efterretlig har

- Side 145, Linie 2: bruge vil] = C; A: bruger her
 — —, — 8: Sky fortærer dig] = B; A: Skyen
 plukker dig
 — —, — 23: med Egefrandse.] = C; A: med en
 Egefrandø.
 — 146, — 5: Foraarsløv] = B; A: Foraarsqvist
 — —, — 10: naar] = C; A: mens
 — —, — 11: Mens] = C; A: Naar
 — —, — 22: fine] = C; A: sledste
 — 148, — 29: Til] = B; A: End
 — 149, — 9: vist] = C; A: mig
 — —, — 20: Jyldest for Forsmædelsen] = B; A:
 Jyldest af dit eget Sværd
 — 152, — 20: D, gierne vandrer, Bedstefader! jeg
 med dig] = B; A: D gierne farfar vandrer jeg
 afsted med dig
 — 153, — 20: meer] = B; A: mere
 — —, — 29: redded ham fra Undergang] = C; A:
 vogted ham for Undergang
 — 154, — 1: frelste] = C; A: redded
 — —, — 6: Et ubesindigt Raad] = C; A: Hver=
 lagte Raad
 — —, — 8: Bærdighed] = B; A: Sindighed
 — —, — 15: Gubber] = B; A: Oldinge
 — —, — 17: Jlden fik ei Overmagt] = B; A: Jld=
 branden fik ei Magt
 — —, — 22: skönt] = D; A: grøn
 — —, — 26: Raseri] = B; A: Raserhed
 — —, — 30: selv] = B; A: her
 — 155, — 6: Staa foragtet fiernt i] = B; A:
 Staa, som Gubbe, seent i

- Side 155, Linie 25: [it] = B; A: dit
 — 157, — 30: [omfru, naar] = B; A: [omfru og
 — 158, — 5: [Græsset] = B; A: Græsset
 — 159, — 5: [it] = C; A: mit
 — —, — 6: [in] = C; A: min
 — 162, — 1: [mørke] = C; A: dunfle
 — —, — 17: [in Morgen= og Aftenleg] = B; A:
 [it Morgen= og Aftenpil
 — 163, — 23: [En Lyffe] = C; A: En Lyffe
 — —, — 29: [beladt] = B; A: belæst
 — 164, — 19: [Dannerfongen] = C; A: Dannerfongen
 — —, — 24: [gjør Barnet Moderen ei ufiendeligt]
 = C; A: [gjør Moderen ei sit Barn ufiendeligt
 — 165, — 4: [Brynet] = B; A: Brystet
 — —, — 31: [tapper og dig værdig] = D; A: tappert
 og dig værdigt
 — 166, — 30: [ad] = C; A: fra
 — 167, — 20: [træger] = C; A: trænger
 — 168, — 7: [Danmark paa det fjerne] = C; A:
 Danmark kun paa fjerne
 — —, — 14: [Bøddel] = C; A: Bødel
 — 170, — 10: [Danernavnet] = C; A: Danuervavnet

Side 171: **Carl den Store** udkom første Gang trykt (A)
 i Oehls nye poetiske Skrifter, II, Marts 1829.
 Stykket maa antages forfattet i Sommeren 1828 (see
 Kjøbenhavns-Posten for 1828, Nr. 70), skjøndt
 det i den tredie Udgave henføres til Aaret 1833,
 og i den fjerde Udgave til Aaret 1829. I den an-
 den Udgave (B), i Tragødiæ, VI, 1833, udelod

Digteren de Scener af fjerde Act, der findes nedenfor fra Side 380, Linie 9, til Side 384, Linie 3, og Pipins paafølgende Replik begynder der saaledes:

Han gaaer til Hytten, finder Eigene.

Karl, dine Bødler virket har for mig.

Bed Døren ligge de. Han knæler ned osv.

Meget mere forkortet fremkom Carl den Store i den tredie Udgave (C), i Tragødier, VII, 1842, hvor Stykket i Stedet for fem har faaet fire Acter og et Efterspil, og ialt er blevet tre Tiendedele kortere; og saaledes gjenfindes det i den fjerde Udgave (D), i Tragødier, IX, 1849. Denne sidste Bearbejdelse eller rettere — da der ialt kun er kommet omtrent een Side Nyt til — blotte Forkortelse af Carl den Store, hvortil C. A. Thortsens Anmeldelse i Maanedsskrift for Litteratur, III, 1830, Side 224—252, synes, skjøndt først efter længere Tids Forløb, at have bevæget Digteren, er fulgt i nærværende Udgave, dog saaledes, at mange flere af Originalens Læsemaader og 59 af de udeladte Vers ere beholdte.

Digterens Fortale til hans nye poetiske Skrifter, II, findes ovenfor Side 329-331, under Langbarderne.

Oehls Levnet, fortalt af ham selv, II, 1831, Side 354:

Den [paa Theatret efter Væringerne i Miklagard] følgende Tragødie, Carl den Store, som ikke er nordisk, og hvori ikke Kiærlighed spiller Hovedrollen, vandt vel ogsaa Bifald, men havde ikke nær

den Søgning. Paa Theatret er det fornemmelig Rierligheden, som loffer unge Tilskuere; Ungdommen udgør her det egentlige Publicum.

Oehls Erindringer, IV, 1851, Side 47:

Den følgende Tragødie, Carl den Store, vandt ogsaa Bifald, men havde ikke nær saa fuldt Huus. Ryge var her atter herlig i Carl, og Mad. Wexschall og Fr. Pätges (nu Fru Heiberg) i hans Døtre Imma og Bertha. Jeg har meget (som man vil see i de sidste Udgaver) omarbejdet dette Stykke. Scenen mellem Carl og Wittekind ender Tragødien. Episoden med Gotfred og Olger Dauskes Billed er taget ud af Stykket og gjort til et Efterspil.

Mod Y. Z.s (o: N. Davids) Bedømmelse af Carl den Store i Kjøbenhavns flyvende Post for 1830, Nr. 12-14, skrev Digteren i Kjøbenhavns-Posten for 1830, Nr. 37-38, følgende Anticritik, der bevarede af Y. Z. i førstnævnte Blads Nr. 25-26.

Anticritik.

Recensenten i Flyveposten, Herr N. Z., roser mange Enkeltheder i Tragødien Carl den Store, tilstaaer ogsaa, at Fabelen er opfundet med en rig Phantasi, et umiskjendeligt Talent, men troer dog, at „den sig paa Fabelen grundende Handling“ *) er bygget paa nogle paafaldende Usandsynligheder, der maa svække dens „dramatiske“ Interesse **).

*) Man kunde ligesaa gierne sige: den sig paa Handlingen grundende Fabel; thi i et Drama er Handlingen og Fabelen det og det Samme.

**) Var det Tilfældet, saa maatte det svække ikke blot den dramatiske, men al poetisk Interesse.

ligesom hiin i sit Anlæg indeholder Noget, der maa skade Sørgespillets tilsigtede Totalvirkning.

Jeg vil Skridt for Skridt følge Rec.s Daddel; han har forsøgt at vise det Forfeilede i min Tragødie, jeg vil fremstille det Ugrundede i hans Recension. Han siger selv, „at han med Fornøielse vil lade sig overbevise, at han har feilet“; og i Sandhed, han taber heller ikke saa meget ved at have skrevet en ugrundet Critik, som jeg ved at have digtet en Tragødie fuld af Feil, hvori Poesien skal være behandlet som Historiens Livegue, og hvor, i Stedet for en levende Kong Carl, kun skal være fremstillet et Styggebillede af den Kong Carl, „der er begravet“ i Krøniken.

Jeg finder nu for det Første aldeles ikke, at Carl den Store er begravet i Krøniken; tværtimod synes mig, han staaer lyslevende deri. Jeg indseer ikke, hvorledes jeg kunde skildret ham uden at benytte Historien, og uden at udhæve de characteristiske Træk, som den har bevaret os af denne Helt. Derved gøres ikke Poesien til Historiens Kammerpige, men blot Glio til Melpomenes Veninde og Fortrolige, som hun altid har været. I Shakespeares historiske Dramer, i Goethes Götz og Egmont, i Schillers Wallenstein, Jomfru af Orleans, Maria Stuart og Wilhelm Tell vil man finde en lignende Brug af Historien, og den forekommer ikke meer i Carl den Store, end i mine øvrige historiske Tragodier: Hakon Jarl, Balnatøfe, Erif og Abel og Væringerne.

Jeg begriber ikke, hvad Rec., i Anledning af

de Smaatræk, der forekomme i første Act, og hvor vi see Carl i sin landsfaderlige, fredelige Virksomhed, før Krig og Uro atter forstyrre ham — vil sige med de Ord: „Digtet skal ikke saa meget lære os, at disse Foranstaltninger bleve til, som hvorledes de bleve til“. Rec. forekaster mig altsaa, at jeg ikke grundigere har givet en dramatisk Fremstilling af, hvorledes Carl arbejdede i Lex salica, hvorledes han befordrede Landhuusholdningen, hvorledes han udfastede Planer til Bygninger o. s. v. „Er det ikke“, siger han, „en *interpretatio authentica* af Characteren, i Stedet for Characterens Levendegjærelse? Noter i Stedet for Text?“ I Sandhed, da vilde det have været, at gjøre Poesien til Historiens, Statistikens og Deconomiens Kammerpige, hvis jeg udførligere havde berørt hine Ting. Men hvorledes, paa den anden Side, undgaae i korte Skizzer at tegne, hvad der vedkom Carls store Idee: at bringe Humanitet og Cultur i Europa? Som Lovforfatter, Bygmester og Algerdyrker kunde jeg ikke fremstille ham studerende, pløiende, byggende for Tilskuernes Dine; men de maatte dog høre, at disse Ting skete under hans veiledende Haand. Udførelsen af disse Forretninger var udramatisk; men i Samtale med Biskoppen, Bonden, Bygmesteren, Historiefriveren, Digteren at vise Sindelaget i den Mand, som fremknyndede disse Ting, der med Forstand, Kraft og Hierte befordrede det Alt, kunde jeg skildre. Jeg troer virke-

---

Linie 1: de Smaatræk . . . i første Act osv.] See Side 175 med tilhørende Varianter; Side 178, Linie 21-22; Side 181-182 med tilhørende Varianter.

— —: forekomme] Orig.: forekommer

lig, at man i disse Scener seer den Mand, der drev ham til disse Ting, til at grunde Skoler og forskrive Lærere — ikke fordi vi see ham i en „Bugeskole“, som Rec. behager at kalde det; men vi see ham — som overalt agtende paa hvad der vedkommer Landets Larv — ogsaa i en Skole, der forestaaes af Erkebiskoppen og ham selv, og som han anseer af megen Bigtighed for Oplysningens Fremme. Denne naive Scene er fuldkommen historisk, og alt for characteristisk og smuk, til at udelades i et Drama om Carl den Store.

I den og følgende Scener lærer man strax at kiende Carl. Hans Riærlighed til Børn, hans naive Opdragelse i Ingelheim, hans Besøg i Martels Grav, hans Beundring for Kirkesædrene, hans Had til Sacherne, hans Skarpsyn med Hensyn til disse Fienders tilkommende Forhold, hvilket Alcuin ikke saa godt indseer; hans Interesse for Kunst og Videnskab, hans Munterhed, venlige Spøg mellem Venner, hans Heflighed. Og dog føler sig Rec. i disse Scener „beflemt og betaget af en Kulde, som om et Spøgelse var traadt ham i Møde“. I Sandhed, naar Skildringen af en naiv, munter, kraftig Mand, fuld af reel Driftighed, uden alt Sværmeri, kan forkræffe som et naturligt Gienfærd, saa maa man være let at forkræffe. Men det er ikke heller overalt, at Carl fremtræder som et Spøgelse i Recensentens Dine; „hvor Digteren kaster den historiske Ballast og giver Slip paa Krønikens Ledebaand, der indaander han sin Helt en varm Siæl, og viser sig sit høie Digterfald værdig. Derfor føle vi langt meer for Carl som Ben, end

før Carl som Konge". Det er ganske rigtigt; det ligger i Digtekunstens Natur. En regierende Fyrste har aldrig nogen Digter kunnet skildre som saadan, men vel Mennesket, der er den regierende Fyrste. Men træder Carl ikke ogsaa i de foregaaende Scener op som mærkværdigt Menneske? Og er hans Venkab til Eginhard og Angilbert ikke ligesaa historisk, som hans Kærlighed til Videnskab og Kunster, og hans Had til Sachserne? Mit Skib seiler altsaa her ikke anderledes, end før; det har ikke kastet sin Ballast, uden hvilken intet Skib — ei engang et poetisk — kan seile, og forsmaaer ligesaa lidet at gaae i Historiens, som Naturens Ledebaand.

Om Pipin siger Rec. sig selv aldeles imod. Først hedder det: „Carl, som Pipins Fader, fremtræder med en til Brutalitets grændsende Haardhed, der ikke er retfærdiggjort i vore Dine, fordi vi høre, at Pipin har begaaet Boldsgierninger, der efter den Tids Sæder hverken vare fjeldne, eller vidnede om en meer end almindelig Raahed og Vildhed". Paa næste Side derimod hedder det: „Misundelsen og Ondskaben ere tegnede i Pipin med stærke Farver, og hans Opsæt-sighed mod Faderen, fordi Laften ikke kan begribe Dyden, er rystende. Men naar Pipin gaaer saa vidt, at han beskylder sin Fader for Brodermord, oprorer han vor menneskelige Natur, og viser os Dævelen i Stedet for et faldent Menneske". Dette er et aldeles usammenhængende Raisonnement. Først bebreides Carl,

---

Linie 11: hvilken] Orig.: hvilket

— 25: at han beskylder sin Fader for Brodermord] Side 205-207.

at han behandler sin Søn for haardt, fordi denne kun er vild og raa; derpaa fortælles, at Pipins Ondskab og Lumpenhed gaaer over det Menneffelige. Sandheden er, at Carl behandler sin nedrige Søn netop, som han fortjener, thi Pipins Misgierninger gaae langt over almindelig Raahed. En Dævel er han virkelig, men en naturlig Menneffedævel, ingen Bopanz eller Føster af en overspændt Phantasie, der ikke findes i den virkelige Verden. Der har desværre været mange af den Slags, og det er aldeles ikke unaturligt, at den onde, trodsige Pipin hevner sig ved at ærgre Faderen med Fortællingen om et Rygte, der var meget almindeligt, troedes af Carls Fiender og af mange Menneffer, der vare langt bedre, end Pipin. Rec. forekaster ogsaa Digteren i sin Iver nogle af Pipins Feil, og spørger, „om han er consequent i sin Slethed“. Nei, ganske vist ikke. Sletheden er for det meste uconsequent; en Riding, som følger sine hevngierrige Lidenffaber, lader sig ofte, som en Bold, lede af Tilfældet. Pipin er hovmodig; han haaber, at Sachserne skulle tilintetgiøre Carls Magt, og det smigrer hans Forsængelighed meest, at seire over Carl paa denne Maade, at see ham ydmyget for sin Fiende. Først naar Carl atter har slaaet Sachserne, og der intet Haab er om ved Magten at fælde ham og at berøve ham sin Krigerære, fatter Pipin i rasende Forbittrelse den Beslutning, at myrde sin Fader. Rec. vil, at han skulde gjøre det strax. Før var han ham alt for dævelsk, her er han ham atter ikke dævelsk nok. Rutter Modsigelser i hans egen Ideegang!

Linie 27: den Beslutning, at myrde sin Fader] Side 242-243.

Med ligesaa liden Grund findes det usandsynligt, „at Fastrade, der hader Eginhard og Angilbert, og ønsker deres Død, ikke ved Astolf har ladet dem myrde, og paa det fuldbragte Mord bygger den Fortælling, som skal opflamme Carl til at hevne sine Benneres Drab“. Fastrade er vistnok kold og grum, men bigot, og bilder sig selv ind, at hun handler ret. Vi see hende jo i hendes sidste Scene gaac i Kloster med en stoisk Kølighed, der ikke vilde finde Sted, hvis hendes Forbrydelse bestod i et Mord, som hun selv havde begaaet, og en reen Løgn, som hun havde sagt sin Husbond. Saa var hun en almindelig Forbryderske; jeg har søgt at give hende noget Characteristisk, at moderere hendes Grumhed. Som en almindelig Morderke vilde hendes Forhold til Carl ogsaa have noget langt mere Stødende, og give os flette Tanter om hans Forstand. Nu see vi blot, at han i en ældre Alder er bleven forelsket i et smukt ungt Fruentimmer, hvis Character han endnu ikke kiender, som misbruger sin Magt over ham. Det er historisk, og denne Svaghed har desværre mange andre Helte deelt med den store Carl. Fastrades Forbrydelse er bygget paa et koldt religiøst Sværmeri. Hun hader Sachserne mere som Hedninger, end som dem, der brændte hendes Faders Borg; hun hader Eginhard og Angilbert mere som Rættere, end som dem, der beilede til Kongens Døttre. Hun sender de i hendes Dine kun halv-omvendte Hedninger tilbage til deres Landsmænd —

Linie 27-28: Hun sender de i hendes Dine kun halvomvendte Hedninger tilbage osv.] Side 212 ff.

og lader dem gjøre med dem, hvad de ville. Hun vasker sine Hænder; hun er i egen Formening uskyldig i deres Blod — hun har ikke dræbt dem. Men hun veed dog ret godt, hvad der ganske sikkert vil skee, og for i rette Tid at virke paa Carl, lader hun det forfærdelige Offer omtale som allerede skeet. Ogsaa her finder hendes Epidøfindighed et Smuthul: hun lyver egentlig ikke, lader blot Kongen vide som fuldbyrdet, hvad der uden al Tvivl om faa Timer vil foretages med Eginhard og Angilbert.

Herved fik jeg nu et Motiv til at lade Carls græsselige Beslutning fattes i et Dieblif, der gjorde hans Handling mindst oprørende, meest overensstemmende med de Følelser, som vi hidtil saae ham yttre; og det var aldeles nødvendigt, for at holde ham, selv som Synder, i sin tragiske Værdighed. Retfærdighedens Engel staaer i en brandguul Tordenhvirvelsky for ham, og holder i hver Haand et blodigt Hierte. Det er Eginhards og Angilberts. Han forsoner dem med et Rædselsoffer. Og hvad der maaskee ellers kun vilde været et Mundsvæir paa hans Læber, som han let kunde tilbagetage — det iler Tundskaben paa sin Dærvlevinge strax at udføre.

Rec. har ikke fattet Stykkets Idee, og derfor klager han over Usammenhæng og løs Forbindelse. En Høi-scene i et Lystspil, selv et Sørgeespil, hvis Stof er en privat historisk Anecdote, kan ofte bestaae i en enkelt Handling, hvori den ene Scene følger umiddelbart af den anden. Et politisk historisk Skuespil bestaaer af flere Handlinger, som møde hinanden, og forbinde sig efter den Idee, som Digteren

vil fremstille. Paa anden Maade er det ikke muligt at bringe historiske Begivenheder paa Skuepladsen. Hvad er nu Ideen i Carl den Store?

Fremstillingen af en fælden kraftig Konge i sin Omgivning, der virker for at bringe Humaniteten et kæmpe skridt videre frem i Europa, men som, i det han giver efter et Dieblis for en ulyksalig Forbittrelse, tilintetgjør sit eget skionne Værk; dog redder hans egen Elskværdighed ham for Undergang.

Derfor Noget var tragisk i Verden, saa var det tragisk, at Carl den Store begik denne Grumhed paa Sachserne. Der er intet Spørgsmaal om, at ligesom Bartholomæusnatten i senere Aarhundreder forberedte den franske Revolutions Rædsels-scener, saaledes fremkaldte Slagteriet paa Sachserne Normannerens Raseri; og først i Provence tre hundrede Aar derefter begyndte en blomstrende Periode, der, atter afbrudt af de gyselige Rædterforfølgelser, forsvandt, til den senere kunde spire frem igien i Italien under Medicerne. Og dog finde vi maaskee ingensteds den sunde Menneskeforstand og reen, klar Naturlighed i Forbindelse med Kunst og Videnskab yttre sig mere haabefuldt fra Middelalderens mørkeste Old til Reformationstiden, end netop i Carl den Stores Tid, fremledet ved hans egen sunde, mægtige Natur.

Det var altsaa denne ulykkelige Catastrophe, jeg vilde skildre. Jeg vilde ikke skrive en Lovtale over Carl den Store, men jeg vilde vise dette fældne, udmærkede Menneske svag i sin Storhed og stor i sit Fald. Derfor er det heller ingen Feil i

Stykket, at Wittekind og Albion fordunkle ham, i det Dieblig han har syndet saa stærkt mod Menneſteligheden. Denne Ydmygelse fortiener han. Selv den ſværmerſke Albion føler, at den ædleſte Hævner ligger i denne Ydmygelse. Rec. finder det naturligere, at Albion havde ſlaaet ſig ſammen med Fædermorderen Pipin, og virkelig overfaldet Carl ſuigmorderſk om Natten. Han glemmer, at ogsaa Barbarer kunne være ædle; at de ofte beſidde raæ stærke Dyder, ſom den ſvage, lunke Cultiveerte maa miſunde dem. Det var diſſe raæ Dyder, der bragte en Tacitus til at beundre de vilde Germaner, og til dybt at foragte ſine fiintpolerede, yderſt fordærvede Landsmænd.

Jeg ſiger: jeg vilde ſkildre Carl ſvag i ſin Størhed, men ogsaa ſtor i ſit Fald. Dette kunde kun ſkee ved efter Faldet atter at viſe Følger af hans Humanitet. Jeg vilde i et rørende Helteoptrin fremſtille, at ſkiondt Carls onde Engel havde forledet ham til en Synd, der paadrog ſig Eſtertidens Ulykke, ſaa vilde hans gode Engel dog frelſe ham og hans Land og ſkienke det Frugterne af hans lange, viſe og kraftige Regiering, ved at redde ham fra en overhængende Fare, fra Normannernes Hævner. Thi her er det kun hans egen Guldſalighed, hans ſkionne, trofaſte Venſkab til Olger Danſke, ſom redder ham, ved at

---

Linie 1: at Wittekind og Albion fordunkle ham, osv.] Side 251-258 og nedenfor Side 404-411.

— 22-23: ved at redde ham fra . . . Normannernes Hævner] See Episoden i femte Act, ſom ſiden blev til et Efterspil, Side 259 ff.

røre den døde Helts Fader til Beemod og Tænksomhed.

Bistnok fik jeg ogsaa ved denne Leilighed Anledning til at anvende et glimrende Fabelrygte om en gammel dansk Helt, hvilket, skøndt uden egentlig historisk Hiemmel, har udbredt sig saa tidligt og saa vide om i Verden, at i det mindste den poetiske Sandsynlighed med Glæde antager det som troværdigt — og, jeg tænker, ligesaa gierne den patriotiske Følelse hos enhver varm Nordbo, der glæder sig og er stolt af at stamme ned fra hine kraftige Skandinavier.

Rec. deler ikke denne nationale Følelse, og mener, jeg havde gjort bedre i at udelade denne vigtige Episode, der dog atter giver Carl et værdigt Relief, og forsoner os med hans Hierte; blot fordi den ikke er en bestemt Følge af foregaaende Scener i Stykket. Ogsaa at Gotfred kunde være seilet ubemærkt af Carls Hær paa en Flod ind i Tydskland, finder Rec. usandsynligt, skøndt Historien fra den Tid hvert Dieblis giver Exempel paa lignende Bedrift.

Dersom ikke en skøn Idee, der forbinder de historiske Facta, var nok til at give dem poetisk Sammenhæng, saa skulde ogsaa Schillers Wilhelm Tells femte Act udelades, hvor Hovedhandlingen bestaaer i at vise Forskiellen paa en Enigmorder, der pines af Samvittigheden, i Parricida, og en ærlig Drabsmand i Tell. Paa samme Grund skulde mange af de skønneste Scener hos Sophocles forkastes, hvilke ofte ikke bestaae i en Climax af Handling, men i en pathetisk Uttring af Ideer, hvilke Handlingen vækker.

Fordi man ved Opførelsen af Stykket har glemt at hænge en tændt Lampe i Hallen paa Rhinborgen i femte Act, bebreider Rec. mig, at jeg lader denne Episode spille uden for Tiden i Sørgespillet; at jeg lader den foregaae ved lys Dag mellem de to Scener, der i een og samme Nat hænde sig paa Heresburg. Men en saadan Forglemmelse, der vedkommer Theatrets Regie, og ikke Stykkets Composition, burde dog vel ikke regnes Digteren til Last? De Danske komme silde om Aftenen til Borgen. Ved Lyset af en Lampe kan man meget godt see at drikke Vin, og Ulger Danstes Billede, som de i Førstningen tage for ham selv, faaer for Kæmperne ved Lampelyset om Natten endnu noget mere Skuffende og Imponerende. Den foregaaende Scene paa Heresburg er i Mørkningen, og det bliver i hine Egne tidligere mørkt om Sommeren, end her. Den sidste Scene paa Heresburg er i Dagbrækningen. Altsaa er der oversflodig Tid til Scenen paa Rhinborgen; den udfylder et Rum, der ellers vilde staae aabent, og beforder altsaa Illusionen, ved at forhindre en Usandsynlighed, i Stedet for, som Rec. troer, at give Anledning til en.

I Afhandlingen om Stykkets sidste Scene viser Rec. den sædvanlige Baklen i Begreberne. Først dadler han, at Carl bliver alt for stærk ydmyget; troer, at jeg kæmper mod min Hensigt, som Carls Panegyriker, ved at lade Wittekind og Albion kaste en formørkende Skygge over ham. Her er jeg altsaa

---

Linie 6: hænde] Orig.: hænder

— 23: Stykkets sidste Scene] See nedenfor Side 404 ff.

gaaet Helten for nær. Strax efter hedder det derimod: „Er den Blodskyld, som Carl har sammendynget paa sit Hoved, afvasket med de Taarer, som han offerer sin syndige Broder?“ Her har jeg altsaa igien ladet ham slippe for let. Rec. spørger: „Hvad har Carl at sætte mod hiins Diærvhed, Alabenhed og Bestemthed — Carl, som det selv fortryder, at han har sendt de fræffe Undersaatter Benaadning, og i samme Dieblif raser mod Alstolf, der siger, at efter al Sandsynlighed er Raaden kommen for silde?“

Hvor aldeles har dog Rec. misforstaaet Alting i dette Skuespil! Langt fra at det skulde fortryde Carl, at have sendt Benaadningen, tynger meget mere en stærk Angst paa hans Hierte, netop fordi han selv frygter, at Raaden kommer for silde. Han foragter Alstolf alt for dybt til at faare ham til sin Siæls Fortrolige, til at gjøre ham til sin Svagheds Vidne. Han siger netop hiin Replik for at imodsiges, som det ofte er Tilfældet med Menneſker i en lignende Tilstand. Alstolf forstaaer ham ret godt; men af Ondskab, for at ærgre og smerte Kongen, der nylig forstødte hans Venſkab, lader han, som han tog Alting efter Begjæven, og giver Kongen Viſhed om et Budſ Opfyldelse, som Kongen afſtjyer, og i høi Grad ønsker uopfyldt. Dette gjør Carl billigviis ſaa forbittret, at han for evig viſer Riddingen bort fra ſine Dine.

Ogsaa at Pipin er ſkyldig i Hildegundes Mord,

Linie 18: Han ſiger netop hiin Replik] See nedenfor Side 388,
Linie 16-18.

— 27: Hildegundes Mord] See nedenfor Side 381 ff.

troer Rec., og siger, at det i det mindste er uvist; skiondt Pipin udtryffeligt yttre det Modsatte, hvor han er ene med sig selv og det lille Barn, og han altsaa ikke behøver at forstille sig:

Carls fæle Blødtørst kommer mig til Hielp.

Carl! dine Bødler arbeidet har for mig.

O, det er stygt, at myrde Qvinder! Mænd

Har jeg vel ogsaa dræbt, men aldrig Qvinder.

I Anledning af Carls sidste Monolog spørger Rec., om det er en ægte menneskelig og christelig Philosophie, der taler af Carl; om ikke en Hedning med samme uphilosophiske Epidesindighed kunde forsvare sin grusomme Forfølgelse af Christendommen; om Blodskylden er afvasket med Taarer.

Jeg svarer: Ulykken er engang skeet, og kan ikke gøres om. I de foregaaende Scener have vi seet Carl dybt nedtrykt og inderlig angrende sit Bredeøbud. Til sine Børn siger han:

Nu er I lykkelige;

Men Carl staaer fattig i sit store Rige,

Og eders Frelse, mine holde Sønner!

Hvormed Uskyldigheden Gud belønner,

Forvirrer mine Tanter,

Thi paa mit Hoved gloende Kul den sanker,

Linie 5: Carls fæle Blødtørst kommer mig til Hielp.] See nedenfor Side 381, Linie 11.

— 6: Carl! dine Bødler osv.] See nedenfor Side 384, Linie 5-6 og 13-14.

— 9: Carls sidste Monolog] See nedenfor Side 411, Linie 26 ff.

— 19: Nu er I lykkelige; osv.] See nedenfor Side 399, Linie 16 ff.

Forskyrrer Hjertefreden,

Og gjør til Fiende mig Samvittigheden.

Saaledes har han ængstet sig Dag og Nat i dyb Sønderknuselse over en Brøde, der dog, christelig taget, i sit værste Motiv ikke er hans. Vee den, som Forargelsen kommer fra! Ondskaben og Løgnen have op-
hidset ham, forført ham, benyttet sig af en øieblikkelig Svaghed, af et eneste uoverlagt Ord, førend han var i Stand til at tilbagekalde det. Dette føler han ogsaa selv, naar han er roligere, til sin Trøst. I det Dieblig, Albion har nedtordnet ham, vaagner hans Stolthed et Dieblig; men det føler han ogsaa strax, han er igien den angergivne ærlige Christen, han knæler for sin Gud, og raaber:

Umenneskeligt og uchristeligt

Var dette Mord. Men ei med tomme Klager

Gjør Carl sin Handling god, men med Bedrift.

Hvor ere nu de uphilosophiske Spidsfindigheder af en Hedning?

Rec. spørger, hvad Carl har at sætte mod Albions og Wittefinds Ærlighed, Alænhed og Bestemthed. Jeg svarer: Den samme Ærlighed, Alænhed og Bestemthed i ethvert andet Tilfælde uden for dette ulykkelige Mord, og desuden utallige andre Egenskaber som Kriger, som Genie, som Fredens virksomme Mand, der manglede hine elskværdige, i vigtige Diebliske vel-talende, men dog i det Hele udannede Barbarer, om hvem Carl vel kunde sige, „at de med indskrænket Aand ei begreb, hvad Carl paa Jorden vilde“.

For Resten har Rec. sagt om denne Tragødie, at den har mange værdige Enkeltheder, skønne Følelser

for Hiertet og Forstanden. Imma, Bertha, Albion, Wittekind roser han, ogsaa Pipin tildeels, og man seer tydelig uagtet hans Dadlelyst, at han taler efter sin Overbeviisning. Saa maa han ogsaa tilgive mig, at jeg her har talet efter min.

„Af smagløse Steder troer han ingen at burde udpege, saa lidet som de skønne Steder. Begge Dele ere saa tydelige, at enhver opmærksom Læser eller Tilhører selv maa kunne udfinde dem.“ Dette er en Smule haanligt talt: Herr N. J. troer mig blind for, hvad enhver Anden kan see. Han har kun anført eet Udtryk som smagløst, nemlig hvor Carl siger:

Dg ingen Morgenrøde

Fremkalder Flokken atter fra de Døde,

Før hist, naar Dømtrompeten

Dø alle kalder frem for Majestæten.

Her sætter Herr N. J. et Punctum, og paa den Maade faaer Udtrykket virkeligt noget Upassende; men i Virkeligheden staaer der en Tankefreg, og det forandrer Sagen aldeles. Carl ironiserer nemlig, i det Dieblis han føler sig nedtrykt, med sin egen Høihed. Han løfter sine Dine op til den evige Majestæt:

Den store — frygtelige —

Hvor jeg og fattigst Betler i mit Rige

Har lige Rang.

Paa denne Maade faaer hans Ironie et pathetisk Sving, og er hverken smagløs eller under den tragiske Dictions Værdighed.

Dehlenschläger.

Bemærkninger til Carl den Store:

Side 182, Linie 14:

„Gentis humanæ pater atque custos“]

Horatses Ode, 1ste Bog, 12te Ode, 49de Vers.

— 267, — 25-26:

Vor Rejse falder anderledes ud,

End Thorkil Adalfars til Biarmeland.]

Om denne kan sees i N. M. Petersens Danmarks Historie i Hedenold, andet Oplag, I, 1854, Side 382-383.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

— 173, — 13-20: Gyldegund, Albions Elskede. osv. indtil: Franker, Druider.] = C; A:

Gyldegund, Albions Elskede.

Winfreda, hendes lille Søster.

En Overdruide.

Siegbert, }
Ruto, } Særer.

Godfred, Leirekonge.

Leirekongens Marsk.

Halsdan, }
Hugleik, } danske Kæmper.

Hermetrud, Karl den Stores Amme.

Drago, en Dreng.

En Kriger.

En Lærer.

Runalð, Foged.

Gernard, Bygmester.

En arabisk Tolk.

Grimoald, Pipins Svend.

Karls Svend.

Franker, Druider, Araber, Danske.

Side 175, Linie 3-5: Carl. Alcuin. | Carl. | Jeg elsker
disse Skoler] = C; A:

Kong Karl, staaer mellem en Flok Skolebørn. Alkuin.
Børnenes Lærere.

Karl (til en Lærer).

Har du nu deelt dem? Har du skilt dem ad?
De Flittige paa høire Haand, de Døvne
Paa Venstre?

Læreren.

Ja, Kong Karl! som du besøel.

Karl.

Opmærksom har jeg her bivaanet Prøven.
Tak, lærde Venner! for den Flid og Iver,
Som I har anvendt paa vor Ungdoms Tarv.
End er mit store Rige kun en Skov,
Med lidet Bløieland og færre Hauger.
Dog — det begynder alt! Og stykkeviis
Maa man gaae frem, naar man til Maalet stunder.
Endeel af disse Børn har svaret vel;
Men Dovenskab og taabelig Foragt
For boglig Kunst, har ogsaa her sit Sæde.
I Bladet stikker Egget, der med Tiden
Udfældes til et væmmeligt Insekt.
En dygtig Nattefrost, en Foraarsregn
Kan undertiden hjælpe. Vi vil see!
I gode Børn! — I Uforstammede!
Paa hvem al Tugt og Værdom intet frugter;
Saadan som Herren hiit, paa Donnedag,
Adskiller Jaarene fra Buffene,
Naar høit Drometen falder os til Regnskab,
Adskilles her I alt, paa denne Jord,

Mens Bedring end, mens Redning end er mulig;
Til Skam og Daddel. —

(vender sig til de Slittige).

Dg til Roes og Ære!

Men Alkuin! hvordan forstaaer jeg sligt?

De fleste gode, slittige, kloge Børn

Er fattige Forældres ringe Sønner,

J flette Koster og med Haaret kæmt

Glat over den beskedenaabne Pande.

Ha, bliver saadan ved, J gode Dreng!

Dg Eders Løn skal sikkert ikke mangle.

Men — her til Venstre! — Næsten al min Adels

Dg mine Stormænds pyntelige Slægt.

J pæne Duffer! som i Eders Dorsthed

Saa høitopblæste staaer, at vel J troe

J kunne lade haant ad Underviisning;

Hvis Pander fyldes af saamegen Hovmod,

At ei der bliver Rum til mindste Kløgt —

Jeg sværger Eder høit, ved Himlens Herre,

Ei Eders Adels, eders glatte Ansigt

Bil hjælpe Jer, hos Karl, de Frankers Konge;

Dg intet Godt J vente kan af mig,

Før J forbedre Jer. Nu lad dem gaae!

Dermed er Prøven endt og Dommen fældet.

(Lærerne gaae med Børnene; Karl og Alkuin blive tilbage)

Karl.

Jeg elsker disse Skoler

Side 176, Linie 21-22: At føre Piltessloffen an i Krig. | Pi-
pin, min Fader] = C; A:

At føre Piltessloffen an i Krig.

Dog øved jeg Retfærdigheden alt;

Dg da en Dreng bortstjal en Hestegrime,
 Rod jeg ham hænges i et Træ, hvor nær han
 Var rigtig død, fordi en deilig Hare,
 Der løb ad Marken, bragte Dommeren
 Paa andre Tanke; fik mig til at glemme
 Den arme Tyv, som hang i Piletræet. —
 Jeg intet dengang saae af Høit og Stort,
 Undtagen Møllen, med de lange Binger,
 Som Fuglen Rof, og med den stærke Kro,
 Der knased en uhyre Mængde Korn.
 Pipin, min Fader

Side 177, Linie 4: Til] = B; A: For

— —, — 10: Som] = B; A: Der

— —, — 28-29: indtil den brister. | Alcuin.] =
 C; A:

indtil den brister.

Isald det hjælper ei med Leen meer
 At meie Tidslen bort, saa maa den graves
 Af Jorden ud med Rod. — Ja, jeg har svoret,
 Isald de tirre mig endnu engang —
 Derfor jeg boer paa denne Grændseborg,
 At være færdig — strax — ved første Vink. —

Alkuin.

— 178, — 5: Sachsers] = B; A: Saxens

— —, — 29-31: Det var skønt. | Alcuin mørk. |
 Endnu en Nyhed!] = C; A:

Det var skønt!

Alkuin.

Det var mig fast umuligt, hidindtil,
 At rette noget ud med Psalmerne;

Thi, hvad der skulde vække høi Begeistring
I Hjertet, blev kun plumpt og latterligt.

Karl.

Ja, deri har den bløde Romer ret,
Naar mine Frankers Sang han sammenligner
Med Hyl af vilde Dyr, og deres Triller
Med Knagen af en Lastvogn. Tit jeg har
Fortrødt mit Bud, at Alle skulde synge.
Dg skøndt i Herrens Huus jeg maatte lee,
Dengang hin fremmede Præst, paa Cantors Bink,
Kun aabned Munden, som han sang; fordi
Det var umuligt ham at faae en Tone, —
Har jeg dog tit mig ønsket fleer som han!

Alkuin (mørk).

Endnu en Nyhed!

Side 179, Linie 22-23: Der slører Tidens første Morgen-
røde. | Alcuin.] = C; A:

Der slører Jordens skønne Morgenrøde.
Det gamle Barbari tilbageønsker
Min stolte Søn, for, som en Taterkan,
At kildre med vilkaarlig Leeg sin Blodtørst.
Skal jeg tillade slikt? Han er mit Barn;
Men er ei Menneskene mine Brødre?
Nei aldrig! Lad ham sværte mig for Verden,
Som unaturlig Fader! Jeg er meer
End Fader, Alkuin! Jeg er en Konge!
Dg hver en Undersaat er Kongens Barn.

Alkuin.

— —, — 25-26: ei arve Kongespjir! | Carl.] =
C; A:

ei arve Kongespir.

Jeg frygter for dit ømme Faderhierte.
 Har du ei tiltænkt ham Austrasien?
 Gjør ikke det! Med rette lod du Paven
 I Rom omdøbe Karlman til Pipin;
 Thi Franterne høit elske dette Navn.
 Din Førstefødte brændemærker det.
 Karlmann fik Longbardiet, Ludvig hersker
 I Aquitanien; Karl fik Neustrien; —
 Men vogt dig, for at skænke mere bort!

Karl.

Side 180, Linie 3: Alcuin.] = B; A: Alfuin (begeistret).

— —, — 7-8: til dine Fædre. | Carl.] = C; A:

til dine Fædre.

Da Folkets Graad, som Aachens hede Kilde,
 Vil flyde ved dit Minde; men din Daad
 Beslæser til Bedrift! — Snart eller seent
 Vil Menneſkelighed ſin Kirke bygge
 Fast paa den Grundsteen, Karl, ſom du har lagt.

Karl.

— —, — 19: Ingilheim] = B; A: Ingelheim

— 181, — 9-11: Carl | til Angilbert. | Nu, min Homer!
 hvad har du? Har du ſamlet] = C; A:

Karl

(vender ſig til Angilbert).

Nu, min Homer?

Eginhard.

Lillader du ei først,

Før vi tilbagefalde Hedenold,
 At tvende Mænd, Herr Konge, tale med dig,

Som have Nutids Hverv? Din Deconom,
Din Architect.

Karl.

Godt! Lad dem komme først.
(Fogden og Bygmesteren komme).

Karl.

Nu Fader Runald! Trives Mark og Herred?

Runald.

Skaf os kun Fred, Herr Konge, saa vil alting
Gaae saare godt. Vi see alt Frugten af
Din Forskrivt. Rundt, ved alle Herfskabsmøller
Dg Hovedgodser, holdes Høns og Gææs,
Fasaner, Algerhøns, Paafugle, Duer.
I Meieriet fiærnes Smør, saa friskt
Som Røddefiærner; Bryggeriet yder
Det bedste Øl; og Binen præsses bedre.
Vor Faareavl forædles; fede Sviin
Paa Skoven gaae, som yde skønne Skinker;
Dg Giedehiorden skaffer herligt Kiød
Til Saltning, og forresten Horn og Skind
Til Haandværksarbeid. Hesteavlen —

Karl.

Nu

Hvorledes lykkes mine Stutterier?
Der dræbes mange Heste dog i Krig,
Dg Tiden er ei meer, da Merovingen,
Med lange Haar og Krone, førte Stude.

Runald.

Fortræffligt, Herre! til forskielligt Brug:
Ridheste, Arbeidshest og ædle Stridshingst.
Der vrimler af dem. Kom kun selv, og see!

Karl.

Jeg kommer snart. Og mine stakkels Hyrder?

Runalld.

Landvæsenet forbedres. Ploug og Harv
Gaae lettere; Frugttræer plantes hyppigt
I Bondens Urtegaard, som skaffe Most;
Og junde Væxter trives i hans Bed.
En talrig Ad Bifuber finder du
Bed Lindetræerne, som yde Bø
Og Honning til en liflig Mød. For Dren
Maa Skovens gamle tusindaarige Træ
Reddukke stolten Top, for gyldent År,
Der lever kun en Høst, men gavner meer,
End stolten Geg sin lange Levetid.

Karl.

Hug mig kun ei for mange Træer bort!

Runalld.

Der voge nok igien! Det hele Lydskland
Er kun en stor uhyre Mose=Skov.
Ifsld der ingen Skov og Moser var,
Saa havde du alt tvunget Sagerne.

Karl.

.. Vel sandt! Men det er dog ei Ret af dig,
At du ei ynder Skoven, Fader Runalld!

Runalld.

Nei, Mark for Mennesker og Skov for Fæ;
Det er mit Balgsprog, naadigste Herr Konge!

Karl (smilende).

Hvad sige min Homer, min Flaccus dertil?

Angilbert.

Gaardhanen flyver ikke som en Drn,
Men paa sin Plads er den al Vre værd.

Karl.

Hav Tak, min bolde Runald! Snart jeg kommer
Og undersøger selv! (Fogden gaaer).

Og du min Ven!

Min vakkre Gerverd! som os bygger Kirker
Og Huse, til Guds Vre, til vort Livs
Bequemhed og Forlystelse; hvor gaaer det?

Gerverd.

Godt, høie Konge! Paa dit vise Bud
Alt reise sig i Franken, rundt omkring,
Et hundred tre og tredfindstyve Haller.

Karl.

Som Manden tænker, lever, saadan bygger
Og boer han, Gerverd! Disse Biælkehytter —

Gerverd.

Maae vige nu, for Bygningen af Steen.

Karl.

Og Klosterne?

Gerverd.

Herr Konge! ja der har
Jeg nok af Muurfolk og af Tømmersvende.
Du skulde see de fromme Munke, Herre!
Med Skjødskind, Dxe, Vaterpas og Muurskee,
Saa flittige!

Karl.

Det har de godt af, Gerverd!
Og denne Flid er ei mod deres Orden.
Men nu vort eget Arbeid?

Gerverd.

Kirken reiser
Sig høit i Aachen, rund, med otte Søiler,
Paa græst Viis, med korintiske Kapitæler,
Indvendig smykket med Guld og Sølv; med Bindver
Af malet Glas, og kostelige Malmdør.
Hans Hellighed Paven sender Mosaik
Og Marmor, fra Palladset i Ravenna.

Karl.

Fortræffligt! — Og min Borg?

Gerverd.

Blier færdig snart,
Nær ved den skønne varme Kilde, Konge!
Hvis Hvælving jeg har bygget heel nøiagtigt,
Som du besøel det.

Karl.

Bliver der et Kammer
Af Borgen, fra hvis Gitter jeg kan see,
Ilt hvad i Slottet foregaaer?

Gerverd.

Forstaaer sig.

Eginhard.

Jeg Alt har efterseet, som du besol!
Den vakkre Gerverd er en herlig Mester.

Karl.

Saa gik med Fred, fuldend dit Værk, og tag
Min Tak for al din Møie, gode Kunstner!
Din Løn skal ikke mangle.

(Gerverd gaaer).

Karl (til Angilbert).

Nu min gode
Homer? Hvad har du der? Har du nu samlet

Side 181, Linie 20-21: Jeg over mig vel tidt; | Men
Haanden] = C; A:

Jeg over mig vel tit,
Bortavlen ligger altid ved min Seng,
Dg ofte, naar jeg vaagner, skriver jeg.
Men Haanden

— 182, — 14-16: *atque custos*“. | Carl | vender sig til
Eginhard.] = C; A:

atque custos!

Angilbert.

Hver Tid har sine Lys. Før Christendommen
Dprinde lod sin skønne Morgensol,
Var Nattehimlen tæt besaaet med Stierner.
Læs Tacitus kun, om Germanerne.

Carl (munter).

Han var jo selv en Hedning! Dg skøndt døbt,
Er Hedenskabets heller ikke tvættet
Saa reent af dig. Man mærker du er Saxer
Af Fødsel, og en Digter af Natur.

(kniber ham i Dret).

Poeterne blier altid Hedninger!

(med venlig Agtelse).

Forresten takker jeg min Ven Homer,
For denne mig saa høistvelkomne Gave.

(vender sig til Eginhard.)

— —, — 18: dine] = B; A: sine

— —, — 27-28: udsmykket, Herre Konge! | Carl,]
= C; A:

udsmykket Herre Konge!

Men Alt fortalt, med jevn Enfoldighed.

Karl.

Saa bør det være.

Eginhard.

Skialden virker paa
Bort Hierte, vor Indbildningskraft; hans Rald er
At tilfredsstille Siælens Attraa, der
Forgiæves stræber efter skøn Fuldendthed,
Paa denne Jord, hvor Alt er Stykkeværk;
Men Efterverdens Folf bør ogsaa vide,
Hvad virkelig paa Jorden der er skeet;
At de kan maale Hvers Fortieneste
Med Tidernes, Erfarings Maalestof;
See, hvad for Mennesket af Stort er muligt;
Dg lære sindig Overbærelse
Med Næstens Feil; naar Krøniken dem viser,
At Ingenting paa Jorden var fuldkomment.

Karl

Side 183, Linie 30-31: drabelige Danske! | Dg du, min ærlige] = C; A:

drabelige Danske,

I hvem jeg troede tit at see Achill,
Hidkommen atter, fra det stærke Leire.
Dg du min ærlige

— 184, — 1: befiendte] = B; A: hengivne

— —, — 31: Siig] = B; A: Tael

— 185, — 4-6: Desbedre! | Ungilbert. | Naar faae
vi Mod dog] = C; A:

Desbedre.

I denne Morgen er ei Tid til sligt.
Et sælsomt Optog nærmer sig; man troer
Et Sendebud fra Bagdads Overherre.

Men siig — hvad fattes dog vor store Fader,
Som staaer og stirrer der i Hallens Baggrund?

Eginhard.

Han tænker paa sit Tab ved Ronceval,
Paa sine slagne Helte.

Imma.

Nu saa maae
Vi muntre ham med denne Tidende.

Eginhard.

Fra Harun?

Angilbert.

Men —

Eginhard.

Ulraschid?

Angilbert.

Søde Bertha!

Naar faae vi Mod dog

Side 185, Linie 16-19:

Vi vil gaae bort. Han staaer i dybe Tanke;
Ei sømmer det sig, at forstyrre ham.
Vi lade med hans Døttre ham alene.

[Eginhard og]

= C; A:

Kom Angilbert! og lad os høre meer
Om dette Optog!

(Eginhard og

— —, — 21: af sin Grublen] = C; A: af sine dybe
Tanke

— —, — 30: I Efterladue] = B; A: I Dovenlæsser

— —, — 32: Husker I] = B; A: Mindes I

Dg smigret ham. Dg jeg maa staae herude
 Som fattig Betler i en Krog i Hallen,
 For at lyksaliggjøres med en kort
 Opmærksomhed af — ha — min egen Fader!

Carl kommer.

Hvad vil — hvad har du nu at sige mig?

Pipin.

Guds Fred, min Fader]

= D; A:

Forrige Sal. Kong Karl paa sin Throne, i prægtig Dragt,
 ved Siden af sin Dronning Gastrade. Imma og Bertha
 paa lavere Stole. Ved Siden af dem Alkuin, Egin-
 hard og Angilbert. Hoffolkene ere tilstede. En Marsch
 spilles. Den arabiske Tolk kommer med Slaver som
 bærer Gaverne.

Den arabiske Tolk.

Kong Karl, de Frankers Longobarders Konge!
 Saa vidt berømt og stor, at, efter Rygtet,
 Trene snart, den græske Keiserinde,
 Vil beile til din Datter, for sin Søn:
 Dig sender din Beundrer og din Ven
 Harun Alraschid, Troendes Behersker,
 Kalif i Bagdad disse Gaver: Telte,
 Kostbare Silkestoffer, Balsam, Myrrha,
 Rubiner, Lysekroner af Metal,
 Dg dette kunstigt udarbejdede Vanduhr,
 Der tyder Timerne ved Klokkers Klang.
 Fremdeles sendes dig en Elefant,
 Den første, der har været her i Tydskland.
 Den staaer i Gaarden; men skøndt denne Sal
 I andet Stokværk findes, seer du dog

Det store Dyr derude, hilse dig
Fra Binduet, med sit uhyre Hoved.

Alle Franckerne stirre nysgierrige og forbausede ud af Binduet. En Araber rækker Dronningen Uhrværket, som
just slaaer tolv, ved at lade sine Kugler falde, fra det ene Rum i det andet).

Karl.

Ha hvilke fieldne Sager, som paa eengang
Mig overraske med Natur og Kunst.
Ha hvilket Dyr! hvor stort og majestætisk;
Dg ærligt, maadeholdent og forstandigt.
Det nærer sig af Korn, foragter Kiød,
Er ikke grumt, som Løven eller Tigren;
Dg skøndt uformeligt det hele Bierg,
Har Skaberen dog viist sin Mesterkunst,
I denne smidige, deiligslungte Snabel.

Fastrade.

Dg, fiære Husbond, har du Uhret hørt?

Karl.

Ja, det slog tolv, imens mit Die dvælte
Paa Elefanten.

Tolfen.

Jeg har efterkommet
Kalifens Bud, idet jeg rakte Uhret
Dig, mens det slog, og mens du Dyret saae.

Karl.

Hvad vil min vise Broder sige dermed?

Tolfen.

At det er skönt at være stor i Tiden.

Karl.

Dermed har han sig selv en Sandhed sagt.

Tolfen.

Nei, denne Sandhed siges Karl den Store.

Karl.

Hvad holder du i Haanden, flogte Ben?
En Bog.

Tolfen.

Desværre, død er denne Skat
For Karl den Store. Harun sender dig
En Samling Eventyr fra Morgenland.
Han veed, du ynder sligt; og hvis du vil,
Han sender dig med Tiden en Fortolker.

Karl.

Jeg takker dig! Tag Bogen, Angilbert!
Den hører hen i dit Fag.

Angilbert (aabner den).

O hvi kan

Min Siæl ei nu saa hurtig sluge den,
Som Diet disse klare friske Farver.

(Tolfen modtager et kostbart Skrin af en Arabers Haand).

Karl.

Hvad giemmer du i dette skønne Skrin?

Tolfen.

Harun, skøndt selv en Muselman, bær Agt
For hver alvorlig, hellig Følelse,
Om end maaskee den Rørte farer vild.
Vi bøie Kne for Macaræeren
Saa vel som J; han var en stor Profet.
Reliquier her sendes fra hans Grav!
Og aaben staaer for dig og for dit Folk
Jerusalem, som Mekka, som Medina

For os, saa tit som Hjertet driver Eder,
 At pillegrimme til den hellige Grav.
 (Alkuin modtager Skrinet og gaaer dermed paa Kongens Bink).

Karl.

Saamegen Høimod og Bæfedenhed
 Mig inderligt maa røre, hos en Drot,
 Hvis Aand ei blev forundt at luttres i
 Den sande Troens Kilde. Han er født
 En Muselman, han blev opdraget i
 Profetens Lære, fiender intet bedre;
 Og jeg betragter Harun, som de store
 Oldtidens Hedninger, før Christi Fødsel;
 Der viste større Dyd og Dygtighed,
 End mangan Christen; Mønster end for Christne,
 Der burde være meer, og tit er mindre.

Tolfen.

Saadan betragter Harun ogsaa dig.
 Din Menneſkelighed høiagter han,
 Din Kraft og dine Dyder elsker han;
 Men din Bildfarelse beklager han.

Karl.

Saa lad Gud dømme mellem os! Stor Forſkiel
 Der er paa Haruns Hedenskab, og diſſe
 Barbarers, i mit eget Fædreland,
 Som med en blind og grum Haardnakkenhed
 Foragte Dyd og Pligter. — Gierne vilde
 Jeg nu giengielde Haruns rige Gaver;
 Men kan det ei. Europa kun er fattig
 Og kan ei maale sig med Asien.
 Dog, for at vise min Erkiendtlighed,
 Vil jeg fra Spanien sende stærke Muuldyr,

Dg Hingster af mit eget Stutterie.
 Samt Friserkiortler sribetgrønne, graae,
 Dg Frankrhunde herlige til Jagt,
 Selv til en Tigerjagt. For alting sender
 Jeg ham min Tak. Mit Venſkab og min Agt
 Har han beſtandigt havt. — Nu Gud beſalet!

Muſik. Araberne gaae. Dronningen ſtaaer op og forlader
 Salen med Kongedøttrene. Hoffolkene følge paa Kon-
 gens Bink; kun han ſelv bliver tilbage med Pipin, der
 har holdt ſig ſkiult i Baggrunden, og nu træder frem.

Karl.

Endnu en Audients af andet Slags;
 Hvortil, diſvær, vi ingen Vidnerønſke.

Pipin.

Guds Fred, min Fader

Side 193, Linie 18: mig Fadertillid] = B; A: mig atter
 Tillid

— —, — 22: Vel mellem] A: Vel, imellem (i B, C
 og D Forandring)

— —, — 25: deſværre] = B; A: diſværre

— 194, — 2: Jeg veed det, du] = B; A: Diſværre, du

— —, — 8: Han var ei ſkæv. O, gid du var det
 kun] = C; A: Lidt ſkæv! Han var ei ſkæv. Gid
 kun du var det,

— —, — 17: Frankers] = B; A: Frankens

— —, — 21, og Side 253 Linie 28: Bøddel] = C;
 A: Bødel

— —, — 26: mindeſ] = B; A: plageſ

— 195, 21-25:

i et Drifkegilde?

Carl.

Jeg veed at ſkielne mellem Sort og Hvidt.

Pipin.

Et gammelt Biergslot]

= C; A:

i et Drifkegilde?

Har dine Speidere, som draß med mig,

Før at belure mig, dig ikke sagt:

Jeg ønskede som Centaur at ælte Jorden

Ned i det gamle Chaos, før at ærgre

Forsængelige svage Jupiter?

Karl.

Jeg veed at skielne mellem Sort og Hvidt;

Er ikke svag; skiondt hvo som kiender mig,

Veed at i Karl der boer et Faderhierte.

Men Den, som luffer Diet til for Fasten,

Er selv en ussel Mand. Jeg sminker ikke

Misgierninger med Følsomhedens Purpur,

Fordi en rædsom Udaad ryster mig.

Pipin.

Et gammelt Biergslot

Side 196, Linie 17-19: i hans Nærhed foregaaer. | Karl.

| Tæl uforblommet] = C; A:

i hans Nærhed foregaaer.

Imens du vinder Grens Laurbærfrands,

I en besværslig Krig; du mærker ei

En Drm i Bladene, som uformærkt

Saa mør tilsidst dig gnaver hele Krandsen,

At mindste Blæst kan sønderrive den.

Karl.

Tæl uforblommet

— —, — 31: Jeg tugter dig] = B; A: Jeg overfalder dig

— 197, — 2: Siig, Fader! elsker] = B; A: Siig, elsker

Side 197, Linie 7: dem — [som Sønner] = C; A: dem,
som Sønner

— —, — 8: Thi viid: de] = B; A: Fordi de

— —, — 9: Med] = B; A: Men

— 198, — 2-3: seet af dem; | Dg du kan bedre] =
C; A:

seet af dem;

Thi Sagen selv vedkommer ikke mig.

Dg du kan bedre

— —, — 7-8: Herligt! | Skiuler sig] = C; A:
Herligt!

J styrte med, jeg styrter ei alene.

(skiuler sig

— —, — 14: paa Knæ] = C; A: paa et Knæ

— 199, — 7: bedragen] = C; A: bedraget

— —, — 23: Til Tak stial mine færeste Juveler =
B; A: Til Giengield stial min færeste Juvel

— 200, — 3, og Side 205, Linie 2: Bødeløven] =
C; A: Bødeløven

— —, — 5: smeltet, jeg var nærvæd] = B; A:
smeltet — og jeg troede

— —, — 27: hans Hoved] = B; A: hans Hu

— 201, — 20: J Hobetal] = B; A: J Hundredtal

— 202, — 25-26: egennyttigt, falskt. | Jeg vil ei straffe
jer] = C; A:

egennyttigt, falskt.

J er' ei redelige vakkre Evende!

Jeg vil ei straffe Jer

— 204, — 13-14: saa kan jeg ogsaa drille. | Raaber
ind ad Døren] = C; A:

Saa kan jeg ogsaa drille!

Forjager mig, som den forlorne Søn,
 Imens du overdynger disse Qvinder
 Og disse Trælle med Barmhiertighed?
 Nu skal jeg gaae, ydmyget, som en Tigger,
 Der nægtet blev en Skjærv? Ja ja, jeg gaaer!
 Men rakte du ei Bægret mig til Velkomst,
 Saa fryster i det mindste jeg til Uffked
 En Draabe Malurt, Fader! dig i dit,
 Som bliver bitter — bitter dig at synke.

(raaber ind ad Døren)

Side 205, Linie 5: paatagen] = C; A: paataget

— —, — 23: Philosophie er du forsvart] = B; A:
 Philosophie var Alt forsvart

— 206, — 31: som Carlman] = B; A: som Hin

— 207, — 6: er] = B; A: var

— —, — 19: Grimwald kommer.] = B; A: Grim-
 vald (Pipins Svend kommer).

— 213, — 9: Knibtang] = C; A: Knivtang

— —, — 26-29: uforskammet lee. | „Enfoldig, rænke-
 fuld, uvidende,“ | Med disse Skjeldsord ratted de be-
 standig. | Fastrade.] = B; A:

uforskammet lee;

Thi alting spotted de, som var enfoldigt

Og taabeligt, kun efter deres Mening.

Fastrade.

— 214, — 28: Groe] = B; A: Staae

— 215, — 30, til Side 216, Linie 2: for vældige Be-
 drift! | Carl. | Hvad er min Seir] = C; A:

for vældige Bedrift!

Karl.

O stærke Fryd i Diebliffet, for

En lang Udværen. Gylde Viin udtømmes
 Af blinkende Pokal, i korte Drag,
 Som bruger til sin Modenhed en Sommer.
 Rubinen er kun lille, som din Mund,
 Opveier dog den hele Bøgestov.
 Tael ei om Smaat og Stort! Det siger intet!
 Stort strækker sig mod Nord det brede Sæen,
 Og dog er Sæens store Kæmper smaae.

Fastrade.

Du har da overvundet dem paa ny?

Karl.

Hvad er min Seir

Side 216, Linie 5-6: at føre Krig, | Og skiælver, naar den
 [seer] = C; A:

at føre Krig,

Skiondt stedse de vil seide; som paa Luur
 Kun ligge, for naar Freden først er betlet,
 Med Grusomhed at dræbe mine Hyrder;
 Men skiælve, naar de see

— —, — 19-20: maa glemme Hiertet, | Thi Hiertet
 er] = C; A:

maa glemme Hiertet,

Og lade kun Fornuft, Forstanden raade.

Thi Hiertet er

— —, — 21-22: selv først forført. | Naar Ilden bræn-
 der] = C; A:

selv først forført;

Som fælder Dom om, hvad hun ikke kiender,

Og tit, af taabeligste Skaansomhed,

Uretter Odelæggelserne værst.

Naar Ilden brænder

Side 216, Linie 23-24: *Alt sløise Skuret, for at skaane Bor-*
gen | Da standse Vuen? Disse Jammerhelte] = C; A:

Alt skaane Skuret, for at Flammen derfra
Kan slaae i Borgens Tag? Nei, ned med Skuret,
Saa stoppes Ilden. Disse Jammerhelte

— —, — 31-32: *Sværd forgieves blinke, | Vil ei*
med Sachserne] = C; A:

Sværd forgieves blinke!

Du hørte hidindtil kun milde Taler
Dg Elskovs søde Spøg fra disse Læber;
Lad ei min Strænghed, store Karl dig undre,
Skøndt pludselig den lyder fra min Mund.

Du selv har sagt: du elskte mig, fordi

Jeg ener Mod med qvindelige Bæsen.

Vil ei mod Sagerne

— 217, — 1-2: *det var forgieves. | Har du ei ladet*
 = C; A:

det var forgieves.

En Stimand bliver lagt paa Steilens Hiul;

Fortiener Stimandshæren bedre Skæbne?

Har du ei ladet

— —, — 3: *Omkring i Riget, store Kampestenen*] =
 C; A: *I landet, af uhyre Kampesteen*

— —, — 4: *tunge*] = C; A: *lange*

— —, — 9: *Bøddelskniv*] = C; A: *Bødelskniv*

— 218, — 2: *gysse for*] = B; A: *gysse ved*

— 219, — 12-14: *Dg Angilbert? | Ustolf. | D, gid*
de vare faldne] = C; A:

Dg Angilbert? Der er dog intet hændt dem?

(Ustolf tier).

Ha, hvad betyde disse skumle Miner?

Du ligner Uglen paa den mørke Green,
 Som Solen overrumpler. Hvorfor blinker
 Du saa med Diet? Vil du tvinge Taarer
 I Diet frem? I fald der ingen er,
 Saa lad det blive tørt, og siig mig tørt:
 Hvad er der hændt dem? Ei de faldt i Slaget,
 Det veed jeg, skøndt de voved sig i Faren.
 Hvor den var størst.

Astolf.

D gid de vare faldne

Side 220, Linie 2: rafte] = D; A: strakte

— —, — 5: Gaftrade.] = B; A: Gaftrade
 (iiskold).

— 221, — 4: Længst Liv er Dieblif mod] = C; A:
 Det længste Liv er Blund mod

— —, — 16: I skumle, blodigflædte Dødsherolder] =
 B; A: I skumle rødbeflædte Dødens Sønner

— 222, — 7-8: feire hellig Glædesfest, | Nu ved den
 fulde] = C; A:

feire hellig Glædesfest!

Heel Mange troe, at denne Blof betyder kun
 Hin tappre Herman, som, for otte hundred Aar,
 Slog Varuslegionerne; men bedre veed
 Druiden Sagnet: det er Wodans Billed selv.
 Dog, Herman eller Wodan, begge glædes ved
 En Sciersfryd af Landets Born. Saa lader os
 Nu, ved den fulde

— —, — 20: dem] = B; A: Andre

— 223, — 16: bedrageriske, falske] = C; A: bedrager-
 ske, den falske

— 224, — 8: hans] = C; A: sin

Side 225, Linie 7 og 15, Side 226, Linie 1 og 17: Over-
druiden.] = B; A: Druiden.

— —, — 13-14: Thuner ei; | Run Mennesket] = C; A:

Thuner ei;

Ugierne driffe Gertha Blod af Alteret.

Run Mennesket

— —, — 26: Flere Sachser.] = B; A: (Mumlen
mellem Hoben).

— 226, — 3-4: af ædel Æt. | Hidbringer Hildegunde]
= C; A:

af ædel Æt,

Som fordumstid Beleda, som Murinia.

Hidbringer Hildegunde

— —, — 14: Hvad eller] = C; A: Hvad heller

— 227, — 20: Bønnen] = B; A: Bønner

— 228, — 7: ingen Grav] = B; A: ingen Grave

— —, — 9: tætbeskrevne] = B; A: velbeskrevne

— 229, — 8: tafte; thi Druiden] = B; A: tafte
fun. Druiden

— 232, — 16: Er her igien, og] = B; A: Er atter her, og

— —, — 18-19: til din Moder. | Hildegunde] = C; A:
til din Moder.

Jeg søger Eder om en liden Stund!

(Hildegunde

— —, — 28: Wittefind.] = B; A: Wittefind
(rolig).

— 233, — 7: et Emil] = B; A: et spodst Emil

— —, — 21: Forbaanelse] = B; A: Fornærmelse

— 234, — 24: Sachser] = B; A: Bildmand

— 235, — 18-19: til det yderste, | Jeg fasted mig i
Faren] = C; A:

til det Yderste;

Saae, der var ingen Hielp mod Karl den Store,
Som ordenligt, med sine Helteræffer
Indbrød i mine Saxers vilde Flok,
Der hylende, som Ulve, maatte bløde; —
Jeg fasted mig i Faren

Side 235, Linie 20: Snart blev jeg saaret] = B; A: Blev
ogsaa saaret

— —, — 22: sank] = B; A: faldt

— 236, — 5: hede] = B; A: hidfige

— —, — 11-12: har helbredet mig. | En Eremit mig
døbte, jeg er Christen] = C; A:

har helbredet mig,

Og Kildens Væld har vederqvæget med
Den sande Svaledrif. En Eremit
Mig døbte der, og nu er jeg en Christen.

— —, — 13-14: mod Karl den Store, | Jeg gaaer
til Heresburg] = C; A:

mod Karl den Store!

Det gjør mig ondt, at jeg har ægget Godfred,
De Danskes Konge, til med sine Sneffer
At følge Rhinen og at hærge Landet.
Jeg gaaer til Heresburg

— —, — 21: blot] = B; A: meer

— 237, — 2: Hvem] = B; A: Som

— 239, — 4, til Side 240, Linie 3: Albion. | Hvo
er den Mand, som kommer der? osv. indtil: Wodan
og Thuner, Frea glæde dig!] = C; A:

Albion

(siddende paa en Stub).

Hvo er den Mand, som ligger der bag Træet,

Dødbleg, og snøret i en linnen Kittel?
 Er det en Franke? Frygter han mit Sværd?
 Jeg myrder ingen værgeløse Fanger.
 Gav du ham Mad og Drikke, som jeg bød?

Svenden

(Snører sin Badsæk til, og tager den paa Ryggen).

Ja Husbond! Nu er han ret farsk igien,
 Og beder om at tale med dig ene.

Albion.

Godt! Lad ham komme.

(Trællen gaaer).

Pipin

(kommer forklædt som en Betler).

Wodan glæde dig!

Side 240, Linie 13: Jeg, en Franke] = B; A: Jeg, er Franke

— 241, — 16 og 20: Tigger] = D; A: Betler

— —, — 18: tigger] = D; A: betler

— —, — 22: ved] = B; A: for

— 242, — 23-24: paa Bierget er vi frie; | Did bringer jeg] = C; A:

paa Bierget er vi frie;

Der byder Harzen Klippens evige Blokke,
 Til Ly og Fæstning, for en tapper Slægt.

Did bringer jeg

— —, — 28: Varus, over sine tabte Skarer] = C;
 A: Varus, for de tabte Regioner

— 243, — 8: Sti] = B; A: Gangsti

— —, — 12, til Side 244, Linie 2: Albion | opbragt, støder ham fra sig. | Snigmorder! fly. osv. indtil: Heresburg. Carl. Astolf.] = C; A:

Albion (opbragt).

Snigmorder! Fly!

Pipin.

Forkaster du min Hielp?

Albion.

Jeg har dig lovet Fred, den har du end;
Men fly! hvis ikke træffer dig min Brede.

(gaaer).

Pipin.

Taalmodighed!

(vinker ad Svenden, som har holdt sig i Baggrunden).

Hvor gaaer han hen?

Svenden.

Til Hytten.

Der boer hans Brud.

Pipin.

Hvordan? I Hytten der?

Svenden.

Og i den mindre, næstved, boer min Egen.
Farvel!

Pipin.

Et Dieblif! — Der boer hans Brud?

Svenden.

Ja, med sin Moder og sin lille Søster.
Hans Moder er der ogsaa; hun besøger
Sin Svigerdatter.

Pipin.

En midaldrende

Ret vakker Kone, med fulsorte Haar?
En deilig Mø, med affelyse Lokker?

Svenden.

Saa er det.

Pipin.

Godt! Jeg takker dig! Farvel!

(Svenden gaaer).

Pipin (ene).

Nu — hvis det Pirremiddel ikke hjælper,
 Og hærdes ei til Staal dit Hjertes Jeru
 I dette Gisvand, Albion! — Jeg kunde
 Beflage ham; men bort Medlidenhed!
 Karls fæle Blodtørst kommer mig til Hielp.
 I dette Oprør gielder ingen Omhed!
 Hvad Moder — Søster — Brud? — Naar Retfærd
 væbne

Til Blodhævn Sønnen mod en Faders Bryst,
 Hvad spørges vel, om et Par dræbte Qvinder?
 (gaaer).

Synten.

En Loibænk ved Bæggen. Albion ene.

Albion.

Her er slet ingen. Er min Moder gaaet
 Maaskee lidt ud i Runden med min Brud?
 O min Veninde! Lykkelige Skæbne!
 Hvad agter jeg, Kong Karl, dit vundne Slag?
 Kan du berøve Manden, frisk og fri,
 Den Lykke, som er grundet i Naturen?
 Skænk Frea mig en Hule, tør, paa Harzen,
 Hvori din skønne Sol og Maane skinne!
 Et Kildevæld, som Baarens Blomst besøger,

Hvis Flugt ei Vinterisens Skorpe hamner;
 Et Spyd, et Sværd, et Skjold; og Leiet lunt,
 Bedækt af smidigbrune Dyresskind — —

(studser).

Men hvad er det? Der er jo Pletter Blod
 Paa Gulvet? — Dog — det maa vel være Vand,
 Som, nylig spilt, formørker Leret kun.
 Her er saa skyggefuldt i denne Hytte,
 Saa muggent! Den er bygget midt i Skoven.
 Paa Harzen, Hildegunde! hør vi bedre,
 I Freas Luft. — — Bed Wodan, det er Blod!
 Har de, til Taf for Seiren, offret her?

(Han sætter sig et Dieblisk og venter, men springer
 utaalsmodig op).

Der kommer ingen! Og det Blod paa Gulvet
 Forsærder mig. — O alle Balhals Guder!
 Bag Bænken flyder det i rige Strømme;
 Og under Bænken rører sig et Væsen.
 Hvem er der? Kom herfrem! Hvo ligger skjult
 Derinde mellem Huderne? Svar! eller
 Jeg jager Spydet i dig.

Den lille Winfreda

(kommer frem, med nedhængende Haar, bleg som et Liig,
 knæler og beder).

Albion!

Barmhiertighed! Du er jo ingen Franke!
 Du elsker jo min stakkels døde Søster;
 Den lille Winfred vil du ikke myrde.

Albion.

Winfreda! — Eller spørger her en Svartalf
 Kun i din Skikkelse? — Tael, Barn! forstum

Ei plat af Skræk! Jeg gjør dig intet. Tael!
Hvor er din Søster og hvor er min Moder?

Winfreda.

Hos Frea!

Albion.

Kære Barn, jeg beder dig —

Winfreda (græder).

I Skoven har de grumme Frankebødler
Slæbt deres Liig.

Albion.

Fat dig, min lille Pige!
Du sværmer i en Feber!

Winfreda.

Jeg har seet det!
De hugged deres Hovder af dem, over
Den blodige Sengestof, og slæbte dem
I Skoven ud. Jeg smutted under Sengen.
Der har jeg ligget nu i Dødens Angst,
Og grædt, fordi de dræbte Hildegunde,
Min stakkels Søster.

Albion (peger ud af Hytten).

Der?

Winfreda.

Ja ja! derude!

Der ligge deres Liig.

(Albion styrter ud. Pipin sniger sig ind. Winfreda skriger).

Pipin.

Frygt ei, min Pige!

Jeg gjør dig intet.

Winfreda.

O hvor er min Moder!

(løber ud).

Pipin.

Det virker tænker jeg! Karl, dine Bødler
Arbeidet har for mig. — Der staaer han ude,
Og finder Eigene. Han knæler ned,
Den gamle Kones Haand han kysjer tit;
Han trykker Liget af den dræbte Pige
Fast til sit Bryst. Nu drager han sin Daggert,
Og skærer Loffer af de fiære Døde.
Han vikler dem om begge sine Haandled.
O det er stygt at myrde Qvinder! Mænd
Har jeg vel ogsaa dræbt; men aldrig Qvinder. —
Der kommer han tilbage. Diet ruller
I Hov'det vildt. Hvis han kun ei har tabt
Forstanden reent, og skælnet ikke Ben
Fra Fiende meer. Jeg træde vil tilside,
Indtil det første Raseri har lagt sig.

(skjuler sig).

Albion

(kommer tilbage, bleg som et Liig, med lange Haarloffer
nedhængende om Haandledene).

Jeg veed — selv Guderne forfølger Skæbnen.
I Ragnarokur stride Mørkets Jetter
Mod Aserne. Ja, om det selv er Thor,
Saa kvæler ham den fæle Midgardsorm.
Men Guden dræber Slangen før han falder.
Det er en Trøst! Ja Trøst! Ja det er Trøst.
Min Hildegunde! har det grumme Staal
Alt skilt din Vilie fra sin Stilk? — Og du,

Som bar mig under Hjertet, — Du min Moder?
 Jeg kunde græde Blod — det sorte Blod.
 Men jeg vil ikke græde, jeg vil hævnēs.
 Hærd mig, Fortvivlelse! som Vinterfulden
 Den letbevægte Kilde! Skærp mig, Brede!
 Du Hvæssesteen, drei dig paa Lyffens Hjul,
 Og find din Belyst i en blodig Daad.
 Ja Karl, ja jeg skal hævne mig paa dig,
 Affskyelige, uhmødige Fiende!
 Du falder dig en Christen? Ja en Christen!
 O hvilke Christne! — Men de veed det selv,
 Alt Helved sluger dem. De har en Satan,
 Som glæder sig kun ved Forbrydelser,
 Som frijter dem, og martrer dem tilsidst.
 Kom Satan! som vil træffe Karl den Slagter.
 Kom! viis dig i hvad Skikkelse, du vil;
 Som Barulv, med to sammengroete Dine,
 Som Ræmpeædderkop med giftige Hægter,
 Som Liig, — forpestet, halvforraadnet Legem
 Fra Graven — kom!

(Pipin træder frem og betragter ham rolig, med en ondskabsfuld Mine).

Albion (gyser tilbage).

Du tager mig paa Ordet?

Pipin.

Du kaldte, syntes mig; hvad vil du mig?

Albion.

Saa fæl? Jeg havde ikke ventet dig
 Slet saa affkyelig.

Pipin.

Jeg staaer dig bi.

Albion.

Jeg saae dig før, hvis ei min Hjerne drømmer;
Da loved du mig Hævnen.

Pipin.

Du forsmaaede

Min Hielp.

Albion.

Jeg var en Daare. Tilgiv mig!

Pipin.

Saa følger du da med?

Albion.

Ja! Ja ved Frea!

Seer du den unge Mø paa Skyen hist?

Den gamle Kone? — blege, truende! —

See! deres Haar har jeg om Hænderne!

See, hvor det drypper Blod!

Pipin.

Saa ræk mig da

Din Broderhaand! Med sleben Dolk i Barm

Vi flyve did.

Albion.

At vise Karl den Kunst,

Som han har lært os. Vi kan ogsaa myrde!

(De gaae).

Heresburg.

Karl. Astolf.

Side 244, Linie 7-9: Som du besol. | Carl. | Hvor gaar
det mine Døtre] = C; A:

Som du besol.

Karl.

Jeg veed det! Hvorfor skulde
Jeg nægte ham en Sammenkomst? Troer han,
Jeg tør ei tale med ham?

Astolf.

Vi kan snart

Vel vente ham.

Karl.

Hvor gaaer det mine Døttre

Side 244, Linie 19-26:

Hvis han har tabt — jeg har ei mindre tabt.

Astolf.

Det græmmer mig, at see min Konge sørge.
Du er forstemt. Maaſkee fortryder det dig,
At du har sendt de frække Undersaatter
Benaadning?

Med et ondſkabsfuldt Smil.

Hvis det angrer dig, min Konge!]

= C; A:

Hvis han har tabt, ſaa har jeg ogsaa tabt.
Mit Tab er viſt; og hans er meget uviſt.

Astolf.

Det græmmer mig, at see min Konge sørge.

Karl.

Kan det forundre dig? Bed Ronceval
Faldt Roland, Olger, Ekhard. — Angilbert
Og Eginhard jeg miſtet har ved Sontal.
Snart ſtaaer jeg venneløs.

Astolf.

O tro det ei!

Du finder ti for een, som ønsker at
Erstatte Tabet.

Karl.

Ja, jeg veed det, Aftolf!
Og blandt titusind findes der ei Een,
Som kan erstatte det.

Aftolf.

Det tabte Gode,
Betragter Hjertet som det bedste Gode.

Karl.

O tie, med den forslidte lunkne Trøst!
Jeg væmmes ved den.

Aftolf.

Kongen er fortørnet! —

Karl.

Jeg er forstemt! — Det halv fortryder mig,
At jeg har sendt de frække Undersaatter
Benaadning. —

Aftolf.

Hvis det angrer dig, min Konge!

Side 245, Linie 4: [for] = B; A: af

— —, — 12-15: I Stuen hos sin Qvinde! | Fa-
strade. | Grumme Carl! | Du elsker mig ei meer] =
C; A:

I Stuen hos sin Qvinde! Moren sætter
Sit Skjold og Landsen udenfor ved Døren,
Naar han besøger Konger. Denne Skif
Er findrig, burde føres ind i Landet.

Fastrade.

Du elsker mig ei meer!

Side 245, Linie 26-27: Dine, Mund | Udgiorde Mennesket]
= C; A:

Dine, Mund,
Hvis Hænder, Fødder, hvis et velskabt Legem
Udgiorde Mennesket

— 246, — 16-17: at see Henrettelser. | Fastrade.] =
C; A:

at see Henrettelser;
Og Hævnens Blodstænk, paa den røde Blof
Ei gotte mig, som Roser i en Hauge.

Fastrade.

— —, — 25-27: være svage Qvinder, | Og ikke giøre
jer til fæle Halvmænd! | Dog — jeg har Intet] = C; A:
være svage Qvinder!

Naar qvindlig Svaghed har Elfsværdighed
Og den bestedue Frygt i Følge med,
Hvor er den Mand, som vil bebreide Qvinden?
Men folde Stolthed — fæl Forbittrelse,
Som vild forstyrer Mandens Rolighed,
Og vælter Skylden dog paa ham i Røden,
Endskiøndt den hidset ham og ægged ham; —
Men jeg har intet

— 247, — 29: mig trodse mine] = C; A: mig at
taale mine

— 248, — 1, til Side 251, Linie 8: Carl | kommer til-
bage i dybe Tanker. | Jeg kan i Nat ei sove. osv. ind-
til: Wittekind | træder ind, rolig og besteden.] = D,
som dog har enkelte flere, smaae Afvigelser fra denne
Scenes oprindelige Form, der sees nedenfor fra Side
396, Linie 18, til Side 399, Linie 13; A:

(Karl kommer bevæbnet tilbage, fulgt af en Svend).

Karl.

Er han der alt? Velan, saa lad ham komme!
Skal det dog være, heller først end sidst.

(Svenden gaaer).

Mit Baaben skærmer mod hans Raseri.
Frit Leide har jeg lovet ham tilbage;
Men vogt dig, Wittekind! at overtræde
Min Gaardsret! Jeg er stemt til Mildhed nu,
Tirr ikke Løven atter!

Wittekind

(træder ind, rolig og beskedet).

Side 251, Linie 19: Jeg haaber, du er ikke farlig] = C; A:

Har du forblødt dig? Est du farlig

— —, — 27: Selv Tapperheden hos min bittre Fiende]
= B; A: Steds Tapperheden; selv hos mine Fiender

— 252, — 25: tigge] = D; A: betle

— 253, — 6: Sachser gaae mod Francker] = B; A:
Saxen gaae mod Franken

— —, — 13, 14 og 15: Sachsen] = C; A: Tydskland

— —, — 14: Skovene for] Alle Kilderne: Skovene fra

— 254, — 2: vender sit Ansigt bort, og] = B; A:
(skuler sit Ansigt i sin Haand og

— —, — 6: Forsølgelser] = B; A: Forsølgelsen

— —, — 13: Du tvang mig ei dertil; thi Christen-
dommen] = C; A:

Du tvang mig ei dertil. Den Draabe Vand,

Som dine Munke stænked mig paa Jøsen,

Ei tvætted Hedenskabt meer af mig,

End Kullet af en Morian. Christendommen

— —, — 16-17: ugudelig foragted. | Din Kraft har
ei] = C; A:

ugudelig foragted.

Jeg indseer nu, hvad før jeg ikke saae:
 At Mennesket bør stige til Forbedring,
 Som Planten, der fra Jorden hæver sig
 Til grønne Urt, fra grønne Urt, til Blomst,
 Smykt med Naturens skønne Purpurkrone.
 Din Kraft har ei

Side 254, Linie 23-24: brede den i Norden ud. | I Bjør-
 nens Huler] = C; A:

brede den i Norden ud.

Hvad Willehad og Bonifacius
 Kun prøved svagt, det skal vi bedre prøve.
 De blodige Lunde svinde bort for Kirken!
 I Dyrets Huler

— —, — 27: Sig visel] = B; A: Kun stande
 — 255, — 14-19:

for en langsom Hævn
 Af Carl skal ei hans værste Fiende frygte.
 Men vi er alle Mennesker, og Elethed
 Kan gøre selv den Mildeste fortørnet.

Wittekind.

Saa har du ladet mine]

= C; A:

for en langsom Hævn
 Skal ingen Fiende frygte; det er mod
 Mit Sindelag. Men opbragt kan jeg blive;
 Thi vi er alle Mennesker.

Wittekind.

Saa har du

Vel ladet alle mine

- Side 256, Linie 21 : Befaling] = B; A: Beslutning
 — 257, — 4: Bøddeløxe] = C; A: Bodeløxe
 — —, — 13: Krigeren.] = C; A: Krigeren (med
 dæmpet Røst).
 — —, — 23: [længt] = B; A: dybt
 — 258, — 15: Godfred] = B; A: Gotfred
 — —, — 18, til Side 261, Linie 1: Gaaer. | Carl |
 hiertegreben, osv. indtil: En Borg ved Rhinen.] = D; A:
 (Gaaer).

Femte Handling.

Gauge paa Heresburg. Aften. Maanestien.

Imma. Bertha.

Imma.

I disse skionne Gange,
 Med Maanestien, saa dunkellyse, lange,
 Hvor, ved min Elftes Side,
 Saa tit jeg skued Flodens Bølger glide,
 Ved Rattergalens Kluffe, —
 Der lyder eensomt nu kun mine Sufte.
 Hver Skygge mig imøde
 Bedrovet kommer, som den fiære Døde.
 Nu smiler ei, nu græder
 Den blege Luna til forladte Steder,
 Hvor hver en Blomst i Haven
 Kun staaer for mig, som Rosmarin paa Graven.

Bertha.

Hvad vil jeg her tilbage?
 I Luften flyver sorten Ravn og Krage,
 Hen over Fjeldeskanten.
 I Firmamentet staaer, som Diamanten,

Gensom den store Stierne,
 Som vinker mig fra Jorden til det Fierne.
 Ha brist, mit fulde Hierte!
 Hvi piner du dig med en langsom Smerte?
 Som Angilbert, du hyde
 Din Hals for Dren! Lad saa Blodet flyde!
 Saa er i saa Minutter
 Du hos din Ven. Thi denne Jord har lutter
 Bedrageriske Glæder;
 Og Diet skielner ret først, naar det græder.

Imma.

O hør hans Harpe klinge!
 Han slaaer endnu den, paa sin Englevinge;
 Og Eginhard deroppe
 Jeg seer fra Skyens sølverdæfte Toppe.
 Den store Bog han ud af Skyen rækker,
 Af Evigheden skrevet;
 Den er ham skænket blevet.
 Seer du? det hemmelige Seigl han brækker!
 Løst er den store Gaade, —
 Og salig er han, i sin Frelser's Naade.

Bertha.

Bedrøvelsen jeg hader!
 I Kampen følger jeg min store Fader.
 Min Angilbert! Din Død jeg efter Evne,
 Med svagen Haand skal hævne.
 Ja — jeg skal Sager fælde!
 Og paa den Steen, hvor de dig monne myrde,
 Skal jeg mit Hoved hælde, —
 Og snelt affaste Livets tunge Byrde.

Imma.

Nei, fredelige Kloster!
 Dit Løfte nu mig ingen Taare koster;
 Min stille Trøst jeg henter,
 Som Eginhard, af dine Pergamenter.
 Der Sangens fromme Tone
 Min Videnskab med Himlen skal forløse.
 Som dine Spir du rækker
 I Maanskin over Skoven,
 Og speiler dig i Boven —
 Saa til min Gud jeg mine Hænder strækker!

Bertha.

To Mænd i Haugen hist jeg seer fremskride,
 Kom, lad os gaae tilside!

(De gaae).

Angilbert og Eginhard komme.

Angilbert.

Saaledes, ubemærket,
 Igiennem skjulte Dør paa Fæstningsværket,
 I Haugen ind vi smutter;
 Og snart omfavne vi de kiære Glutter,
 Seer du ei? Lyset flammer
 Endnu, paa deres Kammer.
 Af, de kan ikke hvile!
 Saa lad os hurtigt handle,
 Og pludselig forvandle
 Til Glæde Sorgen, Taarerne til Smile.

(De gaae).

(Bertha og Imma komme tilbage fra Baggrunden).

Bertha.

O Imma, kiære Søster!

En Aabenbaring mig i Nøden trøster.
 Mit Hierte sig ei meer i Sorgen vaander!
 Jeg seet har deres Aander.
 De svæved her! Mig ei bedrog mit Die;
 Jeg skielned begge nøie.
 Thi Arm i Arm jeg saae dem langsomt vandre,
 Bed Maanskin, med hverandre.
 Skiondt salige hos Gud, de dog besøge
 De skyggesfulde Bøge.
 De fan ei Længslen dølgje,
 De deres Elskte vente;
 De kommer, os at hente —
 Velan! jeg skielver ikke for at følge.

Imma.

Jeg glædes med! Jeg saae dem ogsaa begge
 Her, Arm i Arm, paa Skuldren Haand at lægge,
 Imens forbi de ginge.
 Men ei som Engle! thi, foruden Binge,
 Jeg saae, med Kinder røde
 Dem muntert smile. De var ikke døde!
 Nei trøst dig, ædle Bertha!
 Ei deres Hierte offredes til Hertha!

(Angilbert og Eginhard komme tilbage og omfavne
de Elskede).

Angilbert.

Nei — frastigt end i Barmen
 For Eder banker det, med Ungdomsvarmen!

Eginhard.

Vi leve! Dobbelst leve vi, da Livet
 Blev os til Elskov givet.

Imma.

Du ei paa Stenen blødte?

Eginhard.

Nei, thi en Frelsensengel der vi mødte.

Bertha.

Min Ven! du aander? Kan du mig forklare —

Angilbert.

Jeg alting skal besvare!

Men først sin Ret forlanger Kærligheden;

Og i dens Glædeseden

Er Ordet altfor svagt til at udtrykke

Sin hele Fryd.

Bertha.

O Salighed!

Imma.

O Lykke!

(De gaae).

Karl

(kommer fra den modsatte Side, langsomt med Armene overkors, i dybe Tanker).

Jeg kan i Nat ei sove. —

Min Tanke svæver i de mørke Skove,

Hvor Saxers Blod det grønne Græs har vædet.

Nu skinner Maanen hen paa Hættetødet. —

(træder længere frem).

Forbittrelsen er svundet;

Men haardt faldt Dren, rigt er Blodet rundet;

Og ingen Morgenrøde

Fremfalder Flokken atter fra de Døde,

Før hist — naar Dømtrompeten

Os alle falde frem for Majestæten —

Den Store — Frygtelige —
 Hvor jeg og fattigst Betler i mit Rige
 Har lige Rang! —

(Han tier et Djeblisk og siger derpaa):

Nu skal ei meer den Bilde
 Med lumfke Pile Frankeblodet spille;
 Forstyrre, Herre Christ! din hellige Være.
 Nødvendigt var slikt Dffer til din Være!
 (atter Taushed).

Hvad vover jeg at tale? —
 Jeg hørte hiit i Gaarden Hanen gale, —
 Som hisset, Petrus! da du ham fornægted.
 Jeg føler sært mig nu med dig beslægtet;
 Og bitterligt jeg kunde —
 I disse stille Lunde, —
 Hvis ingen saae det — græde!
 (Pause).

I ficere Skygger! I af Graven træde!
 Min Eginhard, min Angilbert! som Engle,
 Med Hævnens Glavind, ei med Liliestængle.
 Thi skiondt mit Hierte gysar,
 For Eders grumme Mord paa blodige Stene,
 Saa trøster mig dog ene
 Den Tanke, — som en Straale den mig lyser,
 Fra Gravens Nat, — at jeg mig har forsvaret,
 Og dem ei spart, som intet mig har sparet!

Imma, Bertha, Angilbert og Eginhard
 (komme tilbage).

Eginhard.

Min Fader!

Angilbert.

O min kongelige Herre!

(De kysse hans Hænder).

Karl (forfærdet).

Nu bliver Natten værre?

Nu drømmer jeg lysvaagen;

Ihi Skyggebilleder jeg seer i Taagen.

Imma.

Nei elskte Fader! Glæd dig med din Datter!

De er ei dræbt! du favner fro dem atter.

Karl.

De leve? — Du bedrager

Dig selv, mit Barn!

Bertha.

Nei, endt er vore Klager,
Endt er vor Sorg! Lad alting os forkynde —

Karl (affides).

Med hvert et Ord, vil min først ret begynde!

Bertha (forundret).

Hvad kan din Fryd forhale?

Karl (hoit, til Bertha).

Agt ikke paa min Tale!

(til Mændene).

Hvo har Jer skænket Livet?

Selv har I eder atter Frihed givet!

Ei sandt? Den dørste Fiende,

Som kun med Bånd kan binde,

Holdt Eder flet i Lænker.

En dristig Flugt bedrog de plumpe Mænker;

Og, snart igiennem Dalen,

I flygted hid, fra Døden og fra Qvalen.

Eginhard.

Nei, Herre! nei! Vi stod for Stenen blodig:
En Sager, ædelmodig,
Gav Livet os tilbage,
Skøndt vi os fandt i Skæbnen, uden Klage.

Karl (med stigende Bevægelse).

Hvo?

Eginhard.

Albion! En Helt af Dyd og Vre,
Som fører Sagerhære,
Han løsgav sine Fanger.

Karl (fortvivlet).

Saa har jeg intet mere! — Run min Anger!
(Han søger at fatte sig, og siger derpaa venlig til de
Elfskende):

Christ signe Jer! Nu er I lyffelige! —
Men Karl staaer fattig i sit store Rige;
Dg Eders Frelse, mine holde Sønner,
Hvormed Uskyldigheden Gud belønner,
Forvirrer mine Tanter!
Thi paa mit Hoved gloende Kul den santer,
Forstyrer Hjertefreden,
Dg gjør til Fiende mig Samvittigheden!

(Han gaaer, de følge ham).

En Borg ved Rhinen.

Side 261, Linie 16: Tider] = B; A: Timer

— 264, — 14: Hos Levende der findes] = B; A: Thi
hos de Levende findes

— 265, — 2-3: lad mig ene! | Jeg har min] = B;
A: lad mig ene | Run, med min

Side 267, Linie 7-9: at sætte mod ham. | Godfred. | Jeg
kommer Wittefind] = C; A:

at sætte mod ham.

De sukke drøveligt i deres Huler,
Og see paa Maanen; mens den Danske munter
Seer daglig Solen bade sig med Purpur
I lystige Bølger.

Godfred.

Nu velan! jeg kommer

Den tappre Wittefind

— —, — 17: Betale Godfred Skat] = B; A: Be-
taler ogsaa Skat

— 268, — 16: Bægrene] = D; A: Bægerne

— —, — —: os] = B; A: mig

— 269, — 10: fræver] = B; A: styrker

— 270, — 26-27: Skændt han er død maaskee; jeg
vedder, han | Var ikke god] = B; A:

Selv efter Døden; og jeg vædder paa:

Han var ei god

— 271, — 4: Hjertets] = B; A: Hjernens

— —, — 23: hulde] = B; A: fiære

— 272, — 6: Ummens] = B; A: Ummeß

— —, — 8: Danernavnet] = C; A: Dannernavnet

— —, — 11: Tant] = C; A: Dunst

— —, — 28: os om Ragnarok] = B; A: os Rag-
narok

— 273, — 9: han udfaaret] = B; A: han alt faaret

— —, — 27: eder, danske Helte!] = C; A: eder,
Danske!

— —, — 29: De Danske.] = B; A: De Danske
(med Ild).

Side 274, Linie 27: hans] = B; A: sin

— —, — 29: Alle følge ham.] = C, som dog udelader ham; A:

Alle følge ham).

Hangen ved Hereshurg.

(Det grøer ad Dag, Maanen skinner endnu).

Pipin. Albion.

Albion.

Snart bryder Dagen frem! Dens Purpurblus
Forjager alle Nattens Sørgeskjgger;
Dog skinner Maanen end. Den hvide, blege
Gianganger kan ei finde Ro i Graven.

Pipin.

Lad Maanen være Maane! Maanen er
Et intetsigende smukt Qvindeansigt,
Hvis søde Smil vil gierne tæffes Alle,
Mens Hjertet er iiskoldt og ligegyldigt.
Lad den selvfiærlige Maane pynte sig
Med sine Straaler, og pas du dit Hværv!

Albion.

Altting forstaaer du, med en egen Kunst,
At drage ned i Bølen og besudle.

Pipin.

Alcød hver en Sandhed splitternøgen af,
Og du vil gysse for den fæle Beenrad,
Naar Løgnens Raabe falder den fra Høften.

Albion.

Saa fast du selv nu Løgnens Alcødebond!
Og siig mig uforblommet, hvo du est?
Thi ikke troer jeg længer at du varst
En tapper Høvding i den Stærkes Hær.

Din Læbe trækker Lysten kun til Smil.
 Din skumle Pande skuler mere mørk
 End Midnatskyggen.

Pipin.

Agt ei paa min Pande,
 Betragt mig kun som Jernet i din Dolk!
 Hvor kommer Jernet fra? Fra dunkle Bierg.
 Befymrer du dig om Oprindelsen?
 Du bruger det! Thi det er skarpt og hvast.

Albion.

Den store Mand i den fulsorte Brynie,
 Der sad i Skoven, hvor vi gif forbi —

Pipin.

Der sad slet ingen. Tro mig dog engang!
 Det var en Drøm kun af din egen Hierne!
 En Stub i Maanskin af et gammelt Træ!

Albion.

Han trued ad mig, varende med Haanden,
 Som om han vilde gienne mig tilbage —

Pipin.

Det var kun Binden i den mørke Green!

Albion.

Og skreg i det han reiste sig og svandt —

Pipin (leer).

Hvad skreg han da?

Albion.

God Aften, Fadermorder!

Pipin

(ghser tilbage et Dieblis og siger sagte):

Kan Drømme giette Sandhed?

(fatter sig strax rolig).

Piin ei Hiernen,
 Med latterlige Gisninger! Hvad kommer
 Min Skiebne dig ved? Spørger jeg om din?
 Hævn over Karl forbinder os. Hans Død
 Er Maalet for vor fælleds Nattervandring.
 Naar han er faldet, skilles brat vi atter,
 Og ingen spørger om den anden meer.

Albion.

Saae du den hængte Riddersmand i Lunden?

Pipin.

Hans Navn var Ustolf, jeg har kiendt ham godt.
 Saadan behandler Karl selv Rigets Første.
 Despotisk som en Mor, han præfer Mildhed.

(Gaaer speidende nogle Skridt tilbage og skotter til den
 Fløi af Borgen, som vender ud mod Haugen).

Albion

(træder frem i Forgrunden).

Jeg svoret har at hævne mig; men hævner
 Et usfelt Mord, som brændemærker mig?
 Jeg svoret har, Karl, at ydmyge dig!
 Men ydmyg falder du ei for min Daggert.
 Belan! — Med Natten kommer bedre Raad.
 I Maanens kolde Glands de fikere Skygger
 Omsvæved mig, de kislede mit Blod,
 Og viste Veien til et værdigt Maal. —
 Jeg væmmes ved, at følge denne Riding,
 Som ved at bære paa det blotte Bryst
 En giftig Ludsse. — Men et Djeblik
 Maa jeg endnu dog taale ham. Hvem der?

(Karl aabner en Dør paa Fløien og kommer ud).

Pipin (drager Albion tilside).

Der er han! Skæbnen bringer selv vort Offer.

(De træde tilside).

Karl.

Hvor lang er denne Nat. Jeg kan ei slumre!

Det lille Kammer er mig alt for kvalmt.

De fiølige Træer vinke mig igien!

Her saae jeg mine Døttres Glæde; her

Forsølger mig ei Anelsesnes Gru.

(Seer sig om).

Og dog — det er, som alting var forvandlet.

Før vinkte mig det Grønne venneskælt;

Den grønne Farve tyktes mig saa tro,

Saa qvægende, saa roligstyrkende; —

Nu tænker jeg paa Skimmelhed og Mug,

Der dække fugtige Salpetervægge,

Gravhvælvinger og Liig i Kisterne.

Det fugtige Muld er klamt i Natteduggen;

Og Tudsens hopper svullen under Træet,

Hvor før jeg hørte Rattergalens Røst.

(Pipin sniger sig bag paa Kongen, Albion efter ham; idet
Pipin vil støde Dolken i Karl, griber Albion ham om
Armen og raaber, medens han holder ham fast i
denne Stilling):

Ha! vogt dig Karl! Din Søn vil myrde dig.

Karl.

Førræderie!

Pipin.

Førræder!

Albion.

Det er du!

Karl (gæser tilbage).

Min Søn? — Uhyre! —

Pipin (skummende af Gærme).

Unaturlige Fader!

(til Albion).

Fordømte Træl, som spilder mig min Hæv!

Albion.

Vær rolig Konge! Gjør ei Rarm forgieves!

Du finder Bistand nok i Haugen her.

(kalder).

Siegbert!

(Saxer træde bevæbnede frem).

Karl.

Omringt af Saxer? Ha fordømt!

Jeg loffet er i Fællen. Bagten hører

Ei mine Raab, i Borgens fjerne Gaard.

(drager sit Sværd).

Men dyrt, dyrt skal J kiope dog mit Liv!

(Saxerne bemægtige sig Pipin paa Albions Bink).

Albion (til Karl).

Den som har reddet, røver ei dit Liv.

(til Saxerne).

J svor en rædsom Ged, at lyde mig!

Siegbert.

Den har vi svoret. Skal vi dræbe Karl?

Albion.

Jeg gav dig Frihed.

Siegbert.

Din, med Liv og Blod,

Er Siegbert.

Flere Saxer.

Din med Liv og Blod Enhver.

Albion.

Saa hylder Kongen! — Han er cengang nu
 Bor Dverherre. Bringer denne Morder
 I Sikkerhed! Gaaer bort med ham af Haugen,
 Og venter udenfor, hvad Kongen vil!
 Det er mit sidste Bud. Har I mig fæer,
 Saa lyder mig! Og svigter ei den Gæd,
 Som I har svoret høit paa Wodans Blodsteen.

Saxerne.

Vi lyde dig!

Albion.

Min Siegbert! først et Ord!

(Han taler sagte med ham).

Siegbert (bedende):

O nei, min Hertug!

Karl (forundret).

Hertug?

Albion.

Det er svoret,

Bed Freas evigglade Ricerlighed!

Farvel! Forlader mig! Og lad mig ene
 Med Kongen.

Siegbert.

Albion! grunt sætter du

I dag din Kæmpes Lydighed paa Prøve;
 Med lad saa være! Vi har svoret Ede;
 Og længe vil dog ei Skilsmisssen være.

Thor styrke dig, og Freas signe dig!

(Saxerne gaae med Pipin, som fra det Dieblis han er
 fangen, er sunket hen i en mørk Stumhed).

Karl.

Jeg falder i Forundring! Albion du?
 En Sagerhøvding! før min bittre Fiende,
 Nu min og mine Venners Redningsengel.
 Fra fælen Offerlænke har du løst
 Min Eginhard og Angilbert; og nu
 Du redder her min Søn fra Fadermord
 Og mig fra Døden? Gloende Kul du sanker
 Mig paa min Jøse.

Albion.

Gid de svie dig!

Karl.

Jeg elsker dig! Og alting vil jeg prøve,
 For at forsoner dig.

Albion.

Jeg hader dig;
 Og før forsoner du med Hunden Ulven,
 End mig med dig.

Karl.

Min Immas, Berthas Taf
 Vil røre meer dit unge stolte Hierte,
 Som jeg beundre maa i al sin Raahed.

Albion.

Raat er mit Hierte! Vil du syde det?
 Fortær det kun Barbar, saa raat det er!
 Du est jo blodig end om Munden, Karl,
 Af dem du slugte nys.

Karl.

Din Brede grændser
 Til Banvid. Jeg er i din Gield; men fat dig!

Beskiæm dig ikke selv! Forspild ei atter,
Med Ufvemsord, den Agt jeg skylder dig!

Albion.

Tael ei om hvad du skylder mig! Din Gield
Utallig er, som Havets bittre Bølger.

Saa lidt du tæller dem, som du betaler!

Karl.

Hvad bærer du om Hænderne? — Hielp Himmel!

Det er jo Haar med levret Blod besudlet.

Den stakkels Ungersvend, han er forrykt!

Mit Hierte bløder for ham.

Albion.

Nei, Kong Karl!

Den Seier faaer du aldrig over mig,

At jeg skal rase som en gal Affindig,

Skøndt det var høist naturligt, om jeg blev det.

(løser Lofferne af sine Haandled).

Tag disse Loffer! Lad der slættes Armbaand

Af dem, med Guld indsnoet, til dine Døttre.

Paa Bryllupsdagen maae de bære dem.

Det var min Moders og min Beiles Haar.

Det skiar ei dine Bødler dem af Raffen;

Da de hals'hugged' dem; jeg skiar det selv,

Dg bringer dig nu Skatten, Herre Konge!

Karl.

O Himmel! er det muligt?

Albion.

Muligt? Ja

Hvad er ei muligt for den store Karl?

Du har forvandlet Bølgen, store Karl,

I Alleren og Beseren til Blod.

Men vogt dig, Karl! det flyder ud i Havet,
 Og lokker frygtelige Bildgiæts hid,
 Fra Nordens Moser.

Karl.

Hør mig, Albion!

Jeg har forsyndet mig, og jeg tilstaaer det.
 Det er en Christens Pligt at skrifte Synd.
 Det græsselige Drab paa dine Landsmænd
 Mig trykker Hiertet. Gud tilgive mig!
 Tilgiv mig ogsaa! Slangen har forført mig,
 Som hvæsed i en deilig Qvindeham.

Albion.

O fy, den Mand, som daares af en Qvinde!
 I fem Aar elsked jeg min Hildegund,
 Men taug, betvang mit Herte mandigstolt;
 Ifald hun havde fordret dine Benneres,
 De blege Svendes, Død, — endskiøndt uskyldig,
 Forført af Varslerne; — jeg havde stærkt
 Bekæmpet Kiærligheden; aldrig kysset
 Den Mund, som fordred Menneſkenes Blod.

Karl.

Jeg har forskudt den Grumme.

Albion.

Ha du faster

Først Brønden til, naar Barnet alt er druknet. —
 See, Karl! nu nyder jeg den Hævn, jeg søgte;
 Thi bleg, beskæmmet staaer du for en Yngling,
 Hvis Værlighed og Kraft ydmyger dig.
 Og derfor kom jeg! Ikke for at høre
 Din matte Taf, ei for at være Vidne
 Til din Fortrydelse, som intet frugter;

Men for at sige dig, hvad ei dit Kryb
 At sige vover; for at rive Masken
 Af dine Lasters Ansigt, vaske Eminen
 Af dine Dyders Kinder; at de gunstne
 Maa stirre paa dig, hæslige som Liig. —
 Du smigrer selv dig med at tvinge Norden
 Til Christendom? Men det er kun en Biesde,
 Som kildrer din Forsængeligheds Dre.
 Du river Hytter ned, naturligt bygt
 Af Skovens Træ af Græssets lune Mos,
 Og sammenlimer kummerligt og smaaligt
 Det snørkelsmykte, sønderbrudte Marmor,
 Som hentet blier fra ødelagte Rom:
 Det kalder du, at danne raae Barbarer!
 Du røver os den Tro, hvorved vort Folf
 Sig styrked i utalte Slægters Række;
 Det kalder du, at danne raae Barbarer!
 Fordi vi sætter os med Kraft og Frihed
 Imod din Herskeshyge, raser du,
 Og sender ud en skummel Bødelsflof.
 Den ædle Saxers Hoved falder blodigt
 For Frankertrællens Hug, i tusindviis:
 Det kalder du, at danne raae Barbarer! —
 Men hør nu, Karl! din Heltegiernings Frugt!
 Din Grumheds Ild har tændt et blodigt Had,
 Imellem Norden og det stolte Syd,
 Der rase vil, til tusind Slægters Qual.
 I store Flokke stimler hid Normannen,
 Af samme Slægt, af samme Troe, som vi,
 Men mere grum. Hans vilde Hævnelyst
 Vil ingen Grændser fiende. Lykkes det

Maaskee dig selv, at gienne ham tilbage, —
 Han kommer snart igien, naar du er død,
 Og hærger langs ad Floden i dit Rige.
 Han brænder dine Klostre, dine Borge,
 I Trældom bort han slæber Landets Børn;
 Ungmøens Skrig vil ikke røre ham.
 Din fromme Søn paa Thronen, skielvende,
 Vil græde som et Barn, vil kysse Riset,
 Og købe Nordens Skaansomhed for Guld. —

Nu har jeg sagt dig, hvad der forestaaer,
 Og glad og kraftig rider jeg til Balhal!
 Tro ei, det er Fortvivlelse! Jeg kunde
 Frit leve, som en Helt, og trodse dig;
 Men jeg er fied af dette usle Liv!
 Min Brud, min Moder alle mine Venner
 Er hedengangne — Wittekind forlod mig —
 Den blege Hær paa Skyen vinker mig,
 Min Tro forbyder mig ei Selvmordsdøden.
 Belan jeg følger! — Frygt ei for at kaldes
 Min Morder! Mine Landsmænd veed mit Forsæt. —
 Saa kom da du, min Faders gamle Sværd,
 Og yd din unge Ben den sidste Hielp!
 (Han giennemborer sig med Sværdet og falder).

Karl

(efter at have stirret paa ham med dyb Medlidenhed):

Din Tro forbyder dig ei Selvmordsdøden? —
 I disse Ord, ullykkelige Helt,
 Er alt mit Forsvar lagt. Thi bør ei Christne
 Bekæmpe sliig en Tro, som rokker Livets
 Nødvendige Grundvold, og som sværmerst adler
 Forbrydelser mod Gud og mod Naturen?

O redelige Taarer offerer jeg,
 En Synder selv, dig her, min syndige Broder! —
 Men nu har ogsaa Karl udstaaet sin Straf.
 Den tunge Steen mig falder fra mit Hierte.
 Ydmyget har du mig! Men Ornen dvæler
 I Støvet ei, hvor den et Djeblik,
 Af Lynet blændet, kasted sig forskærdet.
 Den reiser sig paa ny, med dobbelt Kraft. —
 God varst du, Albion! tapper var din Arm;
 Men Hiertet, hærdet i en hedensk Frost,
 Som Blomsterqvisten, havde tabt sin Knup,
 Var ingen Frugt! Og med indskrænket Aand
 Begrebst du ei, hvad Karl paa Jorden vil.
 Ja — Christendom og Menneskelighed,
 For Eder kæmper jeg. Tilgiv! jeg snubled!

(Knæler og folder sine Hænder).

Jeg skriker angergiven, Himlens Konge!
 Umenneskeligt og uchristeligt
 Var dette Mord! (staaer op) Dog ei med tomme
 Klager

Gjør Karl sin Handling god, men med Bedrift.
 Vel forudsæer jeg det: Min Bredestiid
 Har brudt mit eget Værk; det blier en Torso —
 En Stump kun af en Helt! Men af hans Krop
 Skal man dog slutte sig til Arm og Been;
 Og see, at Kæmpen ei var uden Hoved,
 Endskiøndt han tabte det, et Djeblik.
 Min Aft ei skyder sig mod Himlen rank,
 Den kappet blev og den har tabt sin Top;
 Men mere bred og mere skyggefuld
 Den strækker sig herefter over Jorden,

Til Menneskenes Larv. Skee, hvad der vil
I dunkle Fremtid; min Bedrift skal staae
Dog lys, i bælmørk Nat, som høie Fyrtaarn
Med vældige Blus, og vare Fremtids Styrmand,
For lige Skibbrud. — Nu til Kongedaad!
Alt bryder Morgenrøden frem paa ny.

(Solen staaer op).

Bort Suk og Graad, med Nattens blege Maane!
Her gielder det at holde Statens Roer,
Den stærke Ganger, i den stramme Lomme.
(drager sit Sværd og peger med sin Finger paa Knuppen
af Hiaftet).

Med dette Stempel, Herre! præger jeg
Din Lov paa Jorden.

(svinger Sværdet).

Dg med dette Staal
Skal Karl, din Tiener, give Loven Kraft! .

(Han gaaer).

Rettelser.

Side 130, Linie 28: bælmærk læs: bælmørk

— 199, — 9: Min læs: Mit

— 248, — 13: frygtelige læs: frygtelige —

- III. **Dramatiske Digte:** Syngespil, Lystspil og Skuespil, samt Forspil, Prologer og Epiloger. 6 Bind. Bogladepriis 5 Rdl; **nedsat Priis 4 Kr.**
- IV. **Episke Digte:** Eventyr, Fortællinger, Noveller og Roman. 4 Bind. Bogladepriis 4 Rdl; **nedsat Priis 3 Kr.**
- V. **Dramatiske Digte:** Tragiske Dramaer. 10 Bind. Bogladepriis 8 Rdl 64 β; **nedsat Priis 10 Kr.**
- VI. **Dramatiske Digte:** Romantiske Dramaer (St. Hansaften-Spil, Aladdin, Fiskeren). 2 Bind. Bogladepriis 1 Rdl 64 β; **nedsat Priis 2 Kr.**
- VII. **Erindringer.** Bogladepriis 2 Rdl 24 β; **nedsat Priis 3 Kr.**

Alle 7 Afdelinger (33 Bind), der tidligere kostede 29 Rdl 24 β, ere saaledes nedsatte til omtrent det halve, nemlig **30 Kr.**, hvilken er den ualmindelig billige Priis af **4 Ore** pr. Ark.

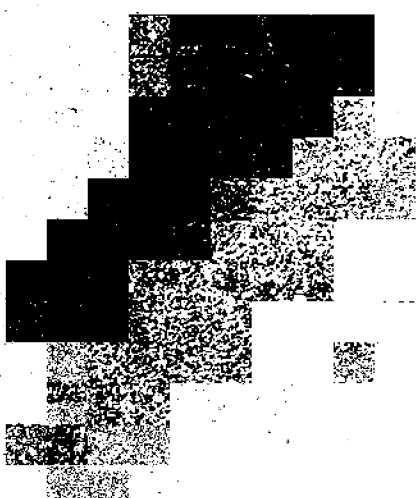
For yderligere at lette Anskaffelsen af dette Værk vil der samtidig blive aabnet en ny Subskription, hvorved der bydes Publikum en nem Leilighed til efterhaanden at anskaffe denne fortrinlige og prisbillige Udgave. Hver 3die Uge udkommer en Levering (indeholdende et Bind) til Priis **1 Kr.**; de sidste 3 Leveringer leveres Subskribenterne

gratis.

Subskription modtages i de fleste Boglader i Danmark Norge og Sverrig, samt hos Selskabets Hovedkommissionær Rudolph Klein, Lille Rjœbmagergade Nr. 56 (efter Juli 1875: Pilestræde Nr. 40).

Kjøbenhavn, i Januar 1875.

Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

1875.

Trykt hos S. S. Schults.

